

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Sayı 71 / 31 Ocak 1989 / 2.50 DM

ULUSAL KURTULUŞ YANGINI BÜYÜYOR!.. Şimdi Sıra Şehirlerde!

1989 Ocak ayı ulusal kurtuluş mücadelemizin önemli gelişmeler yaşadığı bir ay oldu. Sömürgeci-faşist Türk devleti ile ulusal kurtuluşçu güçlerimiz ve halkımız arasında her alanda kıyasıya bir savaş yaşandı, yaşanıyor. Direniş ve ihanet en çarpıcı örnekleri ile bu ayda gelişmelere damgasını vurmak için dişediş bir mücadele içinde oldu. Sömürgeciler, birkaç hainin teslim olmasından aldıkları cesaretle bu yeni mücadele yılımızı ulusal kurtuluş mücadelemizin imhasında bir dönüm noktasına çevirme umuduna kapıldılar. Bir yandan Kürdistan'ın dörtbir tarafında ve bu arada İstanbul'da da yoğun operasyonlar ve yaygın tutuklamalarla faaliyetlerimizi darbelemeye çalıştılar diğer yandan da peşpeşe teslimiyet çağrıları yayınlamaya başladılar. 1988 yılında sonuç almayı umud ettikleri tasfiye ve imha çabaları, provokasyonun verdiği umutların sönmesi ile sonuçsuz kalınca bu kez de 1989 yılı kış mevsimini son bir çırpınışla ve provokasyonun son kırıntılarını harekete geçirerek amaçlarına ulaşmada bir basamak olarak kullanmak istediler. 1985 kışında Şemdinli ve yöresinde yürürlüğe koydukları, ihanet temelindeki bitirme planını bu kez daha geniş bir alanda ve daha kapsamlı amaçlarla bir kez daha denemeye kalktılar. Bunun için de askeri güçlerinden polis güçlerine, içteki tükenmiş hainlerden dış çevrelerden gıdasını alan çeşitli provokatör ve hainlere kadar çok geniş çevreleri harekete geçirip, basın-yayın organlarının da yoğun desteğinde çok yönlü ve geniş çaplı bir saldırı furyasını başlattılar.

Devamı 3. sayfada

TOPLU KATLİAM HAZIRLIĞINDA OLAN SÖMÜRGECİLER TERÖR ESTİRİYOR

●Batman, Siirt, Şırnak, Cizre ve diğer alanlarda gerçekleştirilen operasyonlarda 3000'in üzerinde insanımız tutuklandı. Ağır işkence uygulamaları altında sürdürülen operasyonlarda insanlık dışı yöntemlere başvuruldu.

●**İşkence ve saldırılar karşısında seslerini yükselten Cizre-Yeşilyurt köylüleri insanlık dışı uygulamaları protesto ederek, şikayetlerde bulundular. Cizre isyan halinde.**

●Halkımız üzerinde uygulanan bu insanlık dışı uygulamalar geniş protestolara yol açtı. Türk sömürgecileri halkımıza karşı işledikleri suçların hesabını misliyle ödeyecektir.

Yeşilyurt köylüleri... Sömürgeciler şimdi onları topraklarından sürmek istiyor...

Faşist Türk sömürgecilerinin halkımıza karşı uyguladıkları vahşet yeni boyut kazandı. Geçen aralık ayından bu yana sürdürülen operasyonlarda 3000'in üzerinde insanımız tutuklanarak işkencelerden geçirildi. Her türlü insanlık dışı uygulamaya maruz kalan insanlarımız arasında küçük çocuklar, kadınlar ve yaşlılar da var. Gözü dönmüşcesine halkımızın üzerine saldıran Türk sömürgecileri, geliştirdikleri bu uygulamaları ile toplu katliam hazırlıklarını da yürütmekteler.

Son birkaç ay bile değerlendirildiğinde Türk sömürgecilerinin halkımıza karşı uyguladığı vahşetin boyutunun nasıl korkunç boyutlara ulaştığı görülecektir. Demokrasi maskesini yüzlerine geçirerek, işkencelerini ve vahşet uygulamalarını dünya kamuoyundan gizlemeye çalışıyorlar. Son yaşanan olaylar ile birlikte, Türk sömürgecilerinin halkımız üzerinde ne gibi uygulamalar yaptıkları daha da açığa çıktı.

Kürdistan'da işkenceden geçirilmemiş, operasyon esnasında meydan dayağı atılmamış tek bir köy kalmamıştır. Bu uygulamalar, sömürgecilerin Kürdistan üzerindeki egemenlikleri zayıfladıkça daha da artmıştır. Yok oluşun getirdiği hırçınlıkla halkımızın üzerine saldıran Türk sömürgecilerinin ömürlerini biraz daha uzatmak için yapmadıkları uygulama kalmıyor.

Böylesine bir vahşet altında yaşayan halkımızın ulusal kurtuluş mücadelesine sunduğu destek kesilmek isteniyor. İnsan aklına durgunluk veren, görülmemiş vahşet örneklerine maruz kalan halkımızın kendi bağımsızlığına sahip çıkması engellenmek isteniyor. Yoğun olarak sürdürülen işkence uygulamaları sömürgecilerin bu yönlü amaçlarını gerçekleştirmek için yapılıyor.

1988 yılı içerisinde ulusal kurtuluş mücadelemizi durdurmayı ve ezmeyi hedefleyen özel savaş yönetiminin bu amacına

Devamı 4. sayfada

Batı Alman emperyalizminin politik baskılarına karşı

Tutuklu devrimci Kürt politikacıların direnişi ve dayanışma eylemleri

●**Tutuklu Kürdistanlı politikacıların açlık grevleri üzerine ırkçı-faşist tüzükte değişiklikler gidildi.**

●**Dörtbir tarafta dayanışma eylemleri sürüyor.**

Federal Almanya'da tutuklu bulunan devrimci Kürt politikacıları üzerindeki baskıların kaldırılması amacıyla, Kürdistanlı yurtseverlerin protesto eylemleri devam etmektedir. Gazetemize ulaşan bilgilere göre, Ali Haydar Kaytan'ın yanısıra diğer devrimci tutuklular da çeşitli sürelerle açlık grevine girmişlerdir. Devrimci politikacılar, kendilerine yönelik baskı ve tecrit koşulları ile özel tüzüğü protesto amacıyla açlık grevlerini başlattılar.

Federal Başsavcılık, tutuklular hakkındaki soruşturmaları kasım ayında tamamlayarak Düsseldorf Yüksek Eyalet Mahkemesinde dava açmıştı. Ancak devrimci politikacılar üzerindeki baskılar, çıkarılan özel tutukluluk tüzüğüyle daha da ağırlaştırılmıştır. Bu tüzüğün tutuklulara yönelik uygulamaları, F. Almanya tarihinde ilk defa görülmektedir. Buna göre, tutuklular, günün 23 saatini tek kişilik hücrelerde geçirecek, geri ka-

Devamı 6. sayfada

Bağımsız ve demokratik Kürdistan, bölgesel barış ve işbirliği için temel bir etkendir

Kuzey-Batı Kürdistan'da beş yıldan beri kesintisiz olarak süren ulusal kurtuluş savaşı, Irak-İran savaşının son bulması ve Irak yönetiminin Kürt halkına karşı kimyasal silahlarla saldırması sonucunda "Kürt mültecileri" sorununun da ortaya çıkması ile bütün dikkatleri üzerinde topladı. Kürdistan sorunu temel bir bölgesel sorun olarak gündeme geldi ve hem bölge toplumları içinde, hem de dünya genelinde daha yoğun tartışılmaya başlandı. Öyle ki, tabu kabul edilen eski birçok yaklaşım yıkılırken, altmış-yetmiş yıl gerisine gidildi ve sömürgeci devletlerin kuruluş özellikleri üzerinde konuşulur oldu. Kısacası, Kürdistan üzerindeki sömürgeci varlık tarihi ve toplumsal temelleriyle ciddi bir sarsıntıyı yaşamaya başladı.

İran ve Irak arasında ateşkese varılırken bölgedeki çelişkilerin çözümleneceği ve sorunların ortadan kalkacağı sanılıyordu. Oysa durum bunun tam tersi oldu. Bir yandan İran, Irak, Türkiye ve diğer devletler arasındaki anlaşmazlıklar daha da artarken, öte yandan mevcut devletlerle halk kitleleri arasındaki çelişkiler ön plana çıktı. Irak'ta Kürt ve Arap halklarının rejime karşı mücadelesi yoğunlaşırken, İran'da buna yönetimin kendi içindeki mücadeleleri de eklendi. En önemlisi ise, ateşkesle birlikte son bulacağı umut edilen Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi, daha da gelişip ön plana çıkarak kendisini siyasal ortama bütünüyle dayattı. Gerçek olacak da zaten böyle. Çünkü, yörede sorun Irak-İran savaşının kendisi de-

Devamı 14. sayfada

Devrimci Birlik Platformu kuruldu

Kürdistan ve Türkiye'de hızla yükselen ve önemli bir dönüm noktasına gelip dayanan siyasal gelişmeleri karşılamak ve en geniş kitleleri örgütleyip seferber ederek ulusal ve toplumsal kurtuluşu gerçekleştirmek amacıyla, Partiya Karkerên Kurdistan (PKK), Sosyalist Vatan Partisi (SVP), Türkiye Halk Kurtuluş Partisi-Cephesi/Acilciler (THKP-C/Acil), Türkiye Komünist Partisi-Birlik (TKP/B) ve Sosyalist'in katılımıyla **Devrimci Birlik Platformu** kuruldu.

Haberi 7. sayfada

Osman Sabri:

"Bağımsızlık davası insan kanı üzerinde yükselir"

RÖPORTAJI 16. SAYFADA

☆

PKK-Diyarbakır, İzmir ve İstanbul davaları...

HABERİ 5. SAYFADA

Fransa'da PKK'nin 10. Kuruluş Yıldönümü kutlandı

28 Ocak 1989 tarihinde Fransa'nın Dreux alanında Partimiz PKK'nin 10. kuruluş yıldönümü kutlandı. Çeşitli nedenlerden dolayı gecikmeli bir tarihte kutlanan yıldönümü gecesi oldukça coşkulu geçti. 2000'i aşkın kitlenin katıldığı kutlama gecesinde, sık sık atılan sloganlar, uzun sürelerle tutulan tempo ve alkışlar salonu inletiyordu. Kitlede sevinç ve coşku doruk noktasındaydı. Kitle kendi aralarındaki konuşmalarda, "ilk kez bu kadar coşkulu bir geceye tanık oluyo-

Devamı 5. sayfada

Atak ve canlı bir militan ABDULHALİM ZEREY

Bazı olaylar vardır; anlatılması ve yazılması güçtür. Bazı kişiler vardır; anlatılması ve yazılması güçtür. Bu güçlük, olay ve kişilerin büyüklüğünden ileri geliyor. O büyüklüğü anlatmak, yazmak için insan kelimeler bulamaz. Kelimelerin ne kadar yetersiz kaldığını görür, ama bir şey yapamayacağını da bilir.

Şimdi anlatmak, yazmak istediğim Abdulhalim ZEREY (Kazım-Hacı) yoldaş da böyle bir kişiliktir. Hele bu kişiliğin çok az bir yönüne tanık olmuşsa insan, anlatacaklarının ne kadar kısır olduğu da açıktır. Büyüklüğü tam olarak veremeyeceği belli olan bir durumdur.

Abdulhalim ZEREY yoldaş öyle bir militandır ki, O'nun yaşamının kısa bir kesitini görmek, tanımak bile kişiliğinin büyüklüğü hakkında bir fikir verebilir. Ben de bu gerçekten yola çıkarak, böylesi bir yoldaşın büyüklüğünü, yaşamına tanık olduğum kısa bir kesitini yazarak yansıtmak istiyorum.

Abdulhalim yoldaş bir grup yoldaşıyla birlikte...

Yaşamı yoksulluklar içerisinde geçmiş bir yoldaşımızdı. Yaşam kavgası, O'nu Almanya'ya kadar sürükler. Birçok Kürdistanlı gibi, O da başlangıçta kendisini Almanya'ya kadar sürgün eden nedenleri bilmez. Bir süre böyle çalışır. Ailesinin geçimine katkıda bulunmak için geceli-gündüzlü en tortu işlerde çalışır. Bütün yaşamı böylesi bir emekçilikle geçer.

Yaşadığı koşullar, Kürdistan'da yükselen ulusal kurtuluş mücadelesi, O'nda da bazı soru işaretlerinin uyanmasına yol açar. Bir yandan memleket, aile özlemi, diğer yandan üzerindeki yoğun sömürü O'nu çeşitli düşüncelere sevkeder.

Daha sonraki yıllarda karşılaşmamızda bu yılları hep anlatır, uyanan soruların cevabını bulmak için nasıl bir uğraş içinde olduğunu dile getirirdi. Kürt, Kürdistan, Apocular, PKK adları ile sık sık karşılaşır, bunları duyar. Direkt ilişkiye girmediğinden ve elinde herhangi bir materyal olmadığından bunları yorumlayamaz. 1979, 1980, 1981 yılları böyle geçer.

Ama, Hacı yoldaşın yüreğindeki acı dinmez, acılar daha da dayanılmaz bir hal alır. Sürekli bir arayış içerisinde sağa-sola koşturur. Soruların cevaplarını bulmaya çalışır.

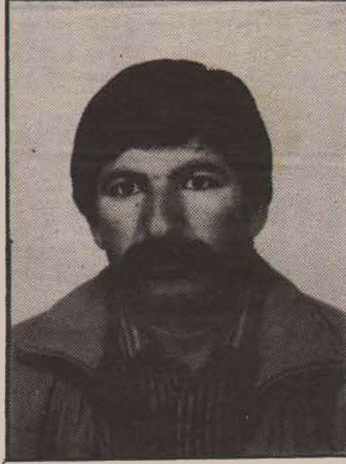
Nihayet, bir gün M. Rauf AKBAY yoldaşla karşılaşır. Bu karşılaşma O'nun yaşamını da bütünüyle etkiler. Birçok sorusuna cevap bulmuştur artık. Cevaplayamadıklarının cevaplarını ise nasıl bulacağını da biliyor artık. Sonraki günler ilişkilerinin yoğunlaşmasına ve artmasına yol açar.

Serxwebûn gazetesinin yayın hayatına başlaması ile birlikte gazetenin dağıtım faaliyetlerini yürütür. Bulunduğu alan Almanya'nın Fransa ile sınır kesiti olan Saarbrücken'dir. Saarbrücken, Kürdistanlı emekçilerin sayıca az olduğu ve dağınık bir şekilde yerleştiği bir kenttir. Gazetelerin dağıtımını yürütmek bu nedenle yoğun bir dolaşmayı da gerektirir.

Saarbrücken'de Abdulhalim yoldaşın yanında bir kişi daha vardır. Bu da Mayıs 1987'de Adıyaman'da şehit verdiğimiz İbrahim DEMİR yoldaştır. Bu iki yoldaş, gerek mücadeleye katılışları, gerek yürüttükleri çalışmalarla örnek kişiliklere sahip iki yoldaştır. Özellikleri birbirine çok benzediği gibi, yaşam, davranış ve ilişkileriyle de birbirlerine çok yakındılar.

Saarbrücken denilince, akla bu iki yoldaş gelirdi. Denilebilir ki, o alanda bulundukları süre zarfında faaliyetlerin temeli her ikisiydi. Verilen görev ne olursa olsun, mutlaka yerine getirmek için çaba sarfederlerdi. İnsan birinden bahsedince diğerini anmamazlık edemiyor.

Aynı zamanda aralarında yoldaşlığın en güzel örnekleri de vardı. Birlikte olduklarında başaramayacakları, yerine getiremeyecekleri görev yok gibiydi.

Abdulhalim ZEREY:

Almanya'da ulusal kurtuluş mücadelesine katıldı. Saarbrücken'de yayın-dağıtım çalışmalarını yürüttü. 1985 baharında merkez eğitim kampında siyasi ve askeri eğitim gördü. 1986 Mayıs'ında İdil'de görevlendirildi. 17-18 Nisan 1987 İdil direnişinde şehit düştü.

Abdulhalim ZEREY yoldaş, bu sürede ideolojik olarak da kendisini geliştiriyordu. Ulusal kurtuluşun nasıl gerçekleşeceği konusunda düşüncesi giderek aydınlanıyordu. Kafasında uyanan bir dizi soruya net cevaplar buluyor ve kurtuluşun PKK öncülüğündeki ulusal kurtuluş mücadelesinde olduğunu daha fazla kavramaya başlıyordu.

Kendisini, diğer insanlarımız gibi sürgüne gönderen nedenleri kavradıkça mücadeleye katılımı daha da artıyordu. Zamanının büyük bir bölümünü ulusal kurtuluş çalışmalarına harcıyordu.

Kendisi ile, işte böylesi yoğun çalışmaları yürüttüğü 1983 Aralık'ında tanıştık. Kendisinin evine gittik bir arkadaşla. Gece saat 22.00 olduğu halde daha işten eve dönmemişti. Şehirden uzakta bulunan bir bahçe işinde çalışıyordu. O akşam bizi kendisinin tanıdığı bir alana götürecekti. Saat 24.00'e doğru işten gelebildi. Biz gitmemiz gerektiğini söyleyince, hiç duraksamadan bizle yola çıktı. Aynı günün sabahı erkenden işe gidecek olmasına rağmen, bunu bir görev olarak bildiği için bizimle geldi. Bütün gece boyunca da uyumadı. Ama O bunu sorun gibi görmedi, görmezdi de. Yapması gereken bir iş varsa, önceliği ona verir, onu yapardı. Hele bu bir de Parti göreviyse, bunu yerine getirmesini hiçbir şey engelleyemezdi.

Ama O, bu özelliğini körcesine kullanmıyor, bunu böyle kullanmak isteyenlere de müsaade etmiyordu. Parti çıkarı ile çelişen ve zarar veren şeyleri gördüğünde ve kendisine görev olarak bu tür şeyler dayatıldığında kararlılıkla karşısında dururdu.

Bir gün bir anısını bana anlatmıştı. Saarbrücken'e 20 km uzaklıktaki bir şehre gitmesi gerekiyor ve hiçbir taşıt da yok. Saat gecenin 24.00'ünü geçtiği için çok seyrek gelen arabalar da kendisini almaz. Bütün gece yürüyerek gitmek istediği yere gider. Onu böyle yollara düşüren görev aşkıdır.

Belki bu tutumu bazılarına garip gelebilir. Avrupa'dan ulaşımın her bakımdan gelişkin olduğu bir yerde, böylesine yaya ve gece yola çıkmak az rastlanır bir olaydır. Birçoklarının arabalı olarak yola çıkmak istemediği bir anda, O'nun bu tutumu görevlerine ve Partiye bağlılığın bir örneğidir. O da işini o gün yapmayı erteleyip, sabah tren veya otobüsle gideceği yere gidebilirdi. Ama o zaman da yapması gereken bir iş gecikmiş, belki de birçok şey kaybedilmiş olacaktı. Onun bu tür örnekleri oldukça fazladır.

Aynı zamanda yanlış gördüğü ve mücadeleye zarar vereceği çok açık olan yaklaşımlar karşısında takındığı doğru tutuma da örnekleri çokçadır.

Evli ve çocuk sahibi olmasına ve ailesi kendisinin yardımlarına muhtaç olmasına rağmen, zamanı geldiğinde toplumsal kurtuluştan yana kararlı bir tutum takınmasını da bildi. Böylesine bir çalışma ile, belki karnını biraz da olsa doyurabilecek bir ekmeğe sahip olacaktı. Ama bunun nihai bir kurtuluş olmadığını O kavramıştı.

Gün gelmiş, karar vermesi gereken nokta yaklaşmıştı: Ya bireysel kurtuluştan ya da toplumsal kurtuluştan yana tavrını koyacaktı.

Abdulhalim yoldaşın tavrı belliydi. O, aileyi, kendini kurtarmakla kurtuluşun olamayacağını çok iyi biliyordu. Acılar altında inim inim inleyen ve sömürgeciliğin katmerli baskısı ile karşılaşan halkın kurtuluşu olmadan kendisinin de kurtuluşunun mümkün olmayacağını kavramıştı. Kararını verirken, bu gerçekleri gözönünde bulundurdu.

Sonrası, Abdulhalim yoldaşın attığı yeni adımlarla gelişti. Önce işten ayrıldı. Zamanının bütününü ulusal kurtuluş mücadelesine vermek istiyordu. Böylece Partiye ve ulusal kurtuluş mücadelesine daha fazla hizmet edeceğini biliyordu.

Artık günün 24 saatini devrimci çalışmalara veren bir devrimci vardı karşımızda. Onun çalışma temposu ve görev anlayışı değişmedi. Sürekli atak ve canlı bir çalışma içerisindeydi.

Atakliği, aldığı görevleri başarmadaki girişkenliği ile çok açık bir şekilde görülen Abdulhalim yoldaş, sürekli canlı bir yoldaştı. Uyuşukluğa, tembelliğe rastlanmazdı. Her an görev yapmaya ve çalışmaya hazır bir yoldaştı.

Profesyonel çalışmaya karar verdiği dönemde de canlı ve atak özelliğini bir kez daha gösterdi. Karar vermesi gerektiği anda, karamsarlığa, ikircikliğe düşmeden kararını verdi. Profesyonel devrimciliğe başladı. Bu O'nun işlerin üzerine yürüme, onları mutlaka fethetme özelliğinden ileri gelen bir kararlılıktı.

Profesyonel devrimciliğe karar verdiği anda O'nun canlılığı daha da arttı. Sadece, Avrupa'da profesyonel çalışmakla yetinmek istemiyordu. Çok arzu ettiği ülke topraklarında ulusal kurtuluş mücadelesine katılmak istiyordu. Bu isteğini, ülkeye gittiği ana kadar da sık sık tekrar etti.

Almanya'dan ülke mücadelesine katılmak için ayrıldığı günlerden kısa bir süre önce kendisini yeniden görme şansım oldu. Ondaki coşku tarif edilemez bir düzeydeydi. Kendisini düzene bağlamış olan tüm bağlardan koparmış ve öyle ülkeye yöneliyordu. Bu davaya inancın en somut bir örneğiydi de. Mücadeleye bütün varlığı ile katılıyor ve bir daha geriye adım atmayacak bir kararlılıkla katılıyordu.

Bir dönem Lübnan alanında Parti Merkez Eğitim Kamplarında kaldı. Burada siyasi ve askeri olarak eğitimini tamamladı. 1986 baharı ile birlikte, Mardin alanında devrimci çalışmalara katıldı. İdil-Menteşe direnişinde yanında bulunan üç yoldaşı ile birlikte şehitler kervanına katıldı.

Abdulhalim yoldaşın direnişi de büyük oldu. Saatlerce süren bir çarpışmadan sonra, sömürgeciler ancak onun cesedini ele geçirdiler. Abdulhalim yoldaş, PKK'nin direniş geleneğine bağlılığın en görkemli örneklerinden birini daha sergileyerek ölümsüzleşti.

O'nun mücadeleye katılışı nasıl kararlılığın bir örneğiyse, şahadeti de bağlılığın, kararlılığın emsalsiz örneklerindendir. O, Partiye bağlılığın, inancın kişiyi en soylu mertebeye kadar yükselteceğinin bir örneği oldu.

Yaşamı ve şahadeti ile, Partiye hizmet ve bağlılığın her şeyin üstünde tutulması gerektiğini gösteren Abdulhalim yoldaş mücadelemizde sürekli olarak yaşayacaktır. Emek kahramanlığı nitelemesini çoktan hak etmiş olan, Parti emekçisi yoldaşın anısı, bize her zamankinden daha fazla yoğun çalışmayı ve işlerin üzerine, fetheteme ruhu ile yürümeyi dayatıyor.

Ey sen...
Kürdistan denilen vatan!..
Ey sen...
şafağın söktüğü yerde
hayata susayan!..
Ey sen...
olmaz denilene isyan!..
Yaratırken
her şeyi ile destan!..
Kandan oluşan tufan
cehenneme isyan!
Yani sen...
ölümler içinde yaşam
ve yaşamlar içinde
en özgür yarınlara
koşan diyar!..
Ve olmadın hiçbir zaman
lanet okuyana yar,
sana sevdalıdır
bağrında yatan!..
Çağlar ötesine uzanan
kuşakların hayatı,
bir gün kemiğe değdiği
yerde haykıran...
Dizlerin dermanının kesildiği
ve kalp atışlarının
en hızlısından
kopan ses dalgalarının
değdiği yerde ayağa kalkan
topraktan oluşan hayat...
Yani sen boydan boya isyan,
isyansın VATAN!..

ULUSAL KURTULUŞ YANGINI BÜYÜYOR!..

Baştarafı 1. sayfada

Diyarbakır, Siirt, Mardin, Bitlis, Antep, Urfa, Hakkari gibi Kürdistan illeri ve çevresinin yanısıra İstanbul gibi metropol kentlerde de günlerce süren bir savaş hali yaşandı. Üst üste gerçekleştirilen operasyonlarda her yer didik didik aramadan geçirilirken 3000'i aşkın Kürdistanlı, kadın-erkek, yaşlı-genç-çocuk denmeden gözaltına alınıp işkencelerden geçirildi. Köyler, 12 Eylül faşist cuntasının ilk dönemlerinde yoğunca yaşanan toplu dayak, sürünme, çırılçıplak soyma, pislik yedirme vb. insanlık dışı uygulamalara bir kez daha tanık oldular. Bir kez daha gece yarıları evler basılıp dayak, küfür ve tehditler eşliğinde darmadağın edildiler; 90 yaşındaki kör ihtiyarlardan 11-12 yaşlarındaki kız çocuklarına kadar karakollara dolduruldular. İlkokul çocukları toplu sorgulamalara tabi tutuldular. Masum insanlar işkenceden geçirilip kolları, ayakları kırılmış halde ıssız sokaklara bırakılıp ölüme terkedildiler. Sahte ifadelere dayanılarak suçsuz insanlar gözaltına alınarak yıldırılmaya çalışıldılar. Kısacası; sömürgeci-faşist terör bir kez daha tüm hışmıyla halkımıza yöneldi; insanlarımız bir kez daha dünyanın gözleri önünde zulüm cenderesinden geçirildiler.

Peki, sömürgeci vahşeti böylesine tırmandıran neydi? Sömürgeciler neden birdenbire böylesine kapsamlı operasyonlarla tayakkuza geçtiler; Kürdistan'ı şehir şehir, köy köy adeta yeniden işgal ettiler?

Bu sorunun cevabı bizzat sömürgeci valinin dile getirdiği bir gerçekte yatıyordu: *"PKK artık şehirlerde de örgütlenmeye başladı!" "PKK şehirlerde büyük eylemlere hazırlanıyor, silah yığınağı yapıyor!"*

İşte sömürgecileri paniğe boğan, tüm güçlerini harekete geçirerek yaygın tutuklamalara götüren gerçek buydu. Ulusal kurtuluş mücadelemiz dağlardan ovalara doğru yayılıp şehirlere kadar ulaşmıştı. Sömürgecilerin en büyük korkuları da buydu. Gürleşen ulusal kurtuluşçu alevi dağlarda boğmayı başaramazlarsa, bu alevin büyük yerleşim alanlarına dek yayılacağını ve artık önüne geçilemez bir hal alacağını çok iyi bilmekteydiler. Bu nedenle de tüm ekonomik, askeri, siyasi güçlerini kullanarak mücadelemizin önünü almaya, fazla yayılmadan onu boğmaya çalışmaktaydılar. Ancak tüm planlar boşa çıkmış; PKK'yi bitirme planlarının en çok sonuç alacağına inanıldığı bir dönemde mücadelemizin sesi bu kez de şehirlerden duyulmaya başlamıştı. Kitleler 12 Eylül faşizminin yarattığı korku ortamını ve apolitikliği aşıyor; sömürgeci-faşist düzene tepkilerini çeşitli biçimlerde dile getiriyor; gençlik hızla politika içinde yer almaya başlıyordu. Bütün bunlar yangının şehirleri de sarmaya başladığının göstergesiydi. Üstelik şehirlerdeki eylemlilikte de bir artış gözlenmeye başlanmıştı.

Bütün bu gelişmeler sömürgecileri harekete geçirmeye yetmişti. Tüm askeri güçlerini harekete geçirerek operasyon üzerine operasyon geliştirmeye başladılar. Başta, Batman, Cizre, Diyarbakır, Siirt olmak üzere Kürdistan'ın dört bir tarafında ve İstanbul'da günlerce süren aramalar gerçekleştirdiler; önlerine gelen çok sayıda insanı gözaltına alıp cezaevlerine doldurdular. Bir kez daha işkence tezgahları, muhbirler, itirafçı hainler tüm güçleriyle harekete geçirildiler. Devlet terörü tüm boyutları ve acımasızlığıyla estirilmeye başlandı.

Ancak dönem, ne 12 Eylül faşist cuntasının hükmünü kolaylıkla icra edebildiği dönem ve ne de terör ve baskının yılgınlık yaratarak kitleleri ve devrimcileri işlevsiz kıldığı bir dönemdi. Kürdistan'da ve bu arada Türkiye'de de çok şey değişmiş; ulusal ve sınıfsal savaş kuralları çerçevesinde icra etmekteydi. Bu savaşta tutuklanmalar, şehit düşmeler olduğu kadar karşı saldırılar, düşmana ağır darbeler vuran eylemler de sürmekteydi. Savaşın kızışmasından başka bir şey değildi yaşananlar. Ve bu da giderek gelişip güçlenen ulusal kurtuluşçu mücadele ile onun karşısında içine düştüğü panikle iyice çığrından çıkan eli kanlı düşmanın terörden başka başvurabileceği fazla bir yönteminin kalmadığının göstergesiydi.

Nitekim, operasyonların sürdüğü Ocak ayı boyunca, Kürdistan'ın birçok ilçe ve il merkezi ile kırsal alanda peşpeşe eylemler yaşandı, Sömürgecilerin, "PKK şehirlerde de örgütleniyor, eylemler şehirlere kayacak" şeklinde dile getirdikleri korkulu rüyaları bir gerçeğe dönüştü. Sömürgeci valinin bu yönlü açıklamaları ve "teslim ol" çağrıları dört bir yanda yankılanan eylem haberleri ile karşılık buldu. Kürdistan'da yankılanan silah seslerine İstanbul'dan da karşılık geldi. İstanbul'daki operasyonlar sırasında düşmana teslim olmayı reddeden **Mahmut Elen** isimli Kürdistanlı devrimci polisle çatışmaya girerek yaralı yakalandı. Sömürgeciler İstanbul'da da yoğun tutuklamalara giriştiler. Ancak, bir kez hedefini bulan kıvılcımı söndürmeye güçleri yetmedi.

Şehirlerde de yükselen ulusal kurtuluş mücadelemiz, ulusal kurtuluş savaşımızın adım adım boyutlanmasının ifadesidir. Sömürgecilerin tutuklamaları, operasyonları bu yangını söndürmeye yetmeyecektir.

Cizre'de savaş şiddetlendi

Ulusal kurtuluş güçlerimiz ile sömürgeciler arasındaki savaşın en yoğun yaşandığı bir alan olan Cizre'de sömürgeciler üç gün boyunca sokağa çıkma yasağı ilan edip tüm evleri aramadan geçirirken eylemler de peşpeşe gelişmeye devam etti.

Alandaki ilk eylem 13 Ocak günü bir devriye polis otosuna karşı gerçekleştirildi. Cizre'yi İdil'e bağlayan yol üzerinde pusu kuran ARGK güçleri devriyeye çıkan bir polis otosunu tarayarak iki polisi ölümle cezalandırırken, otomobilde bulunan diğer polisleri de yaraladılar. ARGK gerillalarının kayıp vermeden alandan uzaklaşmaları üzerine operasyonlara girişen sömürgeci kolluk kuvvetleri tüm evleri aramadan geçirdiler. 19 Ocak günü saldırdıkları bir evde bulunan ARGK komutanlarından **Berivan** yoldaşa "teslim ol" çağrısında bulunan sömürgeci kolluk kuvvetleri burada görkemli bir direnişle karşılaştılar. "teslim ol" çağrısına silahlı direnişle karşılık veren **Berivan** yoldaş bir saat süren çatışma sonucu şehit düştü. Aynı çatışmada, **Mehmet Elçitorun** isimli bir yurtsever de şehit düştü. Karşılaştıkları bu direniş karşısında sömürgeciler Cizre merkezinde saatlerce rastgele ateş açarak terör estirdiler. Gelişen olaylar karşısında kitlelerin isyanın eşiğine geldikleri bildirilmektedir.

Cizre'de gelişen bu olaylar ardından savaş günden güne daha da şiddetlendi. Düşmanın halka alçakça saldırılarının hesabını sormak, **Berivan** yoldaşın intikamını almak ve sömürgecilerin devrimcileri bitirdikleri iddiasının ne kadar boş iddialar olduğunu göstermek için peşpeşe eylemler geliştirildi. Şehir merkezlerindeki düşman ablukası sürerken düşmanın burnu dibinde gerçekleştirilen eylemler, bir yandan halka derin güven duyguları aşılarken, diğer yandan da düşmanın paniğini daha da arttırdı.

Cizre'de geliştirilen ilk eylemlerden birinin hedefi, Cizre emniyet amirliği ve kolluk kuvvetlerinin lojmanlarıydı. Emniyet amirliği ve lojmanlara roketatarlarla saldırı düzenleyen ARGK gerillaları aynı zamanda da otomatik silahlarla yoğun ateş açarak sömürgecilere ağır maddi kayıplar verdirdiler. Büyük bir panik içine düşen sömürgeciler ölü ve yaralılarını kamuoyundan gizlediler.

Daha bu eylemin şoku sürerken bu kez de ARGK gerillaları Cizre-Silopi karayolunun 15. kilometresinde bir jandarma aracını pusuya düşürerek çok sayıda jandarmayı ölümle cezalandırdılar ve birçoğunu da yaraladılar. Sömürgeciler, kayıplarını sadece bir erin hafif yaralandığı şeklinde verdiler.

Sömürgeci ordu güçlerine peşpeşe indirilen bu darbeler alanda çok büyük yankılar uyandırarak ARGK gerillalarının gücünü gözler önüne serdiği gibi, savaşın her koşul altında sürekli gelişeceğini de ortaya koydu.

ARGK gerillaları sömürgecilerin savaş ekonomisine ölümcül darbeler indiriyor

Ocak ayı içinde gerçekleştirilen eylemlerin bir diğer hedefi de sömürgecilerin savaş ekonomilerine darbe vurmak, Kürdistan'ın yeraltı zenginliklerini gasbetme çalışmalarını sabote etmekti. Ülkemizin yeraltı ve yerüstü zenginliklerini açgözlüce bu zenginlikleri halkımıza karşı geliştirdikleri imha saldırılarının hizmetine koşan sömürgecilere, bu ülke toprakları üzerinde eskisi gibi ellerini kollarını sallayarak dolaşamayacakları, ülkemizi iliklerine dek sömürme gücünü gösteremeyecekleri hatırlatılmalı, bu ülkenin kendi sahipleri bulunduğu gösterilmeliydi.

Bu amaçla, 27 Ocak günü Şırnak'a bağlı Toptepe köyü yakınlarında bulunan Türkiye Kömür İşletmeleri Ocaklarını basan ARGK gerillaları kömür taşımada kullanılan grayder ve kamyonları tarayarak işlemez hale getirdiler, su pompalarını ateşe verdiler. Eylem sömürgecilere ağır maddi hasar vermenin yanısıra prestijlerini de yerle bir etti.

Eylemin hedefi olan kömür ocağı Şırnak'ın azılı ajanlarından Alixan Tatar'a aittir. Sömürgecilere muhbirlik yapmanın yanısıra sahip olduğu maddi imkanlarla da halk üzerinde dizginsiz bir baskı ve sömürü mekanizması kuran Alixan Tatar haini aynı zamanda alanda köy koruculuğu sisteminin kurulması ve yaşatılmasında da baş rolü oynamıştır. Bu haine geçmişte maddi-manevi darbeler vurulmuş; alanda prestiji yerle bir edilmiştir.

Aynı gün İpek Yolu'nun Cizre'ye yakın bir noktasında yurt dışından askeri kuvvetler için akaryakıt getiren 6 TIR ARGK gerillalarınca durdurularak ateşe verildi. Şoförler uyarılarak sömürgeci ordu için çalışmamaları istendi. Eylem sömürgeci ordunun savaş gücünün bu yolla da darbelenmesi bakımından olumlu etki yarattı ve ağır maddi zarara yol açtı.

Yine, ülkedeki yurtseverlerden alınan haberlere göre, aynı dönemde İdil yakınlarında da askeri bir tanker tahrip edildi.

Gelişen bu eylemler sömürgecilerin Kürdistan'da eskisi gibi rahatça hareket edemeyeceklerini, her yerin kendileri için ölüm tehlikesi ve tuzaklarla dolu olduğunu bir kez daha gösterdi.

Siverek'de ANAP belediye başkan adayı ölümle cezalandırıldı

Urfa'nın Siverek ilçesinde ANAP belediye başkan adayı Sabri Karahan bir ARGK timinin gerçekleştirdiği başarılı bir eylem sonucu ölümle cezalandırıldı. Eylemde, 4 kişi de ağır yaralandı.

Ülkeden aldığımız haberlere göre, yerel seçimler öncesinde ANAP'tan belediye başkanlığı için adaylığını koyan Sabri Karahan, Siverek alanında sömürgeci politikaların hayata geçirilmesinde gönüllü rol üstlenen Karahan aşiretine mensup bulunuyor. Seçimlerde ANAP'tan adaylığını koyan ve sömürgecilerin bir numaralı uşaklarından olan Sabri Karahan, halkımızın ulusal kurtuluş mücadelesine karşı sömürgecilerin gönüllü uşaklığı ve savunuculuğunu yaptığı, sömürgeci partilere yer almada sömürgeci partilerine, özellikle de ANAP ve Refah Partisi gibi "Türk milliyetçiliği" ve "din" kisvesini bağnazca kuşanan partilere özel roller atfetmektedir. Bu amaçla, yerel seçimler öncesinde bu partilerin adaylarını özenle seçtirmekte, kendilerine uşaklıkta en usta ve bağnaz gördükleri kişileri aday olarak göstermektedirler. Ulusal bilinçlenmenin önüne engel olarak dikilen bu unsurlar pratik olarak da birer ajan rolü oynamaktadırlar. Sömürgeciliğe karşı mücadeleyi onun tüm kurumlarına ve savunucularına karşı mücadele olarak ele alan ulusal kurtuluş güçlerimiz yerel seçimlerde sömürgecilerin oyunlarını boşa çıkararak da savaşı güçlendirmenin yoğun çabası içindedirler. Siverek'de gerçekleştirilen eylem bu çabaların bir parçası olarak geliştirilen bir eylemdir. Kürdistan'da gerçek iktidar gücünün partimiz ve onun izindeki ulusal kurtuluş güçlerimiz olduğunun bir ifadesidir.

halkımızın sömürgeci partiler arasında suni olarak parçalama politikasına alet olduğu için ölümle cezalandırılmıştır.

Bilindiği gibi, sömürgeciler Kürdistan halkını kendi öz kurtuluş mücadelesinden koparıp kölelik boyunduruğunu garantiye almada sömürgeci partilere,

Köy korucularına darbe

Ülkeden aldığımız haberlere göre, Mardin'in Kerboran nahiyesinde köy korucularına yönelik başarılı bir eylem gerçekleştiren ARGK gerillaları 10 köy korucusunu kaçırmışlardır. Köy koruculuğunun yaygın olarak geliştirilmeye çalışıldığı, ancak özellikle 1987 yılından bu yana gerçekleştirilen başarılı eylemlerle önemli darbelerin vurulduğu Mardin alanında bu sistemin kalan kırıntıları da peşpeşe geliştirilen yeni eylemlerle adım adım dağıtılmaktadır.

Diğer taraftan, yaygın köy toplantıları düzenleyen ve halkı savaşa çağıran ARGK gerillalarına her gün yeni yeni katılımlar olmaktadır. Bu katılımlardan biri de ocak ayı içinde Çukurca'nın Andaç köyünde gerçekleşti. Andaç köyünde kitle toplantısı gerçekleştiren ARGK birliğine 6 yeni savaşçı katıldı.

TOPLU KATLİAM HAZIRLIĞINDA OLAN SÖMÜRGECİLER TERÖR ESTİRİYOR

Baştarafı 1. sayfada

ulaşmaması; tam tersine PKK'nin yükselttiği direniş bayrağının daha da yükseklerde dalgalanması, Türk sömürgecilerini çılgına çevirdi. Bu çılgınlık içerisinde halkımızın üzerine salyalı ağızları ile saldırmaya başladılar.

Geçen aralık ayında başlatılan operasyonlarda özel savaş birlikleri Batman, Siirt, Şırnak'ta yüzlerce yurtseveri tutukladı. Ardından operasyonlar Cizre, Midyat, Silopi, Dargeçit, Nusaybin ve diğer bazı ilçelere kadar da yaygınlaştırıldı.

Ordu, polis, özel tim ve köy korucularının katıldığı operasyonlarda evler, köyler tek tek aranarak kadın-çocuk, yaşlı denilmeden 3000'in üzerinde insan gözaltına alındı. Geri kalan binlercesine de köy meydanlarında, evlerinde işkence yapıldı. İnsanlıkdışı uygulamaları alabildiğine yoğunlaştıran sömürgeciler, yeni yılla birlikte ulusal kurtuluş savaşımızın kitle desteğini koparmayı hedeflediler.

Ulusal kurtuluş savaşımızın etkinliğinin giderek kentlere de yansıması, sömürgecileri daha da korkutan bir gelişme oldu. Ulusal kurtuluş mücadelemizin kentlerde tabanının yaygınlaşmasını engellemek için tutuklama ve işkencelere ağırlık verdiler. Böylece kitlelerin gözleri korkutularak, teslim alınıp mücadeleden koparılmak isteniyordu.

Bunun için de operasyonlar suçlu-suçsuz bütün insanlarımızı kapsamına aldı. Böylece kitlelerin desteği aktifleşmeden engellemeyi düşünüyorlar. Son bir ay içerisinde yoğun bir şekilde sürdürülen operasyonlarda rastgele sürdürülen tutuklamalarda binlerce insanımızın işkencelerden geçirilmesi sömürgecilerin amacını çok açık bir şekilde ortaya koymaktadır.

Operasyonlarda en fazla baskının olduğu alanlardan biri de Cizre ve köyleriydi. Cizre, adeta bir savaş alanına çevrilmiş, binlerce polis, asker ve jandarma gücü Cizre'ye yığılmıştır. Diğer ilçelerdeki tutuklamaların bir benzeri de Cizre'de gerçekleştirilmek isteniyordu.

Türk sömürgecilerinin yoğunlaştırdıkları bu operasyonları ve karşı-devrimci pasifikasyon girişimlerini boşa çıkarmak için, ARGK gerillaları yoğun bir propaganda ve eylemlilik süreci başlattılar. Önce operasyon timinde yer alan iki azgın polis cezalandırıldı. Daha sonra jandarma taburu, polis karakolu ve bir jandarma konvoyuna karşı roketli, silahlı saldırılar gerçekleştirildi. Bu yoğun eylemlilik, karşı-devrimci, pasifikasyon ortamını dağıtırken, halkımıza karşı işlenen suçların karşılıksız bırakılmayacağının da bir kanıtı oldu.

Bu gelişmeler karşısında Türk sömürgecilerinin korku ve saldırganlığı daha da arttı. Operasyonlardan beklediği sonuca tam ulaşamayacağını gören sömürgeciler, yeni komplo ve saldırılar tertiplemeye başladılar.

Cizre merkezine bağlı Yeşilyurt köyünde 14-15 Ocak'ta gerçekleştirilen saldırılarda köylülere insanlık dışı uygulamalar yapıldı. Kadınlı-erkekli köy meydanında toplatılan köylülere insan dışkısı yedirilerek, ortaçağda bile yapılmayan işkenceler halkımız üzerinde uygulandı.

Sömürgecilerin bu tür uygulamaları yeni olmayıp, cezaevlerinde ve yurtsever insanlarımıza karşı dışarıda uygulanan alışılagelmiş yöntemlerdir. Diyarbakır cezaevinde PKK'li savaş esirlerinin foseptik çukurlarında günlerce bekletildiğini, pislik dolu suların içirildiğini bilmeyen kalmamıştır. Bunlar, işkencelerin sadece bir kısmıdır. Sömürgecilerin uyguladığı yöntemler bu örneklerden hem sayıca ve hem de vahşilik bakımından çok çok daha fazladır.

Yeşilyurt'ta yapılan işkencelerin yanısıra, Eruh-Demirkaya'da, Payamlı'da, Çeltiksuyu'nda, Dağyeli'nde de köylülere meydan dayağı çekildi. Kadınlara en aşağılık işkenceler yapıldı.

Yeşilyurt köylüleri, dertlerine bir çare olmayacağını bilseler de, yine de 16 Ocak günü Cizre savcılığına başlarına gelenler ile ilgili bir dilekçe verdiler. Dilekçenin verilmesi, olayın Cumhuriyet gazetesinde yayınlanması ile birlikte dikkatler birden Yeşilyurt ve Cizre'ye çevrildi. Muhalefet partileri olayı kınarken, bu tür işkenceyi yapanlardan hesap sorulmasını da istediler. Cizre'ye ve Yeşilyurt köyüne giden SHP heyetindeki milletvekillerinden Cüneyt Canver, Adnan Ekmen, Fuat Atalay ve Ahmet Türk, yaptıkları incelemelerde köylülere yapılan uygulamaları bir kez de onlardan dinlediler.

Yeşilyurt muhtarı Abdurrahman Müştak verdiği dilekçede uygulamaları şöyle anlatıyor: (Dilekçeyi olduğu gibi, imla düzeltmesi yapmadan yayınlıyoruz.)

"Müşteki: Abdurrahman MÜŞTAK, Kâmil MÜŞTAK, Abdullah GÜNDOĞAN, Bahattin MÜŞTAK.

Sanıklar: 14-15 Ocak 1989 günü Yeşilyurt köyüne gelen güvenlik kuvvetleri.

Suç: Efrade suimuamele, işkence.

Olay:

1- 14-15 Ocak 1989 gece saat 02.00'de Cizre'ye bağlı Yeşilyurt köyümüz, jandarma, komando, özel tim ve diğer güvenlik güçlerince sarılmıştır. Sabaha doğru köy yakınında bir eşek ve iki sıpa karaltı olarak görülmüştür açılan ateş üzerine eşek yaralanmıştır.

2-Köye giren güvenlik görevlileri ise köyden üç kişinin kaçtığını söyleyerek, tüm köylüleri kadın erkek biraraya toplamışlardır. Evler aranmış hiçbir suç unsuru bulunmamıştır. Kadınların tek tek ağızları açılarak bakılmış üstleri aranmış, tüm erkekler yüzü koyun yere yatırılmıştır. Burada sürekli olarak siz PKK besliyorsunuz, düşmansınız, bu köyü yıkacağız diyerek her türlü küfür edilmiştir. Yeşilyurt köyü merkez köy olup, kömürlü, üç tane üzümlü, fıstıklı, yukarı çeşme ve aşağı çeşme mezraları vardır. Bu mezralardaki göçebelerin iki gün içinde terk edilmesini muhtara emir vermiştir. Köy muhtarına sen devletin deyil PKK'nin muhtarısın denilmiş, yere

yatırılan köylünün sırtında, karda kışta saatlerce güvenlik güçleri gezmiş kabadayak atılmıştır.

3-Muhtar Abdurrahman MÜŞTAK, amcası Kâmil MÜŞTAK soruşturmaya alınmış, saatlerce dayak atılarak yaralanmışlardır.

4- Çevreden insan pisliği toplatılarak, muhtarın amcası Kâmil MÜŞTAK'a zorla tek tek yaşlı genç demeden pislik ağızlarına verilmiştir. Daha sonra bu insan pisliğini Kâmil MÜŞTAK'ın oğlu olan Bahattin MÜŞTAK'a zorlan babasının ağzına verilmiştir. Yaşlı olan Kâmil MÜŞTAK yaralanmıştır, Abdurrahman MÜŞTAK yaralanmış, Abdullah GÜNDOĞAN yaralanmış.

5- 15 Ocak günü köylü bırakılmamış şikayet etmeleri önlenmiş Kâmil MÜŞTAK ve Ahmet KAYA, yalınayak karda yedi km. ötedeki Cizre ilçesine götürülmüştür.

6- Köyde hiçbir suç unsuru bulunmadığı halde, her türlü aşağılık yakışıksız ve yasalara aykırı olarak bize suimuamelede bulunmuş, işkence yapılmıştır.

Deliller ve Şahitler: Salih Kaya, Abdullah Madak, Ahmet BAĞLAN, Mehmet Sait Boskurt, Mehmet Mübariz, Mahmut Diri ve köy imamı Mevlüt ALTUNBAY.

Sonuç ve istek: yukarıda açıkladığımız şekilde bana yasaya aykırı olarak suimuamelede bulunan işkence edenler hakkında müştekiyim. Devlet Hastanesine sevkimin yapılarak sanıkların tecziyesini saygılarımla arzederim. 16.1.1989

Müşteki
Yeşilyurt köyü muhtarı
Abdurrahman MÜŞTAK
Kamil MÜŞTAK
Bahattin MÜŞTAK
Abdullah GÜNDOĞAN"

Yeşilyurt köylülerine yapılan uygulamaların basına yansıması, Avrupa kamuoyunun da olayı dikkatle izleyip tepkilerini dile getirmesi sonucu, faşist yöneticiler harekete geçtiler. "Soruşturma açılacağını" duyurdular. Tabi bu açıklamalarla kendi gerçek suçlarını gizlemek için yeni manevralara giriştiler.

Nitekim, köylülerin ifadesine başvurulmadan sadece binbaşı Cafer Çağlayan'ın dinlenmesi ile yetinildi. Daha soruşturma tamamlanmadan İçişleri Bakanı, Bölge Valisi ve Özel Kolordu Komutanı yaptıkları açıklamada "iddiaların doğru olmadığını" söylediler. Böylelikle kendi suçlarını kapatma yoluna gittiler. Ardından Cizre savcılığı da takipsizlik kararını dava hakkında açıkladı.

Kendi kanunlarını bile çiğneyerek, son derece aşağılık suçlarını gizlemeye ve böylece halkı aldatmaya çalışan Türk sömürgecileri, bunda aldanıyorlar. Hiçbir sahte çaba, manevra ile kendi suçlarını gizleyemezler. Varsın savcıları takipsizlik kararı versin. Varsın bakanı, komutanı hep aynı ağızdan pisliklerini örtmeye çalışsınlar. Yeşilyurt köylüleri, bu insan düşmanı kasapların suçlarını biliyor ve tüm halkımız gibi onlar da bu suçların sahiplerini unutmayacaklardır. Aşağılık uygulamaların sahipleri aradan zaman da geçse, tıpkı Esat Oktay celladı gibi, suçlarının cezalarını nereye kaçarlarsa kaçsınlar ödemekten kurtulamayacaklardır. Ulusal kurtuluş mücadelemizin hesap sorucu namlularından kendi pis yaşamlarını kurtaramayacaklardır.

Cizre'de halkımıza karşı uygulanan işkenceler, bugün Kürdistan'da yaşanan gerçekliğin ne olduğunu çok açık bir şekilde gözler önüne sermektedir. Cizre'de yaşananlar, bugün bütün Kürdistan'da yaşanan olayların bir parçasıdır. Bundan kısa bir süre önce Batman'da da yüzlercesi gözaltına alınarak, yüzlercesi de alınmadan işkenceden geçirilmiş ve birçoğu da sakat bırakılmıştır.

Batman'da gözaltına alınanlar arasında SHP ilçe Başkanı Salih Aktan ile yönetim kurulu üyeleri de bulunuyor. Bütün bunlar falaka, jop, elektrik verme gibi belli başlı işkencelere uğrayarak, dayaktan geçirilmişlerdir. Bütün hepsine de "PKK'ye yardımcı oluyorsunuz, destek veriyorsunuz" diyerek sorgusuz-sualsiz dayak attıktan sonra, birçoğu mahkemeye bile çıkarılmadan serbest bırakılmışlardır. Bu bile sömürgecilerin bir terör havası estirerek, halkı pasifize etmeyi amaçladığına açık bir örnektir.

Halka yapılan işkenceler ise, haddi hesabı olmayan cinsinden. Örneğin Siirt'in Koçpınar köyünden gözaltına alınan cami imamına dayaktan sonra zorla rakı içirtilerek, "PKK'ye neden yardım ettiği" yönlü sorular sorulmuşlardır. Bunun yanısıra 11-12 yaşlarında iki kız çocuğu gözaltına alınmış, bunlara aşağılık uygulamalar içerisinde çiftetelli oynatılmıştır. Bunlar göze batan bazı işkence uygulamaları. Bunlar gibi daha yüzlerce uygulama en aşağılık biçimlerde yurtsever insanlarımız üzerinde uygulanmıştır. Hatta daha ileri gidilerek, Kâmil Müştak'a oğlu tarafından dışkı yedirilmesi için işkence ve baskı yapılmıştır.

18 Ocak günü Cizre'de tam bir savaş havası yaşanmıştır. Şehrin her tarafından 10 dakika boyunca binlerce namludan yoğun ve sürekli ateş atılmıştır. Bir gün sonra Cizre'de SHP heyetine rastlayan bir çocuk bu manzarayı "Cizre dün Filistin gibiydi" sözleri ile dile getiriyor, 2000'e Doğru Dergisi muhabirinin anlattıklarına göre.

Evet, Cizre'de yaşananlara iyi bir tanımlama bu. Bu sadece baskı ve işkencelerin ulaştığı boyut açısından değil, halkın isyan noktasına gelmesi açısından da böyledir. Yeşilyurt köylüleri, "Korkudan büyük ölüm var. Korkudan korkmamak" sözleri ile yapılan uygulamalar karşısında susmayarak seslerini yükseltmeye başladılar. Dilekçenin ardından köylerine asker ve polisin yaptığı operasyonlara, tehditlere rağmen köylüler kararlı bir şekilde karşı koydular. Alevlenen isyan duygularını sömürgecilerin hiçbir saldırı ve tehditi engelleyemiyor. Evet, Cizre, Filistin gibi isyan halinde.

Sömürgeciler bu kadar vahşice saldırmalarına ve halkımıza olmadık işkenceleri uygulamalarına rağmen, korkularını gizleyemediler. Halk arasında söylenen ve son operasyonlarda meydana gelen, Cumhuriyet ve 2000'e Doğru Dergisinde yayınlanan şu olayı olduğu gibi aktarıyoruz. Bu olay, Türk sömürgeci ordusunun o kof, güçlü görünümü altında nasıl çürümüş ve korkak bir yapısının olduğuna iyi bir örnektir. Olay şöyle:

"Dilekçede bir olay daha anlatılıyordu: Timin ısrarla aradığı "üç kişiye" aynı gün Yeşilyurt köylüleri rastladılar. Köyün 300 metre ilerisindeki bir tepenin art yamacında, bacağından aldığı kurşunla yaralanan bir eşek ve iki de sapasağlam sıpa duruyordu. 16 Ocak günü Yeşilyurt'a tekrar gelen binbaşıyla köy muhtarı arasında şu konuşmanın geçtiği Cizre'de yaygın olarak söyleniyordu:

— Üç kişiden haber var mı muhtar?

— Var komutanım.

— (Binbaşı heyecanla) Neredeler?

— Biri ayağından yaralı, ikisi de sağlam olmak üzere ahırdadır, komutanım.

— Ahırda mı?

— Evet komutanım. Eşek ayağından yaralanmıştır, ancak iki sıpa da sapasağlamdır..." (2000'e Doğru, 22 Ocak 1989, sayı: 4)

İşte, Türk ordusunun savaşma gücü bu. "Terörist" diye saldırdığı üç hayvan. Bunlardan biri de ancak ayağından yaralı, diğer ikisi sapasağlam. Bu ordu savunmasız insanlarımıza ve eline geçirdiği savaşçılara insanın aklının alamayacağı işkenceler yapıyor. Kendi yaptığı işkenceler, tüm insanlık dışı uygulamalar onun çöküşünü engelleyemeyecektir.

Fransa'da PKK'nin 10. kuruluş yıldönümü kutlandı

Baştarafı 1. sayfada

ruz." şeklinde izlenimlerini yansıtıyordu.

Program, devrim şehitlerinin anısına yapılan bir dakikalık saygı duruşuyla başladı. Ardından üç sunucu; hemen tüm kitlenin beğenisini kazanan Genel Sekreter Abdullah ÖCALAN yoldaşın beze çizilmiş resmi, PKK amblemi, PKK-MK şehit üyelerinin resimleri ve ön tarafında cemakan içinde sarı-kırmızı-yeşil ışıklarla yazılmış "Biji Serok APO" sloganının süslediği sahneden programı üç dilden sundu. Daha sonra "PKK için" şiiri okunduktan sonra, kalabalık koro devrimci marşlar sundu. Ozan Seyithan'la devam eden program, PKK'nin 10 yıllık şanlı mücadele tarihini dile getiren siyasi konuşma ile sürdü. Koma Serhed'in folklor oyunları ardından Ozan Xemgin direnişçi türküleriyle programa katıldı. Kutlama gecesinin ilk bölümü, Güney Kürdistanlı peşmerge ve ailelerinin yaşamını konu alan tiyatroyla tamamlandı.

Kutlama gecesinin ikinci bölümü Ozan Tirêj ve Koma Serhed müzik grubuyla başladı. Koma Serhed'in giysileri, folkloru ve müziği büyük ilgi görerek alkışlandı. Ozan Şemdin de direnişçi halk türkülerini sunduktan sonra, biri çok küçük olmak üzere iki kız çocuğu sahneye çıkarak mücadeleye ilişkin konuştular ve sloganlar attılar. En küçüğünün slogan atışı ve sempatikliği büyük beğeni ve alkışlarla karşılandı. Program HUNERKOM'un merkezi folklor grubuyla devam etti. Ardından Kürtçe siyasi konuşma yapıldı. Daha sonra, Montbeliard'dan gelen karma ve çocuk folklor ekipleri başarılı oyunlar sergilediler. Son olarak Koma Berxwedan sahnede yerini alarak devrimci halk türkülerini söyledi. Bu arada, Koma Berxwedan programı devam ediyorken iki kez elektrikler kesildi. Bu bilinçli bir provokatif girişim olarak, yabancı düşmanı Le Pen taraftarı salon sahibi tarafından yapıldı. Elektrikler kesildiği anda da bağımsızlık türküleri susmadı ve kitledeki coşkuyu daha da arttırdı. Program "APO hate Hîlvanê" halayıyla sonuçlandı.

THKP-C/Acilciler sözlü mesajını sunarken, Serxwebûn, TKP(B)-Fransa Komitesi, Berxwedan, Tamil-Elaam Kurtuluş Kaplanları ve Ali Kılıç isimli bir yurtseverin de yazılı kutlama mesajları gecede sunuldu.

PKK'nin 10. kuruluş yıldönümünü kutlama gecesi, Fransa alanında sömürgeci düşmanın ve provokatörlerin çeşitli biçimlerde geliştirmek istediği tahribatlara verilen en güzel bir cevap oldu. Kitlelerin direniş etrafında en sıkı kenetlenmesini, Partiye ve Parti Önderliğine sarsılmaz bağlılığını ve ulusal kurtuluşçu mücadelemizin bu alanda da gelişip güçlendiğini tüm gece boyunca ortaya konulan çabalarda, sıkı kenetlenmede ve coşkuda görmek mümkündü. Fransa'nın dört bir yanından gelip Dreux'da bütünleşen ve geceden sonra daha da inançlı, umutlu ve kararlı olarak alanlarına dönen Kürdistanlı emekçiler Partiye ve mücadelesine sahip çıkmada her türlü engeli aşacak güçte olduklarını bir kez daha ortaya koydular.

Hamburg'da Tanıtım Toplantısı

Hamburg'da başlatılan açlık grevine bağlı olarak, 21.1.1989 günü, Almanlara yönelik bir toplantı düzenlendi. Bir önceki hafta WDR televizyonunda yayınlanan "Persler'den PKK'ya Kürtler" adlı belgesel program videodan gösterildi. Ancak zaman darlığından ötürü filmin ancak bir bölümü gösterilebildi. Toplantıdaki bilgilendirme tartışmalarını Hamburg-Kürt Halkının Dostları ve Kürdistan Komite temsilcileri yürütttüler. Güncel olayların konuşulduğu toplantıda ağırlıklı olarak PKK'nin mücadelesi üzerinde duruldu. Tartışmalar esnasında 16 tutuklu Kürt politikacısına yönelik bazı uygulama örnekleri aktarıldı. Uygulamaların haksızlığının yanısıra gülünçlüğü de teşhir edildi.

Toplantıda açlık grevindeki yurtseverler de hazır bulundular. Hamburg-Kürt Kültür Merkezi'nin folklor ekibi halk oyunları ve türküler sundu. Ayrıca Bielefeld'de tutuklu bulunan devrimci politikacı Yasemin Gedik'in açlık grevini duyuran Almanca bildirisi dağıtıldı.

★

Reims'te Dayanışma Toplantısı

Fransa'nın Reims alanında, Fransız Komünist Partisi ile Kürdistan Komite ortaklaşa bir dayanışma toplantısı düzenledi. Toplantıya 50'yi aşkın kitle katılımı sağladı. Toplantıya gazete ve radyo muhabirleri katıldı. Yerel bir radyo Kürdistanlı yurtseverlerle röportaj yaptı; ilerde daha geniş ve ayrıntılı bir röportaj yapmak istediğini belirtti.

Toplantıda, Kürdistan Komite adına, Kürdistan, PKK ve halkımızın uğradığı katliamlar tarihini içeren bir konuşma yapıldı. Ayrıca aynı içeriği kapsayan bir video filmi gösterilerek toplantıya katılanlar bilgilendirildi.

Toplantının kültürel bölümlerinde de, Koma Serhed folklor ekibi oyunlar sergiledi ve Kürdistanlı ozanlar türküler söylediler.

Toplantı, mücadelemizin Fransız kamuoyuna tanıtılmasında gelecek güçlü adımlar açısından yararlı oldu.

PKK davasında 10 idam isteniyor

Diyarbakır DGM'de görülmekte olan PKK Davasında, savcı 10 devrimci için idam istedi.

Diyarbakır'da açılan yeni davada 34 devrimci ve yurtsever yargılanıyor. PKK'ye katılmak ve çeşitli eylemlerde yer almaktan suçlanan devrimciler hakkında savcı ilk duruşmada iddianamesini okudu.

İdamları istenen 10 devrimcinin adları şöyle: Emin Altan, Esat Uysal, Yahya Öncü, Serkan Öğmen, Yusuf Öğmen, Serdar Sevim, Adil Özden, Yüksel Acar, Halim Serek ve Zeki Sakar. Ayrıca Yahya Sapmaz, Tahir Yapar, Hüseyin Balık, Beşir Tetik ile Mehmet Paksoy'un ise 15'er yıl hapisleri isteniyor. 19 devrimci ve yurtseverin ise 4'er yıl hapis cezalarına çarptırılmalarını savcı talep etti.

Diğer taraftan, yine Diyarbakır Devlet Güvenlik Mahkemesinde, aralarında Güler Çelik'in de bulunduğu 14 devrimci hakkında yeni bir dava açıldı. Davanın yakında başlayacağı bildiriliyor.

Peşpeşe açılan davalarda idam istemlerinin bu kadar yoğunlukta olması, Türk sömürgecilerinin yeni bir saldırısı olarak gündeme giriyor. Yaygın idam istemleri ile kitlelerin gözleri korkutularak pasifikasyon geliştirilmek isteniyor.

Son birkaç ay içerisinde Diyarbakır ve diğer DGM'lerde açılan davalarda yaygın olan idam istemleri, devrimci ve yurtseverlerin mücadeleye katılmasını engelleyemez. Sömürgeciler bu tür uygulamalarla pasifikasyon amaçlarına ulaşamayacakları gibi, direnişin daha da yaygınlaşmasının önüne geçemeyeceklerdir.

PKK-İzmir ve İstanbul Davalarına devam edildi

25 Ocak 1989'da İstanbul DGM'de PKK-İstanbul Davasına devam edildi. 16 devrimcinin yargılandığı davada 4 devrimci de tutuksuz olarak yargılanıyor.

İstanbul-Kısıklı'da faşist cellat Binbaşı Esat Oktay Yıldıran'ın cezalandırılmasına yardımcı olmak ve PKK üyesi olmaktan dolayı yargılanan 16 devrimcinin mahkemesi tanıkların dinlenmesi için bir başka tarihe ertelendi.

Avukatlarının müvekkillerinin tahliye edilmeleri talebi ise mahkeme tarafından reddedildi.

26 Ocak'ta İzmir DGM'de görülen, 5'i için idam istenen 26 kişilik PKK davasına devam edildi.

Bir önceki duruşmada işkence gördüklerini söyleyen devrimcilerden Fatim Aksoy ile tutuksuz yargılanan Ahmet Sürel hakkında devlet hastanesi 5'er günlük rapor verdi.

İstanbul ve Ankara'da Bombalı Eylem

27 Ocak günü İstanbul ve Ankara'da çeşitli kuruluşlara yönelik bombalı saldırılar gerçekleştirildi. İstanbul'da İktisadi Kalkınma Vakfı ile Türk-Amerikan İşadamları Derneği'ne, Ankara'da ise MESS'in bürosuna baskın düzenlendi.

Devrimci-Sol tarafından gerçekleştirilen her üç eylemde de ölen olmadı. Ancak bombaların patlaması sonucu binalarda büyük maddi hasar meydana geldi.

İlk bombalama eylemi İstanbul'da meydana geldi. İktisadi Kalkınma Vakfı'nın 7. kattaki bürosuna gelen eylemciler, duvarlara slogan yazıp, bombayı bırakarak eylemlerini sonuçlandırdılar. Duvarlara yazılan sloganlarda zamlar ve işkenceler

Devamı 20. sayfada

İsviçre'de Demokratik Kürt Derneklerine yönelik polis baskıları

İsviçre polisi, daha önceleri de çeşitli gerçek dışı gerekçeler ileri sürerek Kürdistanlı yurtseverlerin toplandıkları derneklere ve evlerine operasyonlar yapmış; birçok yurtseveri tutuklayarak, bulduğu yüzlerce dergi, broşür, kitap ve Kürdistan üzerine olan filmlere el koymuştu. Bu süreçte, savcılık, 12 Kürt yurtsever şahsında PKK davası açmış, uzun bir aradan sonra, savcılık yaptığı bir açıklama ile davayı durdurduğunu açıklamıştı. Daha doğrusu durdurulmak zorundaydı. Çünkü hiçbir delil bulunmamaktaydı. O dönemde, İsviçre'nin haftalık gazetesi olan Wochenzeitung, konuya ilişkin yayınladığı bir haberde, haklarında dava açılan 12 Kürde politika yapma ve Türkiye aleyhine konuşma yasağı verildiğini belirtiyordu. Bunun dışında, savcılık tarafından bazı yurtseverler çağrılarak, kendilerinden politika yapmayacaklarına ve PKK'ye destek vermeyeceklerine ilişkin imza istendi. Bu dayatmayı yurtseverler reddettiler. Bunun üzerine, yurtseverlere ilticalarının kabul edilmeyeceği tehditi yapıldı. Sorgulamaya alınan her yurtseverden PKK ve PKK merkez komitesi üyeleri hakkında bilgi isteniyor. Bunun dışında, İsviçre'de yaşayan yurtseverlerin isimleri soruluyor.

Son dönemlerde, İsviçre polisi, Basel ve Zürih'teki Kürdistanlı İşçi Derneklerine izinsiz-sorgusuz girerek, 'şeflerinizi arıyoruz" deyip, kimlik kontrolünü yapmışlardır.

En son olarak Kasım ayı sonlarında, Basel'de Kürdistanlı yurtseverlerin toplandığı derneğin etrafını 100'e yakın polis sardı. Gerekçe olarak da, "dernekte otomatik silahlarla kişilerin tehdit edildiği" şeklindeki iddia gösterildi. Derneğin her tarafı arandı ve kimlik kontrolü yapıldı. Polisler, daha sonra tiyatroda kullanılan naylon silahların fotoğraflarını çekerek dernekten ayrıldılar.

İsviçre polisi, uzaktan teleobjektif vb. araçlarla derneği izliyor. Olay günü, tiyatro provasında sözkonusu silahlar kullanılınca Derneği izleyen sivil polisler, hemen gerekli yerlere suç duyurusunda bulunuyorlar ve bu bahane edilerek operasyon düzenleniyor.

Sudan gerekçelerle Kürdistanlı kitlelere yöneltilen bu ve benzeri saldırılar tüm ilericidemokrat çevrelerde nefretle karşılanmaktadır. Bir halkın iradesine yapılan bu saldırılar boşa çıkmaya mahkumdur.

Batı Alman emperyalizminin politik baskılarına karşı

TUTUKLU DEVRİMCİ KÜRT POLİTİKACILARIN DİRENİŞİ VE DAYANIŞMA EYLEMLERİ

Baştarafı 1. sayfada

lan 1 saatlik sürede ise havalandırmaya yalnız başına çıkarılacaktır. Ek kilitlerin de takıldığı hücreler ya çok karanlık tutulmakta ya da aşırı ışık saçan lambalar cezaevi yönetimi tarafından sürekli açılıp kapatılarak psikolojik baskı uygulanmaktadır. Ziyaretler ayda toplam 1 saat ile sınırlandırılmaktadır. Hürriyet, Milliyet, Tercüman gazeteleri ve Nokta dergisi dışında diğer yayınlar içeri alınmamaktadır. Gönderilen mektuplar sahibine iki hafta sonra verilmektedir. Bu süre daha önce bir haftaydı. Tutuklular arası mektuplaşma yasaktır. Görüş herhangi bir direniş (kendilerine göre terörist eylemler) veya siyasi gelişmeler hakkında konuşmak yasaktır. Tek tip elbise giyimi zorunlu kılınmaktadır. Bu uygulamaların gerekçesi olarak devrimci Kürt politikacılarının "çok tehlikeli" olmaları gösterilmektedir.

Alınan bilgilere göre, özellikle Mannheim, Straubing, Köln-Ossendorf ve Bielefeld cezaevi yönetimleri, mahkemenin çıkardığı bu tüzüğü en ağır bir biçimde uygulamaya koymuşlardır. Çıkarılan bu tamamen özel ve kasıtlı tüzüğü kendi siyasal kimlikleri ve haklarına bir saldırı olarak değerlendiren Kürdistanlı politikacılar, tüzüğü protesto ve haklarını almak için açlık grevleri gerçekleştirmişlerdir. Bu uygulamalara karşı açlık grevine giren Kürt politikacılar şunlardır:

Ali Haydar Kaytan: 5 Aralık 1988 günü açlık grevini başlattı. Aralık'ın 20'sinden itibaren ölüm orucuna dönüştürdü.

M. Sait Yıldırım: 23 Aralık 1988 günü açlık grevine başladı. Bu sürede sağlık durumu fenalaştı ve hastaneye kaldırıldı.

H. Hayri Güler: 12 Ocak 1989 günü açlık grevine başladı.

Erol Kedik: 2 Ocak'ta açlık grevine başladı.

Yasemin Gedik: 21 Aralık 1988 günü açlık grevine başladı. Uzun süre açlık grevinden olduğu için sağlık durumu fenalaştı ve hastaneye kaldırıldı.

Ali Sapan: 22 Aralık 1988 günü açlık grevine başladı. Bu sürede mide kanaması geçirince hastaneye kaldırıldı.

İbrahim Kadah: 5 Ocak 1989 günü açlık grevine başladı.

Hüseyin Çelebi: 2 Ocak 1989 günü açlık grevine başladı.

Salman Arslan: 24 Aralık 1988 günü açlık grevine başladı.

Dışarıda da Kürdistanlı yurtseverlerin dayanışma eylemleri ve avukatların belli orandaki girişimleri sonucu, sözkonusu tüzük Ocak ayı sonlarına doğru kaldırıldı. Daha önce açlık grevleri ve dayanışma eylemlerinin sürdüğü dönemde, mahkeme başkanı, "Şantaj sonucu kaldırmam" tavrı içindeydi. Tüzüğün kaldırılmasıyla birlikte cezaevlerindeki Kürdistanlı politikacılar açlık grevi eylemlerini sonuçlandırdılar. Alınan bilgilere göre, kaldırılan tüzüğün yerine bazı noktalarda nisbeten yumuşatılmış, ancak belli katı kuralları yine de içeren yeni bir tüzük çıkarılmıştır.

Gazetemize ulaşan dayanışma eylemleri haberleri de şunlardır:

STUTTGART (B. Almanya): 31.12 1988 günü 100 kadar Kürdistanlı yurtseverin katıldığı bir miting yapıldı. Gösteri mitinginde sloganlar atıldı, Türkçe ve Almanca konuşmalar yapılarak, kamuoyu bilgilendirildi. Miting, Frankfurt-İşçiler Birliği tarafından düzenlendi.

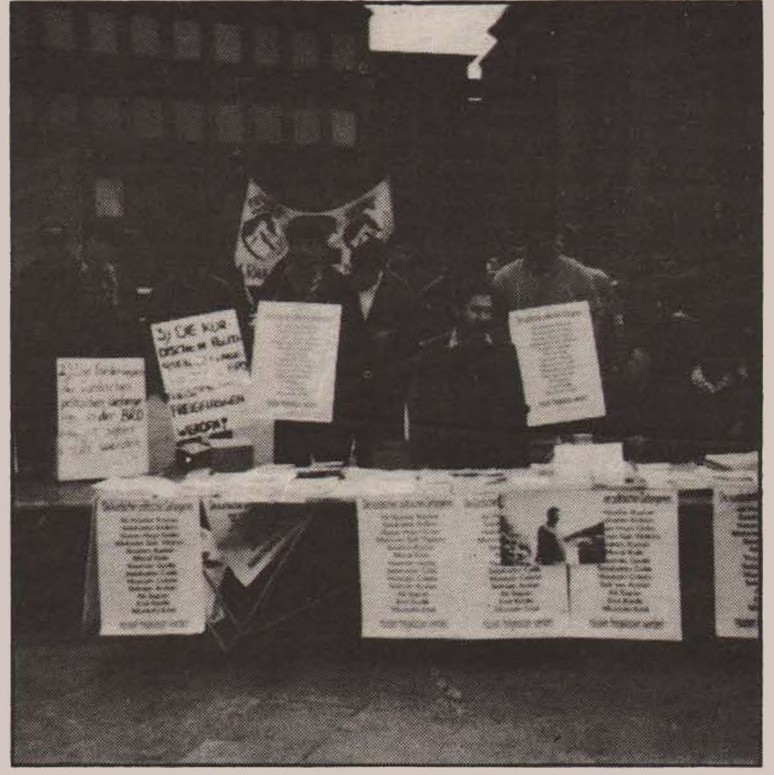
SAARBRÜCKEN (B. Almanya): 3.1.1989 tarihinde, 35 kişilik ERNK taraftarı bir grup, SPD binasını işgal etti. Alman devletinin anti-demokratik uygulamalarını protesto eden yurtseverler, SPD'nin de parti olarak bu uygulamalara karşı tavır almasını istediler. Yetkililer durumu parti merkezine iletecek-lerini belirterek yurtseverlerin istemlerini kabul ettiler. Yurtseverler, eylem alanına gelen iki gazete muhabiriyle de konuşarak amaçlarını açıkladılar. Gazeteler konuya genişçe yer verdiler.

BIELEFELD (B. Almanya): 3.1.1989 günü Kürdistanlı yurtseverler, şehrin en işlek caddesinde giydikleri beyaz kefenlerin üzerinde boyunlarına kartondan yazılı afişler takarak bildiri dağıttılar.

B. BERLİN (B. Almanya): 3.1.1989 günü 25 Kürdistanlı yurtsever, şehrin en kalabalık noktasında bir günlük oturma eylemi yaptı. Eylem alanında pankart açarak bildiri dağıttılar. Eyleme bir gazete muhabiri geldi. Kitlenin yoğun ilgisini çeken eylem başarılı geçti.

AMSTERDAM (Hollanda): 45 kişilik ERNK taraftarı bir grup 3.1.1989 günü, B. Almanya'nın Amsterdam'daki konsolosluğunu işgal etti. İlk başta, konsolosluk yetkilileri, yurtseverlerin istemlerini kabul etmedikleri gibi tehditvari sözlerle gözdağı vermek istediler. Buna karşılık, Kürdistanlılar "Kahrolsun teslimiyet, yaşasın direniş", "Faşist Rebmann" sloganlarını atarak, istemlerinin kabul edilmesinde ısrar edince de polis çağrıldı. Yurtseverler polislere karşı sloganlar haykırarak kararlılığı elden bırakmadılar. Böylelikle yurtseverlerin istemleri kabul edilmek zorunda kalındı. Eylem alanına AP ajansı ve Volkskrant, Trouw gazetelerinden muhabirler geldi. Hollanda TV'si de eyleme, haber bülteninde yer verdi.

HANNOVER (B. Almanya): 3.1.1989 günü bir gösteri mitingi yapıldı. Mitinge 50'nin üzerinde yurtsever katıldı. Şehrin en kalabalık alanında saat 11.00'de başlayan eylemde, Almanca konuşma yapıldı ve yaygınca bildiriler dağıtıldı. Kitlelerin yoğun ilgisini çeken eylem saat

Stuttgart'ta Kürdistanlı yurtseverlerin mitingi...

14.00'te sonuçlandı.

VİYANA (Avusturya): 20 Kürdistanlı yurtsever, 5.1.1989 tarihinde saat 13.05'te başlayarak 14.10'da biten bir oturma eylemi gerçekleştirdi. Eylem alanında 1000'e yakın bildiri dağıtılarak kamuoyunun ilgisi çekildi. Presse, Wiener Zeitung ve APA'dan gelen muhabirlerle röportajlar yapıldı. Polisin müdahalesine rağmen eylem başarılı şekilde sonuçlandırıldı.

HAMBURG (B. Almanya): Almanya'daki tutuklu yurtseverlerle dayanışma amacıyla 17 Ocak 1989 tarihinde 12 Kürdistanlı yurtsever, bir açıklama ile açlık grevine başladı. Süresiz olarak başlatılan açlık grevi, son aldığımız haberlere göre, halen devam etmektedir. Hamburg açlık grevinin amaç ve talepleri şunlardır:

"1- Tutuklu Kürdistanlı politikacılara yönelik günlük gazete, dergi, kitap, radyo, televizyon vb. gibi basın-yayın organlarının okunması, izlenmesi ve dinlenmesi üzerindeki yasağın kaldırılması,

2- Tutukluların kendilerini savunmaları için avukatlarıyla görüşmelerine engel olunmaması ve iddianamelerin kendilerine verilmesi,

3- Halen hücrede bulunan devrimcilerden birçoğuna yönelik insanlık dışı uygulamalara ve görüş esnasında da bunların devam ettirilmesine son verilmesi,

4- Alman kamuoyunu bu konuda bilgilendirme ve duyarlı hale getirme."

Açlık grevi eylemi, kamuoyunun dikkatini tutuklu devrimciler ve onlara yönelik Alman devletinin ırkçı-faşist uygulamalarına çekmekte; yoğun ilgi uyandırmaktadır.

Basel, Hannover ve Stuttgart'ta HUNERKOM şubeleri kongrelerini yaptılar

Stuttgart-Hunerkom Şubesi kongresi...

26.12.1988 tarihinde, Basel şehrinde 80 delege ve misafirin katılımıyla HUNERKOM şubesinin II. kongresi gerçekleştirildi.

Saat 13.00'te saygı duruşuyla başlayan kongrede şube yürütme komitesinin hazırladığı çalışma raporu sunuldu. Rapor geçmiş bir yıllık faaliyetleri çeşitli yönleriyle açıklıyordu. Raporun değerlendirilmesinden sonra, şubeye bağlı çeşitli bölgelerdeki kültür kolları çalışmalarını platforma sundular. Karar tasarılarının okunması ardından, gelecek bir yıllık çalışma hedefleri belirlendi.

Kongre'nin sonuç değerlendirilmesi yapıldıktan sonra, şube çalışanları tarafından hazırlanan müzik ve folklor programının sunulmasıyla kongre sonuçlandırıldı.

İsviçre-ERNK Temsilciliği, Basel-ERNK taraftarları, HUNERKOM merkezi Buruck'tan bir sanatçı, Basel Kadınlar Birliği adına kongreye mesajlar sunuldu.

Hannover-HUNERKOM Şubesi'nin III. olağan kongresi ise 7.1.1989 tarihinde yapıldı. Kongre'ye şubenin üye ve davetlileri katıldı.

Kongre, son siyasal gelişmeleri değerlendiren bir konuşmayla açıldı, şubenin bir yıllık çalışmalarını kapsayan raporun okunmasıyla devam etti. Ardından yeni döneme ilişkin karar tasarıları sunuldu.

Çeşitli mesajların gönderildiği kongre, yeni yönetimin seçilmesiyle sonuçlandı.

Kongre, ulusal kurtuluş mücadelesinde kültürel çalışmalara yanlış yaklaşımları eleştiriye tabi tutarak, doğru yaklaşımın egemen kılınması, yeni nesillerin ulusal kurtuluşçu kültürle büyümeleri ve kendi özlerine güçlü bir dönüşümü yaşamaları için gerekli adımların atılmasını da karar altına aldı.

1 Ekim 1988 tarihinde kuruluşu gerçekleşen HUNERKOM-Stuttgart Şubesi de, 14 Ocak 1989 günü II. kongresini yaptı.

40 kişinin katıldığı kongrede, geçmiş faaliyetler değerlendirilerek üzerinde tartışmalar yürütüldü. Geç saatlere kadar devam eden kongrede, özellikle kültüre olan yanlış yaklaşımlar üzerinde duruldu.

Kültür dallarına ilişkin karar tasarıları sunularak geleceğe yönelik kararlar alındı. Şube yönetimi de seçildikten sonra, sonuç değerlendirmesiyle kongre sonuçlandırıldı.

Stuttgart'ta "Kürdistan Halkının Dostları" komitesi kuruldu

Kasım ayı sonlarında, Stuttgart'ta bazı Alman demokratları bir araya gelerek "**Kürdistan Halkının Dostları**" adıyla bir komite kurdular. Komitenin amacı Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine destek vererek dayanışma göstermektir.

Komite, kuruluş amacını bir bildiri yayınlayarak kamuoyuna duyurdu. Kuruluş bildirisinde, Batı Almanya emperyalizminin TC ile ilişkileri ve Kürdistanlı yurtseverlere yönelik baskı ve haksız tutuklamalarına değinilerek, anti-faşist ve anti-emperyalist güçler Kürdistan halkının mücadelesiyle dayanışmaya çağrılıyor.

Komitenin bildirdiğine göre, 10 Şubat 1989 günü, Almanya'da tutuklu bulunan devrimci Kürt politikacıların durumlarını değerlendirmek amacıyla tutuklu avukatlarının da katılacağı bir toplantı yapılacak ve bu toplantı ardından, komite, destek ve dayanışma çalışmalarını daha da yoğunlaştıracaktır.

Federal Başsavcı Rebmann Kürdistan halkına karşı suç işlemeye devam ediyor

Federal Alman Başsavcısı Kurt Rebmann, bir süre önce bir grup Kürdistanlı politikacı hakkında açtığı davalara bir yenisini ekledi. Temmuz 1988 tarihinden bu yana Almanya'da tutuklu bulunan Kürdistanlı devrimci politikacı Meral Kıdır aleyhine, Başsavcı Kurt Rebmann'ın başvurusu üzerine Düsseldorf Eyalet Mahkemesinde dava açıldı.

Diğer taraftan bir süredir İsveç'te tutuklu bulunan Kürt politikacılardan Ali Çetiner'in de Almanya'ya iade edildiği ve burada yargılanacağı bildiriliyor. İade işlemi Federal Başsavcı Kurt Rebmann'ın isteği üzerine gerçekleşti. Ali Çetiner'in davasının da diğer davalarla birlikte görülmesi bekleniyor.

Devrimci Birlik Platformu kuruldu

Kürdistan ve Türkiye'de hızla yükselen ve önemli bir dönüm noktasına gelip dayanan siyasal gelişmeleri karşılamak ve en geniş kitleleri örgütleyip seferber ederek ulusal ve toplumsal kurtuluşu gerçekleştirmek amacıyla, Partiya Karkerên Kurdistan (PKK), Sosyalist Vatan Partisi (SVP), Türkiye Halk Kurtuluş Partisi-Cephesi/Acilciler (THKP-C/Acil), Türkiye Komünist Partisi-Birlik (TKP/B) ve Sosyalist'in katılımıyla **Devrimci Birlik Platformu** kuruldu. Kuruluşunu, yaptığı bir basın açıklaması ve bildiri ile kamuoyuna duyuran **Devrimci Birlik Platformu**, yayınladığı bildiride, Türkiye ve Kürdistan'da 12 Eylül faşizminin işbaşına gelişi ile birlikte ortaya çıkan durum ve son siyasal gelişmeleri değerlendirerek, *"Halklarımızın devrimci birliğini yaratmak ertelenemez bir görevdir"* şiarıyla, gelecek açısından önüne koyduğu hedefleri sıralıyor.

Bildiride, *"Bugün halklarımızın direnişçi birliğini sağlamaya nereden başlamalıyız"* başlığı altında **Devrimci Birlik Platformu**'nun kuruluş amaçları ve hedefleri şu şekilde belirleniyor:

"Yukarıda özetlediğimiz gelişmelerin ışığında dönemin dayatan görevi halklarımızın direniş eğilimine sahip çıkan, onu geliştiren tarzda Türkiyeli ve Kürdistanlı devrimcilerin ileri birlik ve dayanışmasını sağlamaktır. Bunu salt bir istek değil, Türkiye ve Kürdistan devrimi açısından bir ihtiyaç olarak ele alıyoruz. Ancak içinde bulunduğumuz momentte her iki ülke devrimlerinin geldiği aşama ve devrimci güçlerin örgütlülük düzeyleri arasındaki önemli farklar yaratılacak birlik ve dayanışmanın perspektifini belirleyici olmaktadır.

Kürdistan devrimci güçleri açısından birlik ve ittifak sorununda mücadele düzeyinin getirdiği önemli netleşmeler vardır. Özellikle 1984'ten beri verilen boyutlu mücadele, Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinin politik hattında, örgütsel düzeyinde ve ihtiyaçlarında soyutluktan uzak maddi belirlilikler yaratmıştır. Mücadelenin getirdiği bir yenileşme ve ileri birlik arayışları sözkonusudur. Kürdistan devrimcileri, ulusal kurtuluş mücadelesinin daha büyük bir etkinlik ve ifade gücüne kavuşmasında Türkiye devrimci hareketi ile ilkeli, geniş ufuklu dayanışma ve birliklerin gereğine inanmaktadırlar.

Türkiye devrimci hareketi ise bugün hızla gelişmekte olan toplumsal muhalefeti yönlendirme görevi ile karşı karşıyadır. Bu esasen yığınların siyasal hareketlilik yerine mevcut statükodan yana tercih koyduğu dönemlere göre nesnel düzeyde bir olumluluğun ifadesidir. Çünkü, yığınların güçlü davranma isteği ergeç onu siyasal bir hedefe doğru yönlendirme görevine talip olacak güçleri de yaratır. Günümüzün sorunu Türkiyeli devrimci örgütlerin mevcut sürecin gerisinde kalmadan süratle bu göreve talip olacak bir yeterliliğe ulaşmalarıdır. Radikal bir zemine doğru gelişmekte olan ortamın dinamikleri iyi tespit edilerek devrimci etkinliği gelişmekte olan araçlar süratle yaratılmalı ve bunun gerektirdiği dar grupçuluktan uzak, savaşçı birlik ve dayanışma ruhu egemen kılınmalıdır. Açıkça ortaya çıkmıştır ki, bunun yolu TBKP, Sol Birlik vb.'lerin doğrultusunda olamaz. Onlar legalleşme sevdasıyla Türkiye egemen sınıflarının gözüne girme telaşı içindedirler. TBKP, AET ve NATO'yu da onaylayan gerici programıyla değil devrim, reform bile isteyemez hale gelmiştir. Geçmişinden ders almayanın geleceği de olamaz. Ancak onların seçtiği yol bir bakıma solda arzulanan bir netleşmenin de ortaya çıkmasını sağlamıştır. Hiçbir devrim sağına soluna net sınır çizgileri çizmeden gelişemez.

Bizler Türkiye ve Kürdistan devrim güçleri olarak başta vurguladığımız şekilde bir birlik ve dayanışma platformunun ilk adımını atmış bulunuyoruz. Gelişmekte olan mücadelenin gereklerine uygun olarak platformumuz bir cephe hedefini de kapsamaktadır. Ancak bugün için cephesel bir oluşumun şartları henüz olgunlaşmamış durumdadır.

Platformumuz, iktidarı hedefler ve bu doğrultuda hiçbir mücadele biçim ve aracına kapalı olmadığı gibi bunları yaratıp, geliştirmeyi bir görev olarak benimser.

Platformumuz, Kürt ulusunun bağımsız devlet kurma da dahil kendi kaderini tayin hakkına sonuna kadar sahip çıkarak halklar üzerindeki her türlü soykırım ve asimilasyona karşı tavır almayı vazgeçilmez bir demokratlık görevi sayar. Topraklarımızda yaşayan ulusal azınlıkların da demokratik istemlerinin savunuculuğunu üstlenir.

Platformumuz, devrimci güçler arası birliği esas alarak bünyesini bütün devrimci demokrat grup ve kişilere açar. Kalıcı birlik ve dayanışmaların şartı olan karşılıklı saygı ve birbirinin meşruiyetini tanımanın gereğine inanır ve bunu prensibi sayar.

Platformumuz, kendi dışındaki sol ve reformist güçlerle halkımızın istem ve çıkarları doğrultusunda ilkeli işbirliği ve dayanışmadan kaçınmaz. Kalıcı kazanımlar ve mevziler oluşturmada gerekli bütün taktik esnekliklerden yana olduğunu vurgular.

Platformumuz, günün devrimci görevlerine ters düşen oluşum ve yaklaşımlarla mücadelede kararlılığını vurgular. Halkımızın direniş potansiyelini devrimci siyasal alternatifler yaratma yönünde değil, burjuvazinin iktidar alternatiflerini kesin olarak mahkum eder.

Platformumuz, emperyalizme karşı mücadele veren dünya halklarının, devrimci-yurtsever yönetimlerin kararlı bir destekçisi ve gerçek bir dayanışma gücü olduğunu ilan eder.

Platformumuz, ilk adım olarak önüne periyodik bir gazete çıkarmayı hedef olarak koymuştur. Devrim güçlerinin kendilerini etkili olarak ifade edebileceği, halklarımıza alternatif demokratik ve siyasal hedefler sunabileceği, gerici burjuva basının çarpıtma haber ve demagojilerine karşı gerçeğin sesi olabileceği, birlik ve dayanışma zeminini güçlendirici birleşik devrimci kürsü olarak, aynı zamanda en ücra merkezlere bile ulaşan dağıtım ağıyla gerçek bir örgütçü fonksiyon kazanabilecek bir yayın organına ihtiyacın büyüklüğü bizi ilk aşamada böyle bir adıma itmiştir. Hedefimiz olası en kısa zamanda yayın periyodlarını kısaltmak ve günlük gazete projemizi hayata geçirmektir.

Sonuç olarak, Türkiye ve Kürdistanlı devrim ve demokrasi güçlerini, günün görevlerine talip olan Devrimci-Demokratik Platformumuza katılmaya ve onu güçlendirmeye çağırıyoruz."

Kürdistan ve Türkiye halklarının devrimci-demokratik dayanışma ve mücadele birliğinin can alıcı bir önem kazandığı günümüzde, halklarımıza karşı tarihi sorumlulukların bir ürünü olarak doğan **Devrimci Birlik Platformu**, Kürdistan halkının ulusal ve Türkiye halkının toplumsal kurtuluş mücadelesinde çok önemli bir boşluğu doldurma yönünde önemli bir adım olmuştur. Halklarımızın siyasal mücadeleye her geçen gün daha fazla kanalize oldukları, ancak bu gerçeğin farkında olan burjuvazi ve sahte sol işbirlikçi oluşumların bu potansiyeli devrimden saptırmak için binbir yönteme başvurdukları bir dönemde kurulmuş olması, ortama damgasını vurmaya çalışan işbirlikçi, tasfiyeci ve özünden boşaltıcı düşünce ve yapılanmaların boşa çıkarılması yönünde olumlu bir rol oynamıştır. İlk olumlu adım olan bu kuruluşu yeni olumlu adımlarla beslemede tüm devrimci-demokratik çevreler ve halklarımıza da görev düşmektedir. Bu temelde, tüm yurtseverler, devrimciler, demokratlar **Devrimci Birlik Platformu**'nu güçlendirme yolunda çabalarını birleştirip güçlendirmelidirler.

Kürdistan ve Türkiye halklarının sömürgeci-faşist düzenin cenderesinden kurtulup ulusal ve toplumsal kurtuluşa ulaşması yolundaki çabalarında **Devrimci Birlik Platformu**'na başarılar dileriz.

★

Emperyalist güçlerin gönlünde yatan aslan:
"PKK'nin teröristliği"

"Terörle mücadele özel çalışma grubu"'nun, ABD'nin yeni başkanı George Bush ve Savunma Bakanı Frank Carlucci'nin imzasıyla hazırladığı **"Terörist grupların profilleri"** başlıklı raporda, PKK'nin adının geçmemesi, sömürgeci Türk devletini uşak basınıyla birlikte harekete geçirdi. **"Hayret... ABD PKK'yi terörist görmüyor", "PKK terörist değilmiş", "Büyük gaf: PKK terörist değil", "ABD, PKK'yi terörist saymadı..."** George Bush imzasıyla yayınlanan bu raporda, dünyanın dörtbir yanında terörist örgütlerin tüm ayrıntılarıyla açıklandığını belirterek, *"PKK'nin adı bile geçmiyor"* diyor Türk basını. Ve bu onu hayrete düşürüyor.

Bu olayın hemen ertesinde, ABD'nin Ankara Büyükelçisi Strausz Hupe, Türk Dışişleri Bakanlığına çağrılarak bu konuda bilgi isteniyordu. Hupe ise, ABD'nin PKK'yi terörist bir örgüt olarak gördüğünü, ancak isminin raporda geçmemesinin muhtemel bir yanlışlıktan kaynaklandığını belirtecekti. 14 Ocak 89 tarihli Hürriyet de Pentagon'dan konu hakkında demeç alıyordu. Cumhuriyet, Strausz Hupe'nin görüşlerini, *"PKK terörist örgüt"* başlığı altında duyuracak, Hürriyet de, *"PKK terör örgütüdür"* şeklinde Pentagon'un demecini verecekti.

ABD'in konuyla ilgili olan yetkililerinin yaptığı açıklamalar çelişkilerle dolu. Belli ki, TC ve onun uşak basınını teselli etmek ve sakinleştirmek amacını gütmek gerekiyordu. Nitekim, ağlayan bebeği emzirmek gibi, TC sakinleştiriliyor ve "PKK teröristtir" denilmesi yeterli geliyordu.

12. Sayfa

ABD'nin Ankara Büyükelçisi Hupe, Dışişleri'ne bilgi verdi

'PKK terörist örgüt'

PKK nasıl elendi?

"PKK, terör örgütüdür"

Amerika, PKK'yı terörist saymadı

Ermeni örgütleri

Her şeyden önce, tarihselliği bütün insanlığı ilgilendiren bir davayı üstlenmiştir PKK. Bu gerçeğin yalınlığı unutulmazsa, inkar edilmezse, "PKK terörist midir, değil midir" gibi bir sorunun olmadığı sonucuna varmak mümkün. Varsa bu noktada bir sorun, o da kimlerin PKK'yi neden terörist gördüğüdür. Evet, ABD PKK'yi gerektiğinde terörist görüyor, gerektiğinde de görmüyor. Onun çıkarlarını temel alan politikası böyle gerektiriyor.

Bugün yalnız ABD'nin de değil, birçok gücün gönlünde yatan aslan, PKK'nin terörist olarak kabul edilmesidir. Bunun en açık örneğini Batı Alman emperyalizmi sergilemekte. Devrimci Kürt politikacılarını sudan gerekçelerle tutuklayarak, onların PKK bünyesinde terörist bir grup teşkil ettiklerini belirtiyor. Alman devleti yetkilileri çeşitli açıklamalarında "PKK'nin teröristliği"nden dem vuruyorlar. Fakat devletin resmi düzeyde bir açıklaması yok. PKK'yi terörist ilan edebilmenin yöntemlerini geliştirmiyor da değil. Bu yönlü amacına ulaşmak için birçok komplo ve provokasyon girişimlerinde bulunuyor. İsveç, Fransa, İsviçre, Hollanda vb'leri de bu konuda boş durmayan emperyalist ülkeler arasında.

PKK'nin terörist olabilmesi için, Kürdistan halkının terörist olması gerekiyor. Bir halkın da terörist olduğu duyulmadı, duyulmayacak da. Çünkü bu mümkün değil. Kaldı ki Kürdistan halkı en acımasız baskı koşullarında yaşıyor. Yaşamı çağın çok gerisinde olan kölece bir yaşam. PKK, işte bu halkla bütünleşmiş ve onun doğal hakkı olan bağımsızlığı ve özgürlüğü için savaşıyor. Bu halkın kurtuluş mücadelesinin zaferle sonuçlanmasının emperyalizmin aleyhinde bir gelişme olduğunu belirtmek bile gereksiz.

PKK terörist ilan edilemiyor, tüm komplo, provokasyon vd. engelleme çabalarına rağmen, mücadelesi yeni boyutlar kazanarak gelişiyor. Durum böyle seyredince, Türk sömürgecileri ve onun efendileri yeni taktikler geliştirmek zorunda kalıyorlar. ABD'nin, Partimize "Terörist örgütlerin profilleri" başlıklı raporunda yer vermemesi, onun Kürdistan'ın geleceğine yönelik yatırımcı politikasından kaynaklanıyor. Bu raporda, PKK'nin hem "terörist örgüt" ve hem de "özgürlük savaşçısı örgüt'" olarak gösterilmemesi, ABD'nin Kürdistan politikasını açık şekilde ortaya koyuyor. Ki, açıktan belirtiyorlar; *"PKK'ya yer vermeyişimiz, onu terörist görmediğimiz anlamına gelmez..."* Başta ABD olmak üzere bütün emperyalist ülkeler, kendilerinin güdümünde bir Kürdistan'dan yana olduklarından ötürü; amaçlarına denk düşen yolun taşlarını döşüyorlar. Fakat öncelikle, "PKK'nin ehlileştirilmesi"nin çabası içerisindedirler. Dolayısıyla onların PKK'ye yönelik politikaları, katıksız tasfiyeci nitelikte.

Bilinmektedir; Avrupa devletleri kendilerini demokrasinin kaleleri olarak gösterirler. Fakat yaşanan gerçekler gösterdi, gerçeğin öyle olmadığını. Örneğin, İsveç, Fransa, Batı Almanya devletlerinin, sıra PKK'ye gelince ne denli antidemokratikleştikleri rahatça görülebilecek bir gerçek. Bu güçler de, Türk sömürgecileri gibi kendi yasalarını bile tanımıyorlar. PKK önderliğinde gelişen ulusal kurtuluş mücadelesi, sadece faşist Türk devletinin maskesini indirmeyecek, onun efendilerinin de gerçek yüzlerini açığa çıkaracaktı. Burada, PKK'nin dünya çapında etkili olma faktörünü görmek gerekiyor. Bu aynı zamanda onun enternasyonalistliğini, dolayısıyla insanlığa büyük katkısını gösteriyor.

PKK halktır ve bütünleştiği halkla kazanacaktır.

FAC devletinin insanlık dışı baskılarını protesto ediyor, süresiz açlık grevine başlıyorum

"Emperyalizm halkımızın bağımsızlık ve özgürlük hakkını yargılayamaz!.."

Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonu, Helsinki Gözlem Grubu, Uluslararası Af Örgütü, karanlığın yüreğini karartamadığından her zaman için kıvanç duyduğumuz tüm ilerici, demokrat, devrimci kişi ve kuruluşlar; devrimci çığlığımızı duyun, haykırışımıza kulak verin, sesinizi sesimize katın. Bizi Alman devletinin ırkçı uygulamaları karşısında bir başımıza bırakmayın, insanlık adına insan hakları düşmanlarına karşı çıkın.

15 Şubat '88 tarihinden beri hiçbir geçerli hukuki dayanak olmadan tutuklu bulunuyorum. Bundan önce iki kere toplam 38 gün açlık grevi yaptım. Bana yapılan baskılara karşı çıkarak protesto ettim. Ama bunların hiçbirisi sonuç vermedi. Federal Savcılık ezberlediğini okumaya devam etti ve giderek daha gerici kararlar almaya başladı. Tüm bu durumlara rağmen neden bir üçüncü açlık grevine gittiğimi kısaca açıklayacağım. Belki bazıları çıkıp on ay içinde üç kez açlık grevine gitmemi anlamazlıktan gelebilir. Ancak şunu belirteyim ki insanlık onurumu korumak için açlık grevinden başka elimde hiçbir silahım yoktur. Kaldı ki, onur ve haysiyet sahibi hiçbir insan bu vahşet karşısında sessiz-sedasız duramaz. Onur ve haysiyet çarşı pazarında parayla satın alınmaz ki. Eğer öyle olsaydı burjuvazi bir dirhem dahi bırakmazdı. Bu nedenle onur ve haysiyetimi korumak elimdeki silahı kullanmamla mümkündür ve bunun başka yolu da yoktur. Düşünce ve duyguları uğruna ölüme gitmekten korkanlar, hayal dünyasında yüzen oportünist alçaklar takımıdır. Bu konuda ulusal kimliğime ve devrimci kişiliğime ne kadar sahip olup olmadığımı bizzat pratiğimle ispatlayacağım.

Kasım 88'de Federal Alman Başsavcısı Kurt Rebmann tarafından hazırlanmış olan bir iddianameyle hakkımda Düsseldorf Yüksek Eyalet Mahkemesi'nde dava açılmıştır. Aynı davada tutuklu bulunan 14 Kürt yurtseverinden biriyim. Mahkeme, 15 Kasım '88 tarihinde yeni bir genelge çıkararak tutukluluk süresi boyunca uygulanması zorunlu bazı kararlar almıştır. Alınan bu yeni kararlar geçmişinkinden daha gerici ve barbarlara has bir karakter taşımaktadır. İnsan hak ve özgürlükleri tümüyle ayaklar altına alınıp, savunma hakkımızı gasp edip savunma için hazırlık yapmamıza yardımcı olacak ne kadar nesne varsa tümü yasaklanmıştır. FAC devleti tarihi boyunca (Hitler dönemi dışında) alınmayan kararlar, bugün bizim için alınmıştır. Ve bu kararlar on aydır uygulandığı gibi, her gün daha bir katmerleşiyor. Kısacası bizi insanlıktan çıkarmak, Kürdistan bağımsızlık ve özgürlük davasını yargılamak için ne kadar ırkçı, barbar kanun ve yasa varsa tümü bu dönemde uygulandı, uygulanıyor... Evet, dün söyledik, bugün söylüyoruz ve yarın da söyleyeceğiz: **Emperyalizm, halkımızın bağımsızlık ve özgürlük hakkını yargılayamaz!..**

Federal Alman Başsavcısı K. Rebmann'ın hazırladığı ve iddianame adını verdiği şey, bir "Hilafi hakikat" beyannamesinden ibarettir. 10 yıl içerisinde vuku bulmuş ve polisin çözemediği, kanıt bulamadığı ne kadar karanlıkta kalmış olay varsa, tümü iddianamede yer alıyor. Bu durum, o ortaçağ tımarhanelerinde kişinin deli olup olmadığını tespit etmek için önüne kılları sayma vesilesiyle verdikleri keçi postuna benziyor. Eğer II. Dünya Savaşının sorumlu kasapları kamuoyunca bilinmeseydi, bu baylar bizi sorumlu gösterip hesap isteyeceklerdi. Aslında iddianame adı altında hakkımızda hazırlanan "Hilafi hakikat" beyannamesini okuyan aklı-salim her kişi, sayın Rebmann'ın halkımıza ve ulusal kurtuluş mücadelesine karşı kinini kusarak, nasıl bir masal kahramanı olmak istediğini rahatlıkla tespit edecektir. Yani maksadın üzüm yemek değil bağcıyı dövmek olduğunu zorlanmadan görecektir. Bilindiği gibi Hans Holmer'in de böyle bir sevdası vardı. Duyduğumuza göre bu sefer yazarlığa soyunmuştur. Açık ki tüm bunlar milyonlarca insanın kanları pahasına kazanılmış hakların ayaklar altına alınıp çiğnenmesi ile yapılıyor. İlginç olan, bunların demokrasi havarisi kesilenler tarafından yapılmasıdır. Demokrasi üzerine dem vuran, zamanı geldi mi mangalda kül bırakmayan bu baylar, ulusal kurtuluş mücadelemizin gelişmesi karşısında tükürükleri yalamaya başlamışlardır. Nerede kaldı o "müreffeh demokrasi!" Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Beyannamesi'ne ne oldu? İnsan hak ve özgürlükleri barbarlık yapılarak mı korunur? Belki beyannamede imzası bulunan FAC devleti diyecek ki, biz böylesi bir beyannameyi hazırlarken, Kürt ve Kürdistan diye bir mesele gündemde yoktu, bunun bir gün karşımıza çıkacağını tahmin etmiyorduk. Bir bakıma bu doğrudur, çünkü o dönemler sömürgeci egemen güçler Kürtlerin işini bitirdiklerine, Kürt halkının da tarihte silinen Astekler, İnkalar ve Kızılderililer gibi bir daha dirilemeyeceği, bu çıbanı Laç Deresi'ne, Ağrı Dağı'na gömdüklerine inanıyorlardı. Ne bilsinler ki Kürtlerin, şehitlerinden yeniden doğacaklarını!..

Bugün işlediği tüm suçlara rağmen, kendisini tek yargılayıcı güç olarak zorla dayatan Türk egemen sınıflarının bir benzer örneğini halkımıza karşı FAC devleti uygulamak istiyor. Bütünüyle eşitlikten uzak, istiklal mahkemelerine taş çıkartan mahkemeler kuruyor. Bir yandan bizi mahkeme önüne çıkarıp yargılamak isterken, diğer yandan ise savunma yapmamızı kabul etmiyor. Yani savunma yapmak için hazırlık yapmamıza olanak tanımıyor ve maskesinin erken düşeceğinden korkuyor. Bunun için en insani hakkımız olan savunma için hazırlık yapma fırsatını tanımıyor. Kısacası pratikte yaşanan gerçeklik budur. Bunu iki boksörün durumuna benzetebiliriz: Biri eline her türlü silahı olarak bunu en doğal hakkı sayıyor ve rakibini ise her türlü silahtan yoksun seyirciler önünde döğüşe çağırıyor. Diğeri ise her türlü silahtan yoksun. İşte bizi yargılamak isteyenlerin mantığı bu. Eğer bunun başka izahatı varsa onların bunu kamuoyuna açıklamalarını istiyoruz.

On ayı aşkın bir süredir hücredeyim. Politik tutsaklık kapsamına giren ve Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Beyannamesi'nin politik tutuklulara tanıdığı tüm haklardan mahrumum. Bu durumu ve maruz kaldığım baskıları birkaç örnekle şöyle sıralayabilirim:

1) Tutuklunun suçu tespit edilinceye kadar, suçsuz olarak kabul edilmesi hakkı. Bize uygulananlar bunun tam tersidir. Tutuklandığımız ilk gün kimliklerimiz belirtilerek kamuoyuna birer terörist olarak tanıtıldık ve bugüne kadar hep suçlu muamelesine tabi tutulduk. Bunun yanısıra psikolojik baskılar, basını izleme yasağı, hiçbir sosyal haktan yararlandırmama, günde bir saat insan yüzünü görme, hücre cezası, tecrit vb. gibi baskılar her gün yeni yasalarla beslenerek kalıcılaştırılmak isteniyor.

2) Tutuklunun, akraba ve yakınlarıyla görüşme hakkı. Bize ve ziyaretçilerimize uygulananlar ise, görüşme hakkımızı tümden ortadan kaldırıyor. Ya ziyaretçilerimize izin verilmiyor, ya da ziyaretçilerimiz hakkında soruşturma açılarak tehdit ediliyorlar. Bunların yanısıra daha değişik zorluklar da sözkonusudur. Maddi durum, dil sorunu vb. gibi. Örneğin; ellerinde görüşme izni olup 300 km yol gelen ziyaretçilerime, "Bir yanlışlık oldu, tercüman temin edemedik" deyip geri çeviriyorlar. 5 aydır ancak bir kere ziyaretçi yüzü görebildim. Ayrıca Düsseldorf Yüksek Eyalet Mahkemesi'nin 15 Kasım '88 tarihli kararında, "Görüşmelerin siyasi polisin denetiminde yapılmasına devam edilecektir. Ayrıca görüşme esnasında politik şeyler konuşmak, terörist faaliyetler hakkında bilgi vermek, dış ve iç gelişmelerden bahsetmek, özellikle de cezaevlerindeki açlık grevleri vb. gibi, hakkında konuşmak, bilgi vermek kesinlikle yasaktır. Bu yasağa uyulmadığı takdirde, polis görüşmeyi kesecek ve görüşme hakkı ortadan kaldırılacaktır" denilmektedir. Peki adı geçen konular konuşulmayacaksa politik bir insan neyi konuşacaktır? İyisi mi bize Hitler'in şiirlerini ezberletsinler, ziyarette onları okuruz! Ya da bizi bir araya getirip zahmet edeceklerine, yerimize resimlerimizi karşılaştırsınlar daha rahat olacak!

3) Tutukluya radyo dinleme, TV izleme hakkı. Bizim kendi paramızla aldığımız radyoların sadece orta dalgaları açık bırakılıyor. Diğer dalgalar ise özel cihazlarla kapatılıyor. Ayrıca iki ayda bir kontrole götürülüyorlar. Dayatmalarımız sonucu ancak bir ay sonra geri iade ediliyorlar. Demek Türk sömürgecilerinin Kürt halkı için kullandığı "Dağ Türkleri" veya "Vahşi Kürtler" deyimi bu bayların beynine iyice işlemiş ki, bizi insan saymıyorlar. Yoksa politik insanların basın-yayını izlemesini yasaklayan kararların anlamı ne! Evet bir anlamı var; bizim için kurdukları mahkemelerde bizzat kendileri yargılanacak. Bunun önüne geçmek için de bu tür çağdışı yasalara dört elle sarılıyorlar.

4) Tutukluya, piyasada bulunan ve yasak olmayan politik gazete, kitap, dergi okuma hakkı. Bizim için ise, başta **Serxwebûn** ve **Berxwedan** gazeteleri olmak üzere, bir parçası olduğumuz Agri Yayınevi'nin tüm yayınlarını okumamızın ve bu yayıneviyle yazışmamızın yasak olduğu özellikle belirtilmiştir. Abone olduğumuz günlük burjuva gazetelerini dahi çok görüyorlar. Davamızla ilgili haberler yayınlandığı zaman vermiyorlar. "Piyasada bulunan çeşitli kitaplar ancak cezaevi yönetimi tarafından temin edilebilir" diye belirtilmiş, ama bugüne kadar defalarca müracatta bulunmama rağmen hiçbir sonuç alınmamıştır. On aydır tek bir kitap aldığım yok. Avukatımın gönderdiği ve yasak olmayan kitapların listelerine dahi el konulmuştur.

5) Tutukluya mektup, yazı vb. gibi hakkının tanınması. Bugüne kadar benim gönderdiğim ve bana gelen birçok mektuba savcılıkça el konulmuştur. Örneğin bir Alman dostun 6 Kasım '88 tarihinde bana gönderdiği mektuba el konulmuş, gerekçe ise şudur: "Bu mektupta dışardaki bir açlık grevi hakkında bilgi var, bu sizi güçlendireceği için vermiyoruz." Benim çeşitli tarihlerde gönderdiğim iki mektuba el konulmuş ve mektup gönderdiğim iki adres polis baskınına uğramış. Evleri aranmış ve haklarında soruşturma açılmıştır.

Açık ki değindiğim sadece birkaç örnektir. Bunlara benzer yüzlerce örnek verilebilir. Örneğin, gece ışık yakma yasağı, mum kullanma yasağı; Tip-Ex kullanma yasağından tutun da akla gelebilecek ve insanın günlük yaşamında ihtiyaç duyduğu ne kadar nesne varsa, Düsseldorf Yüksek Eyalet Mahkemesi'nin 15 Kasım '88 tarihli kararnamesi ile yasaklanmıştır. Örneğin bu maddelerden biri şöyle: "a) Sanığın üstü, cezaevindeki odası, odanın içindeki eşyaları değişik sürelerde, fakat en az haftada bir kere aranıp yoklanacaktır, b) Sanığın gece ve gündüz gizlice gözlenmesi caizdir vb."

Evet, tümüyle "baskın basanındır" mantığından ibaret, insanlık onuru ve düşüncelerini zincire vuran, savunma için hazırlık yapma hakkımızı gaspeden, sahte ve düzmece mahkemeler kurarak, bizi eşit olmayan şartlarda gafil avlamak isteyen, Hitler ve Kemalizm karışımı bir canavarın uygulamalarını andıran, komple kaba kuvvet ve zor gücüne dayanan, ırkçı-şoven ve gericilikten başka bir adı olmayan tüm bu baskıları lanetliyor; aşağıda sıralayacağım talepler kabul edilinceye kadar açık grevi eylemini sürdüreceğimi, taleplerim kabul edilmediği taktirde, 26 gün sonra açlık grevini ölüm orucuna dönüştüreceğimi duyururum.

Devrimci-yurtsever kişiliğim kararlılığımın kanıtı olacaktır.

1) Bu davada yargılanan kişilere politik tutuklu statüsünün tanınması ve ortak savunma hazırlamamız için gerekli koşulların oluşturulması,

2) Hiçbir kısıtlamaya maruz bırakılmaksızın, savunmamızı hazırlayabilmemiz için, gerekli materyalleri temin etmemizin önündeki engellerin kaldırılması, Agri Yayınları üzerindeki yasaklamaya son verilmesi,

3) Serxwebûn ve Berxwedan gazetelerine abone olmamıza karşı çıkılmaması, Kürtçe müzik kasetleri temin etme olanağının sağlanılması, bu yönlü yasakların kaldırılması,

4) Düşünsel ve kültürel çalışmalarımıza hizmet eden her türlü kitap, broşür, dergi ve gazetenin dışardan gönderilmesine izin verilmesi,

5) Yakınlarımızla görüşmemizin keyfi bir biçimde yasaklanmasına ve onlar üzerindeki her türlü baskıya son verilmesi,

6) Mektup ve yazılarımız üzerindeki yasakların kaldırılması ve zaman aşımına uğratılmadan yerine ulaştırılması,

7) Başta basın-yayın organları olmak üzere, yerli ve yabancı demokratik kitle örgütleri ve kuruluşlarla görüşme, yazışma vb. hakkının tanınması,

8) Radyolarımızın tüm dalgalarının açık bırakılması ve keyfi kontrollerin kaldırılması,

9) Tüm tutuklulara tanınan sportif, kültürel-sosyal, çeşitli kurslar vb. gibi hakkın tanınması,

10) Avukatlarımıza telefon etme hakkı dahil, doğrudan görüşme olanağının sağlanması, cemakan vb. engellerin kaldırılması.

İbrahim Kadah
5 Ocak 1988

Impressum:
M. Atar
Göttinger Chaussee 75
3000 Hannover 91

Yazışma Adresi:
Berxwedan
c/o Feyka-Kurdistan
Postfach: 15 31
5300 Bonn 1

Ödeme Adresi:
BfG. - Bonn
Konto Nr.: 12 05 24 21 00
BLZ: 380 101 11

Avustralya	3.00	$
Avusturya	18.00	s.
Belçika	60.00	bfr.
Danimarka	8.00	dkr.
Fransa	6.00	ff.
Hollanda	3.00	hfl.
İngiltere	0.80	£
İsveç	6.00	skr.
İsviçre	2.50	sfr.
Norveç	10.00	nkr.

"Madem büyük dava, o halde biz de büyük konuşacağız..."

13 Ekim tarihli mektubunuzu dün aldım. Avukatımla görüşebileceğimi düşünerek cevap yazmayı bugüne bıraktım, ama olmadı, görüşemedim. Bir sayfayı bile dolduramayan bir mektup ancak birbuçuk ayda ulaşıyor. Açık ki çok geç ve büyük keyfiyet. İşte durum böyle. Bu durumun hepimiz için ciddi bir siyasal eğitim değerinin olduğunu düşünüyorum. Sanıyorum Nazi dönemini saymazsak, Alman tarihinde bu durum yüzyıldan beri ilk defa görülüyor. Yani "anti-sosyalist yasa" döneminden bu yana. Haberleşme açısından mektuplaşmamızın ciddi bir değerinin olmadığı açık. Bu durum sizin zorlanmanızdan da belli oluyor ve ben bunu anlıyorum. Ama yine de benim için düşünme ve konuşma ihtiyacının giderilmesi oluyor; bu nedenle kısmen geniş olarak yazıyorum. Sizlerin de beni anlayacağınızı umarım.

Belki biliyorsunuzdur, bize iddianame Almanca olarak verildi ve davamız Düsseldorf Eyalet Mahkemesi'ne gitti. Türkçesi de verilecek, ancak yaklaşık birbuçuk aydır hala gelmedi. Dosya ve iddianame mahkemece inceleniyor, ne zaman ve ne sonuç çıkacak hala belli değil. Mahkemeye çıkmayı bekliyoruz, ancak ne zaman olacağına ilişkin henüz kesin bir şey yok. Bildiğimiz, sadece sorduklarımızdan aldığımız "büyük dava" cevabıdır. Madem büyük dava, o halde biz de büyük konuşacağız. Tabii düşünce ve söz hürriyeti denen şey işlerse. Ama herhalükarda davranışımız büyük olacak. Davamızın Düsseldorf'a gitmesi adresimizin de değişmesine yol açtı; mektup gönderirken çok daha gecikmemesi için yeni adresimizi öğrenirseniz iyi olur. Posterden sonra gönderdiğiniz haber bültenini de aldım. Yeni bülteni ve bildiri gibi şeyleri, özellikle ulaşması açısından Almanca olanları gönderirseniz memnun olurum.

Özellikle son aylar ve gelişmeler çok yoğun. İnsana büyük bir direnç ve yaşam veren gelişmeleri sınırlı olarak izliyorum. Bu yıl içinde Evren'e yaptırtılan gezilerin ciddi anlamı vardı, ancak sanıyorum umulan gibi olmadı. Burada bir nokta özellikle önem taşıyor. Basına yansıdığı kadarıyla Evren, Türkiye ve Kürdistan'daki devrimci mücadeleleri dış kaynaklı göstermeye ve böylece dış güçleri suçlamaya çalışıyor. Açık ki bu, ciddi bir çarpıtmadır, gerçek bunun tam tersidir. Her zaman sınıflar mücadelesi Türkiye ve Kürdistan'da olmuş, bu gelişmeler çok sınırlı olarak dışa yansımıştır. Kürdistan'da ulusal kurtuluş mücadelesi karşısında başarısız kalınca, Türk yönetimi, bu başarısızlığını dünyayı suçlayarak gizlemeye çalışmaktadır. Bu gerçeği geniş olarak açıklamakta yarar vardır: Son olaylar gerçekten çok daha fazla açığa çıkarıcı niteliktedir. Uluslararası Af Örgütü'nün raporu, Türkiye'deki durumu kısmen yansıtmıştır. Türkiye'nin durumu ve Kürdistan'ın sorunu yoğun olarak çeşitli forumlara konu olmaktadır; partiler, parlamentolar, çeşitli kuruluşlar bu durumu sürekli tartışmaktadır. Siyasal yapısına bakmaksızın bu forumlara gerçekleri götürmek, halkımızın haklı davasını yansıtmak, halkımıza ve mücadelemize dostlar kazanmak, bunun için yoğun ve yorulmaz bir çalışma içinde olmak çok yararlıdır. Her Kürdistan yurtseveri çok iş başarabilir, bu elverişli durum ise giderek daha da gelişecektir.

Yeni bir yıl geliyor. Adettendir, yeni yılda hepinize mücadelenizde üstün başarılar dilediğimi belirtirim. Bu vesileyle belirteyim, 1989 önemli bir yıl olacak: Türk rejimi açısından bir dönemeç yılı diyebiliriz. 12 Eylül rejiminin takvimi ve yaşanan olaylar bunu gösteriyor. Özal, bu takvimi tam götüremedi, kurnaz davranarak 87'de askerlerle küçük bir hesaplaşma yaptı, ancak kendisinin bu tarzının da ömrü doldu; rejim bu tarz ile daha fazla gitmez. Askeri darbe söylentilerinin yoğunlaşması sadece sivilleri korkutmak için değildir, bununla birlikte bir muhtemel gelişmeyi de yansıtmaktadır; Türkiye'de rejimin açılımı ancak bu kadardır, daha ileriye gitmez ve bunun da sonuna gelinmiştir. Demokrasi adına faşizme teslim olanlardan burjuvazi yararlanacaktır, ancak şimdi değil, daha farklı gelişmeler ortamında bu olur, onlara şimdilik hapis yatmak düşüyor. O halde ne olacak? En güçlü olasılık olarak yeni bir 12 Mart harekatı beklemek gündeme geliyor, 89'da belki de '90 martına doğru. 12 Eylül öncesi istenen yönetim modeli, yani geçen dönemdeki İsrail modeli yaratılmaya çalışılacak, 12 Mart'ta olduğu gibi. Ordu kendi gözetiminde hepsini birleştirecek. SHP şimdiden buna hazırlanıyor, son olaylar bunu gösteriyor. Tabii şimdi olan da bundan pek farklı değil, siyasetin göbeğindeki ordunun birliğini ne kadar koruyacağı belli değil, vs. Bunlar rejimin çıkmazı ve tıkanması oluyor. Ama 89'un nasıl olursa olsun değişikliklere gebe olduğu kesindir.

On yıldır anti-faşist hareketin nabzı Kürdistan'da atıyor. Bu nabız atışı nitelik olarak sürekli gelişti ve büyük siyasal olay haline geldi. 88'de kısmen de olsa bu gelişme Türkiye'yi de kucakladı. İşte rejimi zorlayan budur. Ve yine gelişmeleri belirleyerek, Türk ve Kürt halklarını her türlü ızdıraptan kurtaracak yolu işletecek, rejimin Türkiye'yi içine soktuğu çıkmaza çözüm olacak da budur. 79'da olunduğundan nitel olarak çok daha güçlü bir yapıdadır. Eğer nitel gücünü nicel genişlemeye dönüştürürse, tüm anti-faşist güçleri birleştirir ve hareketlendirirse rejimin yaşadığı çıkmazda toplumun sürükleyici gücü olabilir. İçine girdiğimiz yeni yıl esas buna gebedir; anti-faşist gelişme açısından ciddi bir sıçrama yılı olabilir.

Tabii bunlar olasılıklardır ve üzerinde çok düşünmek, geniş ve fakat keskin bir siyasal ufukla hareket etmek herkesin görevidir.

Şimdilik bu kadar. Ben de hep bunlar üzerinde düşünüyorum.

Önemli bir yıla girerken hepinizi yoldaşça selamlar, mücadelenizde üstün başarılar dilerim.

Selahattin Erdem
7 Aralık 1988

Kürdistan'lı siyasi tutuklu açlık grevinde

21.12.1988
Yüksek Eyalet Mahkemesi
Ceza Senatosu Başkanlığına,
Düsseldorf

Tarafınızdan 15 Kasım 1988 tarihinde alınan ve bizlerin tam bir tecrit çemberi içinde tutularak, onun bir parçası olduğumuz halkımız ve genelde dünya insanlığıyla tüm bağlarımızı koparmayı amaçlayan; tüm insani haklarımızı ve beraberinde savunma hakkımızı kullanmamızı da engelleyen, dolayısıyla bu haliyle değil kabul edilmesi, anlaşılması bile son derece olanaksız ve çağdışı kararlarla karşı karşıya getirilmiş bulunuyoruz.

Bu kararlar; Kürdistan ve Türkiye genelinde cezaevlerinde bulunan politik tutuklulara yönelik olarak sömürgeci-faşist Türk devletinin Adalet Bakanlığı tarafından alınan ve uygulanmaya konmasıyla birlikte, sadece uygulamaya maruz kalan politik tutuklular değil, aynı zamanda tüm dünya tarafından tepkiyle karşılanan "1 Ağustos genelgesi" ile özdeştir. Zaman, mekan ve karar organlarının ayrı olması; uygulamaların amacı ve özü bakımından da farklılık olduğu anlamına gelmez. Tam tersine; her iki karar da özellikle Kürdistanlı yurtsever ve devrimcilere; dolayısıyla Kürdistan halkının özgürlük ve bağımsızlık mücadelesine yöneliktir. Ve karar organlarının, "Hukuk üstünlüğü ve bağımsızlığı esastır" ilkesini bir tarafa iterek, bağlı bulundukları siyasal otoritenin Kürdistan halkına, ulusal kurtuluş savaşına ve hareketine karşı olumsuz, baskıcı ve son tahlilde imhacı bakış açısının bir ürünüdür.

Bu anlamda bizim şahsımızda halkımıza, kurtuluş savaşımıza, hareketimize ve genelde dünya insanlığına yöneltilmiş bir saldırı ve tehdit anlamına gelen bu kararları kabullenmemiz hiçbir biçimde düşünülemez, beklenemez ve istenilemez.

Unutulmamalıdır ki insan, her şeyden önce düşünen; düşündüğünü ifade edebilen ve uygulayabilen toplumsal-politik bir varlıktır. Yani, insan kafeslere kapatılan ve fiziki varlığını sürdürebilmesi için sadece yemek-içmek vb. gibi birtakım fiziki ihtiyaçları karşılanan ama, düşünme ve düşündüğünü uygulamaya geçirme yetisinden yoksun vahşi bir hayvan değildir. Ancak mevcut kararlarla vahşi hayvanlarla aynı muameleye tabi tutulmak; dolayısıyla düzeyine indirgenmek istenmekteyiz.

Bu nedenlerle çağ ve insanlık dışı uygulamalara karşı çıkmayı; değiştirilmesini istemeyi kendi açımdan insan olmanın, halkıma ve dünya insanlığına bağlılığın ve sorumluluk bilincinin vazgeçilmez bir gereği sayıyorum.

Şimdiye kadar avukatım sayın U. Kraft aracılığıyla bu konuda yaptığım başvuruya olumlu yanıt verilmediği gibi, mevcut çağdışı, tamamen keyfiyetçi, mantıki ve insani anlamda olumsuzdan yana, son derece ölçüsüz olan kararların uygulanmasında ısrar edilmektedir.

Bu durumda, aşağıdaki son derece insani ve haklı taleplerim kabul edilinceye kadar bu gün başlamış olduğum açlık grevine devam etmek en doğal hakkımdır. Ve ben bu hakkımı sonuna kadar kullanmaya kararlıyım.

1- Hücrenin penceresindeki telin kaldırılması,

2- Türkçe yayın yapan istasyonları dinleyebilmek için KW ve UKW'nin açık bırakılması,

3- Diğer politik tutuklularla birarda bulunmam,

4- "Umschluß" ve "Aufschluß" haklarımdan yararlanmam ve diğer tutuklularla birarada olmam,

5- Türkçe basın-yayın organlarına getirilen sınırlamanın kaldırılması,

6- Postayla gönderilen mektupların geçerli ve hiçbir gerekçesi olmaksızın yasaklamasına son verilmesi, ve şimdiye dek elkonulan tüm mektup ve dergilerin iade edilmesi,

7- Savunma amacıyla ihtiyaç duyduğum Agri Yayınevi tarafından yayınlanan kitaplara ve gazetelere izin verilmesi,

8- Belirli zamanlarda, tüm diğer tutuklularda olduğu gibi, yiyecek paketi alımına izin verilmesi,

9- Ziyaret sürelerinin yeniden ayda iki saate çıkarılması,

10- Ziyaretçilerin giyim eşyası vb. getirmesine izin verilmesi,

11- Ziyaretlerin normal koşullarda ve camsız bir odada yapılması,

12- Ziyareti engellemek amacıyla öne sürülen keyfi gerekçelerin ortadan kaldırılması,

13- Avukatımla normal camsız bir odada görüşmeme izin verilerek, savunma hakkına yönelik mevcut engellemenin ortadan kaldırılması,

14- Cezaevine alınan tüm eşyalar sıkı bir kontrolden geçirildiği halde, salt psikolojik baskı amacıyla arama ve gözetlemelerin keyfiyete bırakılmasına son verilmesi ve asgariye indirilmesi.

Tüm bu konularda olumlu çözümler doğrultusunda gereğinin yapılmasını arz ve talep ederim.

Yasemin Gedik
Umlostr. 100
4800 Bielefeld 14

Savaş esirlerinden yeni yıl mesajları...

SEVGİLİ DOSTLAR!

ÖZGÜRLÜK, BAĞIMSIZLIK, DEMOKRASİ VE BARIŞ KAVGANIZDA
1989 YILI ENGİN BİR ATILIM YILI OLSUN!
KÜRDİSTAN DAĞLARININ DORUKLARINDA YÜKSELEN ÖZGÜRLÜK RÜZGARI
FAŞİST SÖMÜRGECİLİĞİN KİRLERİNİ SİLİP SÜPÜREN BİR KASIRGA HALİNE GELSİN!
HER YERDE
HER ZAMAN
HER ŞEY
BAĞIMSIZ, ÖZGÜR VE MÜREFFEH BİR KÜRDİSTAN İÇİN!

A. Haydar Kaytan
VKH-HOHENASPERG
25.12.88

Değerli Berxwedan çalışanları,

Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusu -ARGK- birliklerinin, Cudi'de sömürgeci Türk ordu birliklerini bozguna uğrattığını, bugün çeşitli ajans haberlerinden öğrendik.

Bu, PKK'nin 11. yılının kahramanca karşılanışıdır.

Bu, faşizmin zindanlarında, eylemdeki 2000 savaş esiri ve tutuklunun direnişlerine verilen kahramanca selamdır. Ve onlara gerçek anlamda sahip çıkıştır.

Bu, sömürgeci-faşist TC'ye çeşitli biçimlerde hizmet eden emperyalist ağababaları ile teslimiyetçi ve provokatör uşaklarına da vurulan ağır bir şamardır.

Selam olsun Başkan APO'nun öğrencileri Cudi kahramanlarına, binlerce selam!

1988 Cudi adıyla anılacaktır!..

M. Sait Yıldırım

Yeni bir yıla daha dostlardan ayrı olmanın burukluğuyla, ama yaşama damgasını vuran her coşkulu anın ortak sevincini paylaşarak giriyoruz.

Yok olmaya karşı var olma mücadelesinde değil yılların, saniyelerin bile önem taşıdığı tarihi bir süreçte geleceğin özgür yaşamına varabilmek için 89'lu yıllar olumlu adımların daha çok atıldığı günleri içinde taşıyacaksa merhaba yeni yıla.

Bedrettin Kavak

Sorunlarla yüklü bir yılı geride bırakırken, yeni yıllarda umudumuzun saklı olduğu inancıyla, zorunlulukların daha iyi kavranacağı kesinliğiyle, yarın her zaman güzeldir diyerek, bağımsız ve özgür havanın sindiği sevinç ve mutluluk tablosunun, insani onur ve değerlerin tümüyle simgeleştiği yeni yılları kucaklamak dileğiyle hepimiz sizin ve akrabaların yeni yılını kutlar, yeni yılların yeni atılım yılları olmasını dileriz. Bütün içtenliğimizle sevgilerimizi sunar, kucaklarız.

D. Ali Küçük
Çanakkale E Tipi Özel Cezaevi

Yüksek yaylaları ve gölüyle tanınan bir beldemiz

WAN
(Van)
—IV—

ADIM ADIM KÜRDİSTAN

VAN'IN ULUSAL KURTULUŞ MÜCADELEMİZDEKİ YERİ

Van gerek coğrafik, gerekse de stratejik konumu açısından, ülkemizin önemli bir parçasını oluşturuyor. Doğu Kürdistan'la sınır oluşu, Botan ve Serhed eyaletleri arasında bulunuşu, Van'ın bu önemini daha da arttıran etkenlerdir. Bugünkü konumu ile de Van ulusal kurtuluş mücadelemizde son derece önemli rol oynamaya aday bir parçamızı oluşturuyor.

Van'a Türk sömürgecileri de ilk dönemden bu yana önem vermişlerdir. Van'ı, Hakkari'ye, Doğu'ya ve Kuzey'e açılmanın bir merkezi haline getirmek istemişlerdir. Hakkari'ye, Doğu'ya ve Kuzey'e Van'ı bir basamak haline getirip açılmak istemişlerdir.

Van'a Türk sömürgecilerinin verdiği bu önem sadece yakın geçmiş döneme özgü bir durum değildir. Van'a daha eski dönemlerden bu yana Türk sömürgecileri önem vermişlerdir. Günümüzde de Van'a verilen önem azalmış değil, tam tersine daha da artış göstermiştir. Bugün sadece Türk sömürgecileri değil, emperyalistler de Van'a önem vermekte ve Van'ı Ortadoğu halklarına karşı bir saldırı merkezi haline getirmek istemektedirler. Bu yönlü çalışmaların son yıllarda artış gösterdiğini görüyoruz.

ABD emperyalistlerinin Van'da 350 bin kişilik "emekliler köyü" adı altında bir şehir kurmak istemesi de bunun diğer bir örneğidir. ABD emperyalistlerinin Van'da kurmak istedikleri bu 350 bin kişilik "köyün" neye hizmet edeceği de açık olan bir durumdur.

Söylenenlerdeki gibi buraya sadece emekliler yerleşmeyecek. Bunlar kendileri ile birlikte, polisini, ordusunu, silahını, uçağını ve diğer insanlarını da getirecekler. Bu da ABD'nin bölgenin tam da stratejik noktasında bir üs alanına sahip olması demektir. SSCB'ye bu kadar yakın bir alanda kurulacak "köy"ün hizmet edeceği diğer bir amacı da böylece anlaşılıyor.

Bu "köy"ün diğer bir amacı ise, Kürdistan'da gelişen ulusal kurtuluş mücadelesine karşı yeni bir saldırı üssü oluşturmaktır. ABD, burada kurduğu "köy" ile hem silahlı güçlerini burada konumlandıracak, hem de ilerde "Van'daki Amerikalılar'ın yaşamı tehlikede" diyerek müdahale hakkını veya gerekçesini şimdiden oluşturmaya çalışacaktır.

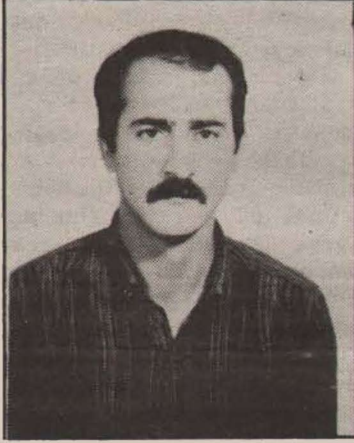
ABD emperyalizminin uygulamaya çalıştığı bu planın yanısıra, Van'a şimdiden de büyük askeri yatırımlar yapılıyor. Türk sömürgecileri, ordu güçlerinin önemli bir kesimini Van'da üslendirmiş durumdalar. Askeri birliklerin yanısıra, özel savaşın önemli bir yönetim karargahı da Van'dır.

Bu olaylar ve gelişmelerden de görüleceği gibi Van, mücadelemizde önem arzeden bir rol oynayabilecek konumda. Düşmanımızın bu alana verdiği önem, Van'ın önemini daha da arttırmaktadır. Düşman için bu alan ne kadar önemliyse bizim için de öyledir. Van'ın ulusal kurtuluş mücadelemizin yaygınlaştığı bir alan haline gelmesi, düşmanın gücünün zayıflatılması bizi güçlendirecektir. Bu açıdan, düşmanın bu alana verdiği önem arttıkça Van'ın bizim mücadelemizdeki önemi de artmaktadır. Bunlar birbirine bağlı olan gerçeklerdir.

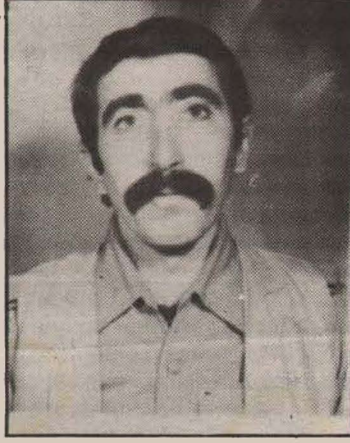
Van'ın, emperyalizmin ve faşist Türk sömürgeciliğinin bir saldırı merkezi haline getirilmesinden kurtarılması, aynı zamanda sosyalizme ve bölge halklarına yönelik oluşturulmak istenen bir tehlikenin boşa çıkarılması anlamına gelmektedir.

Van'da ulusal kurtuluşçu çalışmalarımızın başlangıcı Parti kuruluşuna doğru gidildiği döneme denk düşer. Buradaki devrimci çalışmalarımızın başlatıcısı Veli TEYHANİ yoldaştır. Grup faaliyetlerinin giderek yaygınlaştığı ve bu çalışmaların Parti kuruluşunu zorunlu kıldığı dönemde Van'da başlatılan ulusal kurtuluşçu çalışmaların etkisi de kısa sürede kendisini gösterdi.

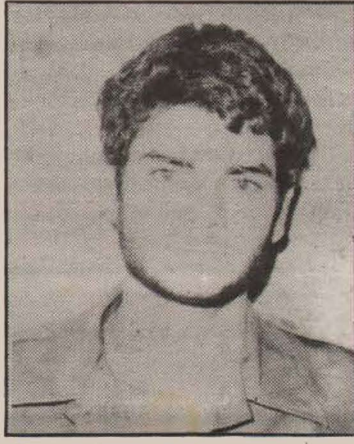
Veli TEYHANİ yoldaşın öncülüğünde yürütülen devrimci çalışmalar 1979 yılında daha da gelişti. Kısa sürede faaliyetlerin gösterdiği bu gelişmede Veli yoldaşın üstlendiği rolün yeri büyüktür. Sosyal-şoven ve küçük-burjuva reformist anlayışlara karşı verilen mücadeleyle birlikte Van'da geliştirilmek istenen faşist örgütlenmelere de şiddet temelinde darbe vuruldu.

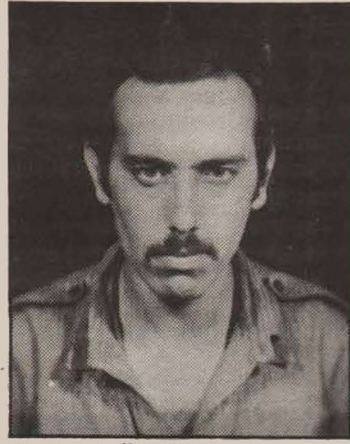
Veli TEYHANİ

Abdulaziz KANAT

Ahmet ÇALIŞKAN

Seyfettin ÖZEN

Gerek faşistlere, gerek reformistlere, gerekse de sosyalşoven güçlere karşı verilen mücadele ile ulusal kurtuluş mücadelemizin gelişmesi önünde engel teşkil eden engeller önemli oranda geriletildi. Devrimci çalışmalar için yolun daha da düzlenmesi ile birlikte, ulusal kurtuluşçu düşünceler büyük bir gelişme sağladı.

12 Eylül faşist darbesi ardından Van'da da Partimiz, güçlerini yurt dışına çıkardı. 1983 yılına kadar da bölgede devrimci çalışmalar, dar yurtsever çevrelerle ilişki düzeyini aşmadı.

1983 yılında ülkemizin birçok alanında olduğu gibi, Van'da da silahlı propaganda faaliyetleri başladı. Veli TEYHANİ yoldaşın da içinde bulunduğu silahlı propaganda grubu Van'da keşif, istihbarat ve üslenme çalışmalarını başlattı.

1983 yılında Van'da başlatılan silahlı propaganda çalışmaları, ilk başta geniş yaylalık alanlarda göçebe ve yerleşik aşiretleri kapsadı. Yurtsever özelliklerle dolu olan kitleler devrimcileri kısa sürede tanıyarak, onları bağırlarına basmaya başladılar. Silahlı propaganda çalışmaları ile önemli bir ilerleme kaydeden devrimci çalışmalar giderek hızlanmaya başladı. 1984 Ocak'ında Başkale'de çığ düşmesi sonucu Abdülaziz KANAT yoldaşı şehit verdik.

15 Ağustos 1984 Atılımının Van'daki etkisi büyük oldu. Eruh ve Şemdinli baskınları ile birlikte hızlanan devrimci ivme Van'da da önemli gelişmelere yol açtı. Eruh ve Şemdinli ile birlikte Çatak'ın basılması da planlanmış, ancak bu gerçekleştirilememişti. Bu, gücümüzün hazırlıksız olmasından çok tasfiyeci ögelerin engellemesi sonucu gerçekleştirilememişti.

Bu duruma rağmen Van'da 15 Ağustos Atılımının etkisi kısa sürede kendisini gösterdi. Yoğunlaşan silahlı propaganda faaliyetleri sonucu, ihbarcı ve ajan yapıya peşpeşe darbeler vuruldu.

Eylemlerin gelişmesi kitlelerde büyük bir coşku ve sempati yaratır. Kitlelerin bu yoğun sempati ve desteğini örgütlemede devrimci güçler yetersizlik içerisine düşerler. Aşiretçiliğin yaygın olduğu bölgede, aşiret reislerinin kitleler üzerindeki etkisi de fazladır. Kitlelerde yoğun olan yurtseverliği, bu işbirlikçi aşiret reisleri, sahte yurtsever kılıflarla kendi potalarında eritmektedirler. Devrimci güçlerin başlangıçta aşiret reislerinin bu durumunu görememesi ve pratik yönetimin de sağcı yaklaşımı nedeniyle, tehlikeli bir duruma gelinmiştir. Kitleler içerisinde örgütlenmeye ağırlık verilmemiş, aşiret reisleri kazanılarak, kitleler kazanılmak istenmiştir. Zaten, aşiretçiliğin güçlü olduğu bölgede, pratik yönetimin bu yaklaşımı buna hizmet eder bir tutum olmuştur. Kitleleri aşiretçi etki altından kurtarmaya gereken önem verilmemiştir.

Bu zaafiyeti değerlendiren Türk sömürgecileri aşiret reislerini çeşitli vaadlerle yanına alarak ajanlığı ve köy koruculuğunu geliştirmeye çalışırlar. 1984-85 kışında, Türk devletinin temsilcileri bölgedeki aşiret reisleri ile yoğun toplantılar yaparlar. Bu toplantılarda şeker-kamçı politikasını uygulayarak ve ağalara çeşitli menfaatler vererek yanlarına almayı başarırlar. Aynı süreçte kitleler üzerinde de yoğun baskı uygulanır. Böylece kitlelerin de ajanlaşması ve koruculuğu kabul etmesi sağlanmak istenir.

Aşiret reisleri ve ağalara verilen sözlerde "PKK'ye karşı savaşıldığı sürece" kendilerine karışılmayacağı ve hatta mahkumlarının bile affedileceği söyleniyordu. Bu tür vaadler ve Hacı Dırbas gibi gönüllü uşak ağaların çabası ile ajanlaştırma çalışmalarında sömürgeciler biraz da olsa ilerleme sağladılar. Yine her aşiretin de bir korucu çetesi örgütleme kararı verilir.

1985 yılı bahar çalışmaları, düşmanın örgütlemeye çalıştığı bu ajan-milis yapıyı dağıtmaya ve kitleleri devrim etrafına daha fazla çekmeye göre düzenlenir. Devrimci çalışmaların yoğunlaşması ile birlikte, düşman da faaliyetlerini arttırır. Düşman, çete olarak örgütlediği aşiretleri harekete geçirmeye çalışır.

Düşmanın bu dayatmaları sonucu harekete geçirilen Ala ve Yezdinan aşiretleri milislerinin ihbarları sonucu, bir grubumuzla faşist ordu güçleri arasında çatışma çıkar. ARGK savaşçıları çatışmaya elverişsiz konumda olmalarına rağmen, çatışmayı büyük bir kahramanlıkla yürütürler. Bu çarpışmada Ahmet ÇALIŞKAN, Seyfettin ÖZEN ve Hasan BULUT yoldaşlar şehit düşerler.

Bu direniş ardından çalışmalar daha da hızlanır. Düşmanın örgütlemek istediği yapıya karşı peşpeşe eylemler geliştirilir. Çatak ve Başkale merkezleri bu sürede basılır. Yoldaşlarımızın şehadetine yol açan Ala ve Yezdinan aşiretlerinin korucularına karşı geliştirilen intikam eylemlerinde bu çetelere ağır darbeler vurulur.

Peşpeşe geliştirilen eylemler sonucu düşmanın oluşturmak istediği ajan-işbirlikçi milis yapıya ağır darbeler vuruldu. Bu yoğun eylemlilik sürecinde Agit KÜLTER yoldaş da şehitler kervanına katıldı.

1985 yılında yoğunlaşan devrimci mücadelemiz önemli gelişmeler sağladı. Van'da düşmanın egemen kılmak istediği yapı geriletilirken, ulusal kurtuluş güçlerimizin hakimiyeti daha da gelişti.

1986-87 yıllarında da Van'da ulusal kurtuluşçu çalışmalarımız aynı yoğunlukla devam etti. 1988 yılında Başkale'de devrimci çalışmalarımız daha bir artış gösterdi. 1988 Haziran'ında sömürgeci güçlerle çıkan bir çarpışmada Mahmut BENEK yoldaş şehit düştü.

Bu direnişler ve şahadet olayları, Van'ın ulusal kurtuluş mücadelemizdeki rolünü daha da arttırmaktadır. Türk sömürgeciliği ve emperyalistlerin karşıdevrimci bir üs haline getirmek istedikleri Van'ın, şehitlerimizin kanları ile sulanan toprakların da ulusal kurtuluş mücadelemiz daha da filizlenecek ve büyüyecektir.

Biz böyle gideriz
Özgür dünyaya doğru
Yormayın bedenlerinizi
Cellat efendiler:
"Ölümüm daha çok
korkutacak sizleri
sağ kalışımdan..."

GELECEK SAYIDA: BİTLİS

Av. H. Yıldırım affedilmez suç işlemiştir

Konu, Av. Hüseyin Yıldırım'la ilgili. Kürt halkının onurlandırdığı bu zat, bunu en kötü bir şekilde değerlendirdiği için affedilmez suç işlemiştir. Görülüyor ki, küçük-burjuva kişilikler, Parti içerisinde fazla kalıcı olamıyorlar.

Bay H. Yıldırım, gecelerde Kürt halkının, kulakları sağır edebilecek haykırışlarını duymuş mudur acaba? Madem ki, "PKK'ye evet, Apo'ya hayır" diyorsunuz, niçin önder olmak istediğiniz halkınızla kucaklaşmıyorsunuz? Ya da mücadele alanlarına gitmiyorsunuz? Yoksa korkuyor musunuz? Yalnız şunu unutmayın: Eğer Kürt halkı karar vermişse (Kemal PİR'in dediği gibi aya) başka gezegenlere de gitseniz faydasız. En son örneği binbaşı E. Oktay Yıldıran'dır. En iyisi böyle bir onursuzlukla yaşamaktansa, intihar edebilirsiniz. Seçimi size bırakıyoruz.

Anwers'den İzmirli Hüseyin ve Türkiyeli arkadaşları
3.1.1989

Provokatörlere prim vermeyelim

Biz yurtsever Kürdistanlılara, özellikle de aktif ERNK taraftarlarına içeriği küfür, karalama ve yalan dolu mektuplar gönderildi ajan-provokatörler tarafından. Bağımsızlık mücadelesinin önder şehitlerinin temsilcisi Başkan Abdullah Öcalan yoldaş şahsında halkımıza ve onun mücadelesine saldırıyorlar. Önce şunu belirtelim; ajan-provokatör tüm güçlere karşı tavrımız açık ve nettir.

Ajan provokatörler şunu iyi bilsin: Onları nerede yakalarsak, tesadüf olarak rastlasak bile yakalarını ellerimizden kurtaramayacaklar. Siz ajan-provokatörler; şehitlerimize, halkımıza Parti Önderliğimiz şahsında saldırıyorsunuz. Ama piyonluğunu, uşaklığını yaptığınız tüm güçler sizi sonuna kadar destekle de amacınıza ulaşamayacaksınız. Sizi iyi tanıyoruz; ne yaptınız, kaç kişiyi partiye kattınız? O halde bu kadar alçalmanın anlamı nedir? Herbiriniz kaç paralık insansınız? Bölgemizde "faaliyet" yürütürken tanıdık sizleri; kiminiz boş konuşurken, kiminiz iki kelime bir araya getiremiyordu. Ne sandınız kendinizi? Değerlerimiz sahipsiz değil, onların her tarafta yargılayıcı gücü vardır.

Emperyalizmin, gericiliğin borazanlığını yapan alçak H. Yıldırım, neyin sözcülüğünü ne için yapıyor? O eski yoz yaşamını özlemiş herhalde. Halkımız bu alçak provokatörü Dersimli olarak biliyor. Dersim ise direnişin adı olmuş, bu nedenle Türk sömürgeciliği adını değiştirerek "Tunceli" yapmıştır. Bundan ötürü bu alçak Dersimli olamaz. O Dersim'in Rayberi dir. Bu alçak onurunu satmıştır; ne değer yaratan ve ne de emeğe saygı duyan asalak, uşak ruhludur. Avrupa'ya geldiğinde bu provokatörün neyi vardı? Her şeyi Partimiz verdi ve böylelikle kendini bir şey sandı. Ama düşkünler kendilerini tanımayacak kadar alçaktırlar. Kendine devletin işkence yaptığını söylüyordu. Ama şimdi devletin uşaklığına yattı. Devlet kendi adamlarına da bazen tokat atar. Daha iyi uşaklık ve usluluk için.

Alçak provokatörler; PKK'ye sahip çıktığınızı söylüyorsunuz. Hangi PKK'ye? Bir tane PKK vardır. Bu PKK, Abdullah ÖCALAN yoldaş önderliğinde şehitlerin; halkımızın kurtuluşunu sağlamak için savaşanların partisidir. Siz bunu kabul etmeyip kaçtınız.

Tüm cephe taraftarları olarak, bu tür alçaklıklara prim vermeyelim, yürüttüğümüz çalışmalarda bu provokatörleri tecrit ve teşhir edelim.

Frankfurt'tan ERNK taraftarları

RAHAT UYU

Rahat uyu can yoldaşım ablacığım
Gelip seni uğurlayamadım
Baş ucunda durup ağlayamadım
Bir demet gül veremedim, yaranı saramadım
Rahat uyu.

Canım benim sessiz sakin oturdum
Yaralıdır dediler yine de umutluydum
Umudum hep boşunaymış
Meğer sen vurulmuşsun
Rahat uyu.

Bir gün hesap soracağız
Seni vuran düşmandan
Kırılası o ellerden fazlasıyla hesap soracağım
Sen üzülme ablacığım kanın yerde kalmayacak
Rahat uyu.

Düşmanlar çok kanlıdır senin yolun şanlıdır
Bu yolda ölmek hepimizin hakkıdır
Rahat kalmam yuvada gelirim ben ardından
Kenetlenmiş ellerim ben burada duramam
Rahat uyu.

Uyku girmez gözüme rahat gelsin gönlüne
Senin yolunda ölmek her kardeşin hakkıdır
Sen üzülme ablacığım nice yoldaş şehit düştü
Kanınız yerde kalmayacak
Rahat uyu.

Biliyorum yaralısın sen
Kimse yaranı sarmadı
Senin acın bize kaldı
Nur içinde yat güller arasında
Rahat uyu.

Şehit Fincan YALÇIN'in kardeşi

PKK'de Kürdistan'ı yaşamak

Bütün samimiyetimle söyleyebilirim ki; arkadaşlık mı istiyorsunuz, fedakarlık mı bekliyorsunuz, mutlu mu olmak istiyorsunuz, insanların birleşmesinden ve özgürlükten mi yanasınız veya enternasyonalist duygular mı arıyorsunuz; kısacası dünyanın en güzel manevi değerlerini görüp yaşamak mı istiyorsunuz; öyleyse, buyrun siz de PKK'de yerinizi alın.

Bunları kendi kendime değerlendirdiğimde, gerçekten ülkemiz Kürdistan'ı PKK şahsında yaşıyorum. Herhalde yanılmıyorum. Eğer öyle ise, hep beraber olalım.

Duisburg'dan Cuma

SAVAŞMALIYIZ

Ben bir yaşlı Kürdistan işçisiyim. Kürdistan'a izine gittim; gördüğüm manzara savaş ortamıydı.

Bu süreç içerisinde yurtsever insanlarla ilişkiye geçtim. Her namuslu insanımız üzerinde acımasız baskılar vardır. Avrupa'da bulunan her insanımızın namuslu olabilmesi için ülkesine sahip çıkmasını istiyorum. Yoksa evinde oturan hiç kimsenin namuslu ve dürüst olmadığını söylüyorum.

Halkını, ülkesini sevmeyenin imanı da yoktur. Eğer bugün gerçekten ülkemizin kurtuluşunu istiyorsak savaşmalıyız. Öncü güçlerimiz PKK, ERNK ve ARGK'ye kavuşmuşuz. Biz ya köleliği kabul edeceğiz, ya da özgür yaşam için savaşacağız. Buna hep beraber ulaşmalıyız.

Bir yurtsever

"Parti Önderliğimize yönelen her türlü ihanetin başını ez" çağrısını yapan dağ ve hapishane direnişçilerine kulak ver!

MİT tarafından hazırlanıp, Partimizi parçalamak maksadıyla silahlarını ateşleyerek, "PKK'ye evet, Apo'ya hayır" sloganıyla karşı saldırıya geçen gruba Avustralya'daki halkımızın tepkisini duyurmak üzere, Berxwedan'a bu açıklamayı yapmak gereğini gördük.

Çatlak kafalı baylarımız, son günlerde çıkardıkları çatlak seslerle halkımızı ne derece rahatsız ettiklerinin hesabını yapmayarak, düşmana yaranmak üzere yeni bir oyunla sahneye çıkmış bulunmaktadırlar. Bu yeni oyunla PKK'yi bölüp parçalamak, Parti Önderliğimizi tasfiye etmek, yaratılan tüm değerlerin üzerine fırça çekmek için çaba harcadıklarını şurda-burda öğrenmiş bulunmaktayız.

Bu hainlerin yarattığı ortamı öteden beri bekleyen birkaç kendini bilmez soysuz, bu olumsuz gelişmelere yürek dolusu alkış tutarak, "PKK bölündü, PKK çözüldü, Apo sıkışmış" gibi kof iddialarda bulunarak kendi aşağılık duygularını tatmin etmeye çalıştılar.

Oysa durumun kimden yana, kime karşı geliştiği gerçeği açık bir şekilde ortadayken; aynı zamanda kimin halkına, kimin de düşmana hizmet ettiği olayı yığınların onayından geçmiş bulunmaktadır.

Sert rüzgarların akışına kendisini kaptıran ağaçların hareketini gören zavallılar, dağların da aynı şekilde rüzgar şiddetine karşı hareket ettiğini sanmaktadırlar. Oysa burada büyük bir yanılgı var. Eğer PKK öyle sanıldığı gibi, bir-iki kişinin zırıltısıyla bölünüp parçalansaydı, bugün PKK'dan bahsetmek değil, ismini anmak bile güç olacaktı.

Eğer bu uşaklarda böyle bir mantık olmasa, bir-iki soytarının başkaldırışına karşı, "PKK bölündü, PKK dağıldı, Apo sıkıştı" gibi gerçek dışı şeylere bu denli kafa yormazlardı.

PKK, Kürdistan'ı çağdaş tahlil süzgecinden geçirerek hem çağımızın şartlarına, hem de ülkenin gerçeğine uygun bir önderliğe kavuşturmuştur. Uzun yılların mücadelesi sonucu kendini halkına ve tüm dünyaya kabul ettirip bölgede saygın bir güç haline geldi. Aynı zamanda Ortadoğu halklarının tek alternatif devrimci gücü sorumluluğunu da kısmen yüklenmiş bulunmaktadır. Gerçekler bundan ibaretken, gözünü, kulağını açıp gece-gündüz PKK'nin herhangi bir yanlışını yakalayıp, sonra da Partiyi bununla yıpratmak için sabahlara kadar nöbet bekleyen uşak takımına, şunu hatırlatmak insani sorumluluğumuzun bir gereğidir: En kısa zamanda tutumunuzdan vazgeçin, aksi halde düşmanın yanında yer alarak halkımıza vereceğiniz her türlü zararın cezası sizlere oldukça pahalıya mal olacaktır.

"PKK'ye evet, Apo'ya hayır" diyerek planlı bir şekilde ortaya çıkıp umduğunu bulamayan H. Yıldırım alçağının halkımıza karşı işlediği suçu cezasız kalmayacağı gibi, kendisini alkışlayan uşakların da sonu farklı olmayacaktır.

İnsanlığa bu denli yabancılaşmış gözükara halk düşmanlarının, karşı-devrim cephesinde yer almalarının esas nedeni, mücadelemizin PKK önderliğinde gelişip kendisini tüm dünya halklarına kabul ettirmesi gerçeğinde yatmaktadır. PKK'den çok önceleri kurulup fakat tek bir adım bile ileri atamayan güçlerin son çırpınışları bazen PKK'nin yarattığı değerlere sahip çıkarak, bazen de karşı-devrim saflarında yer alarak yaşadıkları artık herkes tarafından bilinen bir gerçektir.

Sözünü ettiğimiz çevreye göre, "PKK tek başına devrimi gerçekleştirecek güç değil; PKK halktan destek görmüyor; PKK tüm diğer örgütlere düşman; PKK ölmeyi ve öldürmeyi kendisine ilke edinmiş; giderek halkın da desteğini göremiyor!"

Doğrusu böylesi iddialara biz değil, ölüler bile güler.

Bilmem tüm bunlara cevap vermemiz gerekir mi? Hayır dostlar, Cudi Dağı'ndaki son eylemin, tüm bu iddialara en iyi bir yanıt olabileceği kanısındayız.

Halkımızın PKK önderliğinde zafere doğru tarihi yürüyüşünde hiçbir gücün engelleyemediği 10 yıllık mücadele gerçeğinde açıkça ortaya serilmiştir. Hala bunun aksini iddia edenlere, halkların ulusal ve sınıfsal mücadele bilincinden yoksun oldukları dışında ne yakıştırabiliriz...

Bir kez daha belirtirsek, başta ulusal önderimiz APO olmak üzere Partimiz, Cephemiz ve Ordu güçlerimize yönelik her türlü saldırı nereden gelirse gelsin cezasız kalmayacaktır.

Her başkaldırının biçim ve amacı ne olursa olsun, MİT tarafından finanse edildiği bilincinde olduğumuzu belirterek bu ve benzeri uşakları uyarıyoruz: Geçmişte her ne kadar ihanet cezasız kalmışsa da, bugün de böyle olabileceğini düşünmek felakete kapıyı açmak demektir.

—Yaşasın PKK, ERNK, ARGK!
—Yaşasın yüce insan Serok APO!
—Kahrolsun aksini düşünenler!

Avustralya Kürt Derneği
30.12.1988

PKK KAZANACAK

Provokatör baylar çok iyi bilmelidirler; emperyalizme ve Türk sömürgecilerine yaranıp, sosyal yaşantıdan yararlanarak Kürt halkının kaderiyle oynama hayalini gerçekleştiremezler. Bir daha kendilerine hatırlatmakta yarar var, artık Kürdistan'da modern bir ulusal kurtuluş mücadelesi veriliyor. Dost da düşman da biliyor ki, PKK tasfiye olmayacaktır ve tarihi rolünü oynayabilecek güçtedir. Güçlü ve dev bir ideolojiye sahiptir.

Küçük-burjuva kravatlı tipler yiğitlerin işlerine karışmasınlar. Gün kahramanlık günüdür. Serserilik, alçaklık günü çoktan geçmiştir. Yiğitlik yapamıyorlarsa bile hiç değilse kamplarına çekilsinler.

Baylar; fazla dalaverecilik edebiyatı yapmayın! Çünkü Kürt halkı artık edebiyatçı da çıkarmıştır ve sahte edebiyat yapanları anında ortaya çıkarıp susturmasını biliyor. PKK'nin lideri ve ulusumuzun güvencesi dev APO'ya Türk basını aracılığıyla her türlü iftira ve karalamayı yapıyorsunuz. Ama hiç sonuç elde edemiyorsunuz. "Anlayana bir anlamayana bin" demişler.

Kürt halkı; PKK'ye ve kahraman politikacımız APO'ya sahip çıkıp, onu göznuru gibi koruyacaktır.

Werden Alle'den
S. Yurtsever

Avrupa Basınında Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi

ΕΘΝΟΣ — Δευτέρα 19 Δεκεμβρίου 1988

Kürt şahinlerinin yuvası

Ekim ayı içinde, aralarında PASOK-MK üyeleri ve milletvekillerinden de bazılarının bulunduğu 10 kişilik kalabalık bir Yunan heyeti Mahsum Korkmaz Akademisi'ni ziyaret ederek, PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN ve PKK gerillalarıyla görüşmeler yaptı. Kürt ve Yunan halklarının dayanışmasını güçlendirme yolunda önemli kazanımlar ortaya çıkaran bu ziyaret ile ilgili değerlendirmeler Yunanistan'da yayınlanmakta olan ETNOS (Ulus) gazetesinde bir süre önce yayınlandı. Okuyucularımızı bilgilendirmek amacıyla, gazetede yayınlanan yazıların Türkçe çevirisini ve resimleri bu sayımızdan itibaren yayınlamaya başlıyoruz.

BERXWEDAN

Kürt gerilla subayları, gerilla savaşı için Türkiye tarafından işgal edilen Kürdistan'a geçmeden önce, barut kokan ve mermi kovanları ile dolu olan Lübnan dağlarında ilk atış talimi ile tanışıyorlar.

Kürdistan İşçi Partisi (PKK), Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi (ERNK)'ne ait özel eğitim kamplarında, cesur Kürt gençleri gerillanın temel tekniklerini öğreniyorlar.

Bu kamptan, Kürdistan'da Türklere karşı silahlı mücadele vermek için ayrılan gerillaların dışında, PKK'nin politik militanları ve dahası diplomatları da geçmektedir.

ETNOS (Ulus) ilk ve tek gazete olarak oraya kadar ulaşabildi; Kürtlerin hedeflerini, hülyalarını, planlarını ve yaşamlarını yazabildi. Ki, bugün hiçbir zaman olmadığı kadar farklı bir şekilde, sert ve acımasızca, özgür ve bağımsız bir Kürdistan için mücadele ediyorlar.

Birinci sınıf örgütlü, çok mükemmel örgütlülüğe sahip bir askeri ve politik "komando" birliği gibi —ki birçok devletin yüksek savaş okullarını dahi kıskandırır niteliktedir—, eğitimdekiler, emir-komuta zinciri, siyasal bilinç ve halkla ilişkiler alanında eğitim görmektedirler. Eğitimin özlü karakteri budur.

Tahminen her yıl 2500 Kürt erkek ve kadını eğitim görmektedir.

Bunlardan kimileri Türkiye Kürdistan'ına geçiyor ve orada gerilla birliklerine katılıyor. Diğerleri ise, ulusal kurtuluş mücadelesinin propagandasını yapmak amacıyla çeşitli ülkelere yayılıyor.

LÜBNAN'DAN MESAJ

Bundan birkaç gün önce Lübnan'da bulunuyorduk. Yoğun yağmurun altında, uzun ve yorucu bir yürüyüşten sonra, 10 (on) üyeli Yunan komitesi ve yazar (ben) olarak Kürtlerin "Gerilla üreten yuvası"na yetiştik.

Yunan komitesini; PASOK milletvekilleri Kostas Aslanis ve Babis Stamatopulos, aynı partinin merkez komitesi üyeleri Mihail Haramlabidis, Hristos Kipuros ve Iljas Evangelidis, Halkların Hakları ve Kurtuluşu İçin Yunan Dayanışma Birliği'nin üyeleri Agapios Gavriilidis ve Todoros Susanoğlu, Emekli general Dimitris Matafias, Amiral Andanis Naksakis ve EKKE temsilcisi Andreay Bistis oluşturuyordu.

Lübnan'daki yorgun yürüyüşten sonra, vatandaşlarının eğitim yaptıkları şahinler yuvasının dipdiri nöbetçisi Kürt gerilla silahını kaldırarak bizi karşıladı..

Bizi PKK'nin Genel Sekreteri Abdullah Öcalan karşıladı ve şunları söyledi:

"Halklarımız arasındaki dayanışma kısa zamanda gerçekleşmelidir. Önümüzdeki dönemde en kısa zamanda bazı gelişmeler olacak, ihtiyaç duyulan bu acil ve zorunlu iyi ilişkilerimiz gecikmiştir.

Türk faşizmi, Türk şovenizmi, binlerce yıldan bu yana her türlü insanlık dışı (talan, soygun vb.) uygulamayı halklarımıza karşı kullanmıştır.

Bu devletin barbarlığını çok iyi biliyoruz. Yunan halkı da bu talihsizliği büyük derecede yaşamıştır. Diyebiliriz ki, biz bir halk olarak unutulmuş ve tarihten silinmiştik.

Son gelişmeler PKK'nin girişimi ile başladı. Bunlar ki büyük öneme sahiptir; bunlar ki Kürt halkını uyandırdı.

Denilebilir ki; halkımızın tarihi ve mücadelesi için mücadelemiz bu kadar yüksek boyutlara varmıştır. 1980 cuntasını da karşısına aldığını kabul etmek gerekir.

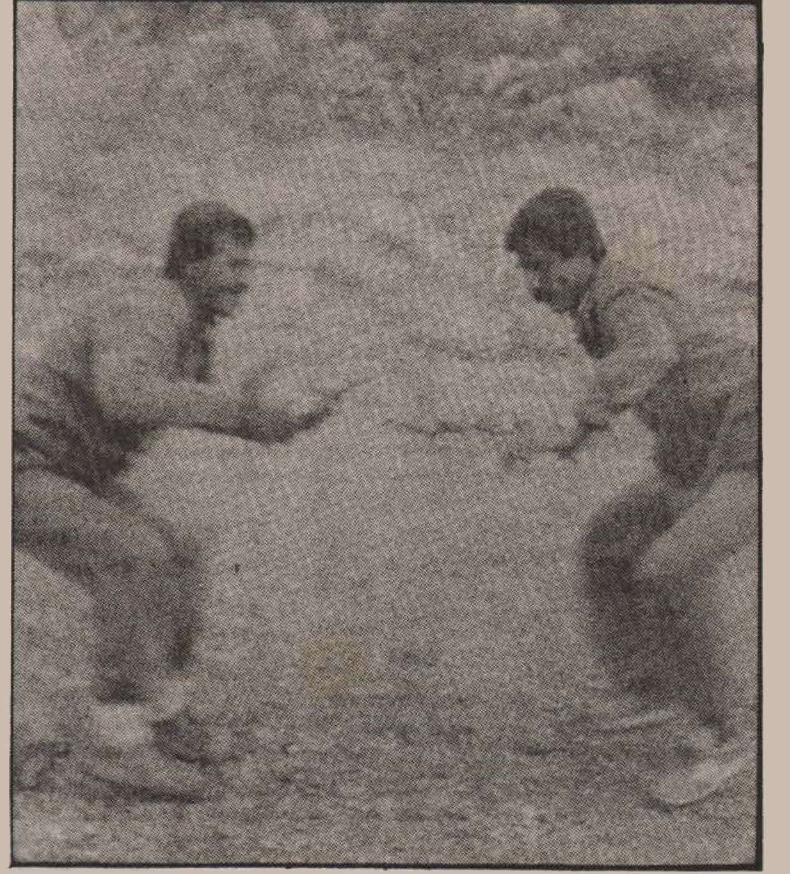
Siz de biliyorsunuz; bu işgalci güç, Kıbrıs'ta ayrı bir devlet oluşturdu ve bugün de tehditleri sürmekte, Ege'ye yayılma düşüncesini gütmektedir."

37 yaşındaki PKK Genel Sekreteri Abdullah Öcalan devamla şunları söyledi:

"Bu devlet bugün Kıbrıs'ın tamamını 'egemenliğine' almayı amaçlamaktadır. Dahası, Ege adalarının tümü hedefi durumundadır. Bulgaristan'daki müslümanlar için ortaya çıkan görüşmelerde —ki, Özal'ın açıklamasından bunu anlamak mümkün— Özal, 'Birkaç yıl sonra biz 70 milyon olacağız ve o zaman hepinizle hesaplaşmamızı yapacağız' demişti.

Son yıllarda Türkiye'nin komşu devletlerle ilişkilerinde yumuşamanın ortaya çıktığını görüyoruz. Fakat bu yumuşama suni bir dayatmadır. Bölgedeki ilişkilerinde yumuşama sağlamak için çaba göstermede Türkiye açısından tek hedef, Kürt halkının mücadelesini durdurmaktır. Bunu başarmak için büyük oranda NATO'ya yükleniyor. Açık ki, ABD ve Almanya'dan büyük oranda destek de alıyor.

Şayet Türkler mücadelemizi durdurabilirlerse en erkenden işgalcilik yolları açılmış olacak. Türk devletinin anlayabileceği tek dil, silahlı mücadeledir. Biz de bunu gerçekleştiriyoruz."

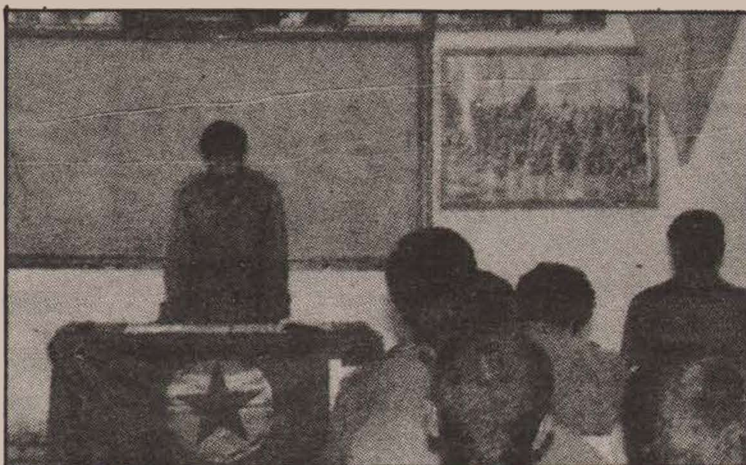
Göğüs göğüse sert çatışmalı eğitim.

Ve Öcalan şöyle devam ediyor:

"Bütün bunlar halklarımızın dayanışmasını dayatıyor. Elbette ki var olan acil ulusal çıkarlar için bu dayanışma gelişmelidir diyebiliriz ve öyle olması da gereklidir. Kıbrıs, Ege ve bölge gerçek anlamda bir dayanışma ilişkisi ortaya çıkarmalıdır. Gerçekten bunun koşulları var. Ki Türklerin Davos'a gitme nedenlerinden biri de böylesi bir girişimin gerçekleşmemesini sağlamaktadır."

Yunan komitesinden, Uluslararası Halkların Hakları ve Kurtuluşu İçin Dayanışma Birliği ve PASOK-MK üyesi Mihai Haramlabidis de şunları vurguladı:

"Gelinen sonuçta Kürt halkının şansı, bizim ve uluslararası ilgiden ve politik dayanışmamızdan doğacak."

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin propagandasını yapmak üzere değişik ülkelere dağılacak olanlar için teorik ders.

BİR HALKIN DRAMI

Bizim için anlaşılmayan bir düşünce olduğu kadar, pratikte de bölgemizde dünya barışı hayata geçirilemez. Bunu hayata geçirmek için halkımıza gereken dayanışma gösterilmelidir. Kürdistan ve Kürt halkının mücadelesi bizim içindir bugünkü aşamada.

Kürt halkının dramı karşısında —bir halk ki bugün katliam ile bağımsızlık arasında bulunuyor—, biz suskunluk yolunu takip etmeyeceğiz. Barbarlığın kabullenilmesi ve suskunluk bizim için kabul edilmeyecek bir sonuçtur. Biz bu durumu ve bunu yapanları görmemezlik edemeyiz. Biz özgürlüğün tarafındayız.

Biz halkları geçmiş bütün gerçekliği ve sahip oldukları zengin kültürleri ile birlikte, ne müzelerde ve ne de arkeolojik alanlarda sergilemek için değil, yaşayan ve özgür halklar olarak istiyoruz.

Bilinen Filistin kamplarından hiçbir farkı olmayan Kürt kamplarında 3 gün kaldık.

Bu süreçte Kürt gerilla subay adaylarını, PKK militanlarını ve diplomatlarını izledik.

Üç aylık süreçte uygulanan eğitimde görülen derslerden bazıları şunlardır: Dil, toplumbilim, askeri konular, Kürdistan devriminin tarihi, savaşın temel yöntemleri, Kürdistan coğrafyası, değişik politik sistemler ve sorunları.

Kampın özel olarak düzenlenmiş kimi yerlerinde, eğitimden geçmiş olanlar ayrıca pratik çalışmalar da yapıyorlar. Çeşitli çap ve marka silahlarla atış, ip geçme, engel aşma, ateşin içinden geçme, araba yollarına mayın döşeme vb. eğitimlerden geçmektedirler.

SERT EĞİTİM

"Kamptaki yaşam çok serttir. Fakat Kürdistan dağlarındaki yaşamdan daha sert değildir." Bunu Kürt savaşçı Sait söylüyor ve devam ediyor:

"Her gün saat 05.00'te uyanıyoruz. 06.30'a kadar beden sağlığımız için jimnastik yapıyoruz. Bunu sabah kahvaltısı (çay, peynir, zeytin) takip ediyor. Sonra ders için okula gidiyoruz. Öğlen yemeği ve biraz dinlenmek için ara veriyoruz. Ve akşam tekrar derse devam ediyoruz. Bazı uygun aralıklarla pratik çalışmalar yapıyoruz. Eğitimimiz iki veya üç aydan oluşuyor."

Son olarak, eğitim kamplarında kaldığımız sürede, Kürtlerin çok sıcak misafirperverliğini yaşadık, tanıdık ve Kürt sorunu, gerilla savaşı konularında PKK Genel Sekreteri Abdullah Öcalan ve PKK'nin militanlarıyla konuştuk.

DEVAM EDECEK

SUDAN:

Durdurulamaz çöküş mü?

Sudan'da iki kent gerillaların eline geçti

Uzun bir süredir, gerillalar tarafından kuşatma altında tutulan iki kent gerillaların eline geçti. Zaman zaman şiddetli çarpışmaların da meydana geldiği Sudan'da, bu yeni gelişme, hükümetin geleceği açısından da önem taşıyan bir olaydır.

Aşağıda ayrıntılı biçimde Sudan'ı anlatan yazımızda Sudan'daki gelişmelerin neler olabileceğine dikkat çekiliyor. Ülkenin iki önemli kentinin gerillaların eline geçmesi de yapılan değerlendirmelere denk düşüyor. Yazı, bu gelişmeden önce kaleme alınmıştı. Okuyucularımızın yazıyı bu şekilde değerlendireceklerini umuyoruz.

16.11.1988 tarihinde Demokratik Birlikçi Parti-DUP Başkanı Muhammed Osman El-Mirghani ile Sudan Halk Kurtuluş Hareketi-SPLM önderi Komutan John Garang arasında Etiyopya'nın başkenti Addis-Abeba'da bir antlaşma imzalandı. Antlaşma ile, uzun yıllardan beri süregelen kanlı iç savaşın durdurulmasını hedefleyen bir anayasa konferansının toplanması çağrısı yapıldı.

Sudan ülkesinin güney bölgelerinde savaş veren ve Müslümanlardan oluşmayan SPLM'nin istemleri doğrultusunda, bu antlaşmanın gündeme gelmiş olduğu açık bir olgudur. Bilindiği gibi, 1985 yılına kadar geçerli olan savaş hali durumunun kaldırılmasından sonra SPLM, aralarında Mısır ve Libya'nın da bulunduğu çeşitli devletlerle yapılan askeri antlaşmaların iptalini, Sudan Halk Kurtuluş Ordusu-SPLA'nın ulusal ordu içinde entegre edilmesini ve islami hukukun kaldırılmasını talep ediyordu. Şeriata dayalı anayasa konusunda SPLM'nin bazı tavizler verdiği anlaşılmaktadır. Çünkü daha önceleri SPLM, sadece şeriat hukukunun değil, şeriatçı anayasanın tümüyle kaldırılmasını koşulsuz dayatıyordu. Hükümet ve parlamento tarafından da onaylanması gereken bu anlaşma ülke için düze çıkmaya bir ışık olabilir mi? Bu soru, baştan beri insanı düşündüren ciddi bir sorudur. Zira ülkeyi sarsmaya devam eden yalnızca açlık dalgası, sel baskınları ve çekirge sürülerinin işgali değildir. Modern koşulların dışında sürdürülen iç savaş, toplumsal dejenerasyon ve sosyo-ekonomik yapılanmada ortaya çıkan ahlaksızlık ve keşmekeşlik, dini fanatizm ve hükümetin başarısızlıkları da ülkeyi derinden kemirmektedir. Açık ki, antlaşmanın üzerinde biçimlendiği koşullar, hiç de ciddi ümitler sunmuyor.

Öyle anlaşılıyor ki, bu antlaşma daha çok yönetimde bulunan koalisyon partileri arasındaki mücadelenin bir ürünüdür. Sudan hükümetinin tavır ve düşüncelerinde değişikliğe gittiğini düşünmek herhalde yanıltıcı olacaktır. Demokratik eğilimli güçlerin ülkede artan etkinlikleri gerekçesiyle bu antlaşmaya varıldığını görmek, olası değildir. Tam tersine; sosyal açıdan tam gerici ve emperyalistlerin işbirlikçisi Numeyri rejimini halkın tehdit edici başkaldırısından korumak amacıyla, Nisan 1985'de ordu iktidara el koydu. Yine de bu süreçte kendisini örgütleyebilen halk hareketi, bir yıl sonra demokratik parlamento seçimlerinin belli bir düzeyde gerçekleşmesinin zeminini oluşturabildi. Bilindiği gibi bu seçimlerde, Sadık El-Mahdi önderliğindeki tutucu ve islami "Umma" partisi önemli bir zafer elde etmişti. Bu seçimler sonucunda, Numeyri hükümetinin son yıllardaki ana kalelerinden biri durumunda olan ve şeriatın uygulanmasında itici temel güç ve dolayısıyla kanlı şeriat yasalarının temel sorumlusu, Güney Sudan'da yeniden patlak veren iç savaşın kaynağı islamcı-fundamentalist Müslüman Kardeşler Örgütü, ana muhalefet gücü konumuna düştü. O zamandan şimdiye kadar, aşırı sağcı güçler, Suudi Arabistan'ın sadece mali olmayan yoğun destekleri ve ABD'nin de direkt yardımlarıyla, etkinliklerini ve güçlerini bir hayli ilerletmiş oldular. Öyle ki, Ağustos 1987'de hükümet eden koalisyon ortakları "Umma" ve DUP arasındaki çekişmelerden ortaya çıkan politik krizi önlemek amacıyla Başbakan El-Mahdi, 15 Mayıs'tan bu yana, partisinin önemli bir kesiminin karşı çıkmasına rağmen, Ulusal İslami Cephe-NIF adındaki Müslüman Kardeşler Partisini de koalisyon ortağı yaparak, sorunu çözmeye yeltenmektedir. Numeyri'nin yakın çalışma arkadaşı ve El Mahdi'nin eniştesinin oğlu olan Müslüman Kardeşlerin şefi Hassan El-Tourabi, Adalet Bakanlığının en önemli mercilerine getirildi. NIF'ın hükümete katılmasının koşulu, şeriatın hemen yeniden uygulanmaya konulması idi. NIF tarafından verilen tavize ise, ki 1938 yılındakinin tersine mevcut durumda şeriat sadece Müslümanlar için uygulanacaktır biçimindeki bir tavizdir, Müslüman Kardeşleri tanıyan hiç kimse inanmamaktadır ve insanların onlara güveni kesinlikle kalmamıştır.

Numeyri olmadan Numeyri hükümetine pratik dönüş, sadece El-Tourabi'nin kişiliğinde sembolize edilmemektedir. Şu anda, yeni kabinenin üyelerinden 2/3'si, daha çok Numeyri döneminde onun yakın çevresini oluşturan kişilerdendir. Üç milletvekili ile parlamentoda temsil edilen Sudan Komünist Partisi-KPS dışında, Kuzey Sudan'daki tüm partilerin ortaklığıyla kurulan koalisyonun sürekli sağa kayışının ilk ürünü, İçişleri Bakanı General Abdel Majid Khalil'in isim vererek KPS'ye yaptığı direkt tehditler oldu. Bilindiği üzere KPS, kötü sosyal koşulları iyi değerlendirmiş ve sendikaları, özellikle şeriatın yeniden uygulanmaya konulma istemine karşı, politik mücadeleye ve grevlere yöneltmiştir. Bu bağlamda bir olguyu daha açıklamak gerekiyor: Gerek daha önceki dönemlerde ve gerekse şimdi, hükümetin Başbakanı aynı kişidir, yani Sadık El-Mahdi. 1986 yılında da bu kişi, Müslüman Kardeşlerin desteği ile, 11 milletvekili ile parlamentoda temsil edilen KPS'nin tasfiyesini hedeflemişti.

İçişleri Bakanı'nın direkt tehditleri, özünde artan grev sayısına, diğer sosyal çatışmalara ve ordunun beceriksizliğine bir cevap niteliğini taşımaktadır. Salt Güney Sudan'da bulunan güçlerin değil, ülkenin çeşitli taşra bölgelerinde gelişen güçlerin durdurulması en önemli görev olarak ele alınmaktadır. 1988 yılının sonbahar aylarında bir dizi grev, ülkenin çeşitli alanlarında gerçekleşti. En önemlilerini aktarırsak, sırasıyla, Su ve Elektrik İşletmeleri işçileri, doktorlar, öğretmenler, öğrenciler ve fırıncılar grevler gerçekleştirdiler.

Ülkenin en önemli muhalefet gücü ve askeri olarak aktif olan SPLM'nin örgütlenme alanı Güney Sudan dışında, SPLM

bölgenin aşağı yukarı 3/1'ini şu anda kontrolü altında tutmaktadır. SPLM, barışı gerçekleştirme gücünden yoksun olan hükümeti, kazanamayacağını açıkça bildiği bir savaş için günde 250.000 dolar maddi harcamaya zorlamaktadır. Aynı şekilde, 1960'lı yıllarda "Pressure Group"lar adı altında oluşturulan "Bölgesel Hareketler" son zamanlarda yoğun bir şekilde harekete geçirilmektedir. Bunlardan ülkenin batısında "Darfur Development Front" (Darfur Gelişme ve Kalkınma Cephesi) ve "Nuba Mountains Front" (Nuba Dağlık Cephesi) ve ülkenin doğusunda da "Beja Congress" (Beja Kongresi) en aktif olanlarıdır. Khartum kentinde bulunan yabancı diplomatların düşüncelerine göre, bölgesel sorunlar öylesi bir öneme kavuşacaktır ki, "yakında Sadık yeni bir iç savaşla karşı karşıya gelecektir." Numeyri'nin iktidardan alaşağı edilişinin hemen ardından sanki Sudan'daki tüm yaşam pratik olarak durmuştu, tabii halkın yoksullaşması, zenginlerin kendini büyütmesi ve buna bağlı olarak ortaya çıkan yolsuzlukların dışında... Hatta şimdiye kadar bile, zengin çevrelerin oturduğu başkentte bankalar sadece asgari bir düzeyde işlemekte, benzin istasyonlarında çoğunlukla benzin bulmak mümkün değil ve bazen günlerce ne su akmaktadır, ne de elektrik verilmektedir. Yiyecek dükkanlarının sergenleri çoğunlukla öylece boş durmaktadır. Enflasyon %300'e ulaşmıştır. Tüm bunlar haliyle tabiat afetlerinin bir sonucu değildir. Daha çok Numeyri yönetiminden beri ülkenin sürekli olarak Dünya Bankası ve Uluslararası Para Fonu'nun hegomonyası altına sürüklenmesinden kaynaklanıyor. Ülkenin Güney kesimlerinde oluşturulan mülteci kamplarında haftada yüzlerce insan yaşamını yitirmektedir. 21.8.1988 tarihli "Sudanese Times" gazetesi, hükümetin sel baskını kurbanları için başkent Khartum'da pratik olarak hiçbir şey yapmadığını yazıyordu. Uluslararası alanda yapılan parasal yardım, sadece NIF tarafından değil, tüm partilerce sadece kendi taraftarları arasında bölüşüldü. Özellikle de Güney Sudanlılar bu güçler tarafından bu konuda yoğun baskı altına alınmaktadır. Sel baskınlarında en az afete uğrayan başkent,

Devamı 20. sayfada

Afganistan'da Çatışmalar Yoğunlaştı

SSCB birliklerinin Afganistan' dan geri çekilme tarihi yaklaştıkça, Afgan mücahitleri de saldırılarını yoğunlaştırdılar. Bunun yanısıra, barış görüşmeleri de yürütülüyor. Hem SSCB ve hem de Afgan mücahitleri, bu konudaki girişimlerini arttırdılar.

Geçtiğimiz yıl başlarında Cenevre'de yapılan bir antlaşma gereğince SSCB'nin 15 Şubat'a kadar askeri birliklerinin tamamını Afganistan'dan çekmesi kararlaştırılmıştı. SSCB'nin geri çekilme tarihi yaklaştıkça, bütün dikkatler Afganistan üzerinde yoğunlaşmaya başladı.

SSCB'nin geri çekilmesi ile birlikte, Afgan sorununun yeni bir aşamaya gireceği görünen bir durum. Ancak, bu durumun nelere yol açacağı ise, şu anda kesin bilinmiyor. Bu konuda yürütülen bir dizi tahminler var. Bunlar içerisinde, hangisinin gerçeklik kazanacağı, önümüzdeki günlerin açığa çıkaracağı bir husus.

Birçok gözlemciye göre, SSCB birliklerinin çekilmesi ile birlikte Necibullah başkanlığındaki hükümet yıkılacak ve ayakta kalamayacaktır. Bu durumda ülke bir iç çatışmanın eşiğine gelecektir. Bu çatışmalar iki parçalı Afganistan'ı da ortaya çıkarabilir. Ya da uzun süre bitmeyen bir iç savaş yaşanır.

Tabi gelişmeler bunun tersine olur ve hükümet ayakta kalmayı başarırsa, Afgan mücahitlerinin giderek güç kaybedeceği de açık olan bir durumdur. Hükümet, yaptığı açıklamalarda ayakta kalabileceğini sık sık dile getiriyor. Hatta mücahitlere köklü bir ders verebileceklerini de söylüyor. Böylesi bir güce, hükümetin sahip olup olmadığı önümüzdeki günlerde açığa çıkacak diğer bir husustur.

SSCB, birliklerinin bütünü ile geri çekilmesi tamamlanmadan Afganistan'da bir barış antlaşmasını uygulama girişimlerini de arttırdı. Eski Afgan kralı Zahir Şah ile görüşen SSCB Dışişleri Bakan Yardımcısı Yuri Volonsov, ayrıca mücahitlerle de görüştü. Ancak, bu girişimlerden henüz bir sonuç alınmış değil.

SSCB'nin bu girişimlerine karşı Afgan mücahitleri de kendi aralarında görüşmeleri arttırdılar. İran ve Pakistan'da üslenen sayısız mücahit örgütleri kendi aralarında bir antlaşmaya varamadılar. Şubat başlarında bir görüşme daha yapacak olan mücahitlerin bu toplantıdan ne gibi bir sonuçla çıkacakları bilinmiyor.

Bu görüşmeler yoğun bir şekilde devam ederken, Afganistan 'da mücahitlerin saldırılarında da artış meydana geldi. Artan ağır kış koşullarının da getirdiği avantajdan yararlanan mücahitler, Kabil'i kuşatma altına aldılar. Karadan yiyecek vb. malzemelerin ulaşmasını engelleyen mücahitlerin kuşatması sonucu Kabil'de açlık tehlikesi başgösterdi.

SSCB'nin havadan uçaklarla gönderdiği yiyecek yardımı sonucu Kabil bu tehlikeyi atlatabildi. Sonraki günlerde ise, karadan da yiyecek konvoyları Kabil'e ulaştı. SSCB, birlikleri geri çekildikten sonra da Afganistan'a yiyecek vb. yardımına devam edeceğini açıkladı. Dışişleri Bakanı Şewardnaze, Savunma Bakanı ve daha başka SSCB yetkilileri Afganistan'a yaptıkları ziyaretlerde, Afgan hükümetine desteklerinin devam edeceğine dair, peşpeşe garanti verdiler.

15 Şubat'la birlikte Afganistan'da gündeme girecek olan yeni gelişmeler, kısa bir süre sonra tüm yönleri ile açığa çıkacaktır. Afganistan'a hangi çözümün benimsettirileceği ise bu süre içerisinde biraz daha açığa çıkacaktır.

Bağımsız ve demokratik Kürdistan, bölgesel barış ve işbirliği için temel bir etkendir

Baştarafı 1. sayfada

ğildi; tersine köklü tarihi, toplumsal, ulusal ve siyasal sorunlar vardı ve savaş da bu sorunların bir sonucu olarak ortaya çıkıyordu. Yani savaş sorun değil, sadece bir sonuçtu. Ve bu sonucun ortadan kalkması, ortamın durulması yörede mevcut olan köklü sorunları gündemleştirdi.

Görünüşte Irak-İran savaşının durdurulması olarak ele alınan sorun, ateşkes sonrasının gelişmeleriyle kısa sürede en çok Türkiye'yi ilgilendiren bir sorun haline geldi. Sözde "aktif tarafsızlık" politikasıyla başarılı olduğunu sandığı bir sırada Türk devleti sorunun merkezi oldu ve sorunun temel yaratıcısı olarak ortaya konmaya başlandı. Tabii bu durum, bazı Türk çevrelerinin "kabak bizim başımıza patlatılacak" çığlıkları arasında oldu. Gelişmenin böyle olması, eşyanın tabiatına en uygun olanıydı. Çünkü, yörede sorun denilince Kürdistan ulusal kurtuluş sorunu en temel ve birincil durumdaydı. Bu, hiç kimsenin inkar edemeyeceği bir gerçek haline gelmişti. Kürdistan ulusal kurtuluş sorunu denilince de, bunun yaratıcısı ve temel faktörü olarak Türk devletinin gündeme gelmesi en doğal bir olaydı. Çünkü Kürdistan'ın yarısını egemenliği altında tutan, diğer yarısını da ele geçirebilmek için çalışan Türk devletiydi. Böylece gerçekten de kabak Türk devletinin başında patladı. Türkiye devletinin durumu tartışılmaya başlandı. Ve kalıcı barış ve işbirliğini yaratacak en gerçekçi çözüm olan **Bağımsız, demokratik ve birleşik Kürdistan** siyaseti herkesçe dikkate alınır ve tartışılır oldu. Tabii çıkarları gereği başka siyasetler yaratmaya çalışanlar da vardı. Ama bağımsızlık ve özgürlük siyaseti, buna düşman olanları bile zorlamaya başladı ve doğal olarak bütün gözleri bu siyasetin yaratıcısı ve uygulayıcısı olan PKK'ye çevrildi.

Bu gelişmeler sonucunda, geçtiğimiz aylarda Türkiye'de gizli veya açık olarak Kürdistan sorununun tartışılması çok daha yoğunluk kazandı. Herkes Kürdistan sorununu ve PKK'yi konuşuyor. Türkiye'de çeşitli çevreler içinde **Pêşmerge** deyimi tutmuşa benziyor. Güney'den gelen insanlar için "Kürtler" deyimi de kullanılıyor, ama TC egemenliğinde yaşayan yirmi milyon civarındaki toplum için "Irak'tan gelenlerin akrabaları" deniliyor. Bütün çabalara ve yasaklara rağmen Türk burjuvazisinin inkarcı mantığı giderek daha çok kırılıyor. Burjuvazi ise bütün gücüyle şovenizmi geliştirmeye ve sorunu bastırmaya çalışıyor.

Sömürgeci Türk basını ve çeşitli burjuva siyasal çevreler, mevcut gelişmelere karşı "Sevr'in hortlatılması" diyerek çılgınca saldırıyor. Bu, meclis kürsüsünden sokağa kadar her yerde yapılıyor, basın çarşaf çarşaf yazılar yayınlıyor. Dünyada "Kürt" diyen herkes "PKK ağzı ile konuşmakla" itham ediliyor. Avrupa Konseyi'nin "Azınlık dilleri koruma sözleşmesi" hazırlaması Türkiye'ye karşı saldırı olarak yorumlanıyor. Bu arada, tabii ilginç beyanlar da oluyor. Bazıları "bu sözleşmeden gocunmamamız gerekir" diyor. Bazıları ise "Kürtler azınlık değil, ama Kürtçe azınlık dildir" diyor. Tabii "azınlık" bir dili konuşanların neden "azınlık" olmadıklarını anlamak mümkün olmuyor. Yine bazılarına göre milleti belirleyen unsur sadece "din birliği" oluyor; böyleleri, "Türkiye'de gayri-müslümanlar dışında azınlık yoktur" diyor. Oysa "din birliği" ulusal toplum olmada hiçbir önem taşımıyor. Günümüzde sömürgeci yönetimin başı olarak T. Özal ise, Kürdistan'ın verimsiz olduğunu, ayrılınca Kürtlerin aç kalacağını, tarihte Kürt devleti kurulmamış olduğunu iddia ediyor. Belli ki, kendisinin tarih bildiğini sanıyor, ama günümüz ulusal devletlerinin kölecilikten beri kurulup gelen devletler olmadıklarını, çoğunluğunun birkaç on yıllık tarihe sahip bulunduklarını ve sürekli yeni devletlerin kurulduğunu anlamamış bulunuyor; ya da çıkarı gereği gerçeği çarpıtmaya çalışıyor. Sömürgeci yönetim, son dönemlerde sık sık Kürdistan'dan kazandığının onlarca kat fazlasını Kürdistan'a yatırdığını iddia ediyor. Çok gülünç; bir yandan Kürdistan en geri durumu yaşıyor, sanayiciler yatırım yapamayacaklarını iddia ediyorlar; öte yandan çeşitli Türk çevreleri Musul ve Kerkük'ü de almak için can atıyorlar. Mademki Kürdistan bir "yük", o zaman acaba bu yük niye taşınıyor ve de büyütülmeye çalışılıyor? Demekki insanın yalan söylerken de dikkat etmesi gerekiyor.

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin katettiği gelişmeler, günümüzde sorunu uluslararası kamuoyunun gündemine de daha yoğun getiriyor. Hemen her çevrede bu sorun tartışılıyor; politik çevreler yeni politikalar üretmeye ve bunlara işlerlik kazandırmaya çalışıyorlar. Aslında "azınlık" tartışması da Türkiye'ye bundan yansıyor. Çeşitli sosyalist çevrelerle birlikte Avrupa ve Amerika'da da Kürdistan sorunu en güncel sorunlardan birini oluşturuyor. NATO, AT çevresinde ve her devletin kendi içinde, özellikle Türkiye sorunu ve Ortadoğu kapsamında sorun ele alınıyor. Mevcut gelişmeler ve bölgesel somut durum dikkate alınarak, "Kürt sorununa" bölgede emperyalist egemenliği yaşatacak çözümler aranıyor. Sorunu inkarın mümkün olmadığı günümüzde, sorun "Kürt azınlığı", "azınlık hakları", "dil özgürlüğü" biçiminde gündemleştiriliyor.

Bu durum, hem olumlu, hem de olumsuz özellikler taşıyor. Sorunu böyle ele almak, inkarcılığa dayanan sömürgeciliğe kısmen karşıt oluyor, çeşitli sömürgeci politikalara karşı çıkıyor ve Kürdistan ulusal kurtuluş sorununun gelişimini ve dayatıcı gücünü gösteriyor. Bu durum, aynı zamanda Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini geliştirmek için ortam yaratıyor, avantajlar sunuyor ve onu uluslararası bir güç haline getiriyor. Bu olumlu yanlarıyla birlikte sorunu gerçekten çözücü bir içerik taşımıyor, Kürdistan halkının ulusal ve demokratik haklarını temsil etmiyor; tersine sorunun tek çözümü olan bağımsızlık ve demokrasi siyasetine karşıt düşüyor, Kürt halkının gerçek çıkarlarını bastırmayı hedefliyor. Bu çerçevede yürütülen çabalarla Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi tasfiye edilmeye çalışılıyor. Ulusal kurtuluş mücadelesinin önderi PKK'ye karşı yürütülen saldırılar, "terörizm" yakıştırmaları ve uygulanan baskılar açıkça bu çabaların ürünü oluyor.

Bu durum, Kürdistan sorununun bölgesel bir sorun olarak ele alınmasını ve bölgedeki diğer sorunlara da benzer bir yaklaşımın geliştirilmeye çalışılması nedeniyle daha da önem taşıyor. Bölgesel sorunların böyle çözümlenmesi isteniyor ve bu temelde bölgesel barış ve işbirliği gerçekten kurulabilir mi? Kürdistan sorununa "azınlık statüsü" ve "dil özgürlüğü" sorunu olarak bakılabilir mi? Bunlara ve benzer sorunlara gereken cevapları verebilmek için, Ortadoğu'da ve Kürdistan'da sorunların ve çözüm yollarının halklar yararına olan doğru ele alınışlarını gösterebilmek için Kürdistan ve bölge hakkında bazı bilgileri ortaya koymak yeterlidir.

Kürdistan üzerine bazı bilgiler

Kürdistan ve Kürt halkının tarihi geçmişi, bugünkü beşeri durumu ve çeşitli kaynakları hakkında bilgiler sınırlıdır. Çünkü, yüzyıllardır sömürgecilik altında tutulmaktadır; sömürgeciler tarafından değil çeşitli konular üzerinde araştırma yapmak, adını anmak bile yasaklanmıştır. Ama, Kürdistan'ın tarihin en eski uygarlık merkezlerinden biri olduğu herkesçe kabul edilir. Hatta toprağa ilk insan yerleşiminin Dicle ve Fırat boylarında gerçekleştiği bugün açığa çıkmıştır. Son bulgular, Dicle nehri boyunda ve Ergani arazisindeki bir köyün dünyada kurulan ilk yerleşim yeri olduğunu ve onbeşbin yıllık tarihe sahip bulunduğunu ortaya koymuştur. Eğer toprağa yerleşime insanlığın uygarlığı denilirse, bunun Kürdistan toprağında ilk defa gerçekleşmiş olduğu açıkça söylenebilir.

Toprağa ilk yerleşimin gerçekleştiği ve köleci uygarlığın ilk geliştiği alan Mezopotamya'dır. Bu, herhalde toprağın verimsizliğini değil, tersine en fazla üretken olduğunu gösterir. Demek ki Türk sömürgecilerinin bugünkü savları, Kürdistan'ın "verimsizliği" üzerine söylevleri gerçek dışı ve maksatlıdır. Herhalde bununla sömürgeci barbarlıklarını yumuşatmayı ve fazladan bir de "insancıl" maske takmayı amaçlamaktadırlar.

Köleci uygarlık, ekonomiden devlete kadar ilk olarak en çok Kürdistan'da geliştirmiştir. Çok sayıda köleci devlet kurulmuş, tarım, hayvancılık ve zanaat buradan gelişip yayılmıştır. Bugün bunların tarihi kalıntıları yaşamaktadır. Çin Seddi'nden sonra dünyada ikinci uzunluğa sahip olan Diyarbakır surlarının M.Ö. üçbin yıllarında yapılmış olduğu belirtilmektedir.

Mezopotamya uygarlığın gelişiminde sadece bir üretim merkezi değil, aynı zamanda bir ticaret merkezidir de. Köleci uygarlığın doğuşunda, Nil uygarlığı ile Hint ve Çin uygarlığını birbirine bağlayan merkez rolünü oynamıştır. Uygarlıklar arası ticaret yollarının merkezi olmuştur. Daha sonra Nil, Hint ve Çin uygarlıklarını Yunan ve Roma uygarlıklarıyla birleştiren ticaret merkezi olma rolü de Mezopotamya'ya aittir. Bu, gelişmenin merkezi olmak demektir. Eğer köleci çağda, büyüyen her devlet Mezopotamya'yı ele geçirmeye çalışmışsa, bu, onun bu özelliğinden dolayıdır.

Kürdistan'ın bu özelliği feodal çağ boyunca da devam etmiştir. Kapitalist çağda ise, bu stratejik özellik, Basra Körfezi'ne karadan inme ve böylece Avrupa'yı Asya güneyine en kısa yoldan taşıma biçiminde olmuştur. Yaşadığımız yüzyılın iki büyük savaşında savaşanların temel hedeflerinden biri bu yola sahip olmak olmuştur. Bu stratejik konumu, tarım ve hayvancılık için son derece üretken toprakları ve zengin yeraltı kaynakları ile (petrol ve çok çeşitli madenler) Kürdistan, kapitalist uygarlığın, daha doğru bir deyimle sanayi toplumunun gelişmesi için de en elverişli özelliklere sahiptir. Eğer bugün toplumsal gelişme bakımından en geri durumlardan birini yaşıyorsa, bunun nedeni ve biricik sorumlusu sömürgeciliktir ve en başta da Türk sömürgeciliğidir. Bu olumsuz ve suçlu konumlarını gizleyebilmek için Türk sömürgecilerinin, "verimsiz", "aç kalırlar", "aldığımız verginin 17 katını yatırıyoruz" biçimindeki sözleri sadece yalan ve yakıştırmadan ibaret kalmaktadır. Başta kendileri olmak üzere dünyanın çeşitli güçlerinin Kürdistan'a sahip olmak için harcadıkları yoğun çaba bile bu durumu göstermeye yeterlidir.

Çeşitli tarihçiler, M.Ö. bin yıllarında Mezopotamya üzerinde Med kabile ve aşiretlerinin yaşadıklarından söz ederler. Medler, bu uygarlık merkezini kendilerine yaşam alanı seçerek ve uzun yıllar içinde çok çeşitli topluluklar birleşip kaynaşarak Kürt toplumunu meydana getirirler ve Kürtlerin atalarını oluştururlar. Böyle önemli bir alanı yurt tutan Kürtler, feodal çağa geçişle birlikte daha da gelişerek Ortadoğu'nun temel halklarından biri olarak tarih sahnesinde yerlerini alırlar. Bu dönemde şekillenen Kürt beylikleri ve buna temel teşkil eden Kürt toplumu çok güçlüdür. Bu nedenle, Kürdistan'a gelen yabancı fatihler dayanamayarak Kürdistan'ı terketmek zorunda kalırlar, ya da Kürtleşmekten kurtulamayarak eriyip yok olurlar. Ortadoğu'da feodalizmin ilk bin yıla yakın döneminde Kürdistan üzerindeki Arap fetihlerinin ve Türk boylarının varlık durumu böyledir. Sürekli savaşlara, yağma ve talanlara sahne olan bu dönemde yerel egemenlikler olarak Kürt beyliklerinin egemenliği esastır ve Kürdistan'da feodalizm ve feodal beylikler iyice gelişip kökleşir.

Bu durum, 16. yüzyıldan itibaren gelişen Osmanlı egemenliği döneminde de esas olarak aynı özelliklerini sürdürür. Osmanlı egemenliği sadece bir dış egemenlik olarak ortaya çıkar, feodal Kürt beyliklerinin bölgesel egemenliklerine dokunmaz veya dokunamaz ve imparatorluk içinde özel statüleriyle Kürt beylikleri kendi egemenliklerini sürdürürler. Örneğin Osmanlı imparatorluğunda ilk kapsamlı kanunların oluşturulduğu Kanunî Süleyman döneminde bir kanun belgesi Kürt beylikleri üzerine şunları kaydeder: *"Bey öldüğünde eyaleti kaldırmayıp bütünüyle oğlu tek ise ona kalacak, oğlu çok ise istekleri üzerine kale ve yerleri aralarında paylaşacaklardır. Uzlaşmazlar ise, Kürdistan beyleri nasıl uygun görürlerse öyle yapacak ve mülkiyet yoluyla bunlara sonsuza değin tasarruf edeceklerdir. Eğer bey oğulsuz, akrabasız ölmüşse, o zaman eyaleti dışardan yabancı hiç kimseye verilmeyecek, Kürdistan beyleri... bölge beylerinden ya da bey oğullarından her kimi uygun görürlerse ona vereceklerdir."* (Aktaran D. Avcıoğlu, Türklerin Tarihi-I., sayfa 197)

Görüldüğü gibi, Kürt beylikleri büyük özerkliğe sahiptirler ve bu yapıda Kürt toplumu feodal çağı bütün ağırlığıyla ve özellikleriyle yaşamıştır. Aslında bu dönemde Kürt toplumsallaşması çok ileridir, esas geri durumda olan Türk toplumsallaşmasıdır. Buna rağmen Kürtler Osmanlı egemenliğinde yaşamışlarsa, bunun nedenlerini o çağın koşullarında ve Kürt feodal beylerinde aramak gerekir. Kürt beyleri, dünyada eşi az görülür bir işbirlikçiliği kendilerine meslek edinmişler ve bu bağımlılığa neden olmuşlardır. Bugün de bu beylerin torunlarının en milliyetçi geçinenlerinin bile Türk faşist partilerine bağlı oldukları ve onlara hizmet ettikleri görülmektedir.

Yirminci yüzyılın ilk çeyreğinde artan toprağa yerleşim ve yaşanan milli gelişmede Kürtleşme ve Kürt milli gelişimi hızlanmıştır. Özellikle Osmanlıların Ermeni kırımı ve sürgün olayları sonucunda bu durum çok daha genişlik kazanmıştır. Bugün Kürt ulusunun yaşadığı alanlar kesin bir şekillenmeye kavuşmuş ve Kürt milliyeti tarihten silinemez ve yok edilemez özelliklere ulaşmıştır.

Bu kısa açıklama bile, Kürtlerin, Arap ve Fars halklarıyla birlikte Ortadoğu'nun en temel ve en eski halklarından biri olduğunu göstermeye yeter. Aslında sonradan gelişen, zayıf ve eklektik bir yapı oluşturan Türk toplumudur. Yaşadığımız yüzyılın başına kadar Türk toplumu Anadolu'da varlık bulan zayıf topluluklar biçimindedir. Bu nedenledir ki, burjuvazinin geliştirdiği Türk şovenizmi, Türk sömürgeciliği bu denli saldırgan ve güçlü olmakta ve varlığını başka toplumlar üzerindeki egemenlikte aramaktadır.

Buna karşılık Kürt toplumu çok daha köklü, kararlı, tarihi derinliklere sahip bir toplumdur. Üzerinde harcanan bunca yok etme çabalarına rağmen

varlığını sürdürebilmiş olması bile bunun kanıtı olmaya yeter. Bunun çok çeşitli nedenleri vardır. Önemli yeri ve verimli zenginlik kaynaklarıyla Kürdistan yurdu elbette en önemli bir nedendir. Yine ilk çağın köklü uygarlık gelişimine sahip olunması başka bir nedendir. Bunlarla kaynaşıp bütünleşen ve binlerce yıllık tarihi gelişme içinde şekillenen Kürt ulusal ve toplumsal özelliklerinin güçlü ve canlı karakteri günümüze kadar önemli bir toplum olarak yaşamayı sağlayan temel bir etken olmuştur.

Böyle bir toplum günümüzde parçalanmış ve yok edilmeye çalışılıyor. Bazıları ise bu toplumun bir "azınlık" olduğunu söyleyerek güya kendilerini toplumun çıkarlarını savunmuş olarak görüyorlar. Bunlar son derece tarihi gelişmeye ters, imhacı ve sömürgeci tutum ve davranışlardır. Elbette bugüne Kürdistan'ın büyüklüğü, ne de nüfusu hakkında kesin bir bilgi verilememektedir. Çünkü, bunu sağlamaya olanak yoktur; sömürgecilik bu halkın adı dahil her şeyine yasak koymuştur. Ama yaklaşık bazı bilgilerle, üzerinde çok söz söylenen bu varlığı daha gerçekçi tanımak gerekir.

Bunun için, birinci emperyalist paylaşım savaşı sonrasında Kürdistan'ın dört parçaya bölünmesinden sonraki verilere gitmek bizi gerçek bilgilere yaklaştırır. TC egemenliği altında kalan Kuzey-Batı Kürdistan alanı, TC sınırları içindeki alanın yaklaşık üçte birini oluşturur. Bu ikiyüzellibin kilometrekare civarında bir toprak parçası demektir. TC. egemenliğindeki Kürdistan parçası, yaklaşık olarak Kürdistan'ın yarısını oluşturur. 1930'lu yıllarda yapılan TC'nin ilk nüfus sayımına göre, Kürt toplumunun yaşadığı alanların nüfusu, yaklaşık olarak toplam TC nüfusunun üçte-biri kadardır. Nüfus belirlemede bu sayımın yarattığı oran gerçek nüfusu belli etmede gerçeğe en yakın olanıdır. Çünkü o döneme kadar sürgün ve göç, daha sonrakine göre en az düzeydedir. TC'nin yaptığı sürgünler, özellikle en tahripkarı olan ekonomik sürgün (Türkiye metropollerine ve dünyanın her yerine) çok geniş boyutlar kazanmış ve Kürdistan'da yaşayan nüfus oranını değiştirmiştir. Gerçeğe yakın Kürt nüfusu ilk sayımın sağladığı oranda bulmak gerekir. Daha sonraki üreme dikkate alınırsa, Kürt toplumunda oran çok daha yüksek olduğundan değişimin Kürt nüfus lehine artması gerekir. Gerçek artış da böyledir, ama göç nedeniyle Kürdistan'da yoğunlaşan nüfus için bu söylenemez. TC egemenliğindeki Kürdistan parçasında yaşayan nüfus, yaklaşık olarak Kürt toplumunun yarısı olarak görülebilir. Diğer yarısı, büyüklük sırasıyla İran, Irak ve Suriye devletleri egemenliğinde yaşamaktadır.

Bu verilere göre, sadece devlet sınırları ile bölünmüş olan Kürdistan'da yaşayan yaklaşık otuzbeş milyon civarında bir Kürt "azınlığı" ile beşyüzbin kilometrekarelik bir Kürdistan toprağı ortaya çıkar. Yüzölçüm ve nüfus bakımından Kürdistan ve Kürt ulusu için bu veriler gerçeğe en yakın olan verilerdir. Şimdi böyle bir "azınlık" herhalde dünyada başka hiç yoktur. Hele Türkiye için söylenirse, yüzbin nüfuslu Kıbrıslı Türkleri silah zoruyla eşit bir ulus olarak dünyaya kabul ettirmeye çalışmasına acaba ne denir? Burada her türlü zorbalığı yapan bu gücün, Kürdistan'da otuzbeş milyonun çıkarları için Türk zorbalığına karşı direnen Kürdistan ulusal kurtuluş güçleri için söylediklerinin ve varlığının ne değeri olabilir?

Kürt "azınlığı" için "dil özgürlüğüne" çalışan güçlere gelince, birinci dünya savaşı sonrasında da Kürdistan için Sevr antlaşmasında "manda" öngörmüşlerdi. Daha sonra bundan da vazgeçilerek unutulup gidildi. Şimdi gelişen Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi karşısında yeniden ortaya çıkıyorlar ve bu sefer "manda"ya bile ulaşamayarak "dil özgürlüğünde" kalıyorlar. Bununla ulusal kurtuluş hareketini durdurmayı ve tasfiye etmeyi hedefliyorlar. En güçlü oldukları dönemde isteklerini gerçekleştiremediklerine göre, şimdi bunu gerçekleştirebilme güçleri ne olabilir? Çok açık ki, sonucu, dışardan dayatmalar değil, ulusun kendi mücadelesi belirliyor. 1920'de mücadele etmeyen ya da çok zayıf mücadele veren Kürt ulusu, sonuçsuzluğun da nedeni olmuştu. Bugün ise sadece ulusal kurtuluş için kesin mücadele içine girmiş bulunuyor ve onu bu sonuca ulaşmaktan kimse alıkoyamayacaktır.

Unutulmamalıdır ki, çağımızda büyük bir güç olarak gelişen hala, ulusal kurtuluş hareketleridir. Bu hareket, günümüz dünyasının en dinamik ve temel devrimci güçlerinden biridir. Bunu, emperyalizmin uluslararası ilişkilerinin geliştirilmesi ve yeni-sömürgecilik sistemi engelleyememiş, tersine daha da gelişmesine ve kökleşmesine yol açmıştır. Sosyalizm altında bile yeterince dikkat gösterilmez ve aceleci davranılırsa ilk alevlenen sorun olmaktadır. Evet, sanayi toplumunun gelişimi uluslar arasındaki ilişkileri hızla geliştiriyor; ama uluslararası ilişkiler de bütün ulusların ulusal-demokratik haklarına sahip olmaları sürecinin derinleşmesi ile gelişiyor. Bu nedenle, ulusların kaderlerini kendilerinin tayini, ulusal egemenlik hakları, bunu sağlayan ulusal kurtuluş mücadeleleri dünyada sonuç kazanan birincil akım olmaya devam ediyor. Belli ki Kürt ulusu için de, "dil özgürlüğü", "azınlık hakları" gibi şeylerin ciddi bir değeri bulunmuyor; onun vazgeçilmez hakkı ulusal-demokratik hakları oluyor ve bunun da tek sağlanma yolu ulusal kurtuluş mücadelesi oluyor. Kürt ulusu, hakkı ve ödevi olan bu mücadeleyi kararlılıkla veriyor. Ulusların haklarına saygılı olmak isteyenlere ise, bu mücadeleye engel olmak değil, tersine en meşru güç olarak bu hareketi tanımak düşüyor.

Günümüzde bölgesel durum

Ortadoğu bölgesinde temel olarak Arap, Fars, Kürt ve Türk ulusları ile çok sayıda ulusal ve dinsel topluluk yaşamaktadır. Ama bu halklar ve topluluklar arasında gerçek bir dostluk, barış ve işbirliği yoktur. Bölgesel barış ve işbirliğini engelleyen çelişkiler ise günümüzde çok daha derin ve keskin hale gelmiştir. Bu nedenle Ortadoğu, günümüzde dünyanın en karışık, hareketli ve değişime açık alanlarının başında gelmektedir.

Elbette bölgeyi bu denli istikrarsız kılan nedenler son derece derin ve köklüdür. Bu nedenle, bölgedeki sorunların gerçek çözüm yöntemlerinin de bu denli köklü olması gerekir. Bölgesel barış ve işbirliği ancak bu temelde kurulabilir.

Bölgesel sorunlar doğru olarak nasıl ortaya konabilir? Doğal olarak buna değişik toplumsal sınıflar farklı bakmakta, sorun olarak kendi çıkarlarını savunmayı ortaya koymakta ve bölgedeki mücadele de bu yaklaşımlar ve güçler arasında sürekli büyümektedir. Emperyalizme ve işbirlikçi burjuva rejimlerine göre bölgede sorun yaratanlar "ayrılıkçı akımlar" ve "Arap, Kürt ve Şia terörizmidir." Sorun ortaya böyle konulmakta ve buna göre de çözüm aranmaktadır. Çözüm olarak yapılmaya çalışılan, adı geçen "terörizmin" susturulması ve "ayrılıkçı akımların" ise çok sınırlı kültürel haklarla ortadan kaldırılmasıdır. Bu nedenle, İran yönetimi ve etkinliği altındaki akımlar çeşitli yollarla denetim altına alınmaya çalışılmaktadır. Filistin sorununun çok sınırlı haklarla ortadan kaldırılması için çabalar yoğunlaştırılmıştır. Lübnan ve benzeri sorunların bu temelde çözümlenebileceği umut edilmektedir. İşte "Kürtler için dil özgürlüğü" gibi son derece sınırlı olan bazı girişimler de bu temelde gündeme gelmektedir. Bunlar için bölgede sömürgecilik uygulayan işbirlikçi rejimler ikna edilmeye, eğer böyle davranılmazsa daha büyük olayların çıkacağı ve zarar görüleceği yoluyla kabule zorlanmaya çalışılmaktadır. Ve böyle sonuçlar alabilmek için Filistinli ve Kürt işbirlikçi güçler öne çıkarılıp onlardan yararlanılmak istenmektedir.

Bölgesel sorunların böyle ortaya konmasında ve bu tarz bir çözüme ulaşılmasında tüm emperyalist devletler genel olarak bir görüş birliği içindedir. Çünkü, onların çıkarları böylece korunmuş olmaktadır. Sorunları böyle ortaya koymak ve çözmek istemek, bölge üzerindeki emperyalist egemenliği korumaya ve bölge halklarının ve zenginlik kaynaklarının işbirlikçi yönetimler aracılığıyla sömürülmesini devam ettirmeyi sağlamaya yöneliktir. Bu tarz bir yaklaşımla, günümüzde bölgenin en yakıcı sorunları olan Filistin ve Kürdistan ulusal kurtuluş hareketleri tasfiye edilecek, ilerici politikalara sahip olan rejimler etki altına alınacak ve böylece bölge işbirlikçi rejimlerin denetimi altında kalacaktır. Emperyalizmin amacı ve almaya çalıştığı sonuç budur. Bunun için günümüzde hem Avrupa devletlerinin, hem de ABD'nin yoğun çaba harcadıkları görülmektedir. Bölgenin işbirlikçi rejimleriyle sıkılaşan temaslar; İran, Suriye, Libya gibi devletlerle geliştirilmeye çalışılan ilişkiler ve Filistin sorunu üzerinde arttırılan çabalar hep bu amaca yöneliktir.

Dikkat edilirse bu tarz, bölgesel sorunların halkların çıkarı doğrultusunda ortaya konuşu ve çözümlenişi değildir. Bundan da öteye, bu tarz bölge problemlerini çözmeyi değil, gerçekte bastırmayı amaçlamaktadır. Yapılmak istenen, emperyalizm ve işbirlikçi burjuvazinin çıkarları doğrultusunda bölge sorunlarının bastırılması ve halkların çıkarlarının tasfiye edilmesidir. Demek ki bununla halkların ulusal ve toplumsal hakları korunmuyor, tersine yokedilmeye çalışılıyor. Ve Kürdistan sorununu bu temelde ele almak, Kürt halkının ulusal ve toplumsal haklarından vazgeçmek anlamına geliyor. İşte "dil özgürlüğü" ya da genel ifadesiyle "otonomi" denen şey budur. Bunun, Kürt halkının çıkarlarını savunmak değil, Kürdistan ulusal kurtuluş hareketini tasfiye etmeye çalışmak olduğu açıktır.

Bu yaklaşımın bölgesel sorunların esas kaynağı olduğu, onları daha da ağırlaştırdığı, bölgesel barış ve işbirliğini engellediği kesindir. Çünkü, bölgede barış ve işbirliğini yok eden, esas olarak bölge üzerindeki emperyalist denetim ve işbirlikçi burjuva rejimlerin egemenliğidir. Bölgesel problemlerin çözümü ve barış ve işbirliğinin kurulması da ancak bu temel nedenlerin ortadan kaldırılmasıyla mümkün olacaktır.

Evet, bugün Ortadoğu'da "terörizm" en etkin akım olarak yaşamaktadır; ama gerçekte bu, başta Türkiye ve İsrail olmak üzere işbirlikçi rejimlerin uyguladığı devlet terörizmidir; sömürgeci terörizm halklar üzerinde uygulanmaktadır. İkinci dünya savaşı sonrasında Türk yöneticilerin sık sık tekrarladığı bir söz, "Türkiye'yi küçük Amerika yapacağız" idi. Evet, "küçük Amerika" yapıldı ve Ortadoğu halkları üzerine bir terör gücü, bölgesel bir karakol olarak sürüldü. Yine ikinci dünya savaşı sonrasında, emperyalizmin özel destek ve yoğun çabası ile İsrail devleti yaratıldı ve bölge halklarına karşı dikildi. Bölgenin iki ucundan bu iki güç bir terör kuvveti olarak bölgeyi cendere altına aldı. Ve Ortadoğu'da devlet terörü halkların günlük yaşamı haline getirildi. Bu durum, bölgesel barış ve işbirliğini de engelleyen, bölgeyi bir savaş alanı haline getiren temel etkenlerden biri oldu.

Ortadoğu'da bölgesel barış ve işbirliği sorununu ele alabilmek için, bunu engelleyen nedenleri, bölgesel problemleri ve çözüm yollarını doğru ve tam olarak ortaya koymak gerekir. Bölge üzerinde yoğun bir emperyalist denetim ve sömürü vardır. İşbirlikçi rejimler aracılığıyla bu baskı ve sömürü sürmekte, bu durum bölgesel istikrarsızlığın temel nedenlerinden biri olmaktadır. Gerçek barış ve işbirliği için, bölge halkları ile emperyalizm arasındaki çelişkilerin çözümlenmesi, yani bölgedeki emperyalist denetim ve sömürünün yok edilmesi gerekir.

Yirminci yüzyılın başından beri, emperyalizmin ve işbirlikçi burjuvazinin çıkarları doğrultusunda bölge çeşitli devletlerin egemenliği biçiminde parçalanmıştır. Bu devletlerin varlığı, bölgesel problemlerin temellerinden biri olmuştur. Uluslar, ülkeler parçalanmış, emperyalizmin yeni sömürgeciliği bu devletlerin klasik sömürgeciliği ile tamamlanmıştır. Kürdistan bu konumu yaşayan ve bütünüyle bir bölgeyi ilgilendiren bir problem olarak kalmıştır. Arap ulusu parçalanmış, Filistin işgal edilmiştir. Ulusal kurtuluş ve ulusal birlik sorunu, bölgenin en köklü sorunlarından biri olarak ortaya çıkmıştır. Bu nedenle, bölgedeki sömürgeci egemenliklerin yıkılması, başta Kürdistan ve Filistin olmak üzere ulusal kurtuluş ve birlik sorunlarının çözümlenmesi gerekir.

Emperyalist denetim altında bölge halkları, işbirlikçi burjuvazinin ve feodallerin yönetimi altına verilmiştir. Toplumsal yapı, bölgede gelişmiş egemen sınıflarla halklar arasındaki toplumsal çelişki en derin noktaya ulaşmıştır. Bugün her devletin sınırları içinde bu çelişkinin çözüm aradığı, emperyalizm bazı sorunları bastırmaya çalışırken her alanda halkların mücadelelerinin geliştiği görülmektedir. Mısır'dan Cezayir'e, Türkiye'ye kadar her alanda durum budur. Demekki, bastırma yöntemiyle bölgede barış ve istikrar mümkün değildir, tersine bu çelişkilerin çözüme ulaşması gerekir.

Ortadoğu değişik dinlerin ve mezheplerin bulunduğu bir alandır. Elbette bu da çözüm gerektiren birçok problem ortaya çıkarmaktadır. Fakat şunu belirtmek gerekir ki bu sorunlar diğerlerine bağlı olarak çözümlenebilir ve aslında o kadar önde değildir. Ama özellikle emperyalizm ve sömürücü sınıflar tarafından, can alıcı olan ulusal ve toplumsal problemlerin gölgelenebilmesi ve suni şeylerle halkların aldatılabilmesi için din ve mezhep çelişkileri özel olarak körüklenmekte ve öne çıkarılmaya çalışılmaktadır. Bu oyunun da bozulması ve sorunun gerçekçi çözümlerine ulaşması gerekir.

Ortadoğu'da bölgesel barış ve işbirliği adına bugün çeşitli güçler çabalarını daha da yoğunlaştırıyorlar. Ama barış ve işbirliğinin ancak bölgedeki temel problemin çözülmesiyle ve bunun nedenlerinin ortadan kaldırılmasıyla mümkün olacağı açıktır. Bu nedenle, bölgesel problemlerin nedenleri olan emperyalizm ve işbirlikçi burjuva egemenliğinin problemleri bastırmak ve terör uygulamak çabaları boştur; sorunları daha da ağırlaştıran bu durum çözüm olamayacağı gibi, tersine sorunları daha çok alevlendirecek ve daha büyük halk mücadelelerinin ortaya çıkmasına neden olacaktır. Bölgede gerçek ve kalıcı barış ve dayanışma ise, bölge halklarının egemen olmaları ile, halklar tarafından, halkların çıkarlarının ifadesi olan bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm yolu ile kurulacaktır.

Kürdistan'ın bölgesel rolü

Ortadoğu'nun en eski ve köklü halklarından biri olan Kürt halkı, bölünmüş ve sömürgeci egemenlik altına alınmıştır. Bölünmüş ve sömürge Kürdistan, bölge açısından önemli bir gericilik kaynağı durumundadır. Bölgeyi halklar için bir cehennem eden emperyalist ve işbirlikçi burjuva egemenliği bu temel üzerine kurulmuştur. Dolayısıyla bölgesel istikrarsızlığın, terör ve çatışma ortamının temel bir nedeni de Kürdistan'ın bu durumu olmaktadır.

Parçalanmış Kürdistan, bölge devletlerinin önemli gücünü oluşturan Türk, İran ve Arap devletlerini sürekli egemenliğini büyütme peşinde tutmakta, bu

Devamı 20. sayfada

Gazetemiz muhabirinin Osman Sabri ile yaptığı röportajı olduğu gibi yayınlıyoruz.

"Bağımsızlık davası insan kanı üzerinde yükselir. Rahat bir ortam içerisinde hiçbir halk ve ülke kurtulmamıştır"

Berxwedan: *Sayın Osman Sabri, sorularımıza geçmeden önce, yaşam pratiğinizden çıkardığınız deneyimlerden elde ettiğiniz sonuçları bize aktarır mısınız?*

O. Sabri: Eğer biz kendimizi Kürdistan halkına tanıtmak istiyorsak, her şeyden önce o halk için çalışmamız ve özgürlüğü için ölmemiz gerekir. Siz nasıl kendinizi ölüme atıp, feda ediyorsanız, gönül isterdi ki, diğerleri de öyle olsun ve sizler gibi savaşkan olsunlar. Fakat ne yazık ki, onlar savaşmıyorlar. Üstelik devrimcilerin kazanımları üzerine oturma beklentisi içerisindedirler. Bu uğurda ölüm, mutluluk ve şeref verir. Kendisini geriye çekip ve vatanı uğruna adamıyorlarsa böyle bir mutluluğa ve şerefe sahip değildirler. Dünya nedir ki? Şu anda seksenbeş yaşındayım ve sanki üç gün yaşamış gibiyim. Böylesine bir yaşamın ne değeri olabilir? En doğrusu ve gerçeği, doğru bir yolda ölmektir. Ne mutlu o kimselere, vatanları uğruna ölümü kucaklamaktadırlar. Ne mutlu onlara ki, özgürlük uğruna ölmektedirler.

Vatanımız bugün sömürgeleştirilmiştir. Bizi yularlarla bağlamışlardır. Yabancı güçler egemen, bizler ise ezilen olmuşuz. Biz Müslüman olduk ama, başkaları için Müslüman olmuşuz. Şimdi de bizden kimileri komünist olduklarını ileri sürmektedirler. Onlar da kendileri için değil, başkaları için komünist olmaktadırlar. Her şeyden önce insan, biraz da kendisi için olmalıdır. Eğer insan bir şeyi doğru kavrayıp, gerçeği yakalamamışsa sonu hezimet olur. Bakın Kürtler Müslüman olmuş, sonuçta neye uğradılar? Yahudi ve Arap isimleriyle anıldılar.

Her şeyden önce faaliyet yürütmek gerekir. Sizler nasıl bir pratik yürütüyorsanız, onlar da öyle olmalıdırlar. Yani benim demek istediğim, diğerleri de PKK gibi çalışmalıdırlar. Eğer bizler vatanımız için çalışmazsak, başkaları hiç de çaba sarfetmez. Şimdi o ülkeden gelenler vardır. Onlara göre, elalem bir Kürdistan kurmalı ve kendilerini buyur etmelidir. Hiçbir yabancı güç gelip de Kürdistan'ı kurmaz. Bağımsızlık davası insanların kanı üzerinde yükselir. Rahat bir ortam içerisinde hiçbir halk ve ülke kurtulmamıştır. Bugün bakıyoruz, beş milyonluk Afrika halkları amaçlarına ulaşabilmektedirler. Kürtlerse otuz milyon olmasına rağmen, halen kurtuluşu gerçekleştirememişler. Yazık değil mi? İnsan kendi ülkesi ve halkı için çalışmadı mı, kurtuluş da gerçekleşmez.

Şeyh Sait kaç yıl savaştı, Kadı Muhammed de öyle. Geriye kalanların çabası Kürdistan için değildir. Daha önceleri Kürdistan'ın kurtuluşu için çok kez olumlu koşullar doğmuştur. Fakat ne yazık ki, önderlik edenler, önderliğe yaraşır bir rol oynamadılar. Hani bir ara I. Dünya Savaşı sonrasında İngilizler gelip bir Kürdistan kurmuş ve Şeyh Mahmut Berzenci'yi de kral diye başa getirmişlerdi... Başka kimden bahsedebiliriz. Bundan böyle daha sıkı çalışmak zorundayız. Sizin savaş yolunuz doğru, vazgeçilmezdir. Sizin, halkımızı özgürlüğe ulaştırma çabalarınıza güvenimiz sonsuzdur. Birinci derecede halkımızın desteği önemlidir. Ayrıca her kim ki, düşmanımızın düşmanıysa, ondan destek ve yardım almalıyız. Bize düşman olanların yanında yerimiz yoktur.

1938

Berxwedan: *Sizi bu gerçeklere ulaştıran neden nedir?*

O. Sabri: Ben çok yoruldum. Tam onsekiz defa hapse girdim. Siyasi hapsin ne kadar zor olduğunu biliyorsunuz. Fakat ben baş eğmedim. Onlar bende zayıflık bulamadılar. Beni çok iyi tanırlar. Onlarla yüzleştiğimde, çok şey haykırmaktayım. Hiçbir zaman korkmadım ve ölüme de bu dava uğruna gideceğim. Bugün kesin olarak kanaat getirdiğim şey, faaliyetleriniz giderek genişlemektedir ve önümüzdeki dönem daha da gelişecektir. Fakat eksikliklere düşmeyin ve kendinizi onlardan koruyun. İnsan yanlışlık yapar. Fakat düzeltmek gerekir. Bazıları size nasihatlarda bulunduğunda gözardı etmeyin ve böylece yanlışlığa girmemiş olursunuz. Nasihat eden zararınızı da istese, amacı ne olursa olsun, dinlemelisiniz. Hiçbir zaman başkasının nasihatlarını eleştirmemelisiniz ve bundan şikayetçi olmamalısınız. Eğer bize faydası varsa yararlanırız, yok eğer yararı olmuyorsa atarız. Ben ancak sizlere nasihatta bulunabilirim. Başka bir şey yapacak güçte değilim. Siz bugün düşmana vuruyorsunuz ve halkımızın hizmetindesiniz. İstediğim şey, faaliyetlerinizin daha da güçlenmesidir. Bunun için gözlerinizi dört açmalısınız ve hatalara düşmemelisiniz. Dünyada hatasız insan olmaz. Ben bile bu ömrümde hataya düşmekteyim. Bu kadar tecrübelerime rağmen, hata yapıyorum. Fakat hemen düzeltiyorum. Eğer birisi nasihat ediyorsa kızmayın. Düşün, eğer hatan varsa düzelt. Şimdi kalbim sizinledir. Allah da sizinle olsun. Millet sizleri her geçen gün daha da sevmektedir. Benim diyeceklerimi iyi dinleyin, yararı varsa faydalanın, yararı olmuyorsa da, size hiçbir zararı da olmayacaktır.

Berxwedan: *Önce kendizi Berxwedan aracılığıyla Kürdistan halkına tanıtmanızı istiyoruz.*

O. Sabri: Ben Kahta'nın Naxeliye köyünde 1905 yılında dünyaya geldim. İlkokul mezunuyum, nedeniyse ailemiz kalabalıktı. Erkek kardeşim yoktu. Babam ölünce okuldan alınıp evlendirildim. Evin çıkarı için beni düşünüyorlardı. Fakat ben kendi kendimi yetiştirdim. Hem babam, hem de amcam ağaydı. Aşiretimizin adı Medrêsˆ'tir. Bir ara köyümüze sosyalist bir öğretmen gelmişti. O, bende ağalığa karşı bir düşünce geliştirdi. Ağalığın kötülüğünden ve halka yaptıkları baskıdan sözediyordu. Bunun üzerine ağalıktan vazgeçtim ve bütün mülkümü halka dağıttım. Babamın haksızlığını görüyordum ve böyle davranmakta haklıydım. Ülkeyi terk edip buraya geldiğimde Kürt kardeşlerim bana yardımcı oldular.

Yıl 1929'un sonları ile 1930'un başlarıydı. Ben buraya geldiğimde Fransız yetkilileri benim bir ağa çocuğu olduğumu ve bir paşayı öldürerek kaçtığımı ileri sürmekteydi. Türk devleti de aynı iddialarda bulunarak siyasi olmadığımı ileri sürüyordu. Bir ara Fransız yetkilileri beni çağırarak, bazı vaadlerde bulundular. Bana altı Kürt köyü ve 150 altın maaş vereceklerini söylediler. Bu gibi şeylerle Kürtleri satın almaktaydılar. Bütün bunları davadan vazgeçmem için vermekteydiler. Hazo Ağa ve diğerlerini öyle satın almışlardı. Tabii ki, ben bunu kabul etmedim. Fransa'ya uşaklık eden Kürtlere karşı mücadele ettim. İşbirlikçilere karşı çıktığım için sınırdışı edildim. İşbirlikçiler Fransa'nın güdümündeydiler. Halbuki ne Fransa, ne de İngiltere hayrımızı istememekteydi. O dönemde dışarı çıkan arkadaşlarımızın hepsi oradaydılar. Biz birbirimizin hayrını istemezsek, kim bizleri düşünür. Bir Irak sorunu vardır. Eğer Celal Talabani, Barzani'nin oğlu ve Sami birleşseydiler ve Irak'a vursalardı, Kürdistan'ı kurabilirlerdi. Fakat onlar tam tersini yaptılar. Gidip uşak oldular. Talabani, Barzani gidip İran'ın uşağı oldular. Onlar kendileri için hizmetkar değiller, başkasının uşağıdırlar.

Berxwedan: *Kürdistan sorununa ne zaman, nerede ve nasıl ilgi duydunuz? Sizden bunu öğrenmek istiyoruz.*

O. Sabri: Ben köylü ve bilinçsizdim. Daha çok başkasından duymaktaydım. Biz kendimizi Türk sayıyorduk. Bir ulus olduğumuzu bilmiyorduk. Gözlerimizi açar açmaz onların egemenliğine tanık olmuştuk. Şeyh Sait isyanı başladığında ağa olan amcam çok endişeliydi. Diyordu: "Eğer Şeyh Sait başarmazsa, ağaların sonu geldi demektir." O arada bir aile meclisi kurduk ve Şeyh Sait'e mektup gönderdik. O dönemde Şeyh Sait Diyarbakır'daydı. Mektupta şunları belirtmiştik: "Eğer Siverek'e ulaşırsanız, biz de Antep, Adıyaman ve Malatya üzerine yürüyeceğiz ve oraları ele geçireceğiz." Fakat ne yazık ki, Şeyh Sait kuvvetleri Siverek'e yetişmedi. Oraya yetişmezden önce isyan bastırılmıştı.

Berxwedan: *Bize aşiretlerin, ağaların ve köylerin isimlerini belirtebilir misiniz?*

O. Sabri: Fazla yaşlı olduğum için birçok şeyi hatırlamıyorum. Bazen yanıma gelen insanları tanımıyorum. Büyük oğlum İsveç'ten kızkardeşine fotoğrafını göndermişti ve ben kendisini tanıyamadım.

O öğretmen beni ağalığın kötülükleri hakkında uyandırmıştı. Benim siyasi çalışmaya yönelmeme neden olan amcamdır. O beni kardeşinden ve oğlundan daha çok sevmekteydi. İlk yakalanışında üzerinde herhangi bir şey tesbit edilmediği için tutuklu değildi. Urfa'da yanına gittim. Bir otelde kalıyordu. Yanında birkaç subay vardı. Biz düşmana vurmak için konuştuk. O arkadaşlarıyla anlaşması gerektiğini belirtiyordu. Bense onlarla görüşmeye gerek olmadığını, biz vurursak, onların da zorunlu olarak katılacaklarını söyledim. Ve onlara hazır olmalarını bildirmiştik. Fakat asker geldiğinde bazıları devletin adamı olmuştu ve kendi gerçeklerine düşmandılar. Bunun üzerine ben ve amcam yakalandık. O idam edildi. Bana, son nefesime kadar bu yolda yürümemi öğütledi. O zamanlar yirmibir yaşındaydım. Beni bu davaya o kattı ve babamdan daha çok kendisini severim. Çünkü beni yetiştirip destek sunuyordu.

Onun bana söylediği her şeyi yerine getirdim. Bana Osman Paşanın oğlunu öldürmemi istedi. Osman Paşanın oğlu arkadaşımızdı. Bize ihanet etmişti. Amcam bana, onu kendi ellerimle öldürmemi bildirmişti. Fakat arkadan değil, önden vurmamı tembihledi. Kendisini vurmaya gittiğimde, köyün ortasında karşılaştık. Önce kendisine seslenerek bana doğru dönmesini sağladım. Karşısında beni görünce gevelemeye başladı. Sararıp soldu; kaçacak hali kalmamıştı. Tam karşısına dikildim ve kendisini öldüreceğimi söyledim. Elini tabancasına attı, ben kendisinden hızlı davranıp onu vurdum. Çok iriyarı birisiydi.

"Ez Berxwedanê dixwînim, ne xirab e, tê xwendinê. (Berxwedan'ı okuyorum, fena değildir.)" Gençlerimiz eğer bilinçlenseler, dil sorunu başka bir şeydir. Dili geliştirmek için çok çaba gerekir. Tam ellibeş yıldır ben dil üzerinde çalışıyorum. Şimdiye kadar herkese ders veriyorum ve büyük-küçük herkese öğretiyorum. Dil sorununa önem vermek gerekir. Öyle ki, bazılarının yazdığı gibi değildir. Bazıları kendi yazdıklarını kendileri ancak okuyabilirler, fakat başkası okuyamıyor.

Dil bir inşaat gibidir. Her kelimesi bir taş gibidir. Taşı yerine oturtmak için önce taraklamak ve güzel bir biçime getirmek gerekir. Eğer cümleye biçimsiz bir kelime konulursa, duvara biçimsiz bir taş koymaya benzer. Duvar onunla çirkin görünüm arzeder. Biz dile önem vermiyoruz. Çok büyük bir olaydır. Eğer birisinin vatanına bağlılığını ölçmek istiyorsanız; onun diline ve ulusuna olan bağlılık derecesinden anlarsınız. Zahmet çekmeden dil geliştirilemez. Sürekli araştırmak gerekir. Kürdistan kurulursa, bilimsel araştırmalar yapılmalı. Bir üniversite kurulmalı ve her aşiretten birisi getirilmeli. Oradan kelime zenginleştirilecektir. Bu benim görüşümdür. Arapça dili peygamberden 120 yıl sonra geliştirildi. Daha önceleri çok zayıftı. Dile önem vermeliyiz. Bağımsızlıktan sonra dil sorunu gelir ve bunu unutmamalıyız.

Bağımsızlık için çalışanlar dil bilmek zorundadırlar. Ne kadar çok yabancı dil bilseler, bunun fazla önemi yoktur. Kürtçeyi iyi bir biçimde konuşmalıdırlar. Bununla daha rahat çalışma yürütülür. Birden öğrenmek zordur. Çaba sarfetmek kaçınılmazdır. Benim küçük kızım İsveç'te çocuk öğretmenidir. Çocuklara İsveç diliyle şiir yazmış ve ardından onu Arapçaya tercüme ederek bana göndermişti. Kürtçe yazmamış, çünkü Kürtçesi zayıftır. Fakat onlar babalarının Kürtçe dili ile ne kadar yorulduğunu çok iyi biliyorlar. Devrim için ne kadar çalışıyorsak, dil için de o kadar çalışmalıyız. Eğer dilimizi iyi bilmezsek, Kürtlük ile olan bağımız da zayıf sayılır. Kürtlük dil ile bütündür. Biz uyanık olmalıyız. Rewşen'deki yazıları ancak yazanların kendileri okuyabilirler. Biz anlayamıyoruz. Bizlerin okuması için yazılanların anlaşılır olması şarttır.

Bundan 50 yıl önce burası boş bir dağdı. Böyle kalabalık değildi. Bir Kürt, oğluna Arapça bağırmaktaydı. Fakat Arapçayı beceremiyordu. Ben kendisine çocuğu ile Kürtçe konuşmasını talep ettim. O ise, Arapça öğrenmesinde ısrar ediyordu. Yine bun-

dan yirmi yıl önce İstanbul'daydım. Amcamoğlu çocuklarıyla Türkçe konuşuyordu ve ben kendilerini uyardım. Bugün siz kalktınız ve çalışıyorsunuz. Allah sizinle olsun. Siz tarihten okuyorsunuz, Şeyh Mahmut ve Şeyh Barzan, işte ben onların hepsini tanıyorum. Ben onların yolunu izliyorum. Barzani gibileri azdır. Onlar Kürttür, diğerleri Kürt değildir. Onun zamanında da oğlu önder değildi. Önder onun kendisiydi. Aileyi genişletiler ve bu da akılsızlıktır. Hiç kimse Barzani'yi benim kadar tanımaz. Onunla altı ay beraber kaldım. Hemen hemen her akşam biraraya geliyorduk. Çok dar bir düşünceye sahipti. Fakat güçlü bir insandı. Evet, eğer iki şey birarada olmazsa işe yaramaz. Bunlardan birisi, akıl, diğeriyse yiğitliktir. Akılsız yiğitlik bir işe yaramadığı gibi, yiğit olmayan akıllı da işe yaramaz.

Benim tanrıdan dileğim, elinizden tutsun. Çünkü siz mücadelenizle halkın gözünü açıyorsunuz. Türk devletine karşı, devrimci zor uyguluyorsunuz. Eskiden büyüklerimiz TC'nin köpekliğini yapmaktaydılar. Bunlar ağa, şeyh vb.'leridirler. Ben her zaman söylerim, ağalar ve şeyhler alçaktırlar, alaca tavuk gibidirler. Hani tavuğun burnu nerede, yok. Onlar ocağımızı söndürdüler. Halkımızın gerçek düşmanları onlardır. Çünkü işbirlikçi ve uşaktırlar. Halkımızı kul, köle yapan onlardır. Ben de önceleri Türk devletini ve M. Kemal'i seviyordum. Çünkü bize öyle kavratmışlardı.

Berxwedan: ***O dönemde kemalist kültürün halk üzerindeki etki derecesi neydi?***

O. Sabri: Ben Türkçeyi çok çabuk öğrendim. Hapisteyken medeni kanun kitaplarını okumuştum. Üniversitede okuyanlara bile yardımcı olmaktaydım. O yönden kafam çalışıyordu. Şeyhler halka, çocuklarını okula göndermemeyi öğütlüyordu. Yani kafir olabilirlerdi. Onların amacı açıktı, halkın cahil kalmasını istemekteydiler.

Fransa, Kürtleri huduttan uzaklaştırıyordu, bunu sadece Türklerin hatırı için yapıyordu. Hatta Şeyh Ahmet Xıznewi'yi de uzaklaştırmıştı. Şeyh Ahmet Xıznewi, Türk devletinin ajanıydı. O, halkımızın düşmanıdır. Halkın uyanması gerekir. İnsan düşmandan korkmamalıdır. Tıpkı sizler gibi olmalı. Bununla Türkiye Kürdistanı'nı kurtaracağınıza güveniyorum. Türk devletini dile getirirken, Arapları, Acemleri unutmuyorum. Bizlere çok haksızlık yaptılar. Ben hakim sınıfları iyi tanırım.

İzol Mir Han beyin oğlu Süleyman bey diye birisi vardı. Kendisi İstanbul'da subaydı. Arasıra Kürtçülük yapmaktaydı. M. Kemal başa geldiğinde kendisine idam cezası verildi. O ise, kaçarak yanımıza geldi. Devletin bizim içerimizde fazla etkisi yoktu ve bizi karşılarına almak istemiyorlardı. Çünkü amcam aşiret reisiydi. Bu Süleyman bey altı ay benim yanımda, evimde kaldı. Biz aile otoritesini kullanarak kendisine af çıkarttık ve o evine gitti. Ben buraya geldikten sonra, bana bir mektup vererek, Seyid Rıza'ya götürmemi istediler. Mektup kendisini ikna etmek için yazılmıştı. Yol güzergahında bulunan Süleyman beyin evine uğradım ve kendisiyle görüştük. Kısa bir süre sonra askerlerin geldiğini söylediler. Süleyman büyük bir ateş içerisine girdi. Bana silahımı verip saklanmamı söyledi. Verdim. Ardından tabancayı istedi. Bu kez tabancayı vermek istemedim. Bütün ısrarlarına rağmen vermedim. O zaman evimde kalamazsın dedi. Altı ay barındırdığım adam beni bir saat barındırmak istemiyordu. Dışarı çıktım. Ne giysilerim bölge halkınınkine benziyor ve ne de böyle silahlı dolaşabilirdim. Tabii ben çıkınca o da Malatya'ya kaçmış. Sonra geri gelip yanında bıraktığım evrakları istediğimde, yaktığını söyledi. İzol beylerindendir ve Malatya'nın doğusunda oturmaktadır.

Şeyh Sait kendisi isyana kalkmadı. İradesi dışında patlak vermiştir. Halk örgütsüz ve bilinçsizdi. Bazıları da Şeyh Sait'e karşı savaştı. Türk devleti sonunda onları da öldürdü. Haco Ağa Suriye'ye kaçtı. Halit Cibranlıyı öldürdüler. Fakat o dürüst bir insandı. Siz Cemilê Çeto'yu duymuşsunuzdur. O da Türk devletinin uşağıydı. Emerê Têmir diye birisi vardı ve kendisi Cizreliydi. Çok iriyarı birisiydi. Ben hayatımda onun kadar iri birisini görmemiştim. İşte O, Şeyh Sait'i desteklemişti. Sonradan O'nun hakkında idam kararı çıkartılmıştı. Bir gün Cemilê Çeto ile karşılaşır. Cemilê Çeto devletten yana olduğunu söyler. Fakat aldığı cevap onun neşesini kırmaya yetmiştir. Emerê Têmir, düşman işbirliği yapanlara lanet okuyarak direnişe sahip çıkmıştır.

Türk devletiyle işbirliği kuranlar, yine TC eliyle öldürüldü. Bunlardan sadece Haco Ağa kurtuldu. O da TC'nin işbirlikçisiydi. Ben kendisine niçin TC'ye işbirlikçi oldun diye sorduğum da, o ise, Allahın kendisini kör ettiğini söyledi. Sürekli olarak onlara karşıydım ve çatıyordum. Bundan dolayı onlar beni sevmezdi. Millet de onlardan yanaydı.

1984
"İstediğim odur ki, ölmeden önce Kürdistan'ı göreyim. İşte o zaman her şeyi söyleyeceğim."

Berxwedan: ***Haco Ağa ve aşireti hakkında ne biliyorsunuz? Bu konuda okuyucularımıza bazı şeyler anlatabilir misiniz?***

O. Sabri: Ben kimsenin üzerine konuşmam. Bunu ayıp olarak bilirim. Yalnızca siyasi sorunlara değinirim. Eğer olumlu yönler varsa söylerim, olumsuz yanları varsa anlatırım. Biz Kürtler arasında olumsuz yanlar ağır basar. Fakat düzelecektir. Tabi ne zaman ağa, bey ve şeyhlerin etkisi kırılırsa o zaman düzelir. Şimdi bu ağa ve şeyh takımı ortadan kalksa bile, uzun bir süre onların etkisi sürecektir. Bugün onların etkisi altında bazıları utanmadan komünist olduklarını söylemektedirler. Ben onlara her zaman söylüyorum. Komünistler halkı feodallerin egemenliği altına alırlar mı? Onlar halkın sırtından kişisel yaşamlarını sürdürmek için böyle demektedirler. Halk çok iyidir. Geçmişte halkı kör ve sağırlaştıran onlardır.

Ben de ağa çocuğuyum. Fakat onları takip etmedim, onların dostu ve işbirlikçisi olmadım. Ben henüz çocuk yaştayken birisi, ağa ve şeyhlere karşı gözümü açmıştı. Onların gözü kötülüktedir. Haco'nun etrafında 50 insan vardı. Benim yanımda üç kişi. Fakat onun elli adamı, benim üç adamım kadar Kürtçü olamaz. Çünkü onlar, devletin adamlarıdır.

Eskiden Cigerxwin'i ecnebi yapmışlardı. Yani vatandaşlıktan çıkarmışlardı. Onların eline eteğine atıldı. Ve sonuçta vatandaş yaptılar. Ben ona, neden buna başvurduğunu sordum. O zamanlar ben çok uyanıktım. Cigerxwin, çocuklarının okuması için yaptığını söyledi. Beni de ecnebi saydılar ama, çocuklarımın tümü okudu. Kendisini satan satar. Onlar satıldılar. Bu durum biz Kürtlerde adet olmuştur. Birisi devlete yanaştığında, kendisini büyük bir insan zannediyor. Eskiden burada bir tek parti vardı, şimdiyse ondört parti vardır ve hepsi de istihbarata bağlıdırlar. Filistinli önderler, Kürtlerin öldüğünden bahsetmekteydiler. Ben üç yıl Filistin'de yaşadım. Fransa beni Suriye'den sınırdışı edince Filistin'e gitmiştim. Ben onları çok iyi tanırım. Birlik olamıyorlar, birbiriyle sürtüşürler.

Bunlara benzeyenler vardır. Şeyh Sait mahkemede onları kovdu. Yiğit bir adamdı ama, çocukları yaramazdı. Tümü de düşmanın elinde kaldılar. Dışarda kalmaya cesaret edemediler. Çalışmadılar ve babalarının intikamını almadılar. Şeyh Sait üzerine olan malumatım fazla geniş değildir.

Cibranlı Halit bey vardı ve bir parti kurmuştu. Halit bey, Bitlis beyi ve diğer bazıları yakalandılar. Bunlar Şeyh Sait'e haber göndererek henüz ayaklanmanın sırası olmadığını bildirmişlerdir. O günlerde bazıları firar etmişlerdi ve Piran'a sığındılar. Şeyh Sait kardeşi Abdulhalim'i göndererek devletten onların affını istedi. Devlet Şeyhi sayıyordu ama, firarileri de af etmiyordu. Şeyhin kardeşi askerleri öldürerek firarileri kurtardı. İşte isyan da böyle başlamış oldu. Halk hazır olmadığı için bir fırsat daha kaçırmış oldular. Aşiretler ikili rol oynamaktaydılar. Kimisi devletten yanaydı, kimisi de Şeyh Sait'le birlikteydiler. Şeyh Sait'le birlikte olanlar zayıf konumdaydılar. Bizim aşiret de önce devletten yanaydı. Fakat Şeyh Sait isyanının bastırılması olayını ağalığın sonu olarak değerlendiren amcam, isyandan yana tavır aldı. Bu durum devlete ulaştırılmıştı. Şeyh Sait isyanı bastırılınca, amcamı yakaladılar. Onbeş yıl ceza almıştı. Ben yanına gittim. Dersimli ağalar ile çevremizdekiler yeni bir isyan için anlaşmışlardı. Hatta amcamı kurtaracaklardı. Ben amcama güçlü olduğumuzu ve hemen isyana kalkmamızı söyledim. O zaman da kimisi askerden yana çıktı, kimisi yerine oturdu. İşte o ağa ve şeyhlerin yavruları şimdi kalkmış, biz komünistiz demektedirler. Burjuvaziye güvenen komünistin ne faydası olacaktır.

Hainlerdir halkın uyanışın engelleyenler. Ama M. Kemal çok iyi bir şey yaptı ve hainleri de öldürdü. Buna çok sevindim. Cemilê Çeto, ihanetinin bedeli olarak, tüm ailesiyle birlikte hapse girmişti. Şeyh Sait direnişine katılan Emerê Têmir, hapiste şöyle demişti: "Ben vatan için savaştım ve buradayım. Çocuklarım ve ailemse dışarda. Ya sen devletin uşaklığını yaptığın halde ailenle birlikte buradasın." Şeyh Sait değerli bir insandı. Halit Cibranlı ve Doktor Fuat'ta öyleydi. Haci Axti'de değerliydi.

Ben Musul'da hapisteyken, Şeyh Mahmut'un amcasıoğlu oranın kaymakamıydı. Barzan şeyhini razı edip beni ele geçirmek istiyordu. Şeyhle aram açılınca beni öldürmek istedi ve kaçtım. O arada hükümetin eline düştüm. Benden pasaport istediler. Pasaportsuz olduğumu söylememe rağmen, yine istemekteydiler. Bana terbiyesiz olduğumu söyleyince, ben de ona hain diye hitap ettim. Kalkıp bana vurmak istedi ve ben onun ellerinden yakaladım. Orada oturan bir avukat kalkarak aramıza girdi. Bana burada 800 tutuklu olduğunu ve bunların korktuğunu, yalnızca içlerinden birisinin korkmadığını belirtti. Bunu Haci Axti için söylüyordu. O adam Şeyh Mahmut'un amcası oğluydu. Savaştan kaçarak devletin adamı olmuştu. Beni teslim almak istiyordu. Bir polis bana vursa, sesimi çıkarmazdım. Ama bir kaymakam bana vurmaya çalışırsa ben de ona vuruyordum. Ben hiç kimseye göz yummam. Bazı Kürt polisleri vardı. Ben Musul'a götürülürken iyi davranıyorlardı. Sonradan kaçtım.

Haco Ağa neden böyle yaptı? Bana yirmi adam vererek, devlete başkaldırmamı istedi. Fransa bunlardan birkaçını yakalayınca, diğerleri beni bırakıp kaçtılar. 1930 yılının Temmuz ayındaydı ve Urfa'nın içlerine kadar gitmiştim. Biz gelişkin değildik ve halkı da kurtaramazdık. Önderlerimiz ağa, bey ve şeyhtiler. Hepsi de düşmanın uşaklığına soyunmuştular, haindiler. Bugün de haindirler, yarın yine hain olacaktırlar. İşte, şimdi onlardan kimileri komünist olduklarını iddia etmektedirler. Feodal ve burjuva mantık hiç komünist olur mu? Onların adını vermiyorum. Onlar kendilerini çok iyi tanırlar. Dört veya beş yıllıktırlar. Evleri benimkinden daha güzeldir. Benim evim elli yıllıktır. Yine de onlarınki kadar değildir. Ev benim de değildir, bir damadım vardır, gidince evini bana bıraktı. Ben ev yapmak istemiyordum. Evi ne yapacaktım? Kendimi temizleyip bir gün halka yarar sağlamak istiyorum. Biz nefesimizi kirletirsek, hiçbir şeyi başaramayız. Bir zamanlar Barzani de bana dil uzattı. Bense kendisine şunu yazdım.

"Hefsarê kesî neket serê min
Hê tucar pisî nehat berê min"

Esasen yular onun boynundaydı. Hem de Amerika'nın yuları, İran Şahının eliyle takılmıştı. Kendisinin teslim olmasını istediklerinde savaşı bırakıp gitti. Bütün arkadaşları perişan oldu. Kimisi hapse girdi, kimisi de daha de beter oldu. Onun evi yıkılsın, insan devrimden böyle kaçar mı? Sonra İran-Irak savaşı çıktı. Eğer yurtsever olsaydılar, her iki parçayı kurtarabilirlerdi. Yiğittiler ama, akılsızdılar. Yurtsever değildiler. Talabani, Abdulkerim yönetiminden kaçarak Barzani'ye gelmişti. Barzani yurtsever değildi. Faaliyetlerinde oldukça darlık içerisindeydi. Arkadaşlarından Ali Sencari sekiz yılı aşkındır Suriye'dedir. Biz de Suriye'de onları yanımıza aldık. Hasan Haco'nun oğlu Hüseyin, diğeri de Mustafa Muhammed -ki bu Celil Paşanın oğludur.- Her ikisi de insan değildirler. İnsan onlarla oturduğuna utanıyor. İnsan onlara Celil Paşanın oğulları demeye utanıyor. Bu adam Amerika'nın ajanıydı. İçişleri Bakanı kendisi bana bunları anlattı. Bana ismini söylediği adam Eli Bazê idi. Onun babası Muhammed bey, pasaportsuz İran, Irak ve Türkiye'ye gitmiş ve Suriye'ye dönmüştü. İşte böyle insanlar Barzani'nin mücadele arkadaşlarıydılar. Eğer Barzani biraz akıllı olsaydı zafer kazanırdı. Ama bahtı karardı. Benim ağalara ve şeyhlere güvenim yoktur. Onlar kendi halkına düşmandırlar. Ben böyle kişisel şeylere girmek istemiyorum. Sizler için anılarımı yazmışım.

Berxwedan: ***Onların olumsuzlukları saklı kalırsa, Kürdistan bağımsızlık ve özgürlük mücadelesine zarar vermez mi? Ya da bir gün devrim onları açığa çıkarmaz mı?***

O. Sabri: Ben başkasının kişisel sorunlarına dil uzatmak istemiyorum. Başkasının pisliğini dilimle temizlemek istemem. Evet, bir gün her şeyin ortaya çıkacağına da inanıyorum. İsteğim odur ki, ölmeden önce Kürdistan'ı göreyim. İşte o zaman her şeyi söyleyeceğim. Onların pisliğini anlatmaya ömür yetmez.

Halkın başına neler getirdiklerini biliyor musunuz? Şeyh Mahmud'un babasına ait yetmiş köy vardı ve hepsi de Kurmançdı. Bütün bu insanlar onların kölesiydi. Ben ağa ve beyler için alaca tavuktur demiştim. Evet onlar ancak tavuk olurlar. Kendinizi halkımızın bu azgın düş-

manlarından koruyun. Bu size birinci nasihatımdır. İkincisiyse hatalarınızda ısrar etmeyin. Ben hata yapmam diyen insan akılsızdır. Ben 85 yaşındayım, bazen hatalara düşüyorum. Ardından düzeltiyorum. İnsan bununla küçük düşmez. Siz bunu yapın, başka bir şey istemiyoruz. Siz halkın gözünü açıyor ve halkın eliyle ülkesini kurtarmak istiyorsunuz. Evet, dostlar yardım sunarlar. İnsanın düşmanı kendisine yardım eder mi? Barzani İran'dan, Kasımlo'ysa Irak'tan yardım alıyor. Kasımlo cahil insan değildir. Üniversite okumuş birisidir. Allah onun evini harap etsin. Ona sorarsan Kürtler haksızdır. Kürtlerin yolunu şaşırdığından bahsediyor. Adam Kürtlerin üzerine ateş yağdırıyor. O ise, gidip onunla elele tutuşuyor. Almanya ve diğer yerler onun elinden tuttu ve sonra kabul edilmedi. Ardından Irak'a gidip yaslandı. Onların uşağı oldu. Kendi hizmetkarı olmadı. Evet, biz el uzatmalıyız. O ellerin ekmeğini yememeliyiz. Onların uşağı olmamalıyız. Hep onlara karşı olmalıyız. Şimdiye kadar ilerlemedik, sanki suç bizim midir? Halkımızı kör hale getirmişlerdi, esirdik ve halkı birbirine düşürmüşlerdi. Aşiretler ağaları için birbirlerini öldürüyorlardı.

Halk böyleyken biz bir ulus olduğumuzu nasıl iddia edebilirdik. Esirdik, yabancıların uşağıydık, hükümetle işbirlikçiydik, düşmanın milisiydik. Son dönemlerde ayaklanan liderlerin tümü güçlerini ya İran'dan, ya Türkiye'den ya da Araplardan almaktaydılar. Bazı insanlar onların kötülük yolunda yürümektedirler. Onlara karşı biraz esnek olmalıyız. Şayet ihanete kadar varırsa, onlara da vurun. Biraz esnek davranırsanız, belki yavaş yavaş düzelirler. Beş altı yıldır halkın gözünü iyice açtınız. On yıl sonra daha da açılır. İkibin yıllık sömürge altında olan bir halkın kurtuluşu kolay değildir. Biz İran'ın hesabına Zerdeşt, Arap ve Türklerin hesabına Müslüman olduk. Şimdi de Rusya'nın hesabına komünist olanlar vardır. Kimse kimsenin babası değildir. Biz kendi kendimize babalık yapmalıyız. Eğer adamsak, kendimize adamlık yapmalıyız. Halkımızla kaynaşmalıyız. Eğer biz bir yerde fikir alıyorsak, o fikrin sahibine uşaklık yapmamalıyız. Ben bu durum üzerine uzun bir makale yazmıştım. Yabancıların düşüncesinin sahiplerine kölelik yapacağımıza, o düşünceyi alıp ülkemizin koşullarına göre pratiğe geçirelim. Senin giydiğin elbise bana olmaz. Seninki bana geniş, benimki sana dar gelir. Elbise ölçülü alınmalıdır. Biz fikri kendimize olduğu gibi uydurmaya çalışırsak, olmaz. Biz kendimize göre çalışırsak, kurtulabiliriz. Halk gözlerini açıyor. Ağalık ve beylik ölüyor. Ama düşünceleri halen mevcuttur. Erkenden kalkmaz. Bugün düşmanın silahını alıp bize karşı savaşanlar da ağaların uşaklarıdırlar. Onların düşüncelerinden etkilenenlerdir.

Berxwedan: *Bunda paranın rolü olmadığını mı belirtiyorsunuz?*

O. Sabri: Evet, vardır. Ağalar ve beyler çok para alıyorlar. Kendilerini para karşılığında satmışlardır. En büyük musibet budur. Onlar halk düşmanıdırlar. Bugün Türk devleti, ağalığa dayanarak bize karşı savaşıyor. Buna karşı durmalıyız. Halka karşı dikkatli davranarak onların ağalardan etkilenmesine engel olmalıyız. Esnek olmalısınız. Bazıları hemen uyanır. Kimisi de geç uyanır. Düşmanlıktan vaz geçmeyenler çok çabuk kaybolurlar. İnsanlar %85 doğru yürümez, hatalara düşer ve düzelir.

Berxwedan: *Suriye'ye geldiğinizde, orada Kürt meselesi ne haldeydi?*

O. Sabri: Ben geldiğimde ağa çocuğuydum ve bir paşa çocuğunu öldürmüştüm. İşte bu yüzden kendileri yanıma geldiler. Celalet Bedirxan geldi ve beni Hoybun'a üye olarak kaydetti. Önceleri ne işe yaradığını bilmiyordum. Sonraları anladım. Hoybun'un başı vardı ama, gövdesi yoktu. Merkezi üyeleri vardı ve onlar da ağaydılar. Celalet Bedirxan bey ve 35 adamı Fransa'ya bağlıydılar. Fransa'nın ne faydası olacaktı? Halkçı düşünceye göre değil, feodal düşünceye göre hareket etmekteydiler. Halkımız savaşırken, onlar bir tek kurşun patlatmadılar. Yalnızca ben savaştım. Onlar Hoybun'un tabansız olduğunu söylediğimde, halkın cahil olduğundan dem vurmaktaydılar. Ben onlara halkı uyandırmanız gerekir deyince, aralarında kargaşa çıktı. Ben onlarla tartıştım. Fransa beni yakaladı. Onlara çatmamı istemiyordu. Çünkü onlar Fransa'nın işbirlikçileriydiler. Ve ben kaçmak zorunda kaldım. Çok acılar çektim. Benim çektiğim acıları ikiyüz Kürt çekmemiştir. Önceleri çok güçlüydüm, fakat gördüğüm işkenceler sonucu çok eziyet gördüm. Gözlerimi kör etmek istiyorlardı, ama, olmadı.

Berxwedan: *Hoybun'la ilişkiniz ne zaman oldu ve hangi tarihe kadar devam etmiştir?*

O. Sabri: 1930'da başladı. Taban oluşturmamız gerektiğini söylediğimde karşı çıktılar. Ben de onlara karşı mücadele ettim. Bunun üzerine Fransa beni sınır dışı etti. Mesele budur. Kim ağa ve beylerin peşinde yürürse mutlaka yanılır.

Berxwedan: *Hoybun'dan ayrıldıktan sonra, Kürt davasını nasıl yürüttünüz?*

O. Sabri: Biz bir parti kurduk. Partiye aldıklarımız gittiler ve muhaberatın (istihbarat) kucağına atıldılar. Muhaberat resi bir adamını evime göndermişti. Gelip oturdu ve dedi ki, "Ben buraya, sizin ne davasını yürüttüğünüzü anlamaya geldim." Ben de dedim ki, biz de sizden bunu sormanızı bekliyorduk. Biz bir ulusuz, siyasal, kültürel ve sosyal haklarımızı istiyoruz. O adam bu basit bir sorundur dedi ve ben de o zaman hemfikiriz dedim. Ama kimimiz razı, kimimiz razı değildir dedi. Ve gidip razı olmayanları razı etmeyi önerdi. Ben, önce birbirimizi aydınlatmayı öne sürdüm. Önce ben gitmedim. Yanımda bulunan arkadaşım gitti. Onun başka türlü ilişkileri de vardı, sonradan anladım. Bana, sen babamız ve amcamızsın dediler. Ben de, kimsenin amcası ve babası olmadığımı belirterek, onların uşaklık yaptıklarını belirttim. O günden itibaren hiç kimseyle ilişkilerim olmadı. Ben dil sorunu üzerine faaliyet yürüttüm. Yarın beni kim öldürürse öldürsün. Arap, Türk ve

1986

Acem, kim olursa olsun farketmez. Yeter ki, başım eğik olmasın. Ben her zaman söylerim, eğik baş bir daha kalkmaz.

Berxwedan: *O sıralarda KDP ile ilişkileriniz oldu mu, Güney Kürdistan'da?*

O. Sabri: İlişkilerim yoktu, Barzani bana karşıydı. Diğerleriyle de ilişkilerim olmadı.

Berxwedan: *Okuyucularınıza Barzani'nin size neden karşı olduğunu belirtebilir misiniz?*

O. Sabri: Ben orada bulunduğum sırada, şeyh kendisini Allah olarak ilan etmişti. Ben ona dedim ki, şeyhim, senden önce de bazıları bu davaya soyundular. Yalnız onlar kendi halklarından daha bilinçliydiler. Nemrut, Firavun vb. kendi halklarından daha akıllıydılar. Ama senin halkın senden daha akıllıdır. Sen bunu nasıl yürütebilirsin? O da yemin billah ederek kendisinin değil, Molla Mustafa'nın böyle düşündüğünü ileri sürdü. Ben de kendisine söz verecek, dedim: Emret, Molla Mustafa'yı öldüreyim. Kim bunları dinler ki. Zaten halk kendilerinden korkuyordu.

Şeyh, Musul'a gitmemi istedi ve gittim. Bazı faaliyetler yürüten Kürtçü arkadaşlarım vardı, onları görecektim. Ayrıca Türkiye'den bazı insanlar da yakalanmışlardı, onların durumunu da öğrenecektim. Benim gideceğim eve önceden asker yerleşmişti. İhbar edilmiştim. Fakat eve yaklaşınca köpek bırakmadı ve ben de başka yere gittim. Yolda bindiğim araba şoförünün bozuk parası olmadığı için, parayı sonra vermemi söyleyerek, almadı. Araba dönünce şoföre, beni bulmasını istemişler. Ve şoför beni tanıdı. Böylece yakalandım. Onlar beni yakalattılar. Şeyhin bir adamı benim köyümü söyleyerek bıraktırdı. Adım Haydar'dı., Şeyhin adamı, beni öldüreceklerini bildirdi. Molla Mustafa, Xalit ve M. Sıddık'ın beni öldürmek istediklerini ancak, şeyhin razı olmadığını öğrendim. Birçok ayıplarını bildiğimden mutlaka öldürülmemi kararlaştırmışlardı. O adam, kaçmamı istedi ve ben de kaçtım. Bahsettiğim şeyh ise, Ahmet Barzani'dir.

Berxwedan: *Güney Kürdistan hakkındaki genel düşüncelerinizi öğrenmek istiyoruz.*

O. Sabri: Onlara yönelik düşüncelerim, onlar olumsuzdurlar. Bildiğim kadarıyla, onlar hiçbir zaman birleşmezler ve bir şey başaramazlar da. Birbirine düşman olanlar, hep kötülük isterler. Dostluk bağı geliştirmezler. Ben hareketi bırakınca, bazıları burada yanıma geldiler. Bana kendilerine yardımcı ol dediler. Ben de gelemeyeceğimi söyleyerek reddettim. Herkesin o savaşın sırtından kişisel yaşamını örgütlediğini söyledim. Eğer Irak Kürtlerini kurtuluşun öncü gücü sayarsanız aldanırsınız.

Halk yoktu, önderleri vardı. Halk uyuyordu. Halkın uyanışını engelleyenler de onlardı. Kendilerini tanrı ilan etmişlerdi. Herkes ibadeti bırakmıştı. Şeyh, Molla Mustafa ve M. Sıddık dışında kimse namaz kılmıyordu. Bir ara bir eşek ölmüştü. Onlar da eşeğin etini yemekteydiler. Hem de koç eti niyetine yediklerini söylediler. Bu gülünç bir şeydi.

Berxwedan: *Halka çektirilen şeylerin tarihe geçmesi gerekir. Bunun için bildiklerinizi açıklamanızı rica ediyoruz.*

O. Sabri: Ben ahlak yönünden onların üzerine herhangi bir şeye değinmeyeceğim. Siyasi yönden söylüyorum. Siyasi yönden halk ölmüştü. Onlar halkın tanrısı kesilmişlerdi. Şimdi bir gerçeği ortaya koymalıyız. Halk Türkiye'ye sığındı. Onlar İran'a destek sundular. İran, Irak'la barışınca onları hiçe saydı. Ali Sincarlı, Barzani'nin dostudur. Sekiz yıldır buradadır ve bir tek kurşun sıkmamıştır. Halkın sırtından nam sahibi olmak istiyorlar. Halkın sırtından ekmek yemektedirler. Biz ancak savaşla Kürdistan'ı kurtarabiliriz. Salavatla olmaz. Eğer biz Türk askerlerini vurursak, Kürdistan'ı kurarız ve düşmanımızın düşmanları da bize yardım ederler. O zaman herkes bize güvenir, yardım ve destek sunar. Bu haldeyken kimseler elimizden tutmaz ve yardım da etmez. Bazıları yirmi yıldır ekmek yiyor. Ama hiçbir faaliyeti yoktur. Avrupa ve diğer alanlarda bunu yapıyorlar. Kürtlüğün adına karınlarını doyurmaktadırlar. Zehir yesinler. Halkın sırtından yiyenler düşmandır.

Berxwedan: *Berxwedan gazetesi aracılığıyla halkımıza bir mesajınız var mı?*

O. Sabri: Kürdistan halkına şu çağrıyı yapıyorum. Şunu bilmeliyiz ki, başkası onu kurtarmayacaktır. Kendi kurtuluşlarını kendileri sağlayacaktır. Bu da devrimle mümkündür. Düşmanla savaş içerisinde gerçekleştirebilirler. Böyle bir durumda bazıları düşmanımızı sevmemektedirler. İşte onlar bize yardım edecektirler. Eğer bizler oturup, düşmanın ekmeğini yersek, düşman karşısında boyun bükersek biz kendimizi kurtaramayız. Benim üç oğlum vardır ve üçü de ölsün. Eğer yol buysa ölmelidirler. Eğer yolu yoksa kendilerini öldürseler bile boştur. Eğer herkes kendisinden vurursa, bu savaş büyür. Şimdiye kadar birçok kişi benden PKK ile tanıştırmamı istedi. Halk sizleri seviyor. Halkın benimle ilişkisi çoktur. Ben onlarla aranızda ilişki ağı olmadım. Kendilerinin bulmasını salık verdim. Çünkü kötülük yapmalarından çekiniyorum. Sizler gidip halkımızı uyandırıyorsunuz.

Ne zaman güven duyarlarsa, dostlar o zaman elimizden tutacaktırlar. Ben herkesten önce sizlerin güçlenmenizi istiyorum. Ve sizlere duacıyım. Zafere ulaşmanızı diliyorum. İkincisi, halk diğer güçlerin elinde çok yıprandı. Biraz esnek olmalısınız. Sizlere karşı savaşanlara acımayın, vurun öldürün. Size yanaşmak istemeyenlere karşı sabırlı olun, bir gün yola gelirler. Millet ağaların etkisi altındadır. Ağalık öldü ama, düşüncesi halen vardır. Bazı ağa düşünceliler komünist kesildiler. Ağalıkla komünistlik bağdaşır mı? Benim diyeceklerim bunlardır. Allah sizinle olsun. Davanıza daha sıkı sarılın. Düşmanınıza karşı iyi savaşın.

Berxwedan: *PKK'ye nasıl güven duydunuz?*

O. Sabri: PKK olmadan önce de benim düşüncem buydu. 1969'da faaliyet için gittim ve oradakiler Kürdistan terimi yerine "Doğu" demekteydiler. Ben PKK'den önce de biliyordum ki, ölümsüz yol açılmaz. Bu özgürlük davası yurtseverlerin, yiğit insanların kanıyla sulanır. Kanımızı vatan toprakları üzerine dökmeliyiz. Yazık değil mi, yıllarca burada kalıp buralarda öleyim. Benim kanım döküldüğü yerde kaybolmaz. Çocuklarım hep beni anarlar. Şimdi çocularımıza şiirler yazmalıyız.

Siyabendê Silîvî sagar u sipan
Pêgarê hepsê de, tevayê Kurdistan
Bi çavên te dibînin, şopa mêrxas
Piştre radiweste dozek mezin û giran
Doza azadiya Kurdan
li Rojhilata Navîn
Jê re dibêjî kesê pola û qehreman

Ben bunu yazdım ve çocukların bu bilince ulaşmasını istiyorum. Yeni bir çocuk doğdu ve ona şöyle yazdım:

"Kure min î comert merê çê ye
Li ser çavan wekî bavê ye"

Berxwedan: *Kürdistan çocuklarına nasıl bir çağrınız vardı?*

O. Sabri: Kürdistan çocukları açıkgöz olmalıdırlar. Bilinçli olsunlar. Ben her çocuğuma bir şiir yazmışım ve yanlarındadır. Benim onlara öğrettiğim ilk kelimeler Kürt ve Kürdistan'dır.

Sizin yolunuz devrim yoludur. Halkı da devrim yolunda yürütün. Bu en doğru yoldur. Ben size duacıyım. Dil ile size destek sunarım. Biz halk için savaşırsak, halk bizleri unutmaz. Abdullah ÖCALAN yoldaşa selamlarımı sunarım.

12 Aralık 1988

Metelokên Kurdî

Hêjarî dayika zanistiyê ye!

DEVRİMCİ MÜCADELEDE SANAT VE EDEBİYAT ETKİNLİĞİ ÜZERİNE

Berxwedan'ın bu sayısından başlayarak "Devrimci Mücadelede Sanat ve Edebiyat Etkinliği Üzerine" bir araştırmayı dizi halinde yayınlıyoruz.

Araştırma; tarih boyunca sanat, köleci toplumda sanat, feodal toplumda sanat, kapitalist toplumda sanat ve edebiyat, toplumsal devrim dönemlerinde sanat, Kürdistan toplumunda sanat ve edebiyat, sömürgeci sistemin Kürdistan sanatı üzerindeki oyunları, 12 Eylül ve sanat, Kürdistan devriminde sanat ve edebiyat konularını içermektedir.

Araştırma, sanat ve edebiyata devrimci bir bakış açısıyla nasıl yaklaşılması gerektiği konusunda belli perspektifler sunmaktadır ve mücadele içindeki bir grup Kürdistanlı devrimci tarafından kaleme alınmıştır. Mücadelemizin gelişiminde önemli alanlardan birini teşkil eden sanat ve edebiyata yaklaşım konusu şüphesiz ki, mücadelenin gelişimine paralel olarak daha da zenginleşip güçlenecektir. Ancak belli bir temelin edinilmesinde bu araştırmanın da yararlı bilgiler sunduğu inancındayız. Araştırma, değerlendirmelere açıktır. Okuyucularımızı görüş ve düşünceleriyle konuyu daha da zenginleştirmeye çağırıyoruz.

— I —
Tarih boyunca sanat

Sanat ve edebiyat, insanlık tarihinin her döneminde, toplumsal yaşamın sürdürülmesi ve geliştirilmesi için vazgeçilmez bir faaliyet alanı olmuştur. Başta üretim olayı olmak üzere, bir toplum için en önemli çalışma alanları ve faaliyetleri içinde sanatın önemli bir yer tuttuğunu geçmiş toplumların bıraktığı eserlerden kolayca anlamak mümkündür. Mağara devri insanlarının mağara duvarlarına yaptığı resimler insanların sanat faaliyetlerinin ilk örnekleri arasında olmasa bile, günümüze intikal eden ilk örnekler olarak kabul görmektedir. İnsanların en ilkel yaşam koşullarında sanat faaliyetlerine yer ayırması, hangi dönemde ve koşullarda olursa olsun, içinde bulunduğu gelişme düzeyine ve sahip olduğu imkanlara karşılık düşen bir sanat çalışmasını yürütmesi, sanat ve edebiyatın toplum için bir süs, bir fantazi değil, hayati öneme sahip bir faktör olduğunu göstermektedir.

Kuşkusuz sanat ve sanatçının toplumda daha etkin bir rol aldığı dönem, sınıflı toplumlara geçişle birlike, sanat faaliyetlerine daha fazla imkan ayrıldığı ve bunun koşullarının doğduğu dönemdir. Köleci Roma, Mısır ve Yunanlılar döneminde gelişip serpilen sanat çalışmaları ve ürünleri tarihin bu eski çağlarının bilim ve teknikteki geri konumlarına oranla oldukça ileri boyutlardaydı. Resim, heykel, müzik ve diğer edebi türlerdeki ilk örnekler, daha sonraki tarihsel dönemlerde sürdürülen faaliyetler için her zaman bir çıkış noktası olarak ele alınmışlardır. Yine bu dönemde sanat ve edebiyatta kaydedilen gelişmeler, aradan geçen binlerce yıllık sürede eğitim, bilim ve tekniğin gelişmesine uygun düşecek tarzda aşılmamıştır. Günümüzde, toplumların durumlarıyla karşılaştırıldığında, Antik çağ sanatının aşılması bir yana, birçok toplum bu seviyenin katbekat gerisindedir.

İster savaş, kıtlık, isterse toplumu çeşitli yönleriyle felakete süren olaylar içinde dahi insanların sanat ve edebiyat çalışmalarına yer verdiklerini biliyoruz. Bütün bu olumsuz koşulların sanat faaliyetlerini sınırlamadıkları, tam tersine toplumun büyük sorunlarla karşı karşıya kaldığı dönemlerde daha yoğun şekilde sanata yöneldikleri görülmektedir. Bu da, sanatsal faaliyetin ve bu yönlü ihtiyacın insan doğasında var olan bir özellik olduğunu göstermektedir. Sanatın yaşamla içiçeliği ve vazgeçilmez önemini Parti Önderliğimiz şu şekilde dile getirmektedir:

"Sanat, katı yaşam gerçekliğini daha yaşanılır kılmak için insanların hayallerini çalıştırmasının ürünüdür. Yani insanlar katı doğa ve toplumsal yaşam kuralları karşısında bunalmayı önlemek, yaşamı daha anlamlı, güzel, iyi kılmak için sanat olaylarına yönelmişler, sanatı icat etmişlerdir. Bu nedenle sanat toplumun doğuşu kadar eskidir. Ve toplumun doğuşu biraz da sanatsaldır. Yani her zaman gerçek ile hayal içiçedir. Hayal hep sanatı besler, hayal her zaman gerçeğin katılığını telafi etmek için kullanılmıştır. Gerçeğin dayatmaları nedir? Genel olarak doğa ve toplum gerçekleridir. Hep bunun ağır baskısını telafi etmek için insanı yüceltme hareketidir. Gerçi sanatın da gericisi olur, tutucusu olur, ama bu dönemlere göre böyledir. Ama asıl ilerlemeyi sağlayan sanat bu niteliktedir. Hepsi yaşamı kolaylaştırmanın ve gelişmenin araçlarıdır..."

Parti Önderliğinin değerlendirmesinde, sanatın diğer toplumsal faaliyetler üzerindeki etkisi ve bunun önemi açıkça dile gelmektedir. Başta eğitim olmak üzere sanatın bilim, teknik ve diğer toplumsal faaliyetlerle yakından ilişkisi vardır. Sanatın eğitim olayından doğrudan ayrıldığı temel farklılık, insana hitap etmede ve etkilemede duygu ve hayal ortamını ön planda tutmasıdır. İnsan beyni ve duyum merkezleri her şart altında aynı duyarlılık ve dış etkilere karşı açık durumda değildir. Duygu ve düşüncenin etkiye açık hale getirilmesi, belirli bir amaç doğrultusunda etkilenip bir yönelime hazır hale gelmesinde eğitimin yapamadığını sanat ve edebiyat yapabilmektedir. Eğitim olayında daha farklı araç, yöntemler kullanılırken, sanatta daha dolaylı yönden, insanın diğer yöntem ve araçlarla etkilenmeyen bilinç ve duyu merkezlerine hitap etmek sözkonusudur. Her ne kadar tarih boyunca edebiyat ve sanat eğitim ve eğitim araçlarıyla içiçe bir durumda olmuşsa da sanat ve edebiyat temelde eğitimle aynı değildir. Ama eninde sonunda eğitime ve eğitimin varmak istediği amaçlara hizmet etmektedir. Hatta yer yer eğitim olayının sanat havası içinde geçtiğini görmekteyiz.

Sanat ve edebiyat, insanların duygu ve düşüncelerini dile getirme yöntemlerinden biri olarak ayrıca önem taşımaktadır. Sıradan bir konuşma, bir yazı ya da bilimsel bir izah yoluyla anlatılamayan ve aynı şekilde anlaşılamayan duygu ve düşüncenin, resim, müzik, şiir vb. sanat eserleriyle pekala anlatıldığını ve anlaşıldığını görmekteyiz. Bu durum, sanatın insanlar arasındaki anlaşmayı mümkün kılan ikinci bir dil olma özelliğini ortaya koymaktadır. Aynı şekilde insanın buna her zaman gereksinim duyduğu görülmüştür. Bu fiziksel yasalarla ispatlanmış bir gerçeklik olmasa da, pratik sonuçları itibarıyla bu anlama gelmektedir. Sanat ve edebiyat, duygu ve düşüncenin sembol, olgu ve hayalle süslenmiş kavramlar ve deyimlerle insanlar arasında karşılıklı aktarılması olayıdır.

İlk çağlarda diğer eğitim ve bilim dallarıyla içiçe yaşayan ve bilimle eğitim dallarının birbirlerinden ayrılması ile kendi arasında türlere ve alt türlere ayrılan sanat bu yöndeki gelişimini bilim ve tekniğin gelişmesine borçludur. Günümüzde resim, müzik, şiir ve diğer sanat dalları kendi içinde de türlere ayrılmıştır. Bu durum bir yandan sanatın kendi alanında ve kendi yasalarıyla bir derinleşmeye doğru yol aldığını ve klasik eğitimden uzaklaştığını gösterirken, diğer yandan seçkin ve bu konuda ihtisas sahibi bir kesimi eğitmektedir.

Sanatın diğer bilim ve eğitim dallarından ayrılan en önemli özelliği, herhangi bir sosyal ve siyasal yaşam gerçeğini somut ve elle tutulur ölçülerle ifade etme yerine, algı, sembol ve benzetmeler yoluyla tasarlama yapması ve insanların bu ölçülerle kolayca tanışmasıdır. Belli bir gerçeği, matematikten tutalım da tıbbi ve siyasal terimlerle ifade etme olanakları vardır. Aynı şekilde bunu müzik, resimle ifade etme tarzı da vardır. Aradaki tek ve nitelik fark, sanatın kendine has ölçü ve hitap etme tarzının olmasıdır. Yine sanat ve sanatçılıkta değer biçilen ustalık, bu ölçülerin diğer bilim ve teknik terimlerden farklı olduğu ve buna rağmen istenen amaca hizmet ettiğidir. Bir fotoğraf ile el yapımı resim arasındaki fark, yine normal bir konuşma ve ses ile müzik arasındaki fark sanat ölçülerini göstermektedir.

Sanat kendi başına ve kendi ölçüleri içinde icra edilen bir faaliyet gibi görünmekle birlikte, insanların diğer eserlerine ve çalışmalarına estetik bir özellik kazandırma yönüyle onlar üzerinde etki eder. Yani herhangi bir çalışma ya da eser başlıbaşına bir sanat çalışması olmayabilir. Ama sanatsal bir özellik kazanabilir. Parti Önderliğinin, *"....İnsanlar kaba doğa ve toplumsal yaşam kuralları karşısında bunalmayı önlemek, yaşamı daha anlamlı, güzel ve iyi kılmak için sanat olaylarına yönelmişler..."* şeklindeki belirlemesi bu konuda net ve açıklayıcıdır. Örneğin, bir spor ya da bedeni gösteriyi düdük sesli komut vb. işaretlerle yapmak ile aynı hareketleri müzik eşliğinde yapmak arasında fark vardır. Bir yürüyüşü marş, türkü vb. seslerle belli bir düzen halinde gerçekleştirmek ile monoton ve kendi halinde yapmak arasında fark vardır. İnsanların üretim yaparken bile belli bir tempo ve uygun vücut hareketleriyle çalışmaya bir renk kattığını görmekteyiz. En çekilmez zorluklar karşısındaki insan çabasının duygulu tarzda anlatımı onun katı gerçeklerden mümkün olduğu kadar soyutlanması, insan faaliyetine sanatsal bir görüntü verilmesindendir.

Bir müzik parçası, bir şiir ve yine bir düşüncenin duygusal tarzda anlatımının insan psikolojisi, sinir ve kas sistemi üzerindeki etkisi bilinmektedir. İnsanların normal koşullar altında katlanamadığı acıların sanatın etkisiyle katlanabilir hale gelmesi yanında zevkle bütünleşilebilen bir amaç olduğu da bilinen bir gerçektir.

Sanatın toplumsal ve siyasal yaşam üzerindeki etkisinin bilincinde olan her sınıf ve politik çevreyle birlikte her ideolojik akım, başarı için bu faktörü mümkün olduğu kadar kullanmaya gayret sarfetmişlerdir. İçinde belli bir felsefi düşünceyi, bir ideolojiyi ve bir sınıfın çıkarını temsil etmeyen sanat çalışması yoktur. Her sanat olayında çarpıcı bir biçimde görülmese bile, pratik sonuçları açısından bir halkın veya bir sınıfın çıkarlarına hizmet ettiğini görmek mümkündür. Günümüzde en yüksek siyasal amaçlardan tutalım da, en basit güncel sorunların çözümü için insanları etkilemede sanat ölçülerinin kullanıldığı ortadadır. Örneğin; en sıradan bir metanın tanıtımı ve satımı için sanatın peşkeş çekildiğini, bu çalışmalardan sanat ve sanatçıdan yararlanıldığını bilmekteyiz. Sanat çalışması yoluyla insanların davranışına yön vermek, kuşkusuz başlı başına bir çalışma değildir. Sanatın buradaki rolü sınırlıdır. Sanat tek başına büyük sorunları çözemez. Ancak, çözümü kolaylaştırır.

Başta dinler olmak üzere, çeşitli ideolojiler kendilerini topluma benimsetebilmek için sanattan faydalanmışlardır. Bugün bu dinlerde, ayinler şiirsel ve müziksel bir tarzdadır. İslamlıkta da bu durum böyledir. Kuran ayetlerinin yazılış tarzının şiirsel olması ve okunurken kendine has bir makamının olması, ezanın aynı şekilde müziksel bir makamla okunması tesadüfi değildir. Bütün bunlarda sanatsal yön çok ağır basmaktadır. Mevlevilerin semah dedikleri müzik eşliğinde dönmelerinin sanat yönünün mü yoksa ayin yönünün mü ağır basmakta olduğu neredeyse tartışma konusu gibidir.

Adıyaman-Nemrut Dağı'ndaki tarihi kalıntılar...

Durdurulamaz çöküş...

Baştarafı 13. sayfada

parasal yardımların büyük çoğunluğunu aldı.

SPLM'nin ve tüm demokratik güçlerin karşısında Sudan'da öylesi bir hükümet vardır ki, karakterinden ötürü ne durumu düzeltebilecek güce ve ne de isteme sahiptir. Özellikle de "dini inançları zayıf" olan ve güneyde yaşayan —Arap olmayan— kesimlerin sorunlarını çözmek, bu hükümetin arzuları dışındadır. Bu belirleme salt NIF için geçerli değildir, aynı şekilde El-Mahdi'nin "Umma" partisi için de bu belirleme akıllıcadır. İkinci sözü edilen parti, 19. yüzyılın sonlarına doğru "Mahdi" Mohammed Ahmed tarafından Anglo-Mısır sömürgeci egemenliğine karşı Sudan'da kurulan bir tarihi partinin koludur. Bu tarihi parti çıkışı itibarıyla —gerçi anti-sömürgecidir ama—, her zaman da sosyal açıdan gerici ve islami karakterleri kendisine rehber edinmiştir. Zaten "Mahdiya" İslami Kardeşler Partisi olarak çeşitli gerici güçlerin kaynağını oluşturmuştur.

Partisi geleneksel olarak Mısır yanlısı "Kathmiya-Tarikatı"nın politik kolu olan El-Mighrani, Khartuma geri döndüğünde halk kitleleri tarafından "barışın peygamberi" olarak coşkun sevgi gösterileri ile karşılandı. Buna karşılık ise, Hassan El-Tourabi antlaşmayı bir kapütülasyon olarak niteledi. Antlaşma karşısında olduğunu açıklamasının yanısıra, koalisyonu bozabileceği tehditinde de bulundu.

22.11.1988 tarihinde NIF, başkent Khartum'da antlaşmaya karşı bir kitle gösterisi düzenledi. 10.000 civarında NIF taraftarı, "İslamsız barış olmaz!" ve "Yeni bir çağ için bir milyon şehit!" sloganları altında öfkeli gösteriler sahnelediler. Karşıt gösterilerde bulunanlarla çıkan çatışmalarda düzinelerce insan ağır yaralandı. Başbakan El-Mahdi'nin kendisi, EL-Mighrani'nin Addis-Abeba'ya gidişini sadece arzusu dışında kabul ettiğini belirterek 20.11.1988'de yaptığı bir açıklamada, "eşkıyaların" kısa bir zaman önce bir uçağı düşürmeyi denediklerini ve bu "eşkıyaların" Savunma Bakanlığı ile Genel Kurmay Başkanlığı'nda mercileri işgal ettiklerini duyurdu. El-Mahdi, bu çevrelerin güven bırakmadıklarını ve özünde de hiçbir şekilde barış istemediklerini sözlerine ekledi.

Sonunda, 1.12.1988 tarihinde hükümet, anlaşmayı destekleme kararı almış da oldu. Ancak aradan geçen üç haftalık süreç ertesinde parlamento, anlaşmayı reddetti. Bunun üzerine, 26.12.1988 tarihinde SPLM, resmi olarak savaşı sürdüreceği kararını yeniden duyurdu. Sorunları çözmede beceriksizlik içinde kıvranan hükümet, rejimin idamesini sadece çeşitli Arap ülkelerinin artan desteği sayesinde ve gerici sesleri örgütlemekle sağlayabilmektedir. Bu gelişme öncelikle NIF tarafından biçimlendirildiği için, koalisyon hükümeti içerisinde yer alan güçler tarafından eşit düzeyde destek bulamamaktadır. Böylece bu hükümetin çok istikrarsız bir temel üzerine oturtulmuş olduğu hemen anlaşılmaktadır. Gözlemciler, bu hükümeti daha çok bir geçici hükümet olarak kabullenmektedirler. Şimdi bir kez daha ortaya çıkmıştır ki, DUP'un Addis-Abeba Antlaşması ile, aşırı sağcı güçlerin desteği hesabıyla kendisini güçlendirme deney ve girişimi iflas etmiştir. Ve bunun bir sonucu olarak da sivillerden oluşan rejim iyice batağa saplanacaktır. Ordu, sivil rejimin iyice yıpranmasını beklemektedir ve yakın dönemde tekrar iktidara el koyacağı büyük bir ihtimaldir. Muhtemelen bunun gerekçeleri yakın gelecekte yeterince olgunlaştırılacaktır. Böylesi bir gelişmenin de, NIF'in stratejik hedefleri arasında olduğu, genel olarak kabul edilen bir olgudur. NIF, halk hareketinin Numeyri'ye karşı mücadelesinde sağladığı demokratik kazanımların artıklarını da böylece silip-süpürecektir. Zaten oynamak istediği rolün ve temsil ettiği misyonun kendisi de bunu şekillendirmektedir. Ordu da, şimdiye kadarki uygulamalarıyla, çarenin sadece militarizme dayalı baskı olduğu mesajını vermeye çalışmıştır.

KPS-MK'nin Mayıs 1988'de yaptığı olağanüstü toplantıda iddia ettiği gibi, halkın kitlesel hareketi başkaldırı ile açılan mücadele yolunda yeterli potansiyele sahiptir belirlemesinin doğru olup-olmadığı, kendisini yakında mutlaka gösterecektir. Gerçi son olarak 27.12.1988 tarihinde çeşitli şehirlerde yeniden bazı genel grevler ve kitle gösterileri gerçekleşti. Yeni zamlar sertçe protesto edildi. Başkent Khartum'da işçi ve öğrencilerden oluşan 5000 kişilik bir gösteri kitlesi, hükümetin istifasını istedi. Tabii bu durum gelişmeleri etkilemeye yeterli değildir. Halk hareketinin silahsız kesimi için KPS'nin sunduğu reçete mi yoksa halk hareketinin silahlı kesimi için SPLM'nin sunduğu program mı daha gerçekçi olacak? Açık ki mevcut durum için konulan bu sorunun cevabı, Sudan'da önümüzdeki süreçte ortaya çıkacak gelişmede daha net olarak ortaya çıkacaktır. Muhtemelen halkın muhalefeti hızla silahlı mücadeleden yana gelişecektir.

A.Z./29.12.1988

İstanbul ve Ankara'da bombalı...

Baştarafı 5. sayfada

protesto ediliyordu.

İkinci eylem ise Türk-Amerikan İşadamları Derneği'nin (TABA) Fulya'daki binasına yönelik olarak gerçekleştirildi. Patlama gücü yüksek olan bombanın patlaması sonucu binada ağır hasar meydana geldi. Ayrıca duvarlara çeşitli sloganlar da yazıldı.

Ankara MESS bürosunda gerçekleştirilen üçüncü eylemde de binada ağır hasar meydana geldi.

Türkiye devrimci-demokratik güçlerinin faşist cuntaya karşı geliştirdiği bu eylem dizileri, Türkiye'de de devrimci mücadelenin yükseltilmesi için bir adım oluyor. Yoğunlaşan kitle eylemliliğinin faşist cuntaya karşı yürütülen silahlı mücadele ile desteklenmesi de Türkiye devrimci güçleri açısından ileri bir adım olmaktadır.

Kürdistan'da geliştirilen ulusal kurtuluş mücadelesi ile önemli oranda zayıflatılmış olan faşist Türk sömürgeciliğine karşı, Türkiye'den de silahlı mücadele ve yoğun kitle eylemliliği ile karşı konulması son derece önemli gelişmelere yol açacak bir durumdur. Türkiye ve Kürdistan'dan faşist rejime karşı yükseltilen mücadele, halklarımızın devrimci mücadelesinin gelişimini daha da hızlandıracaktır. Bu eylemlerin süreklilik kazanıp, geliştirilmesi Türkiye devrimci-demokratik güçlerinin devrimci mücadelesinin gelişmesini de birlikte getirecektir.

Bağımsız ve demokratik Kürdistan...

Baştarafı 15. sayfada

devletler arasındaki çelişki ve çekişmelerin önemli bir nedeni olmaktadır. Zaten bu işbirlikçi burjuva devletleri, varlıklarını önemli ölçüde Kürdistan'ın bu durumundan kazanmaktadırlar. Taşıdıkları işbirlikçi ve emperyalist emellerle bölgesel gerilimin ve gerginliğin nedeni olmaktadırlar. Bunların kendi aralarındaki sürekli karşıtını zayıflatmayı amaçlayan çeşitli işbirlikleri, halkları temsil etmediği gibi, sağlam ve kalıcı da olamamaktadırlar. Ve bu durumu değiştirmeleri mümkün değildir. Demek ki varlıkları bölgesel istikrarsızlığın nedeni olan bu devletlerin, bölgede kalıcı barış ve işbirliğini yaratmaları olanağı yoktur. Buna karşılık, kendisi egemen ve birleşmiş bir Kürdistan, mevcut emperyalist emelleri yıkacak, uluslar arasındaki gerginliği giderecek, yapay durumları ortadan kaldırarak bölgede gerçek yapıyı, ulusal birlik ve egemenlik düzenini geliştirecektir. Bölgede gerçek bir barış ve dayanışma için böyle temel bir çözümün gerçekleşmesi zorunlu bir durumdur. Böyle bir gelişme halkları temsil etmeyen devletlerin yıkılmasına, halk düzenlerinin gelişmesine veya en azından eşit ve saygılı ulusal ilişkilere ve ulusal hakların karşılıklı korunmasına yol açacaktır. Demek ki, parçalanmış Kürdistan'ın bölgede bir gerginlik odağı olmasına karşılık, birleşik bir Kürdistan ulusal eşitlik, karşılıklı saygı, bölgesel barış ve sağlam işbirliğinin temel bir kolunu yaratacaktır.

Sömürge Kürdistan, Türk Fars ve Arap halklarının da işbirlikçi burjuva egemenliği altında en azgın bir baskı ve sömürüyü yaşamalarının, faşist terörün karabasanı altında kalmalarının çok önemli bir nedenidir. Sömürgeci burjuvazi, her üç toplumda da azgın burjuva şovenizmini buna dayanarak geliştirmekte, "milli birlik ve bütünlük" adı altında her türlü demokratik hakkı yok ederek emekçi halk üzerine düşünce yasağı bile uygulamaktadır. Bu toplumlarda burjuva demokrasisinin gelişmemiş olmasının önemli bir etkeni de bu durum olmaktadır. Buna karşılık, Kürdistan üzerindeki sömürgeci egemenliğin yıkılması, Kürdistan'ın ulusal bağımsız ve demokratik olması, burjuva egemenliklerini ciddi bir biçimde zayıflatacak, burjuva şovenizmini yıkacak; Türk, Fars ve Arap toplumlarında demokrasinin gelişmesini ve halkların egemenliği mücadelesini hızlandıracaktır. Kısaca Türk, Fars, ve Arap halklarının faşist terör ve sömürüden kurtulmalarına çok büyük yardım sunacaktır. Bu nedenle, Kürt halkının ulusal kurtuluş mücadelesi, gerçekte aynı zamanda bu üç halkın da özgürlük ve demokrasi mücadelesidir. Bu da bütün bölgeyi kapsayan bir hareket ve gelişme demektir. Bölge toplumlarını oluşturan bu halklar arasında, eşit ve özgür temellere dayalı gerçek ve kalıcı bir dayanışma, barış ve dostluk ancak böyle kurulacaktır. Bu da bölgesel kalıcı barış ve işbirliği demektir ve bu ancak ve ancak bölge halkları tarafından ve halkların egemenliği temelinde kurulacaktır.

Görüldüğü gibi, nasıl ki sömürge ve parçalanmış bir Kürdistan bölgede gericiliğin önemli bir kaynağı ise, bölgesel istikrarsızlığın, gerginliğin ve çatışmanın önemli bir nedeni oluyorsa, buna karşılık bağımsız ve demokratik Kürdistan da bölgesel özgürlük ve eşitliğin temel bir kaynağı olmaktadır; bölgede kalıcı bir barış ve işbirliğinin yaratılması ve bölgesel sorunların köklü çözüme kavuşmasının temel bir koşulunu oluşturmaktadır. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi sadece Kürdistan'da bağımsızlık ve özgürlük çağının açılması değil, bununla birlikte bölgesel sorunların köklü çözüm çağının açılması olmaktadır.

Kürdistan ulusal kurtuluş siyasetinin, bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinin bölgesel rolü ve anlamı işte böyle köklüdür. Bu yolda yürünürken, "dil özgürlüğü" ya da "otonomi" ne değer taşır? Bu tür talepler ya da çözüm formüllerinin mevcut durumda hiçbir ciddi değişiklik yapamayacağı, bu nedenle bölgesel hiçbir öneminin olamayacağı, bölgede kalıcı barış ve işbirliği yaratamayacağı tartışılmayacak kadar açıktır. Bu tür çabaların, ulusal kurtuluşa hizmet yerine engel olduğu, esasında ulusal kurtuluşu tasfiye edebilmek için ortaya atıldığı ve böyle bir role sahip bulunduğu ortadadır. Ama sahiplerine, vazgeçmeyin istemlerinizden ve görelim nasıl sonuçlar aldığınızı, diyoruz. Çünkü, çok iyi biliyoruz ki, bağımsızlık ve özgürlük yolunda yüründükçe, bu tür sonuçlar kalıcı olamaz, ama ulusal kurtuluş hareketi bundan çok iyi yararlanır.

Bu nedenlerle, bölgesel sorunlar tartışılır ve çözüm aranırken, Kürdistan sorununun en öne çıkması kadar doğal bir başka durum olamaz. Ve Kürdistan problemi ele alındığında da, bağımsızlık ve özgürlük siyasetinin ve bu siyasetin sahibi PKK'nin odak noktası olmasından doğal başka bir durum olamaz. İşte, şimdi olan da budur. Zaten PKK, büyük kararlılık ve fedakarlıkla yürüttüğü ulusal kurtuluş mücadelesiyle bu sonuçları kendisi yaratmıştır; Kürdistan problemini öne çıkarıp kamuoyunun gündemine sokmuş, bölgesel sorunların çözüm gereğinin dayatılmasına önemli hizmetler yapmıştır. Sorun, hem Türkiye, hem de dünya kamuoyunda çok daha geniş tartışılmalı ve çözüm aranmalıdır. Gelişen mücadele bunu gerektirmektedir ve daha da dayatıcı olacaktır. Türkiye tabularını yıkmalıdır, egemen sınıf ve sömürgeci yönetim daha açık ve korkmadan konuşmalıdır. Kürt halkı kendilerinin anladığı dille konuşur olmuştur ve sesi sürekli gürleşmektedir. Ama Türk halkı da konuşabilmelidir, üzerindeki korku ve yasağı kırmalıdır, burjuvaziye karşı Kürt halkıyla birlik ve dayanışma içinde olduğunu haykırmalıdır. Ona yaraşan ve onun çıkarlarını ifade eden tek tutum budur. Halklar arasındaki dostluk ve dayanışma da ancak böyle yaratılır. PKK'nin bu gelişmelerden güç almak, uluslararası dayanışmanın öneminin bilincinde olarak uluslararası dostluk ve dayanışmaların güçlendirmek, tasfiyeci çabaları bertaraf ederek ulusal kurtuluş mücadelesini daha da geliştirmek izlenecek en doğru tutum olur. Gelişmelerin bu seyrini değiştirmeye kimsenin gücü yetmez.

Bölgedeki ulusal ve toplumsal sorunlar çözülmeksizin bölgesel barış ve işbirliği olamaz. Ve Kürdistan'ın bağımsızlığı, özgürlüğü ve birliği hedeflenmeksizin bölgesel sorunlar gerçek ve kalıcı bir çözüme kavuşamaz.

S. Erdem
16 Ekim 1988

AGIRÊ RIZGARIYÊ MEZIN DIBE NIHA DOR HAT BAJARAN...

Destpêk di rûpela dawî de

mêtinger hemû derfetên xwe bitevgirînin, ev rastî bû. Têkoşîna me ya rizgariya neteweyî ji çiyan xwe berdaye deştan û li bajaran jî xwe derfireh dike. Tirsa mêtingeran ji ber vê yekê hevqas mezin û kûr dibe. Mêtinger baş dizanin, heke di çiyan de agirê rizgariya netewî nemirînin, li bajaran nema dikarin tiştekî bikin. Lewma hemû hebûnên xwe yên aborî, leşkerî û polîtîkî bikartînin, daku bikaribin pêşiya têkoşîna me bigirin. Berî ku têkoşîna me dorfireh bibe, pêşveçûnê birawestînin. Lê ev pîlan tev serjêr çûn. Di demekê de ku bawer dikirin ê din gelek jêhatîne, dengê PKK li bajaran jî bi xurtî bilind bû. Girsên gel, tîrsa ku 12'ê Êlûnê anîbû dişikînin û rewşa polîkî rind vedikin. Dijbûna xwe li dijî nîzama mêtinger û faşîst, eşkere tînin zimên. Ciwan bi lez xwe digihînin nav refên şerê polîtîkî. Ev tev şanîdikin, ku agir bi bajaran jî xweş ketiye. Di ser de jî, roj bi roj hejmara livbaziyên li bajaran zêde dibin.

Ev pêşketin, bibûn sedema xwetevgerandina mêtingeran. Bi livandina hemû hêzên leşkerî operasyon li dû operasyonê pêkanîn. Di serî de li bajarên Îlloh, Cizîra Botan, Amed û Sêrtê, li çar aliyên Kurdistanê û bajarên mîna Stanbolê, dest bi ger û sehkirinan kirin. Gelek mirovên ketin ber destên wan, girtin û xistin girtîgehan. Carek din hemû mêrkuj û hovên xwe, glîkar, sîxur û îtirafkarên xwe tevgerandin. Bayê terora dewletê bi hemû xedariyên xwe ve lêxist û xwe lezand.

Lê hema tiştek heye: Doman ne ew doman e, ku cuntaya faşîst bikaribe kirinên xwe bi hesanî serdest bike. Doman ne ew doman e, ku girsên gel û şoreşger bê kar bimînin û ji tirsan devên xwe venekin. Li Kurdistanê, herweha li Tirkiyê, gelek tişt hatine guhartin. Hoyên şerê netewî û çînî serdestiya xwe rind pêşve birine. Di vî şerî de helbet girtin û şehîd ketin wê hebin, lê êrîşên ser dijmin jî xurt in. Tiştê bûn, şanî me dikin, ku şer xweş germ û dijwar dibe. Ji vê jî em fahmdikin, ku têkoşîna me ya rizgariya neteweyî bi lez pêşve dikeve, ji aliyê din jî bilî hovîtî û terorê tiştek di destê dijminê xwînxwar de nameye.

Nexasim, gava ku ji aliyekê operasyon berdewam dikirin, li gelek bajaran livbaziyên ref bi ref jî pêkhatin. Tirsa mêtingeran bi serê wan de hat û nema dizanin ê din çi bikin. Bangên dijmin ên nola "xwe bidin dest!" bersivên xwe bi livbaziyên jêhatî girtin. Li bajarê Stanbolê jî dengê çekan hate bihîstin. Di domana operasyonan de, şoreşgerekî Kurdistanê yê bi navê **Mahmut Elen** xwebidestdayinê nepejirand û reşand ser hêzên mêtingeran. Di encama şer de, birîndar kete destê dijmin. Mêtinger li Stanbolê jî gelek mirov girtin. Lê vê carê nekarîn tîrêjên agirê serxwebûn û azadiyê vemirînin.

Pêşmergeyên ARGK, lêdanên mirinê li aboriya cengê ya mêtingeran xistin

Di meha Çilê de, herweha hinde êrîş çûn ser hedefên aborî yên mêtingeran. Hêzên ARGK xwestin lêdanan di vê barê de jî li dijmin bixin, daku hew bi hesanî bikaribin hebûnên ser- û binerdî yên Kurdistanê talan bikin. Lewma hinde êrîşên herifandinê pêkhatin. Mêtinger bi çavekî birçî, dewlemendiyên welatê me bi dorfirehî dimêtin û talan dikin. Berhemên dikevin destan jî, di şer de li dijî gelê me bikartînin. Lê niha ê din nema dikarin wusa bi hesanî dest û milên xwe li ser axa Kurdistanê bihejînin û xwe bitevgirînin. Derfeta mêtina dewlemendiyên welatê me, roj bi roj bêhtir, ji destê wan derdikeve. Xwediyên vî xakî yên resen, xwedî li hebûnên xwe derdikevin.

Bi vê armancê roja 27'ê Çilê, pêşmergeyên ARGK li gundê Toptepe navçeya Şirnexê êrîşek birin ser "Ocaxên Saziyên Komirê yên Tirkiyê." Greyderek û hemû kamyonên li wir rûxandin. Agir berdan pompayên avê. Mêtinger rastî xusareka daringî ya mezin bûn. Herweha prestîja mêtingeran jî, rind hate lerizandin.

Ocaxa komirên li Şirnexê ya Alîxan Tatarê sîxur e. Ev sîxur ji aliyekê sîxurî ji bo mêtingeran dike, ji aliyê din jî bi derfetên xwe yên diravî nîr û pîkoliya xwe li ser gelê me avadike. Bêbext Alîxan Tatar, herweha sîstema parêzkariya gundan jî, li vê derdorê pêşve dibe. Di demên buhurî de, lêdanên daringî û giyanî li vî xayinî hatibûn xistin. Prestîja wî di binê lingan de hatibû perçiqandin.

Her di wê rojê de, li nêzîkî Cizîra Botan, li ser reya "Îpek"ê 6 tankerên petrolê ji aliyê pêşmergeyên ARGK hatin şewitandin. Ev tanker ji bo hêzên leşkerî petrol dikişandin. Ji şoforan hat xwestin, ku ji bo artêşa mêtinger nexebitin. Dijmin xusarên mezin girt. Livbazî posîdeyên mezin ji xwe hilda.

Dîsa, weke nûçeyên gihan me, li Hezexê jî tankereka petrolê hatiye sohtin.

Livbaziyên pêşve ketin, şanî me dikin, ku mêtinger nema dikarin xwe li Kurdistanê bi hesanî bitevgirînin. Her der û enîşk, ji bo wan diqulibin kemîneke mirinê.

Li Girêsor, daxwazkarê serekê belediyê yê ji partiya ANAP, bi mirinê hate ceza kirin

Li navçeya Girêsor (Sêwrek) bajarê Ruhayê, daxwazkarê serekê belediyê ji partiya ANAP, Sabrî Karahan ji aliyê hêzên ARGK bi mirinê hat ceza kirin. Çar kes jî birîndar ketin.

Weke nûçeyên ji welat gihane me, Sabrî Karahan bi dilxwazî dixwest karguzariya mêtingeran bike û pêşkêşî ji bo polîtîkayên mêtingeran dikir. Bi xwe, ji eşîra Karahaniyan bû. Xulamê mêtingeran ê pêşemîn Sabrî Karahan, li dijî têkoşîna rizgariya netewî ya gelê me, mêtingeran diparast. Ji ber ku, bû hacetê perçekirina gelê me wek daxwazên mêtingeran, bi mirinê hat ceza kirin.

Weke tê zanîn, daku mêtinger gelê me ji doza xwe dûrbixin, buhatiyeka mezin didin partiyên xwe yên bi çarika "olî" û "nîjadî" yên mîna "Refah Partisî" û ANAP. Bi reya van partiyan berî dixin nav gelê me û dixwazin gelê me ji têkoşînê dûrbixin. Lewma mêtinger, berî ku hilbijartin çêbibin, bi şêweyeka rind ji xwe re hinde xulamokan dihilbijêrin û wan derdixin pêş, daku ji hêla gelê me jî bên hilbijartin. Ev kes di karvaniya xwe de, rista sîxuriyê digirin ser xwe û dibin dîwarek li pêşiya hişyarbûna gelê me.

Hêzên me yên rizgariya netewî, têkoşîna li dijî mêtingeriyê, nola têkoşîna li dijî hemû parastkar û saziyên wan, fahmdikin. Lewma dixwazin di hilbijartinan de, lêdanên gewre li mêtingeran bixin û leyistokên wan ên li Kurdistanê bişikînin. Livbaziya ku li Girêsor pêkhatiye, bireke ji xebatên di vê barê de. Dîsa em dibêjin, hîma serdest a resen li Kurdistanê, Partiya me û hêzên me yên rizgariya netewî tenê ne.

Şer, li Cizîra Botan dijwar dibe

Di van rojên dawiyê de bi şêweyekî tunde, şerekî dijwar di navbera hêzên dijmin û hêzên me yên rizgariya netewî, li bajarê Cizîra Botan hat jiyankirin. Mêtinger ji bo sê rojan derketina kolanan qedexe kirin. Hemû malan yeko-yeko sehkirin. Her di wê navberê de jî, livbaziyên xurt berdewam dikiran.

Livbaziya pêşemîn roja 13'ê Çilê pêkhat. Şoreşgeran reşand ser tomofîleka polêsan. Hêzên ARGK li ser reya Cizîr û Hezexê dafek danîn. Gava tomofîl hat, reşandin ser. 2 polês bi mirinê hatin cezakirin. Polêsên din jî, tev birîndar ketin. Hêzên ARGK bê hundabûn xwe ji cihê buyerê dûrxistin. Dûre mêtinger dest bi operasyonan kirin. Tenê yek xanî nehiştin, ku lê negerîn. Roja 19'ê Çilê, di malekê de rastî komutaneka ARGK rêhevala **Bêrîvan** bûn. Banga "Xwe bi dest bide!" lê kirin. Lê bersiva xwe bi xweragirtineka dijwar girtin. Piştî şerê seetekê rêhevala Bêrîvan bi lehengî û keleşî şehîd ket. Her di vî şerî de, welatperwerekî bi navê **Mehmet Elçîtorun** jî şehîd ket. Ji tirsa vê berxwedanê, mêtinger biqasî seetekê bi korî di nîvê bajêr de berên xwe reşandin rast û çepên xwe. Tê gotin, ji ber buyerên pêşveketin, gelê me gihaye ber keviya serîhildanekê.

Piştî buyerên li Cizîra Botan, şer roj bi roj dijwartir bû. Ji bo hilanîna heyfe **Bêrîvanê**, pirsîna hisaba kirinên mêtingeran ên li dijî gelê me û pûçderxistina hêviyên mêtingeran, livbaziyek li dû ya din pêkhat. Gava mêtinger operasyonên xwe di nava bajêr de didomandin, li kêleka pozên wan, livbaziyên nuh biserketin. Ev jî tirsa mêtingeran kûrtir kir û dilê gelê me jî xweş kir.

Êrîşên dijwar pêşî çûn ser lojmanên hêzên polêsî û leşkerî. Avahî bi êrîşên rokêtan hatin rûxandin. Ji aliyê din hêzên ARGK bi êrîşên çekên otomatîk, lêdanên mezin li dijmin xistin. Mêtinger ketin nava tirs û xofê. Hejmara kuştî û birîndarên xwe veşartî hîştin.

Gava posîdeyên vê livbaziyê hîn ranebibûn, vê carê jî pêşmergeyên ARGK li ser reya Cizîrê û Girêkamo cemseyekî leşkerî ya cendirman xistin kemîneka xwe. Gelek cendirme bi mirinê hatin cezakirin, hinek jî birîndar ketin. Mêtinger daxweyan kirin, ku tenê serbazek birîndar ketiye û bi vî awahî hejmara kuştiyên xwe veşartin.

Ev livbaziyên ku lêdanên mezin li dijmin xistin, posîdeyên mezin li derdorê belav kirin. Hîma hêzên ARGK çêtir hat dîtin û naskirin. Dîsa îspat bû, ku di bin her hoyî de şer dikare xweş pêşve bikeve.

Lêdan li parêzkarên gundan ketin

Weke nûçeyên ji Kurdistanê gihane me, diyar dibe, ku li qopaniya Kerboranê navçeya Midyadê, livbaziyeka serkeftî li dijî parêzkarên gundan pêkhatiye. Pêşmergeyên ARGK, 10 parêzkarên gundan hêsir girtine û tevlî xwe birine.

Ji sala 1987'ê vir ve, ku parêzkariya gundan bi derfirehî dihat pêşvebirin, lêdanên gelek mezin li Mêrdînê li vê sîstemê hatine xistin. Jêmayên vê sîstemê, bi livbaziyên nuh, gav bi gav tên belavkirin.

Ji aliyê din, hêzên ARGK bi şêweyeka dorfireh, civînên gundan çêkirine. Bang li gel kirine, ku tevlî cengê bibe. Roj bi roj mirovên me bêhtir xwe digihînin nav refên şoreşê. Di meha çilê de, li gundê Andaç navçeya Qilaban hinde xort xwe gihandin ARGK. Yekîtiyeka ARGK di vî gundî de pêşî civînek ji bo gundiyan çêkir. 6 xortên gundê Andaçê, biryara xwe dan ku dixwazin bin ala ARGK de li dijî mêtingerên Tirk bitêkoşin.

★

Mêtingerên ku amadekariyên qirkirinekê dikin bayê terorê li Kurdistanê dadigerînin

Destpêk di rûpela dawî de

Hêzên artêşê, komên taybetî û parêzkarên gundan tevlî operasyonan bûn û dibin. Êriş çûn û diçin ser malan û gundan, tên sehkirin û bê cudahiya jin, zarok, mêr û kalan bi sedan mirov tên girtin. Heya niha bêhtirî 1000 mirovên me hatine girtin û ketine bin lêdan û îşkencê. Gundiyên ku nayin girtin jî, di qadên gundan de ji lêdanê tên derbaskirin, di malan de tên hingavtin. Em dibînin, ku mêtinger heya bê gotin, bikaranînên xwe yên derî mirovayetî dilezînin. Armanc eve; bi destpêka sala nuh, dixwazin arîkariya gelê me ya ji bo têkoşîna rizgariya netewî heya tixûbekê bibirrin û birawestînin.

Piştî ku posîdeyên şerê me yê rizgariya netewî xwe li bajaran roj bi roj xurttir kirin, mêtinger zêdetir ketin nava tirsê. Ji bona ku têkoşîna me ya rizgariya neteweyî li bajaran bingeh negire, û girsên gel ên li bajaran xwe tevlî refên me nekin, mêtinger serî didin lêdan û girtinan û bi vê nolê dixwazin çavê gelê me bitirsînin.

Belê... Ji ber van sedeman operasyonên mêtingeran berên xwe didin hemû mirovên me. Li gora baweriya wan, berî ku hevkariya gel a aktîf birêve bikeve, bi van êrîşan wê bê rawestandin.

Pikoliyên dijwartir li gundên Cizîra Botan û navenda Cizîra Botan birêve ketin. Cizîra Botan kete nava rewşeka cenga germ. Bi hezaran polês, leşker û hêzên cendirmeyî xwe li bajêr komkirine. Mêtinger dixwestin nola li navçên din, li vir jî hinde mirovên me bigirin û bibin. Lê gelê Cizîra Botan li ber xwe da û destur neda ku yek mirov tenê jî bê girtin.

Ji bona pûçkirina operasyon û xebatên pasîfîkasyonê yên mêtingerên Tirk, pêşmergeyên ARGK dest bi xebateka bangeşî û livbaziyan a dijwar kirin. Pêşî 2 polêsên devbixwîn, ku endamên hêzên operasyonan bûn bi mirinê hatin cezakirin. Dûre êrişên bi çek û rokêtan, birin ser tabura cendirman, karakola polêsan û karwanên cendirman. Ev livbazî, daxwaz û rewşa pasîfîkasyona dij-şoreşgerî tarûmar kirin. Herweha dîsa bûn delîlek ji bo rastiya, ku tu gûnehkarî û tewanên li dijî gelê me bê bersiv namînin.

Piştî livbaziyan tirs û êrîşbaziya mêtingeran mezintir bû. Gava dibînin, ku bi reya operasyonan tiştek nakeve destan, niha dijmin dixwazin serî bidin komplo û provokasyonan.

Roja 14 û 15'ê meha Çilê mêtinger êrîş birin ser gundê Cinbir li Cizîra Botan. Pîkolî û bikaranînên derî mirovayetî bi serê gundiyan anîn. Hemû mêr, jin û zarokên gund di qada gund de dan civandin. Hinde tişt bi serê wan de anîn, ku di qurna navîn de jî nebûne. Pîsiya mirovan bi wan dan xwarinê.

Ev azîne ne nuh in. Mêtinger karên vê nolê berî niha di girtîgehan de bi serê diliyên şer tanîn. Di zindana Amadê de dîliyên şer bi rojan di kortên (çalên) fesetîp (qedemge) de, gelek caran dihatin girtin. Ava genî bi wan didan vexwarin. Ev rastî ji hêla her miroveki baş tê zanîn. Lê belê, dîsa jî ev birekî ji hingavtin û îşkencan in. Azînên ku mêtinger di pirsa îşkencê de bikartînin, hîm ji aliyê hejmarî gelek in, hîm jî ji aliyê hovitiyê pir xedar in.

Kirinên nola li Cinbirê, li gundên Dihê yên nola Demîrkaya, Peyemlî, Çeltîksu û Daxyelî jî çêbûne. Gundî tev dane ber lêdanê. Hingavtinên nizmtirîn li jinan hatine kirin.

Gundiyên Cinbirê, herçuqasî ku baş dizanin nabe çareyek ji bo keserên wan, roja 16'ê Çilê bi nameyekê gliyê serî dan sawciyê Cizîrê û gliya xwe kirin. Di nameyê de hemû tiştên bi serê wan de hatine, rêz bûne. Nameya gliyê, di rojnameya "Cumhuriyet" de hat weşandin. Piştî weşandina namê, bal û dêhna hemû derdoran bi lez qulibî ser gundê Cinbir bajarê Cizîra Botan. Partiyên opozisyonê yên Tirkiyê buyer protesto kirin û partiyên bi navê DYP û SHP xwestin, ku hisab ji wan kesan bê standin ku îşkenceyên vê nolê pêktînin. Endamên SHP, mebûsên bi navên Cûneyt Canver, Adnan Ekmen, Fuat Atalay û Ahmet Türk çûn gundê Cinbirê û bajarê Cizîra Botan. Rewşê ji nêzîk ve şopandin û guhdariya gundiyan kirin.

Keyê gundê Cinbirê Abdurrahman Mûştak, di nameya gliyê de, bikaranînan wusa anî zimên (Em nameya gliyê weke xwe ji Tirkî werdigerînin Kurdî):

"Glîvan: Abdurrahman *MÛŞTAK, Kamîl MÛŞTAK, Abdullah GÜNDOGAN, Bahattîn MÛŞTAK.*

Tewanbar: *Hêzên leşkerî yên parastina dewletê, ku rojên 14 û 15'ê Çilê 1989'ê hatibûn gundê Cinbirê bajarê Cizîra Botan.*

Tewan (Suc): *Pîkoliyên li ser mirovan, lêdan û îşkence.*

Buyer:

1- Rojên 14 û 15'ê Çilê 1989'ê, bi şev dora seet didoyan gundê me gundê Cinbirê bajarê Cizîrê ji hêla cendirman, yekîtiyên komando, komên taybetî û hêzên din ên parastina dewletê hate zivirandin. Dora sibehî di nava gund de 2 reşî ketin çavê wan. Ber reşandin ser van reşiyan. Dure diyar bû, ku ev reşî kerek û 2 conî bûn. Ker birîndar buye.

2- Hêzên parastinê yên ku hatibûn gund, gotin ku sê kes ji gund revîne. Li ser vê yekê hemû jin û mêrên gund di qada gund de li ser hev civandin. Hemû malan tev sehkirin, lê tiştek peyda nekirin. Yeko-yeko devê jinan hat vekirin û leşker jinên gund bi kotekê sehkirin. Hemû mêrên gund serdevkî li erdê dan razandin û wan di nav heriyê de dan dirêjkirin. Bi berdewamî digotin, 'hun endamên PKK xwedî dikin, hun dijminin, emê vî gundî bihilweşînin.' Kîjan sixêf û dijûn dihat devê wan, bi dengê bilind diqêrîn. Gundê Cinbirê gundekî navendiye û Zivinga Komûrlû, sê Zivingên Üzümlü, Zivinga Fistikli, Zivinga Çeşme ya Jêr û Zivinga Çeşme ya Jor girêdayî Cinbirê ne. Leşker ferman dane keyê gund, ku koçerên li zivingan di navbera du rojan de, bên mişexte û koçber kirin. Gotin keyê gund, 'tu ne keyê dewleteyî, tu keyê PKK bi xweyî.' Leşker, di wê sarma, cemed, seqem û berfê de bi seetan li ser pişta gundiyên li erdê geriyane, û fort û pesna xwe dane.

3- Pirsyariya keyê gund Abdurrahman MÛŞTAK û kurapê wî Kamîl MÛŞTAK hatiye kirin, bi seetan wan dane ber lêdanê û wan birîndar kirine.

4- Ji dora gund gu (pîsiya mirovan) bi Kamîl MÛŞTAK dane berhevkirin û bi kotekê kirine devê hemû gundiyan. Dûre jî bi destê kurê Kamîl MÛŞTAK yê bi navê Bahattîn MÛŞTAK, bi zorê gu bi Kamîl MÛŞTAK dane xwarinê. Kamîl MÛŞTAKê kal, bi şêweyeka xedar birîndar ketiye. Gundî Abdullah GÜNDOGAN jî birîndar kirine.

5- Roja 15'ê Çilê jî leşker ji gund neçûne û nehiştine ku tukes bikaribe here gliyê bike. Leşkeran, Kamîl MÛŞTAK û Ahmet KAYA pêxwas, li ser berfê birine bajarê Cizîrê, ku 7 km. ji gund dûr e.

6- Herçuqasî tiştekî sucê li gund nehatiye peyda kirin jî, bi her babêt azînan me dan ber lêdan û îşkencê. Li bervajiya zagonan (qanûnan) her tişt bi serê me anîne.

Delîl û şahid: *Salîh KAYA, Abdullah MADAK, Ahmet BAGLAN, Mehmet Saît BOZKURT, Mehmet MÛBARIZ, Mahmut DÎRÎ û melayê gund Mevlût ALTUNBAY.*

Dawî: *Li ser bingeha buyerên li jorê ez ji wan berpirsiyaran glîvan im, ku ev tişt bi serê me ve anîne. Ez hevîdarim, ku ez biçim nexweşxanê û tewanbar bên peyda kirin û girtin.*

16.1.1989
Glîvan:
Keyê gundê Cinbirê
Abdurrahman MÛŞTAK
Kamîl MÛŞTAK
Bahattîn MÛŞTAK
Abdullah GÜNDOGAN..."

Piştî ku buyerên li gundê Cinbirê ketin rojnameyan pêve, derdorên Ewrupî jî rudanê bi bal şopandin. Lewma berpirsiyarên dewleta mêtinger û faşîst jî xwe bi lez tevgerandin. Dan xweyakirin, ku wê "dest bi pirsyariyê" bikin. Belê em gişt dizanin, ev daxweyanî, ji bo veşartina gûnehên xwe û destpêkirina manevrayên nuh tên kirin.

Nexasim, beyî ku guhdariya gundiyan bê kirin, guhdariya "bînbaşî" Cafer Çaxlayan tenê hat kirin. Hîn pirsyarî dawî nebibûn, Wezîrê Karên Hundurî, Waliyê Mêtingerî û Serleşkerê Kollordiya Taybetî hinde daxweyaniyên nuh çêkirin û gotin, ku, "Ev îddîa ne rast in." Bi vî awahî reya veşartina tewanên xwe hilbijartin. Dûre jî sawciyê Cizîrê biryara neşopandina buyerê eşkere kir.

Mêtingerên Tirk ên ku zagonên xwe bi xwe diperçiqînin, dixwazin kirinên xwe yên herî gemar veşartî bihêlin, bi vî awahî dixebitin ku gel jî bixapînin. Lê eşkereye, ku bi çi sextekariyan nikarin tewanên xwe biniximînin. Bila sawciyên wan jî tiştekî nekin, dadgeh û dadvanên wan jî xwe nelebîtînin!... Bila hemû wezîr û serleşkerên wan bi yek devî gemariyên xwe biveşêrin!... Lê gundiyên Cinbirê jî tewanên van dijminên mirovayetiyê rind dinasin û ew jî mîna hemû mirovên Kurdistanê, xwediyên van kirinan ji bîr nakin. Ger demek jî li ser derbas bibe, xwediyên van kirinan mîna mêrkuj Esat Oktay Yildiran wê bersivên xwe bigirin, ger ew birevin ku derê jî wê tucaran nekaribin wê jiyana xwe ya gemar û genî ji berdevê çekên me rizgar bikin. Çekên têkoşîna me ya rizgariya netewî wê herdemê li ser şopa wan bin...

Hingavtinên ku li Cizîra Botan pêkhatine, datînin holê ku îro çiye rastiya li Kurdistanê. Tiştên ku îro li Cizîrê dibin, birek in ji buyerên li seranserî Kurdistanê. Berî niha bi çendekê li Îllohê jî bi sedan mirovên me hatibûn girtin, ketibûn ber lêdanê û kop û seqet mabûn.

Li Îllohê serekê SHP li bajêr jî, hatibû girtin. Tevlî endamê SHP Salîh Aktan, endamên kargêriya SHP li Îllohê tev hatin girtin. Gişt rastî falakayan, lêdanê û îşkenceya cereyanê bûn. Ji bo giştan hate gotin, "Hun arîkariya PKK dikin û hun hevkarî pêşkêş dikin." Bê pirs û pirsyarî li tevan xistin. Lê belê piraniya wan, beyî ku derxînin pêşiya dadgehan dîsa hatin berdan. Tenê ev jê re delîleke, ku mêtinger dixwazin, bi gerandina bayê terorê gelê me pasîfîze bikin.

Sînor û tixuba hingavtinan nemaye. Nimûne: Melayê gundê Koçpinar bajarê Sêrtê hatibû girtin. Bi kotekê ereq bi wî dan vexwarin. Di domana lêdanan de jê pirsîn, "Çima tu arîkariya PKK dikî?" Herweha du keçikên 11 û 12 salî hatibûn girtin. Bi şêweyekî herî nizm, wan dan reqsandin. Ev hinde ji hingavtinan in, ku zû dikevin ber çavê mirovan. Li derî van bi hezaran kirinên mêtingerên Tirk li dijî gelê Kurdistanê hene. Weke ku me li jorê jî nivîsî, li gundê Cinbirê gu bi Kamîl Mûştak bi destê kurê wî dane xwarinê.

Roja 18'ê Çilê rewşa cengê li Cizîra Botan hebû. Li teviya bajêr, biqasî 10 deqiqan bi hezaran çek berik reşandin. Rojek dûre mebûsên SHP çûn Cizîrê. Zarokek rastî wan bû û wusa got, **"Cizîr do weke Filistînê bû!"** Kovara bi navê "2000'e Dogru" li ser vê buyerê bi firehî nivîsiye.

Belê bi van gotinan ev zaro, tiştê li Cizîrê bûne, xweş anî ziman. Ne tenê ji aliyê zêdebûna pîkolî û hingavtinan, ji aliyê hatina ber rewşa serîhildana gelê me jî ev wusaye. Gundiyên Cinbirê bin dirûşma, "Ji tirsan mirina mezin heye, ji tirsê em netirsin!" dengê xwe hildan. Li dijî hovîtiyê dengê wan nehate birrîn. Piştî şiyandina nameya gliyê, leşker û polêsan operasyon anîn ser gund, gundiyan tehdît kirin, lê gundî bi serbilindî li ber xwe dan. Çi êriş û tehdîtên mêtingeran nema dikarin agirê rapirînê ê din vemirînin. Belê Cizîra Botan mîna Filîstînê serî hildabû...

Mêtinger bilî hovîtiyên xwe û êrişên xwe yên xwînî, nekarîn tirsa dilê xwe veşêrin. Li vir em dixwazin serpêhatinekê pêşkêşî xwendevanên xwe bikin, ku di domana buyeran de buye û di rojnameya "Cumhuriyet" û kovara "200'ê Dogru" de jî hatiye belavkirin. Ev serpêhatin rizîbûna mêtingerên Tirk gelek baş tîne zimên:

"...Di nameya gliyê de, buyerek din hatibû nivîsandin: Sê kesên ku hêzên taybetî li wan digeriyan, her di wê rojê de rastî gundiyên Cinbirê bûne. Gundî wan dîtine. 300 metre dûr ji gund, li dêmênê girekê, kerekî ji lingê xwe birîndar û 2 conî giya dixwarin. Roja 16'ê Çilê 'bînbaşiyê' leşkeran dîsa hat gund. Li Cizîrê tê gotin, ku ev peyvandin di nav wî û keyê gund de derbas buye:

—Agahiya te ji wan sê kesan heye muxtar?

—Belê heye komutanê min.

—(Bînbaşî bi heyecan) Li ku derê ne?

—Yek ji lingê xwe birîndar e. Herdoyên din di rewşeka baş de ne. Niha di axurê de ne, komutanê min.

—Di axurê de?

—Belê komutanê min. Ker ji lingê xwe birîndar e. Lê herdu conî, tiştek bi wan nehatiye..." (Kovara 2000'e Dogru, 22'ê Çilê 1989, Hejmar: 4).

Belê, hîma şervaniya artêşa Tirk ev bi xwe ye. Di bin navê "terorîst"iyê êrîşî heywanan dikin. Lê, ya ku bala me dikişîne ser xwe eve, yek birîndar e û 2 dido birîn negirtine.

Ev artêşa hov, bi çavsorî êrîşî mirovên me yên ne xwediyê parastinekê ne, dikin. Hingavtineka wusa li ser şervanên dikevin destan, pêktînin, ku nekevin hîşê mirovan. Lê weke me gotî, ev bikaranîn gişt, dîsa jî nikarin hilweşîn û rizîbûna wan birawestînin. Bê gotin, çare ji bo nerûxandina wan, nemaye.

Destpêk di rûpela dawî de

cûman" û kovara "Nokta", çi nivîs, kovar, pirtûk û rojname wê negihibin girtiyan. Nameyên tên şiyandin, piştî 2 hefteyan wê bigihin destê xwediyên wan. Ev doman berî niha, tenê hefteyek bû. Name şiyandina di nav girtiyan de, tê qedexe kirin. Di dema hevdîtinê de, peyva li ser berxwedanê (li goran wan ev livbaziyên terorîst in) an jî li ser pêşveçûnên polîtîk tê qedexe kirin. Divê girtî, cilên yekcure li xwe bikin. Sedemên van bikaranîn jî ev in: Dibêjin, ku ev Kurdên şoreşger û konevanî "gelek bi tehluke" ne. Vê gotinê dikin hiceta kirinên xwe.

Weke ku em pê agahdar bûne, berpirsiyariyên girtîgehên li bajarên Mannheîm, Straubîng, Koln-Ossendorf û Bîelefeldê vê desturê, bi dijwarî bikaranîne. Kurdên polîtîk vê desturê, nola êrîşeka li dijî rûmetiya kesaniya xwe zanîn. Lewma dest bi livbaziya protestokirina desturê û bidestanîna mafên xwe kirin. Kurdên polîtîk ên ku dest bi berxwedanê kirine ev in:

Alî Haydar Kaytan: Roja 5'ê Kanûne 1988'ê dest bi xwebirçîhiştinê kir. Ji roja 20'ê Kanûnê pêve jî, livbaziya xwe quliband rojiya mirinê.

M. Sait Yildirim: Roja 23'ê Kanûnê 1988'ê dest bi xwebirçîhiştinê kir. Piştî demekê nexweş ket û wî rakirin nexweşxanê.

H. Hayrî Gûler: Roja 12'ê Çilê 1989'ê dest bi livbaziya xwebirçîhiştinê kir.

Erol Kedîk: Roja 2'ê Çilê dest bi livbaziya xwe kir.

Yasemîn Gedîk: Roja 21'ê Kanûnê 1988'ê dest bi xwebirçîhiştinê kir. Ji ber ku demeka dirêj livbaziya xwe domand, nexweş ket û wê rakirin nexweşxanê.

Alî Sapan: Roja 22'ê Kanûnê 1988'ê dest bi livbaziya xwe kir. Ji ber xwîngirtina mîdê wî rakirin nexweşxanê.

Îbrahîm Kadah: Roja 5'ê Çilê 1989'ê dest bi livbaziya xwebirçîhiştinê kir.

Hûseyin Çelebî: Roja 2'ê Çilê 1989'ê dest bi livbaziya xwebirçîhiştinê kir.

Salman Arslan: Roja 24'ê Kanûnê 1988'ê dest bi livbaziya xwebirçîhiştinê kir.

Li dijî pîkoliyên polîtîk ên emperyalîzma Almanya Rojava

Berxwedana Kurdên konevanî yên girtî û livbaziyên hevkarî û piştgirtiyê

livbaziya xwe domandin, berpirsiyarên balyozxanê bangî polêsan kirin. Welatperwer bangîna dîrûşmên xwe dîsa berdewam kirin. Di encamê de daxwaz tev hatin pejirandin. Ajansa AP, ajansa Volkskrant, rojnameya Trouw û TV hatin cihê vegirtinê. Hinde dîmen di televizyonê de hatin şanîkirin.

Hannover-Almanya Rojava: Roja 3'ê Çilê 1989'ê xwepêşdanek hat çêkirin. Dora 50 welatperwer beşdar bûn. Bi zimanê Almanî axafek çêbû. Bi firehî belavok hatin belavkirin.

Wîen (Viyana)-Avusturya: 20 welatperwerên Kurdistanê, roja 5'ê Çilê 1989'ê livbaziyeka rûniştinê çêkirin. Dora 1000 belavok hatin belavkirin. Rojnameyên Presse, Wîener Zeîtung û ajansa APA hevpeyvîn çêkirin. Bilî êrîşa polêsan, livbazî biserket.

Hamburg-Almanya Rojava: Roja 17'ê Çilê, 12 welatperwerên Kurdistanê, ji bo hevkariya girtiyên li Almanya Rojava, bi daxweyaniyekê dest bi livbaziyeka xwebirçîhiştinê kirin. Weke nûçeyên gihan me, livbazî hîn berdewam dike. Ev livbazî bala gelê Almanya Rojava rind kişand û dikişîne ser rewş û pirsa girtiyên polîtîkî.

Di encama livbaziyên hevkariyê yên welatparêzên Kurdistanê û xebata abukatan de, ev destur, di dawiya meha çilê de hat rakirin. Berî hingê, gava ku livbaziyên xwebirçîhiştinê berdewam dikiran, serekê dadgehê digot, "bi şantajê ez desturê ranakim." Piştî ku destur hat hilanîn, girtiyên polîtîk dev ji livbaziyên xwe berdan. Weke em pê agahdar bûn, li şûna vê desturê, hinde bikaranînên hindekî nermtir tên bikaranîn.

Nûçeyên livbaziyên hevkariyê yên ku gihane rojnameya me ev in:

Stuttgart-Almanya Rojava: Roja 31'ê Kanûnê 1988'ê 100 welatperwerên Kurdistanê xwepêşdanek amade kirin. Xwepêşdan, ji hêla Yêkîtiya Karkerên Kurd li bajarê Frankfurtê hatibû dirust kirin. Di domana xwepêşdanê de dîrûşme hatin bangkirin, axafên bi Kurdî, Tirkî û Almanî hatin çêkirin.

Saarbrûcken-Almanya Rojava: Roja 3'ê Çilê 1989'ê 35 dilxwazên ERNK avahiya SPD vegirtin. Bikaranînên dij-demokratîk ên Almanya Rojava protesto kirin. Ji SPD xwestin ku li dijî van bikaranînan derkeve. Berpirsiyarên SPD daxweyan kirin, ku wê daxwazan bigihînin navenda partiya xwe. Welatperwerên Kurdistanê tevlî 2 rojnamevanan axaftin, ku hatibûn cihê buyerê. Rojname li ser vegirtinê nivîsîn.

Bîelefeld-Almanya Rojava: Roja 3'ê Çilê 1989'ê welatperwerên Kurdistanê li navenda bajêr cilên sipî yên nola miriyan li xwe kirin û nivîsên li ser pankartan li pêşiya xwe girêdan. Bi vî awahî bi hezaran belavok belav kirin.

Berlîna Rojava-Almanya Rojava: Roja 3'ê Çilê 1989'ê 25 welatperwerên Kurd, di navenda bajêr de livbaziyeka rûniştinê pêkanîn. Pankart vekirin û belavok belav kirin. Rojnamevanek hat cihê livbaziyê.

Amsterdam-Hollanda: Roja 3'ê Çilê 1989'ê 45 dilxwazên ERNK balyozxana Almanya Rojava vegirtin. Pêşî berpirsiyarên balyozxanê, daxwazên welatperweran nepejirandin û bi zimanekî tehdîtvarî peyivîn. Bi vî awahî xwestin welatperweran bitirsînin. Li dijî vê yekê, welatperwerên Kurd, dîrûşmên nola, "Bimire xwesparî, bijî berxwedan!" û "Rebmannê faşîst!" bangîn. Gava ku welatperwer

Serekdadgerê Almanya Rojava Rebmann tewanên xwe li dijî gelê Kurdistanê didomîne

Serekdadgerê Almanya Rojava Kurt Rebmann, berî niha bi çendekê daweyek li dijî komeke Kurdên polîtîk dabû destpêkirin. Niha daweyeka nuh danî ser daweyên xwe yên berê. Ji meha Tirmehê sala 1988'ê vir ve, li Almanya Rojava Kurdeka konevanî ya bi navê Meral Kidir, hatibû girtin. Niha Kurt Rebmann, li dijî Meral Kidir, di Dadgeha Federal li bajarê Dûsseldorfê, daweyek da destpêkirin.

Ji aliyê din, Kurdekî polîtîkî yê bi navê Alî Çetîner, ji demekê bû, li Swêd girtî bû. Li ser daxwaza Almanya Rojava, hîkûmeta Swêd wî da destê Almanya Rojava. Hate daxweyanî kirin ku ev Kurdê polîtîk wê li Almanya Rojava bê pirsyarkirin. Ji bo bidestdayina wî, serekdadgerê Almanya Rojava Kurt Rebmann serî dabû hikûmeta Swêd. Diyare, ku daweya Alî Çetîner jî, wê tevlî daweyên din bê kirin.

Di daweya PKK de darvekirina 10 kesan tê xwestin

Di daweya PKK de li bajarê Amedê, di Dadgeha Parastina Dewletê (DGM) de, sawcî (dadger) li dermafê 10 şoreşgeran biryara darvekirinê xwest.

Ev dawe li Amedê nuh destpêkiribû. 34 şoreşger û welatperwer derxistin pêşiya dadgehê. Li ber wan tê avêtin, ku tevlî PKK bûne û di hinde livbaziyan de cih girtine. Di destpêka pirsyariya yekemîn de dadger, îddîanameyê xwend.

Navê 10 şoreşgerên, ku darvekirina wan tê xwestin wusaye: Emîn Altan, Esat Uysal, Yahya Oncû, Serkan Oxmen, Yusuf Oxretmen, Serdar Sevîm Adîl Ozden, Yûksel Acar, Halîm Serek û Zekî Sakar. Li dermafê Yahya Sapmaz, Tahîr Yapar, Hûseyin Balik, Beşîr Tetîk û Mehmet Paksoy jî, ji bo her yekî 15 sal cezayên hepsê tên xwestin. Herweha dadger xwest, ku 19 şoreşger û welatperwer jî, her yekek bi çar salan cezayên hepsê bigirin.

Niha li du hev daweyên nuh destpêdikin. Hejmara xwestina bidarvekirina şoreşgeran jî gelek bilind e. Ev jî nola êrîşeka nuh a mêtingerên Tirk, tê fahmkirin. Bi biryarên darvekirinê yên hejmarbilind, mêtinger dixwazin girsên gel bitirsînin û pasîfîkasyonê dorfireh bikin.

Lê mêtinger bi van kirinên xwe jî, nikarin birawestînin, ku şoreşger û welatperwer xwe negihînin nav refên şoreşê. Bi van kirinên xwe tucaran nagihin armancên xwe yên ji bo pasîfîkasyonê. Herweha tucaran nikarin pêşveçûna berxwedanê birawestînin.

Daweyên PKK ên li bajarên Îzmîr û Stanbolê berdewam dikin

Roja 25'ê Çilê 1989'ê di Dadgeha Parastina Dewletê de li bajarê Stanbolê, daweya PKK berdewam kir. Di vê daweyê de 16 şoreşger tên pirsyar kirin û 4 ji wan jî, negirtîne.

Li ber wan tê avêtin, ku arîkariya cezakirina "bînbaşî" Esat Oktay Yildiranê mêrkuj kirine û endamên PKK ne. Pirsyarî, ji bo guhdarîkirina hinde şahîdên din, ji bo rojên pêşîn hat hîştin.

Daxwaza abukatan ji bo berdana şoreşgeran nehat pejirandin.

Roja 26'ê Çilê jî li bajarê Îzmîrê, di Dadgeha Parastina Dewletê de, daweyeka PKK berdewam kir. 26 şoreşger û welatperwer tên pirsyarkirin û li dermafê 5 kesan jî bidarvekirin tê xwestin.

Di pirsyarkirina berî niha de, şoreşgeran got, ku îşkenceyên giran dîtine. Ji bo Fatim Aksoy û Ahmet Sûrel, nexweşxaneya dewletê raporek ji bo 5 rojan derxistibû.

Pêşmerge

Rabe tivingê hilîn,	pêşmergê min
Rext bavê ser wî milî,	pêşmergê min
Tu bi şer û ceng û gilî,	pêşmergê min
Tola me ji dijmin hilîn,	pêşmergê min
Bê şer û ceng û xebat,	pêşmergê min
Aza nabe ev welat,	pêşmergê min
Şingal û Tor û Xelat,	pêşmergê min
Pêkve dixwazin felat,	pêşmergê min
Ev birc û xanê me ne,	pêşmergê min
Bax û bistanê me ne,	pêşmergê min
Çiya û zozanê me ne,	pêşmergê min
Merg û çîmenê me ne,	pêşmergê min
Dara jiyanê şîne,	peşmergê min
Ava ku tê ser xwîne,	pêşmergê min
Ber xwendin û zanîne,	pêşmergê min
Ne ku sêv û hurmîne,	pêşmergê min
Tu şêr û hem ejder e,	pêşmergê min
Bi xencer û şeşber e,	pêşmergê min
Herdem bijî ji me re,	pêşmergê min
Welat bi te bawer e,	pêşmergê min
Tîrêj bi te bawer e,	pêşmergê min

Tîrêj

Platforma Yekîtiya Şoreşgerî Damezîrî

Ji bona ku bersivên peşveçûnên polîtîk, ên ku li Kurdistanê û Tirkiyê bi lez bilind dibin û xwe gihandine xala domaneka pêwist, bên dayin û ji bona ku bi reya rêkxistinkirina girsên gel ên dorfirehtirîn û pêşvebirina wan, bicihanîna û pêkanîna rizgariya neteweyî û civakî, bi têkiliya Partiya Karkerên Kurdistan (PKK), Partiya Sosyalîsta Niştîman li Tirkiyê (SVP), Partiya Rizgariya Gelê Tirkiyê (THKP-C / Acîlcîler), Partiya Komûnîsta Tirkiyê-Yekîtî (TKP-B) û rêkxistina bi navê Sosyalîst, **Platforma Yekîtiya Şoreşgerî** damezirî. Platforma Yekîtiya Şoreşgerî, damezirandina xwe bi daxweyaniyeka bo rojnameyan û belavokekê danezane kir. Di belavokê de rewşa li Tirkiyê û Kurdistanê piştî hatina faşîzma 12'ê Êlûnê û peşveçûnên polîtîk ên vê dawiyê hatin şîrove kirin û nirxandin. Bin dirûşma, "Afirandina yekîtiya gelên me ya şoreşger delametekî nikarê dereng bê hiştine" erk û armancên ji bo domana li pêş, hatin rêz kirin.

Li bin sernivîsa, "Îro, ji bona ku em yekîtiya berxwedana gelên xwe pêkbînin, divê em çawa destpêbikin," armancên û hedefên Platforma Yekîtiya Şoreşgerî bi vî awahî hatine zelal kirin:

"Li bin ronahiya pêşveçûnên ku me li jorê kin xweya kirine, hinde delametên domanê yên gelek giring li pêşiya meyla berxwedana gelên me heye. Lewma zor hewceye, ku bi pêşvebirina meyla berxwedana gelên me , yekîtiya pêşveketî û hevkariya şoreşgerên Tirkiyê û Kurdistanê bê afirandin û lezandin. Em vê yekê ne tenê mîna daxwazekê dinasin, ji bo şoreşên Tirkiyê û Kurdistanê nola divêtiyeka mezin em vê fahmdikin. Lê belê di vê domana em têde de, koçbera ku şoreşên herdu welatan gihanê û koçbera rêkxistiniya hêzên şoreşger, cudahiyên pêwist şanî me dikin. Lewma yekîtiya ku tê afirandin û perspektîfên hevkariyê, dibin pêşveçûneka bingehîn û serdest.

Ji aliyê hêzên şoreşger ên Kurdistanê, di pirsa yekîtî û tifaqan de, zelaliyek xweya dike, ji ber ku ev rastî, ji koçbera têkoşînê derdikeve. Pêşemîn ji sala 1984'ê vir ve, têkoşîneka mezin tê bilind kirin. Ev têkoşîn, ji bo Tevgera Rizgariya Netewê Kurdistan di xeta polîtîkî de, di gihaneka rêkxistinî de û di pirsa divêtiyan de yekîtiyên daringî yên ji xeyalan dûr, afirandiye. Nûjeniyek û daxwazên yekîtiyeka pêşveketî li pêşiya çavan hene, ku ji kehniya têkoşînê derketine. Şoreşgerên Kurdistanê bawer dikin, gava ku têkoşîna rizgariya neteweyî giraniya xwe mezintir bike û xwe bigihîne hîma mafê pêyvandinê, hingê bingeh ji bo hevkarî û yekîtiyên bi prensîb û dûrdîtinê derdikeve holê. Baweriya xwe bi giringiya hevkarî û yekîtiyên vê nolê tînin.

Ji aliyê din, Tevgera Şoreşgerî li Tirkiyê giringe serkêşiya hêlwesta (opozisyona) civakî bike, ku îro bi lez pêşve dikeve. Delameteka vê nolê li pêşiya Tevgera Şoreşgerî li Tirkiyê heye. Ev jî, li şûna bîzava polîtîkî ya girsên gel, ji bo statukoya heyî û hilbijartina vê, li gora rewşa domanan, tê maneya başbûneka daringî û pêşçavî. Ji ber ku, daxwaza girsên gel a ji bo bi xurtanî pêşveçuyîn û bi xurtanî xwe livandin, îro an sibe, wê hinde hêzan jî derxîne holê, ku bixwazin rast pêşengiyê bikin û bera gel bidin hedefên polîtîkî. Problema îro ya li pêşiya rêkxistinên şoreşger li Tirkiyê eve, ku li paş domana heyî nemînin û bi lez xwe bigihînin wê başbûnê, ku bibin daxwazkarê vê delametê. Dînamîkên rewşê ber bi bingeheka radîkal ve pêşve dikevin. Divê ev dînamîk baş bên tesbît kirin û dîtin. Hacetên ku wê serdestiya şoreşgerî xurt bikin, giringe bi lez bên afirandin. Û li ser vê bingehê, li ber ronahiya divêtiyên vê xurtbûnê, divê giyana yekîtî û hevkariya têkoşer a ku ji daxwazên komikên teng û piçûk dûr e, bê serdest kirin. Bi şêweyeka gelek eşkere derketiye holê, ku reya vê yekê, li ser reya TBKP û Yekîtiya Çep (Sol Birlik) ûhw. nabe. Ew, bi evîna legalbûnê, dixwazin xwe bi çînên serdest ên Tirkiyê bidin pejirandin û ji bo vê yekê xebatê dikin. TBKP, bi programa xwe ya paşveçuyî ku Civaka Ekonomîkî ya Ewrupa (EG) û NATO dipejirîne, em dev jê berdin ku bikaribe şoreşê pêkbîne, ketiye nava rewşeka wusa ku ê din nekaribe reforman jî bixwaze. Kesê ku dersê ji rojên xwe yên bihurî dernexîne, ne xwediyê hatinê ye jî. Lê dîsa jî, ew reya ku ewan ji xwe re hilbijartiye, refên hêzên çep weke ku dil dixwaze, ronahî kiriye. Zelaliyeka bi vê naverokê afirandiye. Çi şoreş li vê cîhanê nikare pêşve bikeve, heke li rast û çepên xwe xetên ronak nekişîne.

Weke ku di destpêkê de jî me gotî, em, hêzên şoreşgerî yên Tirkiyê û Kurdistanê, me gava pêşemîn ên platforma yekîtî û hevkariyê avêtiye. Li gor daxwazên têkoşîna ku pêşve diçe, platforma me, daxwaza damezirandina eniyekê (cephe) jî, ji xwe re armanc û raman digire. Lê belê îro, hoyên avakirina eniyekê, hîn rind negihane.

Platforma me, miriyê (administrasyonê) ji xwe re hedef digire û li ser ve xetê, ji bo çi şêwe û haceta têkoşînê rê negirtiye; dixwaze van şêweyan û hacetan biafirîne û pêşvebirina wan ji xwe re delametek dizane.

Platforma me, tevlî damezirandina dewleteka serbixwe heya dawiyê xwedî li mafê çarenusa netewê Kurd derdikeve. Li dijî her babêt gelqirkirinê û helandinê (asîmîlasyonê) derdikeve û vê yekê nola delameteka demokratîk a bingehîn dinase. Parêzkariya daxwazên demokratîk ên kêmnetewên ku li ser axa me dijin jî, digire ser xwe.

Platforma me, yekîtiya di nav hêzên şoreşger de ji xwe re bingeh digire û li ser vê reyê, deriyê xaniyê xwe ji bo hemû kom û kesên demokrat û şoreşger vedike. Bawerî bi yekîtiyên herheyînî û hevkariyên berdewamî tîne û lewma hirmeta ji bo hev û mafdariya hevdu naskirinê nola hoy û ûştên vê yekê dinase, vê nola prensîbê dipejirîne.

Platforma me, li ser reya daxwaz û berjewendên gelên me ji hevrexebata û hevkariya bi erk û raman a bi hêzên çep û reformîst ên li derveyî me, nareve. Ji bo bidestveanînên mayinî û avakirina kozên mayînî, tîne ziman, ku piştgiriya hemû nermiyên taktîkî yên hewce, dike.

Platforma me, tîne ziman, ku wê bi biryar li dijî avahiyên û nêrînên ku li bervajiya delametên şoreşgerî yên îroyin dixebitin, bitêkoşe. Wan derdorên, ku naxwazin potensiyela berxwedana gelên me ber bi afirandina alternatîfên polîtîkaya şoreşgerî bibin, mehkum dike û bi şêweyeka dijwar alternatîfên doliwgeriya burjuwazî mehkum dike.

Platforma me, daxweyanî dike, ku piştgirê bi biryar û hevkarîvanê rast e, ji bo gelên cîhanê û mîriyên şoreşger û welatparêz ên ku li dijî emperyalîzmê ditêkoşin.

Platforma me, nola gava pêşemîn, armanca derxistina rojnameyeka periyodîkî daniye pêşiya xwe. Rojname, wê bibe bingehek, daku hêzên şoreşê bi têkûzî xwe bînin zimên, hedefên demokratîk û polîkîtî yên alternatîf pêşkêşî gelên me bike, daku bibe dengê rastiyan li dijî nûçe û demagojiyên bervajî yên weşanên burjuwaziya paşveçuyî û hîma yekîtî û hevkariyê pêşvebibe. Rojname, wê bibe kûrsiya yekbûna şoreşgerî. Herweha, bi toreyeka belavkirinê, wê xwe bigihîne navendên dûrtirîn û wê xwe bigihîne fonksiyona organîzatoreka rast û dirust. Hewceyiya mezin a ji bo şaxekî weşanî, nola gava pêşemîn, bera me da vê divêtiyê. Hedefa me ewe, ku em di demeka kin de periyodên derxistina rojnameyê kin bikin û projeya rojnameya rojîn di jiyanê de pêkbînin.

Kin bê gotin, em bang li hêzên şoreşê û demokrasiyê yên Tirkiyê û Kurdistanê dikin, ku tevlî Platforma me ya Şoreşger û Demokrat bibin, ku dixwaze delametên vê dema niha bicihbîne û platforma me xurtbikin..."

Di vê rojê de, ku hevkariya û yekîtiya têkoşîna şoreşger û demokratîk a gelên Kurdistanê û Tirkiyê, xwe gihandiye giringiyeka herî taybetî û hewce, **Platforma Yekîtiya Şoreşgerî** nola berhemê berpirsiyariya dîrokî ya gelên me za buye. Di reya dagirtina valahiya di têkoşîna rizgariya neteweyî ya gelê Kurdistanê de û têkoşîna rizgariya civakî ya gelê Tirkiyê de, wê valahiya gelek pêwist, ev platform bû gavekî herî giring û pêşketî. Gelên me, roj bi roj bêhtir berê xwe didin têkoşîna polîtîkî û ber bi vê kehniyê ve diçin. Ji aliyê din jî, burjuwazî û avahiyên çep ên sexte û hevxebatkar jî, vê rastiyê xweş dibînin. Serî didin hezar azînan, daku bera vê potasiyalê ji şoreşê bizivirînin. Di domaneka wusa de ev platform hate damezirandin. Lewma di reya pûçkirina bawerî û avahiyên hevxebatkar, likîdator û naverok erzan de, ku dixwestin mohra xwe li rewşê bixin û ji bona vê dixebitin, risteka baş leyîst. Bi gavên nuh xurtkirina vê gava baş a pêşemîn, dibe delameta hemû derdorên şoreşger û demokrat û delametên pêwist jî dikevin ser milên gelên me. Li ser vê bingehê, divê hemû welatperwer, şoreşger û demokrat bixebitin ku Platforma Yekîtiya Şoreşgerî xurtbikin û xwe bigihînin hevûdu.

Li ser reya rizgariya gelên Kurdistanê û Tirkiyê ji hovîtiya nîzama mêtinger û faşîst, û gihana rizgariya neteweyî û civakî, em serkeftin ji bo xebata Platforma Yekîtiya Şoreşgerî ji can û dil daxwaz dikin.

Li Frense deh saliya damezirandina PKK hat pîroz kirin

Destpêk di rûpela dawî de

Kurdistanê yên babêtî pêşkêş kir. Paşê hozan Xemgîn bi stranên berxwedanê tevlî bernameyê bû. Birê yekemîn bi şanoya li ser tirajediya gelê me yê li başurê Kurdistanê dawî bû.

Birê duwemîn bi sitranên hozan Tîrêj û stranên Koma Serhed destpêkir. Koma Serhed bernameyeka jêhatî pêşkêş kir. Piştî ku hozan Şemdîn stranên gelêrî yên berxwedanê pêşkêş kir, du keçikên zaro axaftinek pêşkêş kirin û dîrûşme bangîn. Bername bi Koma Govendê ya Navendî ya HUNERKOM'ê doma. Dûre axafeka konevanî bi zimanê Kurdî çêbû. Koma Govendê ya tevlî mêr, jin û zarokan ji bajarê Montbelîard bername domand. Di dawiyê de Koma Berxwedan bernameya xwe pêşkêş kir. Gava ku Koma Berxwedan bernameya xwe didomand, du car elektrîk hatin birrîn. Ev ji hêla xwediyên eywanê dibû. Gava ku elektrîk dihatin birrîn jî, stranên serxwebûnê berdewam dikirin. Bername bi govend û kilama "APO hate Hîlwanê" dawî bû.

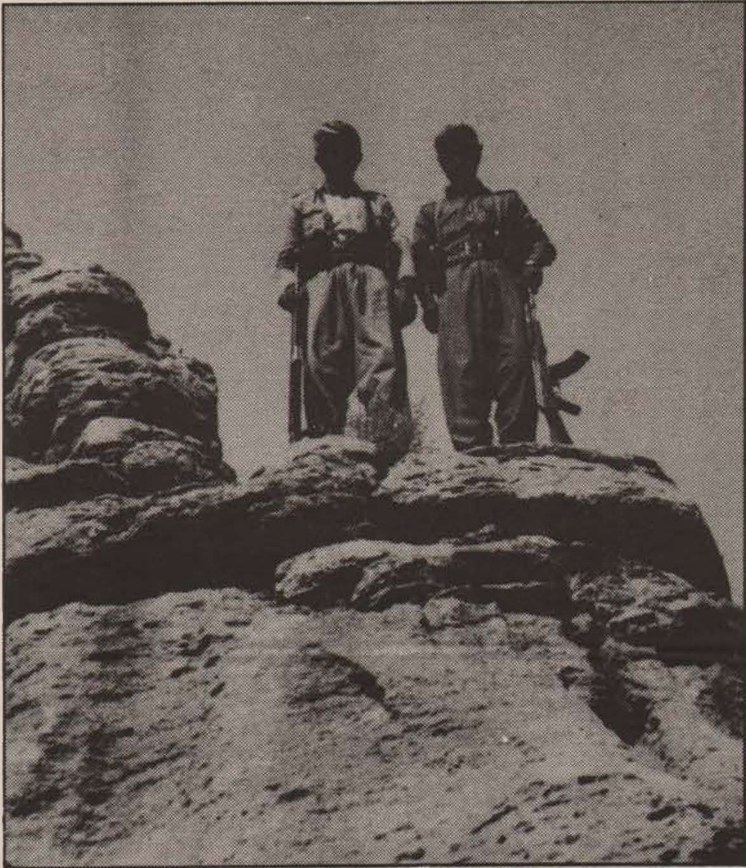

Berpirsiyarekî THKP-C/Acîlcîler, mesajeka devkî xwend. Di şevê de mesajên nivîsî yên rojnameyên Serxwebûn û Berxwedanê, komîteya TKP(B) li Frense, Pilingên Rizgariya Tamîl-Elaam û welatperwerekî bi navê Alî Kiliç, hatin pêşkêş kirin.

Şadîmaniya pîrozkirina 10 saliya damezirandina PKK li Frense, bû bersivek ji bo dijminê mêtinger, ku dixwazê provokasyonan birêve bibe. Girsên gel, carek din ji dil xwe li dora berxwedanê civandin. Girêdana xwe ya ji bo Partiyê û Pêşengê Partiyê, di karvaniya xwe de danîn holê. Bi liva xwe, danîn holê, ku têkoşîna me ya rizgariya netewî li vî welatı jî herî pêşve ketiye. Ji çar aliyên Frense gelek mirovên me hatibûn bajarê Dreux û bi dilxweşî vegerîn cihên xwe. Dîsa danîn holê, ku karger û xebatkarên Kurdistanê di bin hemû hoyan de, dikarin bi xurtanî xwedî li Partiyê û têkoşînê derkevin.

Silavek bo pêşmergeyên me

Ji xwendevanên Kurd yên li Sowyetstanê

Silava şoreşîn bo pêşmergeyên me yên qehremen ên ku bûne hêviya me ya tenha ji sed salan ve, bo pêkanîna daxwaziyên gelê Kurd di serxwebûnê de.

Silav bo zendên ciwan ên ku agirê şoreşê li ser kolozên çiyayên Kurdistanê yên bilind, li gelî, bajar û gundên wê dadidin.

Hezar silav bo çêkerên lehengiyên mêrxasî, bo ewên ku mîna çiyayên xwe enîbilind rawestane... Bo ewên ku xwe ji bo berdestiya gel û niştîmanê xwe erzan kirine. Bo ewên ku dergahên dîktatoriya faşîst û şovenîst û parkerên Kurdistanê bi destê zorê dikutin û serkeftinan li pey hev pêktînin, ziyan û zerarên mezin digihînin dijmin.

Xurtkirina xebata Kurdistanî dij zeptkarên Kurdistanê, bi reya têkoşîna çekdarî li ser bingeha cenga gelêrî ya dirêj, çareya yekemîn e û pêreve ye, ku tenê bi wê gelê me dikare bigihe armanca xwe di çarenivîsê de, di avakirina sergerana neteweî ya Kurdistanî li ser axa Kurdistanê.

Daxweyaneka hevkariyê

Di nava Yekîtiya Giştî ya Xwendekarên Sudanê û Yekîtiya Xwendekarên Welatparêzên Kurdistan-YXWK de

Di nîvê meha mijdarê sala 1988'ê de, piştî gelek kar û civînên hevkariyê di nava serokatiya herdu yekîtiyan de û li dawiya hevdîtineka bi ber, piştî bi dirêjî li ser giringiya van têkiliyan bo diristkirina dostaniya herdu gelan ên Sudanî û Kurdistanî hat rawestan, ev peyman hat derxistin.

Di vê hevdîtinê de rewşa ku gelê Sudanî û xebata wî ya dadmend û bê vehes hat berçavkirin, ew xebata ku di bin serokatiya basikên pêşverû û welatparêz, bo parastina rewşa demokrat a giştî di Sudanê de û bo çareserkirina giftegirêka başûrê Sudanê.

Ji aliyê dî ve, rewşa Kurdistanê ya dîrokî û parkirina kolonyalîst di niştîmanê Kurdî de; eva ku ji aliyê sazmanên emperyalîst vê pêkhatiye hat diyarkirin. Herdu aliyan bi zexmî hemû sazmanên dîktator û kevneperest di herêmê de bi giştî û sergeranên kolonyalîstên ku hemû ramyariyên qirkirin û geltirsandinê bi mafê gelê Kurd dikin bi taybetî riswa kirin.

Herdu aliyan careka dî piştgirtina xwe ya bê sînor bo xebata gelê Kurdistanî ya dadmend û pêşveçuyî li hember kedxwaran û bi taybetî di bakur-rojavayê Kurdistanê de, dijî zeptkarên faşîstên Tirk nîşan dan, ew xebata ku di bin rêberiya Partiya Karkerên Kurdistan-PKK, Eniya Rizgariya Netewa Kurdistan-ERNK û Artêşa Rizgariya Gelê Kurdistanê-ARGK bo mafê çarenivîsê ji gelê Kurd re, bo avakirina sergerana netewî ya serbixwe.

Li dawiyê peyman ji herdu aliyan ve li ser van xalikan hat biryar kirin:

1-Hevkariya di rojên netewî û rojên kar de,

2-Çêkirina semînarên hevkar û dayîna belavok û rojnameyan dest hevdu,

3-Girêdana hemû liqên herdu yekîtiyan bi hevre di teviya bajarên Sowyetistanê de,

4-Nûkirina peymannamê (protokolê) sal bi sal.

Di dema ku em banga xwe bo hemû xwendekarên Sudanî û yên Kurd dikin, ku karê xwe û rabûn-rûniştina xwe ya xebatê li gor peymanê bikin û li dor herdu yekîtiyan bicivin û têkiliyên hevaltiyê bi rewanekî berpirsiyariyê yê bilind bo qenciya herdu gelên me û daxwazên wan ên azadiyê, serxwebûnê û pêşkeftinê.

Peyman ji herdu aliyan ve hatiye îmze kirin.

Yekîtiya Giştî
ya Xwendekarên Sudanî
û
Yekîtiya Xwendekarên
Welatparêzên Kurdistan

Belavoka piştgiriya bo xebata gelê Kurd

Di demên dawiyê de hêrişên mezin ên şovenîst û faşîst dij daxwaza gelê me yê Kurd di Kurdistanê de û bi taybetî di bakurê rojava û di başûr de ji aliyê zeptkar û xwînmijan de dijwartir dibin, bi armanca rakêşana rîş û damarên gelê me û tunekirina çanda wî. Bo vê yekê hêrişên xwe yên berberî li ser gerdenê gel tûjtir kirin, hemû raman û buhayên siniçî û mirovî dan bin lingan û hemû peyman û zagonên navnetewî li dîwarî xistin. Çekên kîmî yên qedexe di bajar û gundên bê guneh de bi kar anîn, li Hîroşîma Kurdistanê-Helebçe û li dawiyê 5.000 kuştî û 10.000 birîndar ji zaro, jin û pîremirovan hiştin. Tîbûna sazmana xwînî ya kolonyalîstên Iraqê bi rijandina evqas xwîn tewaw nebû, hîn jî mirovkujiya xwe li Kurdistanê berdewam dike, bi bombebarandina ser bajar û gundên welatê me di 25'ê Tebaxê de û derxistina gelê me ji Kurdistanê û xistina bi sedhezaran gundên stratejîk yên bin çavdêriyeka hov de.

Li bakur-rojavayê Kurdistanê, piştî ku faşîstan destelatî bi dest xwe ve di 12'ê Elûna 1980'ê de anîn, bi hezaran mirovên me xistin bin îşkencê, lêdanê, namûsşikandinê û bi sedan dane ber dadgehên leşkerî, 10-70 sal hebs an jî darvekirin bo mafê wan derxistin. Bendiyên Kurd ji hemû mafên mirovî hatine bêpar kirin û bi taybetî dîliyên şervan yên rêberiya tevgera rizgariya netewa Kurdistanî dikin.

Em dengên xwe tev dengên milyonan ji mirovan bilind dikin, dijî van hovîtiyan, bi zexm derdikevin û bo cîhanê rawestana xwe li hember van ramyariyên şovenîst ên zeptkar nîşan didin. Di vê demê de, em dibînin ku ev hovîtiya lêdaneke li mirovatiyê û hemû raman û zagonên şaristaniya ku bi xebata hemû gel û netewan hatiye avakirin.

Careka dî em piştgiriya xwe ya bê sînor bi têkoşîna gelê Kurdistanê ya dadmend re, bi hemû basikên tevgera netewî re diyar dikin, ewên ku rêberiya xebata wî dikin û em bang li hemû hêzên demokrat û yên pêşverû di herêmê û cihanê de dikin, ku dengên xwe tev yên me bikin û bi zexmî li dij ramyariya tunekirina netewî ya dermafê vî gelê qehreman derkevin, ev gelê ku bo azadî û serxwebûna xwe dixebite.

1-Partiya Zehmetkêşanên Kurdistan
2-Eniya Gelêrî ya Rizgarkirina Filistînê-Xarkov
3-Sazmana Karê Komûnîst li Libnanê
4-Partiya Sosyalîsta Kurdistan-Iraq
5-Yekîtiya Niştîmanî Kurdistan
6-Partiya Demokratî Kurdistan-Iraq
7-Partiya Demokratî Kurdên Sûrî (El-Partî)
8-Partiya Gel ê Demokratî Kurdistan
9-Yekîtiya Xwendekarên Welatparêzên Kurdistan-YXWK
10-Partiya Çepê Kurdî-Sûriye
11-Piştgîrên Eniya Rizgariya Netewa Kurdistan-ERNK
12-Serbixweyên Niştîmanperwer ên li Bajarê Xarkov
13-Xwendekarên Komara Erebî ya Yemenî-Xarkov

Kurdayetî û baweriya Kurd

Cotkar

Pêwiste ku em bînin ber çavan, ku gelê Kurd baweriya xwe yekemîn, bi ax û azadiya Kurdistanê aniye, lê belê azadî û serxwebûna Kurdistan jî her gavê sext û dijwartir buye.

Di dirêjahiya dîrokê de, ji demeka kevin vir ve, gelê Kurd seriyê xwe bo armancên neteweyî rakiriye û Kurd, bi gotina ''Kurd'' serbilind bûne. Ev serbilindî, lê ne bi nirxe, ji ber ku serbilindiyek bê lêkolîn e. Mirovên Kurd, pir caran weke Tayrê Tawus, seriyên xwe radikin, dûvên xwe dirêj, pehn û rengîn dikin. Dixwazin xwe bidin naskirin, ku çêtirîn tayr ew in, xurttirîn tayr ew in. Lê rastî ne wusa ye. Rastî, di kar de tê xuyakirin. Rastî, di nexşên bi zanistî de tên xuyakirin.

Ger mirov dîroka Tirkan bîne ber çavan, mirov dibîne ku hema di salên 1923'an de, rastî Tirk ketine nava rewşeka nebaş. Em gişt dizanin, Îslamî ne ji bo hundakirina gelan peyda buye, ne jibo koletiya mirovan amade buye. Îslamî, ji bo azadiya gelên Erebî derketiye. Ji bo mejî ji hovî û sextekariyê bişu, peyda buye. Ji bo parastina sûdên rûmetiya mirovan di nav gelên Erebî de, Îslamiyetî damezirî. Lê mixabim! Dîsa jî Ereb û paşê jî Tirk, man di hovîtiya xwe de. Di dawiyê de, mehrevanî û mirovayetî, pepukî û bendewarî, xîzanî, belengazî bû para me Kurdan, di warê olî de. Îslam di demekê de derket, ku gelên Erebî di rewşeka xirab û nezanînê de bûn. Ji ber malbatî, êlî, eşîrvanî û nezaniya civatê, civata Ereban di rewşeka pir kevneperest de bû. Lê ji alîyekê jî, xebatên zanistiyê û lêkolînê di nav Ereban de bi dijwarî hebûn. Piraniya êlên Ereban, koçer bûn. Her rojê li herêmekê bûn. Baweriya wan bi hêza Xwedê kêmbû. Gelê li Erebîstanê û li derdorên wê, gava ba û birûsk didîtin, ji xwe re heyîrî diman û seyr dikirin. Lê gava ku toz û telaz radibû û weke stûnekî dirêj û bilind jî dibû, ew difikirîn. Tê digihîştin, ku hêzeka dijwar heye, lê ev çiye? Bersiva vê, bi wan sext û zor bû.

Vê rojê em dibînin, weke me li jor jî gotî, mirovayetî û pepukî, bendewarî û nepêşveçûn bûn para me Kurdan.

Nexş û rêçên zanistiyê rê ji me re vedikin û didin xuyakirin, ku **''Hêjarî dayika zanistiyê ye!''** Ev rast e, gava mirov bi pêwistî karekî bike, mejiyê xwe bi şev û rojan bi wî karî bixebitîne, heya ku xwe li ber wî karî xwe bigihîne azadiya xwe. Reya karê li vê cîhanê, bi vî awahî bi derfet e. Pêxemberê Îslamê jî wusa kiriye. Ew karên sext, ku Erep bi wan radibûn, kuştina keçikên nuh dihatin dinê û pir karên bêrûmet, Îslamiyetiyê derxistin û Mihemed di dawiyê de karekî pir bi rûmet ji bo gelên cîhanê birêvexist. Ez naxwazim bi dirêjî li ser vê xalê binivisînim. Lê ez eşkere dibêjim, di destpêka derketinê de, rêça Îslamiyetê ne rêçeka şaş bû. Mirovan di koletiyê de nedihîşt. Heke ne wusa bana, yên nola Bîlalê Hebeşî dernediketin û nedibûn bagêrê Mihemed Pêxember û heya niha mirov, li ser rêça wî nediçûn.

''Hingiv wusa, nivîşk wusa ye hevalno!'' Heke nêrînek, an zanistiyek ji hundurê gelekî neyê holê, ew gel wê bê çav bimîne. Weke mirovên kor, ew gel wê li dû tariyê here. Pêwiste ku dîtineka zanistî û ramyarî ji hundir me Kurdan xweş derkeve. Ez bawerim, heke rewşenbîrekî biyanî, Emerîkanî an Almanî li ser rawşa Kurdan an li ser olê Îslamî binivisîne, wê ji pir karên çewt re derbas bibe. Ji ber ku, weke ku me reça Îslametiyê nasiye, Îslamî ji bo civata Ereban, berî her tiştî ji bo wan derketiye holê. Tenê ew çêtir pê dizanin.

Îngilîz û Frensiyan, bi biryara xwe, Kurdistan parvekirin û kirin pênc parçe. Ji salên 1916'an û 1917'an heya niha, gelê Kurd ji gelek koçberan re derbas buye. Komara Mihabad, serhildanên Şêx Seîd, Seyîd Rêza, Barzanî... Giştî hatin vemirandin, bi rengekî hovî û dilreşî.

Di nav me de, ramanên din hene, ku xebata tew rind ji aliyê van ramanan tê parastin.

Ez dixwazim tiştekî bînim ber çavan: Dema ku rewşa Ereban kete nav rewşeka nebaş û ber bi hundabûne ve çûn, Ereban bang li hev kirin û civateka neteweyî bestîn. Alîkariya hev kirin. Ji aliyê din, xem nebû ku berê bi şora cîhadê û dûre jî bi şora birayetiyê em xapandin! Civata Ereban a neteweyî, çi caran li ser hovîtiya li ser gelê Kurd xwe nelivand û qirkirina gelê Kurd di hersê dewletên mêtinger de, gelek bi kêfa Ereban dihat.

Di şerê Îran û Iraqê de, dewletên Îslamî xwe li hev civandin û pêwendî bi hev re danîn, ji bo rawestandina şer. Vaye cîhan û gelên cîhanê tev dizanin, ku Kurd cara duwemîn e, bi şêweyeka hovîtî tê sohtandin li Iraq û Tirkiyê. Li dewletên din jî, her rojê mafên Kurdan tên xwarin. Min çi caran nebihîstiye, ku civata Îslamî ya bawermendkar, karên Ereb, Tirk û Farisan çewt dîtiye. Ew xwe kehr û lal kirin, gava çend dewletên nola Emerîka xwestin Iraqê tewanbar bikin. Lê dewletên Ereban, di serî de jî Erebîstana Suudî, li dij vê biryara van dewletan derketin û êrîşek birin ser van dewletan.

Wusa tê xuyakirin, ku hemû dewletên Îslamî naxwazin gelê Kurd weke gelên cîhanê bigihe mafên xwe. Lê birayên me, koma Kurdên Îslam, dixwazin Selahaddînê Eyyûbî vegerînin ji bona ku dewleteka Îslamî ya azad bidamezirînin, weke ku yên heyin nebesbin!

Ma birano, ev civata Îslamî ya Ereb, Tirk û Faris pir bi we xweş e? Ma hun nizanin gava ew bikevin tengaviyê de û Kurd hebekî xurtdibin, di nava xwe de peymanan li dijî neteweyî Kurd diafirînin?

Rastî hedera me Kurdan pir heye. Kurd dibêjin; **''Destê ku tu nikarî gezkî, maçî bike!''** Heya niha destê çuqas destelatên teres hatiye maçkirin? Me çuqas seriyên dijminên xwe mezin kirine? Belê ev pirs bi xwe ne, tiştê ku gelê Kurd dirawestîne.

Lê dîsa jî gelê Kurd netevizî. Li hêviya ramaneka xurt ma. Gelê Kurd niha, pir baş dizane ku çi gav di bîreka zanistî û hêja de heye. Ev raman û bîr jî ketiye ser reya xwe. Vaye xortên me roj bi roj dengê xwe bilind dikin. **Partiya Karkerên Kurdistanê** roj bi roj xurttir dibe. Di demeka pir kin de, vê partiyê dîroka Kurdistanê serûbin kir. Pişta zordarên Tirk û Ereb şikand. Baweriyeka bi zanistî û herî rast danî pêşiya neteweyê Kurdistan. Ma rastiyek ji bo hemû tevgerên Kurdî ku xwe tevlî vê xebatê bikin. Ji ber ku rêçeka zanistiyê, di mejiyê her Kurdekî de hatiye kolandin û afirandin. Girîng e, ku hemû serok, serokên tevgerên Kurdî bi dilekî pak û bi şêweyeka zanistî xwe bihevxînin, pêwendiyan bi hevre deynin holê. Bila em bînin pêşiya çavên xwe: Vê rojê hemû hêzên li cîhanê vî tiştî dikin. Heya koma Ewrupî jî pêwendiyên xurt di nava xwe de amade dike, bazarekî dewlemend ji xwe re dadimezirîne. Li Afrîka jî civat xwe digihînin hev, xebata xwe bi hev re pêşve dibin. Gelên cîhanê dixwazin bi hev re karbikin, lê Kurdên me dixwazin otonomî? Daku Kurd şerê hevûdu bikin!

Niha PKK, şerekî bi rûmet li dijî dewleta Tirk bilinddike. PKK, dîroka Tirkan ji kevnariyê heya Kenan Evren xwendiye û şîrove kiriye. Tirkan bi xêra olê Îslamî, gelên Rojhilata Navîn 400 salan kiribûn bin destê xwe. Bi sextekarî, talanê birêvexistin. Gava gel bi xwe hesiyan, ku ji aliyê Tirkan tên xapandin, li dijî Tirkan rabûn. Tirk bûn mirovên nexweş, Turanan dest ji Îslamê berdan û xwe avêtin nav koma Ewrupî.

Baweriyeka xurt bi min re heye, ku şerê PKK tu caran nayê rawestandin. PKK, wê şerê xwe berdewam bike û Turanan bixe nav tengezariyeka gelek mezin. PKK wê aloziya mêtingerên Tirk xweş kûrbike, û veca, heke Kurdên me jî zû bi xwe bihesin û destên xwe dirêjî hev bikin, xebata gelê me wê bi hesanî xwe bigihîne serxwebûna Kurdistanê û azadiya gelê Kurdistanê.

Parlamentoya Almanî xwedî li gelê me derdikeve (!)

Cankurd / 1988

Li ser daxwaza partiya Die Grünen (keskan), axiftinek roja 21.9.1988'ê di parlamentoya Almanî de, li ser bikaranîna gazê û zordîtina Kurdan peyda bû. Em dikarin bêjin, ku axiftina wan, ji **"ser ve tît û mît e, bin ve qûnê rût e."** Lê dîsa jî girîng e, ku em carekê li ser wan axiftinan biwestin û ji xwendevanên **Berxwedanê** re diyar bikin, ku partiyên Almanan ne ji ber ku dilên wan bi gelê me hatine sohtin, lê ji ber ku gelê me bi fabrîkayên wan tê qelandin û birajtin û tirsa wan mezin e, ku teviya cîhanê dij wan derkeve, lewma di gotînên xwe de, partiyên parlamentoyê ên ku li ser tiştekî nagihin hev û din, bi hevre gihan bîr û baweriyeka girîng û mukum. Ev bîr û bawerî jî, ji aliyê Dr. Osswald (SPD) ve, li dawiya peyvan hat lêvkirin û teviya endamên parlamentoyê, bi hev re dan çepikan, mîna ku dixwazin yekbûna netewa Almanî di pirsa gelê me de bînin ser zimên. Bîr û baweriya, ku dibêje: "Dewleteka Kurdan ya serbixwe, bêguman xeyal e, lê divê hemû welatên, ku têkilî pê re hene, bipejirînin, ku bo hindikiyên nav xwe de, mafê otonomî û xweparastina çandeyî hebe."

Di rapora stenografî de, ya ku di bin hejmarên "11/93-plenarprotokoll" de hatiye belavkirin, axiftinên endamên parlamentoyê li ber çavan in. Kesên ku gotinên xwe kirine ev in:

Shily û Dr. Lippelt ji Grûnen; Duve, Zumkley, Gansefort û Dr. Osswald ji SPD; Dr. Hamm-Brûchler xanim ji FDP; Dr. Abelein, Lamers ji CDU-CSU; Schaefer, wezîrê dewletê.

Gava em li van navan binêrin, emê bibînin, ku 4 kes bi navê SPD axifîne. Ev jî diyar dike, çuqas vê partiyê bala xwe daye ser pirsa Kurdî. Lê ji ber ku me berê û bi taybetî di **Berxwedan**, hejmara 64'ê de rista sosyal-demokratan di tevgera neteweyî de daye nasîn, lewma em îcar hespê xwe pir najon ser wan û emê tenê li ser van axiftinên "dij gazê û pêketina Kurdan" biwestin.

Partiya Keskan, bi rastînî li dijî gazê derdikeve, ji ber ku eve karekî bingehîn e ji ramyariya vê partiyê. Daxwaza lêkolînê di têkiliya fabrîkayên Almanî de tîne ser zimên û hêvî dike, ku sermîriya Almanî, mîna endamekî di Yekîtiya Netewan-YN de, rista xwe bileyze, bo şiyandina nûneriyeka navnetewî bo lêkolînên ser gazê di Kurdistanê de.

Di vir de ji me re diyar dibe, ku ev partiya jî bi bangeşiya faşîstên Iraqê hatiye xapandin. Ewa ku dibêje: "Çi pêdivî (hacet) nîne, ku mirov van lêkolînan çêke, ji ber ku gaz bikar nehatiye." Eger ne wilo ye, bo çi yên Kesk dixwazin, ku nûneriyeka navnetewî biçe lêkolînan bike? Ma ne yên Kesk jî bi xwe gotine, ku Iraqê van çekan bikartîne? Ma wê herin li çi bigerin û çi bînin ber çavan? Ma her tişt ne xweya ye? Her kes nizane, ku Iraqê ev karê hovî kiriye an na? Ma Helebçe çavên cihanê tijî hêstir nekirine û dilê hemû mirovan nesohtiye? Ma nûneriyeka navnetewî, gava biçe Kurdistanê, wê bigihe rastiyeka din?

Hemû cîhan dizane, ku Iraqê çekên kîmî dij Kurdan û dij leşkerê Iranê bikaranîye. Yekîtiya Netewan, rojnameyên ku xwe bi nûçeyên der ve mijûl dikin, televizyon û heyanî wan rojnameyên ku ramyarî, bîr û baweriyên Keskan belav dikin, mîna "Tageszeitung", vê yekê xweş dizanin û li ser jî gelek caran nivisîne.

Li ser vê bingehê, mirov dipirse; bo çi yên Kesk dixwazin nûneriyekê bo lêkolînê bişînin Kurdistanê? Bi mebesta derxistina rastiyeka, ku berê li ber çavan e? Rastiya ku mîna tava rojê diyar e û hêstiran bi çavên mirovan dixîne.

Shily, ji yên kesk, dibêje:

"Divê em kar bikin, ku alîkariya mirovî bêtin kirin. Divê em xwe bo mafê mirovan û ji bo **mafên çandeyî yên Kurdan** bidin xebatê, da ku em mîna hevalbendên zordarî nemînin. Çareyeka pêşdemî, li gor bîr û baweriya min, divê bêtin xwestin. Pêwiste bo Kurdên wê herêmê, şêweyekî otonomiyê pêkbê."

Piştre, firehtir li ser vê pirsê diaxife û dibêje:

"Pêşniyara min a dirust eve, ku di YN de nûneriyek, parastanên Irak, Îran, Tirkiyê û Suriyê û bêguman para nûnerên gelê Kurd jî têde hebe, bêtin avakirin, bi mebesta şêweyê vê otonomiyê bêtin peydakirin"

Li vir, nûnerên partiyên SPD û Kesk, bi germî didin çepikan.

Li ser vê gotinê, pêdivî nîne, ku em pir biwestin, ji ber ku herdu partiyan (ku pir hindik ji hev hesdikin) gotina Shily pejirandine, gava bi hev re didin çepikan.

Nûnerê partiyên CDU/CSU jî (piraniya sermîriya dewletê bi dest van de ye), di axiftina xwe de li dijî çekên kîmî derdikeve û di pirsa gazê de piştgirtiya Shily dike. Dibêje, ku "gava mirov li pey dîroka Kurdan bikeve, wê bibîne, ku ew mîlletek in, ku dîroka wan dîroka zordîtinê ye. Ev jî bêguman, ji ber ku, wek tê bîra min, di hundir sê dewletên netewî de dijîn, lê hema ev di Suriyê de jî hene, ev bo min tiştekî nuh e."

Li vir hinek ji SPD û ji yên Kesk bang dikin:

"Di pêncan de!"

Û dibîne, ku Kurd ne gelekî asar e û bêguman şaşiyên wan jî hene, gava **xwestin hodeyekê ji pevçûna dijminên xwe bibînin û ev bû sedemek, ku Iraqê tola xwe li wan hilda.**

Bi rastî mirov nizane çi li ser van nûnerên parlamentoyê bibêje. Wek em dibînin, nûnerê du partiyên mezin li Almanya, hîn nizane Kurd li ku derê hene û li ku derê tune ne.

Gotina wî gava li ser şaşiyên Kurdan dipeyive, gotina faşîstên Iraqê ye, ji ber ku ew dibêjin: "Me Kurd li ser xiyaneta wan ceza kirine."

Ew jî mîna Shily li ser otonomiyekê dipeyive, lê dibîne ku dem jê re pêwiste û wê zehmet be, ku pêkbê, lewma pêwiste mirov li ser mafê ramyariya navnetewî daxwazên xwe avabike: Mafên mirovan û mafên danîşvanan bo Kurdan bixwaze û divê mirov van ji Irak û ji welatên din bixwaze.

Piştî axiftina wî ya dirêj, endamên hemû partiyan ji wî re didin çepikan.

Li vir em dibînin, ku du tiştên gelek nebaş di gotina wî de veşartîne:

1. Sûcê Kurda ye, ku Iraqê wan bombekiriye, qirkiriye û ji welêt derkiriye, ji ber ku ew bûne hevalbendên Îranê.

2. Ne girîng e daxwazek niha bi cih bê, ji mafên mirovan pê ve, mîna bo danîşvanên din ên Iraqê. Ev jî pirsa netewî ya Kurdan bin cil dike.

Lê dîsa jî SPD û yên Kesk ji wî re dan çepikan.

Piştre, mirovê SPD ê ku bêhtir têkiliya wî bi Kurdan re hebuye, bi dirêjî li ser gazê û pêketina Kurdan diaxife. Dawiyê dibêje, ku "pêwiste mirov bigihe ramyariyeka Ewrupî û belkî di hundir çarçiva YN de li ser 'Mafê çandeyî yê xweyî bo Kurdan' pêkbê." Dibîne, ku "ew jî wê zehmet be, çiku her kesê carekê xwe bi pirsa Kurdî re mijûl kirî, dizane, çuqas ev tevlîhev buye. Lê dîsa jî divê em bêguman ji Tirkiya nêzîk em bixwazin, ku bihêle Kurd bi zimanê xwe biaxifin, Kurd nivîsarên xwe bistînin û dîroka çandeyî ya teviya netewekî wilo bi hesanî neyê bin cil kirin, mîna ku ev gel bi carekê tune be."

Li vir nûnerên hemû partiyan didin çepikan.

Dr. Hamm- Brûchler xanim ji FDP, bi dirêjî li ser bikaranîna çekên kîmî û hovîtiya leşkerê Iraqê axift û giha encamekê, ku divê parlamentoya Almanî efuya giştî bo Kurdan ji sermîriya Iraqê hêvî bike. Ev jî li gor gotina wê, xaleka pir girîng e, ku kesên penahbûne kanibin dîsa vegerin û ji çi pêketinên din netirsin. Piştre jî dixwaze, ku pêwiste kesek bo nîjad, reng, netew, ziman û baweriyên xwe neyê girtin û lêdan li wî nekeve, mafên mirovan bo hemuyan hebin. Lê li ser daxwazên netewî yên gelê Kurd tiştekî nabêje. Ne serxwebûn, ne otonomiya ling şikestî û ne jî xweparêziya çandeyî mîna komeka mirovan ya serbixwe.

Lê dîsa jî endamên hemû partiyan bo wê xanimê didin çepikan.

Em dibînin, hemû axiftinên ku di wê rojê de hatine ser zimên, şêweyekî ramyariyê, bêguman di çarçivekî de ne, ku **"ne gur birçî bimîne û ne jî pez qir bibe."** Ev jî, di dîrokê de ramyariya welatên sermayedar, polperest, kedxwar û dijgelan e.

Bo me Kurdan, roj bi roj xuya dibe, ku herkesek li ser otonomiyê dipeyive. Faşîstên Iraq û Tirkiyê jî, ji van leyistokan ne dûr in.

Gelo welatên sosyalîst û pêşengiya wan Sowyetistan, welatên sermayedar û di pêşiya wan de USA, welatên Ewrupî û gelekê din jî otonomiyê bo Kurdan dipejirînin, lê dîsa jî tiştek naçe serî, bo çi?

1- Ji ber ku ew dizanin, daxwaza gelê Kurd ne otonomiye.

2- Hêzên ku otonomiyê dixwazin, di nav gelê Kurd de roj bi roj jar dibin û nikanin daxwaza xwe biparêzin. Ne bi terzekî ramyarî û ne jî bi şoreşîn.

3- Hemû hêzên ne Kurd, ên ku bo Kurdan otonomiyê dixwazin, ne ji dil ve vê yekê dibêjin. Lê her carekê, dema Kurd bi hezaran tên qirkirin û bi sedhezaran ji cih hildibin, dixwazin hindekî me bi gotinên xweşik razî bikin û gelên xwe jî bixapînin. Eger ew ji dil dibêjin, ka heya niha çi pêkhatiye? Çima pêknayê?

4- Van hêzên ku dostaniya xwe car-car nîşan didin, li ber lişt û berjewendiyên welatên xwe jar dibin û nikanin xwe di ser wan liştên aborî re biavêjin û xwedan li mirovatiyê derkevin.

Wilo ji me re tenê çareyek, reyek û daxwazek netewî dimîne; ew jî **serxwebûn bo Kurdistan.** Ji vê pê ve rê nînin û daxwaz jî ji vê kêmtir xiyanet e û me dixîne dav û kemendên dijminan û hêdî hêdî pirsa me, xwîna ku bi sedan sal hatiye dayin, hêstirên dayikên şehîdan, tev li arê diçin û mafên me yên netewî hunda dibin.

Eger otonomî rast be, baş û dirust be û nebe hengenek li pêş serxwebûna gelê me, kesekî bi hiş û dilsozê gelê xwe, ne li dij e. Lê em tev dizanin, ku otonomiyeka wilo di welatên mîna welatên Kurd têde îro bindest in, mîna xewn û xeyalê ye. Lewma em, yên ku xwe dilsoz dibînin li dij otonomiyê ne û her xebateka me divê dij be. Ev du car in, di 20 salên dawiyê de me diqelînin, me qirdikin û dixwazin navê me ji cîhanê rakin. Hîn jî hene otonomiyê hêvî dikin û jê re bi hezaran xebatkar û pêşmergeyan didin kuştinê.

Divê em vê rastiyê çi caran ji bîr nekin, gava yekî mîna Shily an wekî Duve dipirse. "bo çi hûn dijî otonomiyê ne?"

Hevpeyvînek li gel karkerekî Kurd

Weke em dizanin, li Ewrupayê bi sed hezaran karkerên Kurd di karxanan û fabrîkên kedxwaran de kar û xebatê dikin. Ji wan hene bêhtirî 15 salan xebitîne, lê dîsa jî rewşa wan a diravî, civakî û netewî nehatiye guhartin. Di vê hejmara **Berxwedanê** de, em hevpeyvînekê li gel Kurdekî navsalî, welatî û xebatkarekî fabrîkanê kevin dikin, ku xwendevanên me yên li Kurdistanê wê rewşa mirovên me yên di metropolên Ewrupî de binasin.

—Birayê delal! Tu ji kîjan aliyê Kurdistanê hatî, çi demê û ji ber çi?

—Di sala 1973'ê de ji bakurê Kurdistanê hatim e, ji ber ku jiyana welêt, tenê zilm û zor û birçîbûn e. Bêkarî, ji xwe ne heweceye, ku ez bêjim. Her kes bê kar e û betal e, an jî di gundê axan de, di bin darê zorê û bênamûsiyê de têtê perçiqandin.

Ji ber van tiştên li jor hatine gotin, min welat tevlî zar û zêç, bav û dê, dost û hevalan berda.

—Te çi kar li vî welatî kiriye û rewşa te û mala te çawa ye?

—Kîjan kar zor û gemar e, em karkerên biyanî dikin. Zordestiya li welêt berçav bû. Me baş dizanî, lê li vî welatê emperyalîst zordestî bi dizî dibe û keda me karkeran tête dizîn. Gava mirov ne hişyar be, nikare vê zordestiyê bibîne.

Min ciwaniya xwe di karê karxanan de derbaskir. Meh bi meh zarokên min bi keda min dijîn. Kîjan mehê ez bikevim, zarokên min wê birçî bimînin.

—Hikariyên xerîbiyê yên hundurî li te çêbûn? Te jiyana vir çawa dîtiye?

—Hesreta welêt û zarokên min, ku ez û zarokên xwe bi hevre najîn, lewma jîna vir ji min re wek zîndan e. Jîna vir mîna ya sewalan e.

—Weke tu jî dizanî, piştî hatina cunta faşîst ser destelatiya Tirkiyê, gelek mirovên me yên xebatkar û şervan hatin girtin, îşkence kirin, kuştin û wendakirin. Hikarî posîdeya vê yekê li karkerên ku li derveyî welêt dijîn, çi bû?

—Mirov dikare karkeran bike du par. Ji ber ku parekî karkeran bi îdeolojiya dewleta Tirk dijî û ji ber ku nikane wê ji ser hev derxîne. Hebûn û meziniya dewletê di serê wan de ye. Ji wan e, dewleta Tirk her tişt e. Lê para din, têgihiştiye jîna mirovî ji ber vê dixwaze wê kedxwariyê ji ser xwe rake. Lewma dilê wî bi wan şervanan re ye û bi wan re dijî. Zilma dewleta Tirk dixebite û pir pê diêşe. Ez bi xwe yek ji van im û heya dawiya jîna xwe jî, di vî şerî de me.

—Têkiliya we karkerên Kurd bi yên Ewrupî re çawa ye? Hun û karkerên Tirk bi hevre çawan in?

—Jiyana kerkerên cîhanê yek e. Ji hemuyan re yek e. Çuqas em biyanî bin jî, kedxwar nikanin me ji hev cuda bikin. Jiyana me û karkerên Tirk jî yeke. Têkiliyên me bi hemû karkerên cîhanê re hene.

—Serhildana gelê Kurd, di bakurê Kurdistanê de, hêviyeka mezin da me tevan. Faşîstên Tirk nikarin ê din çerxa dîrokê hertim bervajî bajon. Gelê me yê ku li Ewrupa belav û penah buye, bo vê serhildanê çi daye? Çi piştgirtî jê re dike?

—Bi taybetî hatina cunta Tirk a faşîst ji bo kedxwariyê ye. Her çuqasî keda karkerên Tirk dixwe jî, belê armanca wê ya mezintir mêtina Kurdistanê ye. Lê dîrok ji bo wê reş e, tariye. Wekî ku tê xuyakirin, ji bo karkeran û gelên bindest, di sedsala bîstan de tîrêjên rojê li her derî şewq dane û tîrêjekê jî xwe jê berdaye Kurdistanê. Baweriya min ewe, ku em karkerên Kurdistanê di Rojhilata Navîn de, vê zincîrê bişikînin. Ew têkoşîna ku ji bo me li welat tê kirin, em dengê wê li cîhanê belav dikin. Bi diravî û her awakî ji wê re alîkariyê dikin.

—Weke em dibînin, li Ewrupayê gelek zordarî û tengahî tên ser tevgera netewî ya gelê me. Gelo gor bîr û baweriya te, ev ji ber çiye û armanca van zordaran çiye?

—Ji ber ku dewleta Tirk girêdayî dewletên emperyaliye, talankirina Kurdistanê, ger çuqas bi dest dewleta Tirk da be jî, dewletên emperyalî têde paydarîn. Ji bo ku ev talan ji dest neçe, bi dewleta Tirk re, li hember şoreşa me disekinin û şer dikin. Hin bi ramyarî û hin jî bi çekdarî.

Wekî ku tê xwuyakirin, îro şervanên Kurd di binê zîndanên Ewrupayê da ne, ji ber vê yekê.

—Hêviya te di vegerê de heye? Eger tu niha li Kurdistanê bana te yê çi bikira?

—Ji sala 1980'ê ve, roja ku cunta faşîst hatiye, ez neçûme welêt. Lê hêviya min her roj û her dem li vegerê ye û her çuqasî dereng be jî, ezê vegerim welatê xwe. Lê tu dipirsî, "Tu niha li wir bana te yê çi bikira ?" Ji min ve du tişt têne xwuya kirin. Mirov, an wê xwe bavêje hembêza dijmin, an jî wê şer bike. Bi kesaniya min, tu caran bîr û baweriya min bi dijmin nayê. Mirovê zana û bi namûs, xwe navêje hembêza dijmin, lê mirov dikare her û her di şer de beşdar be.

GAV BI GAV XAKA KURDISTAN

Êrdimeka nîştiman a ku buye warê bajarvaniyê

MÊRDÎN

-IV-

Xwendevanê me heval **Emer,** *ji bo qunçika* **"Gav bi gav xaka niştîman"**, *nivîsa jêrîn a li ser hin derdorên êrdima Mêrdînê ji bo me şiyandiye. Em jî nivîsa xwendevanê xwe diweşînin û daxwaza me ewe, ku xwendevanên me gişt haydariyên vê nolê ji me re bişeyînin.*

Sêçiva Mistbîn-Midyad û Hezexê

Abdurrahman MOTOR

Di sêçiva Mistbîn, Hezex û Midyadê de, lê li ser axa Mistbînê li dêmenên **Çiyayê Bagokê** gundekî bi navê **Marînê** heye. Dîroka vî gundî gelek kevn e. Di nava gund de gelek avahiyên kevnare hene û piraniya wan dêr (kilîse) in. Li aliyê bakur hinde hêtên bircan bilind dibin. Di nav wan de jî gelek şikeft û hinde qulik hene, ku ji bo şer ristekê dikarin bileyizin. Ev gund, di demên kevn de, navenda bajarekî bû. Avahiyên kevnare, endiz û berhemên dîrokî tevlî bedewiya Çiyayê Bagokê, rewşeka turîstîkî didin gundê Marînê.

Li ser gira bilindtirîn a Çiyayê Bagokê, kavilên **Dêr Xezal** hene. Di nav van kavilan de çar max hene, ku rê dibin şikeftên bin erdî. Herweha li ser dêmênên Çiyayê Bagokê gelek rez hene, ku dora wan bi hêtên kevnare hatine zivirandin. Di nav rezan de hinde kokenî û bîrên avê hene, ku di tehtan de hatine kolandin. Di mehên havînê de, gava ku germiya havînê dadikeve û gundiyên derdorê ji vir dibuhurin, ava xwe ji vir vedixwun û birçîbûna xwe jî bi berhevkirina fêkiyên kuvî ji holê radikin.

Bi destpêka mehên havînê, xêr û bêrên Bagokê jî zêde dibin. Hinde hişîniyên li Bagokê ev in: **Sunim, tirşok, lavik, kereng, tolik** ûhw.

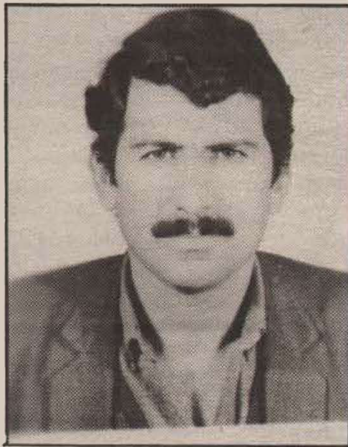
Li vê derdorê hinde kavilên bi navê **Xirbikê Cinatan** hene. Xirbikê Cinatan di demên gelek kevnar de hatiye avakirin. Bi kevirên bê kisl û gêç (xerç) hatiye avakirin. Dirêjahiya hinde keviran, biqasî 2 metran e. Li derdorê, bêhtirî 100 avahiyên kevnare hene. Di nav van avahiyan de jî nêzîkî 20 bîran hene, ku bi helîna berfa zivistanê tijî av dibin. Di mehên havînê de şivan, keriyên bizinan tînin vê derê û ji van bîran wan av didin. Bi sedan keriyên bizanan ava xwe ji vir vedixwun, lê dîsa jî ava di bîran de tucaran naqede.

Sê kîlo-metre dûr ji Xirbikê Cinatan, kavilên **Xirbikê Ramê** hene. Ev jî gelek kevnar in. Li vir bîrekî gelek kevin ê bi navê **Ramê** heye, ku kavil jî navên xwe ji vê navê digirin. Li Xirbikê Ramê gelek şikeft û qulikên kevn hene, ku di demên şer (cengê) de hatine avakirin. Her di vê derdorê de, li ser bandevên gireka bilind, kavilên kelehekî dîrokî li şûn mane. Gundî dibêjîn van, **Keleha Xetimê**. Ji binê kelehê, ji nav latên sert av dize û diherike. Ev av, di mehên havînê de jî zuwa nabe. Keleh, ji kevirên bi kilsê hatiye avakirin. Keleh, bi du hêtan hatiye zivirandin. Ji bo çuyin û hatinê, tenê deriyekî kelehê heye. Hêtên kelehê hîn nehilweşîne. Li nêzîkî deriyê kelehê, kuleyen natirvanan hene û li dora wan jî hinde kozik hatine kolandin. Ev gişt, hîn nehilweşîne û mirov dikare bêje, ku mîna xwe mane. Di hundurê kelehê de jî hinde avahiyên nehilweşîne, tên dîtinê. Li ser kevirên li dora kehniya avê û kevirên kelehê, nivîsên kevn hene.

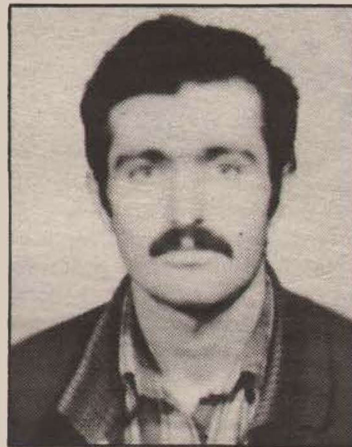
Weke ku gundiyên derdorê dibêjîn, gava ku artêşên Îslamî hatine Kurdistanê, vê kelehê hilweşandine û qulibandine kavilekî. Herweha di domana vê êrîşbazî, talan û dagîrkariyê de, serekê eşîrekî Ereban ê bi navê **Xetimê Tayan**, domanekê di vê kelehê de bicihbuye û maye.

Li nêzîkî kelehê, komek ji şikeftan heye. Bi navê **Şikeftên Zirikan** tên nasîn. Hejmara şikeftan, ji sedî behtire. Di navbera gundên **Mitvên** û **Zirikê** de girekî 1.000 metren dirêj û 500 metran bilind heye. Di binê girê de jî şikefteka gelek mezin heye. Weke ku mirov ji mîtolojiyekê derdixîne, gundiyên derdorê dibêjin, ku li gundê Mitvên dîkek berdane şikeftê, dîk ji gundê Zirikê derketiye. Ev şikefta mezin û dirêj, bi navê **Kûna Aftaran** tê naskirin.

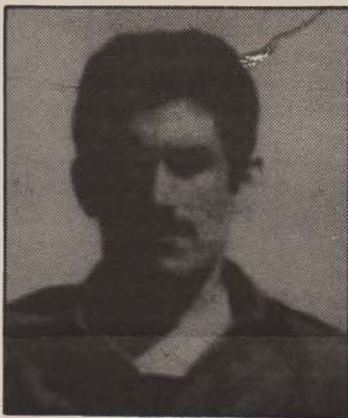
Niha **Xirbikê Cinatan, Xirbikê Ramê, Mitvêna Xwar, Banê Geliyan, Kelehê Zirikê** û **Kelehê Xetimê** yên Dawud Axa ne. Ev axayê cehşok, xwedî li hemû van berhemên dîrokî derdikeve û ji xwe re dike dêrînên (malê) bavê. Bi vî awahî ev axayê 60 salî, buye axayekî dewlemendtir ji hemû kesên êrdimê.

Hasan CABADEK

Alî SEVÎLGEN

Mehmet SEVÎLGEN

Alî KAYA

Herweha li dora Bagokê hinde deverên bi navên **Berhokê, Pelê Şûwê, Xasa Tuwê** hene, ku ev jî bi şikeftan hatine xemilandin. Niha li kêleka van şikeftan, hinde avahiyên nuh jî hatine çêkirin. Zivingên bi navê **Şewlikê** û **Epşê** li vir avabûne. Li Zivinga Epşê hinde avahî û hêtên bircan hene, ku ji bajarvaniyên dîrokî li şûn mane. Li vir tiştekî taybetî jî heye, ku bala mirovan dikişîne ser xwe. Bi nêzîkahî li ser erdekî hezar metre-kare, li başûrê Zivinga Epşê, darên **Giwîjan** hene û ev dar dîmenên çê û bedew didin derdorê.

Li jêra Kelehê Xetimê ziyareteka dîrokî heye. Ziyaret, di navbera vê kelehê û gundê **Şuşaniya Xwar** dimîne. Li dora ziyaretê 2 gir û daristanek hene û ji vê daristanê heya niha darek tenê jî nehatiye birrîn. Ev ziyaret, ji hêla Kurdên Êzîdî bi navê **Şebil Kasim** dihê navdan. Piştî ku meha Nîsanê dawî dibe, roja 1'ê Gûlanê mirov xwe li vê derê komdikin û hinde şadîmanî, dîlan û zêwik dirustdikin; govend tê kişandin, stran û lawje tên xwendin û xwarin û vexwarinên bêbetî pêşkêşî hevûdu dikin. Navê vê pîrozkirinê jî, **Cejna Xilmetê** hatiye danîn. Kurdên Misilman jî, vê ziyaretê pîroz dinasin û hirmeta xwe pêşkêşdikin. Misilman jî dibêjîn goristana Şêx Kasim, goristaneka pîroz e. Gava gundiyên derdorê ji ber tiştekî sund dixwun, navê vê goristanê hildidin û bi serê Şêx Kasim sunda xwe dikin.

Kavilên gundê Dara li nêzîkî Mistbînê...
Dîmenek ji gundê Dara

Li bakurê vê goristana dîrokî, 5-6 kîlo-metre dûr, avahiyeka 4 qat a dîrokî heye û bi navê **Dêr Pawê** tê nasîn. Li dora Dêr Pawê jî, hinde kavilên gelek avahiyên hûr û gir hene. Li dora avahiya Dêr Pawê jî, darekî zeytunan û du zêwên **Hinaran** hene. Hejmara darên hinaran biqasî 200 heb in. Hêzên avahiyê ji kevir û kilsê hatine rîsandin. Diyare, ku ev avahî gelekî kevnar e û dîrokiye. 365 maxên avahiyê hene. Ango biqasî hejmara rojên salekî, maxên vê avahiyê hene. Qralê ku vê avahiyê daye çêkirin, xwestiye ku 365 max di avahiyê de bên çêkirin. Weke tê gotin, qralî xwestiye, ku her rojeka xwe di maxekê de derbas bike, lewma jî biqasî rojên salekê max daye avakirin. Niha eşîra "Kurên Serhaniyan" xwedî li van berhemên dîrokî derdikevin û ji xwe re dikin dêrînên bavê.

Li ser reya Midyad û Hezexê gundekî bi navê **Qertemîn** heye. Li bakurê Qertemînê, 3 kîlometre dûr ji gund, dêreka Asuriyan a bi navûdeng heye: **Dêr Emer.** Dêr avahiyeka gelekî kevnar e. Endizekî dîrokî ya dewlemend e. Dêr Emer, bi hêtên çê û bedew hatiye zivirandin. Gelek turîstên Ewrupî tên vê derê, û avahî ji çavan derbas dikin. Tiştekî vê avahiyê hîn nehatiye hilweşandin û heya hêt jî mîna xwe mane. Tenê deriyekî dêrê heye. Di dema dagîrkariya artêşên Îslamî de, tê gotin, ku Xalîfe Emer di vê dêrê de dîlî (hêsîr) ketiye. Ev tişt, niha jî ji hêla gundiyên derdorê tê gotin.

Herweha dîsa li gundekî Midyadê, yê bi navê **Hatxê**, qesrekî bi navûdeng heye. Tê gotin, ku qralekî Fillehan di vê qesrê de dima.

Li derdora gundê **Zaxuran** jî kehniyeka bi navê **Kehniya Zerê** heye. Weke ku gundî dibêjin, ava vê kehniyê heft salan diherike û piştre jî heft salan ava wê zuwa dibe. Ev kehnî jî li ser axa Midyadê ye, lê nêzîkî navçeya Hezexê ye.

Li ser axa Hezexê jî, li aliyê başûr, ziyareteka bi navê **Girê Êlim** li nêzîkî gundên **Rîzok** û **Barimê** heye. Girê Elim pîroz tê nasîn. Herweha li gundê **Babilê** jî gelek şikeftên kevnare hene. Ev gişt nêzîkî gundê **Eynserê** ne. Weke tê zanîn, şehîdê Têkoşîna Rizgariya Netewê Kurdistan rêheval **Abdurrahman MOTOR**, ji gundê Eynserê bû. Herweha li nêzîkî Hezexê û gundên Hezexê, şikeftên **Ahlêşe, Zivingan, Mem Alan, Hespistê, Gorengê, Bîr Hesko** û **Kiwêlan** hene. Nevala Hespistê ya bi navê **"Çemê Dojehê"** jî li ser axa Hezexê ye. Ava Tîr (Dîcle) ji nava vê nevalê diherike. Niha li van derdorên ku me navê wan dayî, xanî û avahiyên nuh jî tên çêkirin.

Ziyareta **Keça Kapkezî**, ku pîroz tê nasîn, di navbera navçeyên Mistbîn û Hezexê de dimîne. Çiyayê bi navê **Girê Spî** jî li ser axa Hezexê ye. Herweha gundê **Bafê** yê kevnare jî li sr axa Hezexê li keviya Ava Tîr hatiye damezirandin. Weke tê zanîn, şehîdên me rêhevalên **Hasan CABADEK, Mehmet SEVÎLGEN** û **Alî SEVÎLGEN** ji gundê Bafê bûn. Ev rêheval tevlî rêheval **Alî KAYA** li Dihê (Eruh) di şerê li dijî mêtinger û dagîrkaran de, di sala 1985'ê de, di meha Adarê de şehîd ketin. Gundê Bafê herweha, li ser qontorên birekî **Çiyayê Cudî** avabuye. Çiya li raserî **gund** bilind dibe.

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

AGIRÊ RIZGARIYÊ MEZIN DIBE NIHA DOR HAT BAJARAN...

Di meha Çileya 1989'ê de, têkoşîna me ya rizgariya neteweyî pêşveçûnên herî pêwist jiya. Di navbera dewleta Tirk a mêtinger û faşîst li hêlekê, hêzên me yên rizgariya neteweyî û gelê me li hêla din de, li hemû qadan şerekî dijwar birêve ket û birêve dikeve. Ji bona ku mohra xwe li pêşveçûnan bixin, di vê mehê de berxwedan û îxanet, şerekî ser bi serî û dijberî bilind kirin. Nimûneyên ji bo vê yekê, di vê mehê de gelek xwe şanî kirin. Piştî ku çend bêbext xwe dan destê dijmin, mêtinger bawer kirin, ku wê di vê sala têkoşînê ya nuh de, têkoşîna me ya rizgariya neteweyî binkeftî bikin û xwestin vê derfetê ji xwe re biqulibînin heviyeka mezin. Ji hêlekê xebitîn li çar aliyên Kurdistanê û heya bajarê Stanbolê bi operasyonên leşkerî yên tunde mirovên me bigirin û xebatên me birîndar bikin, ji hêla din jî li du hev bangên bêbextî û xwebidestdayinê bilind kirin. Piştî ku hêviyên wan ên likîdasyonê di avê de çûn û hêviyên ku provokasyonê derxistibûn vemirîn û bi vî awahî di sala 1988'ê de tiştek nekete destê wan, vêca xwestin bi hewleka dijwarî bikaranînan pêşve bibin. Di sala 1985'ê de li Şemzînan û derdorên Şemzînan pîlaneka îxanetê hatibû derxistin. Niha jî pîlaneka wusa, ji bo êrdimeka gelek firehtirîn û bi armancên zêdetir, dixwazin birêve bibin. Ji ber vê yekê hemû hêzên xwe yên polêsî û leşkerî, hemû xulamokên xwe yên bêbext û provokatoran tevgerandin û tevlî arîkariya rojname û weşanên xwe êrîşbaziyeka derfireh birêve xistin.

Li kêleka bajarên Kurdistanê yên mîna Amed, Sêrt, Mêrdîn, Bêdlîs, Dîluk, Ruha û Çolamergê, li bajarên metropol ên Tirkiyê mîna Stanbolê jî, rewşeka cengê ya bi rojan hat jiyankirin. Operasyonên rêz bi rêz pêkhatin. Her kevî û enîşk bi kûrî hatin sehkirin. Bêhtirî 3000 Kurd, tevlî jin, mêr, xort, kal û zarokan hatin girtin û ji lêdanan hatin derbaskirin. Gundiyên Kurdistanê weke di rojên pêşemîn ên hatina cuntaya faşîst a 12'ê Êlûnê de, dîsa rastî lêdanên komî, mişextebûnî, tazikirinê ûhw. bûn. Bikaranînên derî mirovayetî bi serê wan de hatin. Di nivê şevan de êrîş hatin ser malan, tevlî tehdît û sîxefan malên welatperweran tarûmar kirin. Ji kalên 90 salî heya keçikên 11 salî, mirovên me dîsa dagirtin karakolan. Zarokên dibistanan bi dorfirehî pirsyar kirin. Mirovên bê gûneh hatin hingavtin, kop û seqet ketin. Bi gliyên nerast, xwestin ku mirovên me hinde tiştên nekirine, bipejirînin. Kin bê gotin, bayê terora mêtingeriyê, dîsa bi hemû posîdeyên xwe, xwe dagerand. Mirovên me carek din li pêşiya çavê cîhanê, ji cendera zilmê û zînatê hatin derbas kirin.

Başe, tiştê ku hovîtiya mêtingeran wusa dijwar kiribû çibû? Çima mêtinger wusa bi yek carê dest bi operasyonên dorfireh kirin? Çima Kurdistan dîsa gund bi gund, bajar bi bajar dagîr kirin?

Bersiva van pirsan di gotineka waliyê mêtinger de eşkere tê ber ronahiyê: "PKK ê din xwe li bajaran jî rêkxistin dike." "PKK xwe amade dike, ku di bajaran de jî livbaziyên mezin pêkbîne, lewma çekan ji xwe re komdike!"

Tiştê ku mêtingeran xistibû nava tirsê û bibû sedem, daku

Dûmahîk di rûpela 21'an de

Li Frense deh saliya damezirandina PKK hat pîroz kirin

Roja 28'ê Çilê li bajarê Dreux welatê Frense, sersaliya damezirandina dehemîn a PKK hat pîroz kirin. Ji ber hinde sedeman, sersalî bi derengî hat pîroz kirin, lê şadîmanî gelek bi dilxweşî û dilovanî derbas bû. Bêhtirî 2000 welatperwer beşdar bibûn. Ji destpêka şadîmaniyê heya dawiyê, dîrûşmên bi awazî hatin bangkirin. Eywan bi lêdana çepikan bi berdewamî dihejî. Dilxweşî û heyecana girsên gel, gihabû bandevên xwe. Mêhvan, di peyvên nav xwe de, digotin, ku "cara pêşemîn e em rastî şeveka hevqas rind dibin."

Bernameya şadîmaniyê, bi silava bîranîna şehîdên şoreşê destpêkir. Paşê bernameya şevê bi sê zimanan hat pêşkêş kirin. Cihê pêşkêşkirina barnameyê, bi wêneyeka Sekreterê Gelemperiya PKK rêheval Abdullah OCALAN, amblema PKK, wêneyên endamên PKK ên navendî ku şehîd ketine û bi nivîseka "Bijî serok APO" ku bi ronahiyên kesk, sor û zer tîrêj dida, hatibû xemilandin. Piştî xwendina xoşxaneya "Ji bo PKK", Koma Stranan helbestên şoreşgerî xwend. Bername bi hozan Seyîtxan doma. Dûre axafeka konevanî li ser têkoşîna PKK a deh salan hat pêşkêş kirin. Koma Serhed govendên

Dûmahîk di rûpela 24'an de

Mêtingerên ku amadekariyên qirkirinekê dikin bayê terorê li Kurdistanê dadigerînin

● Di operasyonên leşkerî de, li bajarên Îlloh, Sêrt, Şirnex, Farqîn û Cizîra Botan bêhtirî hezar mirovên me hatin girtin. Operasyon tevlî hingavtin û lêdanên gelek dijwar berdewam dikin. Mêtinger, serî didin azînên derî mirovayetî.

● Şeniyê gundê Cinbirê (Yeşilyurt) bajara Cizîra Botan, dengê xwe li dijî hingavtinan û êrîşan bilind kir. Bikaranînên derî mirovayetî, ji hêla gundiyan hatin protesto kirin. Gel, li ba saziyên mîrî gliya xwe kir. Cizîra Botan xwe gihandiye rewşa serhildanekê.

● Protestoyên dorfireh li dijî êrîş û bikaranînên mêtingeran ên li ser gelê me birêve ketin. Mêtingerên Tirk wê bersivên tewan û gunehkariyên xwe bi hezaran caran zêdetir bigirin...

Hovîtiya mêtingerên Tirk ên faşîst a li dijî gelê me, xwe gihand koçberên nuh û bilind. Ji meha Kanûnê 1988'ê vir ve, pêşemîn li Botanê, li gelek bajar û gundên Kurdistanê, mêtingerên hov operasyonên leşkerî birêve dibin. Bêhtirî hezar mirovên me hatin girtin û ketin bin lêdan û işkencê. Di nav mirovên me de, ku rastî van her babêt bikaranîn derî mirovayetî bûne, gelek zarok, jin û kal jî hene. Mêtingerên Tirk ên ku bi çavsorî êrîşî gelê me dikin, bi pêşvebirina van bikaranînan, amadekariyên qirkirinan dilezînin.

Gava em van çend mehên dawiyê bînin ber çavên xwe û lêbikolin, emê xweş bibînin ku gihanekên hovîtiya mêtingerên Tirk a li dijî gelê me gihane kîjan bilindahiyê. Bi kişandina maskeya demokrasiyê li ser rûçikên xwe, mêtingerên Tirk dixwazin bikaranînên xwe yên hov û hingavtinên xwe ji gelên cîhanê veşêrin. Xebateka dijwar di vê pirsê de birêve dibin. Bi buyerên vê dawiyê, çêtir derkete ronahiyê, ka mêtingerên Tirk kîjan bikaranînan li ser gelê me pêktînin.

Li Kurdistanê niha yek gund tenê nemaye, ku rastî lêdan û işkencan nebuye, ku gundî di qada gund de nehatibin hingavtin, û para xwe ji operasyonên leşkerî nestandibin. Çuqas serdestiya mêtingeran li Kurdistanê tenik û sisttir dikeve, hevqas jî bêhtir bikaranînên xwe zêde dikin û dilezînin. Mêtingerên Tirk bi gêjbûna hêdî-hêdî binkeftina xwe, êrîşî gelê me dikin û ji bona ku temana xwe hindekî din jî dirêj bikin, xwe ji çi bikaranîneka dirinde dûr nagirin.

Di bin hovîtiyeka wusa, mêtinger dixwazin, arîkariya gelê me ya ji bo têkoşîna rizgariya neteweyî birawestînin. Dixwazin, ku gelê me xwedî li serxwebûna xwe dernekeve û lewma mêtinger serî didin wan nimûnên hovîtiyê ku mêjiyê mirovan nekaribin wan fahmbikin. Bikaranînên hingavtinan ên ku bi destê mêtingeran bi tundî tên domandin, ji bo pêkanîna van armancên mêtingeran tên birêve birin.

Mêtingerên Tirk bi metodên (azînên) şerê taybetî dixwestin di sala 1988'ê de têkoşîna me ya rizgariya neteweyî binkeftî bikin. Lê belê negihan armancên xwe. Ala berxwedana ku PKK bilind dike, hîn bêhtir li baniyan hat pêldan. Ev rastî, mêtingeran xist nava hêrs û diltengiyê. Di encama vê de, bi çavsorî û devbixwînî destpêkirin ku êrîşî gelê me bikin.

Operasyon di meha Kanûnê 1988'ê de destpêkiribûn. Yekîtiyên cenga taybetî li derdorên Îlloh, Farqîn, Qubîn, Misric, Sêrt û Şirnexê bi sedan mirovên me yên bê hay û ji rêzê girtin. Dûre jî operasyonên xwe dirêjî derdorên Cizîra Botan, Hezex, Midyad, Girêkamo, Kerboran û Mistbînê kirin. Li vir jî bi sedan mirovên me bê pirs û pirsyar hatin girtin.

Dûmahîk di rûpela 22'an de

Li dijî pîkoliyên polîtîk ên emperyalîzma Almanya Rojava

Berxwedana Kurdên konevanî yên girtî û livbaziyên hevkarî û piştgirtiyê

Bi armanca rakirina pîkoliyên li ser Kurdên konevanî yên ku li Almanya Rojava girtî ne, welatperwerên Kurdistanê livbaziyên xwe yên protestoyê didomînin. Weke nûçeyên gihane rojnameya me, bilî Alî Haydar Kaytan, girtiyên din ên şoreşger jî, dest bi livbaziyên xwebirçîhiştinê kirine. Şoreşgerên konevanî, bi armanca protestokirina pîkoliyan, hoyên îzolasyonê û destureka taybetî ya li dijî xwe, dest bi berxwedana xwebirçîhiştinê kirine.

Serekdadgerê Almanya Rojava, pirsyariyên li dermafê girtiyan di meha mijdarê de dawî kir û di Dadgeha Federal a Bilind de li bajarê Düsseldorfê daweyek vekir. Lê pîkoliyên li ser şoreşgerên polîtîk, bi derxistina destureka taybetî bêhtir hatin dijwar kirin. Bikaranînên ku ev destur dixwaze, di dîroka Almanya Rojava de, cara yekemîn e, ku tên dîtin. Li gora daxwazên vê desturê, divê girtî rojê 23 seetan di hûcrên yek kesî de bimînin, seetek jî tenê bi serê xwe wê derkevin hewa standinê. Dêrî bi kilîdên nuh tê têkûzkirin, hûcre tarî tên hiştin. Ronahiyên heyin jî, carnan tên vemirandin û bi vî awahî işkencên psîkolojîk tên bikaranîn. Dîtina merivan, hevdîtin, di mehê de tenê seetek wê bên pejirandin. Bilî rojnameyên "Hürriyet, Milliyet, Ter-

Dûmahîk di rûpela 23'an de

Platforma Yekîtiya Şoreşgerî damezirî

NIVÎS DI RÛPELA 24'AN DE